

GROSUPELJSKI

Kulturni praznik in podelitev Jurčičevih priznanj v Grosupljem

Na sliki od leve proti desni: 1. - Marko Okorn, pevec Stiškega kvarteta; 2. - Alojz Erčulj, pevec iz Dobropolja; 3. - Jožica Poderžaj je članica Kulturnega društva France Prešeren Račna in predsednica Folklorne skupine Račna. Zanj lahko rečemo, da je prežeta z ljubeznijo do petja in tudi z velikim spoštovanjem do ljudskega izročila. S temi vrednotami je oplemenitila tudi člane različnih generacij v skupinah, kjer ustvarja. Že 24 let pleše v Folklorni skupini Račna. Kot odlična pevka že tretje desetletje poje v mešanem pevskem zboru. Poseben izziv pa je zanj vodenje in petje v skupini ljudskih pevcev Zarja, ki deluje že sedem let in je tudi nastal na njeno pobudo. Letos so izdali dvojno zgoščenko z ljudskimi pesmimi njihovega kraja.; 4. - Marija Bregar z Muļjave; 5. - Martin Tomažin je član Kulturnega društva Škocjan pri Turjaku že od leta 1987. Vseskozi je odličen organizator in tudi ljubiteljski igralec. Nastopal je v dramskih predstavah, sodeluje pri tradicionalni prireditvi Stati inu obstati v Škocjanu. Podpisuje se pod prireditev Po rimski cesti in zagovarja ljubiteljsko kulturo kot svetnik občine Grosuplje. - foto D. Samec

Več o podelitvi Jurčičevih priznanj v Grosupljem pa si lahko preberete v rubriki Kultura.

*Uredniški odbor
 ob materinskem dnevu
 - 25. marcu
 čestita vsem
 materam in ženam,
 vsem občankam in občanom
 pa hkrati vošči tudi vesele
 velikonočne praznike!*

SERVIS IN PRODAJA KOLES SCHWINN
OPREMA ZA KOLESARJENE SCOTT USA
IN PROSTI ČAS HH TBS BH BIKES
YC YELLOW CAS
Sprinter CYCLES ŠKERLJ
 Pod gozdom c. IV/20
 Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Feri avto d.o.o.
 Ljubljanska 17
 1290 Grosuplje
 tel. 01/787-34-22
 GSM 040/22-44-07
4 X NA DAN DOSTAVA ISKANIH REZERVNIH DELOV V TRGOVINO.
PRODAJA:
 * REZERVNIH DELOV ZA VSE VRSTE OSEBNIH VOZIL,
 * DODATNA OPREMA,
 * MOTORNJA OLJA ZA OSEBNA IN TOVARNNA VOZILA,
 * AUTOPLASCI

Tomažu Riglerju SREBRNI ZNAK CIVILNE ZAŠČITE

Kamnik, 3. marca 2005 - V dvorani Kulturnega doma v Kamniku je Uprava RS za zaščito in reševanje - Izpostava Ljubljana organizirala ob 1. marcu - svetovnem dnevu civilne zaščite - v sodelovanju z Občino Kamnik regijsko prireditev v počastitev svetovnega dne-

va Civilne zaščite. Na prireditvi so podelili priznanja posameznikom in organizacijam. Predhodno je državna komisija obravnavala predloge in med predlaganimi izbrala tudi Tomaža Riglerja iz občine Grosuplje. Tomaž dela na Javnem komunalnem podjetju Grosuplje, je naš občan in se uspešno že vrsto let ukvarja s petjem v kvartetu Podlipški fantje, ki v zadnjih letih precej nastopa tudi z narodnozabavnim ansamblom Franca Potočarja. Ob tej priložnosti smo naredili tudi pogovor z njim (to pot samo na temo »civilna zaščita«, ki si ga lahko preberete v rubriki Pogovori. Nagrade sta podeljevala Elza Majcen, vodja izpostave v Upravi in župan občine Kamnik Tone Anton Smolnikar.

Napovedovalec je na začetku še pod vtisov nedavne nesreče v JV Aziji posebej opozoril, da bo vloga civilne zaščite še vedno nujno potrebna, saj razne (tudi velike) nesreče nikoli ne počivajo. Združiti je potrebno vse znanje in vse moči oziroma vse, kar lahko vsakdo po svojih najboljših močeh prispeva za rešitev nastale situacije. O nagrajencih pa je dejal, da so se v minulem obdobju še posebej izpostavili na področju varovanja ljudi, premoženja in okolja ob naravnih in drugih nesrečah v Sloveniji.

Župan Tone Anton Smolnikar je ob dobrodošlici uvodoma vsem prisotnim povedal, da so nedavno v občini Kamnik posneli predstavitveni film, ki so ga poslali na mednarodno tekmovanje v Kanado in z njim poželi dober uspeh in svetovno promocijo. Nadalje pa je dejal: »Narava ne razpravlja, samo vrača,« ko se je dotaknil v večkrat neuravnoteženo poseganje ljudi v naravo. Na občinah so organizirani v različnih segmentih, tako profesionalno kot prostovoljno, ki predstavljajo primerno organizirane enote civilne zaščite.

Državna komisija je na območju ljubljanske regije izbrala 16 bronastih, 11 srebr-

nih, 7 zlatih priznanj in eno plaketo Civilne zaščite. Med številnimi nagrajenci v regiji so priznanja v našem sosesstvu prejeli:

- zlati znak Civilne zaščite gasilci iz Šentvida pri Stični, ki letos praznujejo 120 let gasilstva v kraju, Višnjegorci, letos praznujejo že 130 let gasilstva v mestu Višnja Gora in Milan Vrhovec iz Vira pri Stični,
- bronasti znak pa sta prejela PGD Zagradec pri Žužemberku in Milan Rajh iz Škofljice.

In upam, da nisem katerega spregledal.

V kulturnem programu so nastopili Moški pevski zbor Lira iz Kamnika in pevka Jožica Kališnik ob spremljavi Boža Matičiča z elektronsko kromatično harmoniko. Iz Grosupljega so se podelitve poleg Grosupeljskih odmevov ob nagrajencu udeležili tudi donedavni poveljnik CZ in sedanji predsednik PGD Grosuplje Božo Knez, poveljnik CZ občine Grosuplje Niko Mihičinac in vojska CZ občine Grosuplje Franc Skalja.

Vsi nagrajenci Civilne zaščite na območju ljubljanske regije.

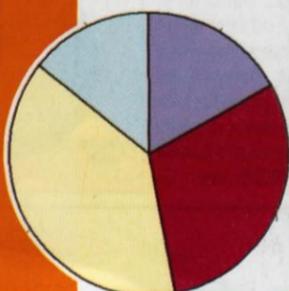
Jože Miklič

Glasillo prebivalcev občine Grosuplje / letnik XXXX / številka 3 / marec 2005

V tej številki si med drugim lahko preberete:

PRORAČUN OBČINE JE SPREJET

NA OBISKU PRI FINKOVH V ČUŠPERKU - OTROK JE ČUDEŽ ŽIVLJENJA, DAR, KI GA SPREJMEŠ ODPRTIH ROKI!

HUMANITARNA ODPROVA UGANDA 2005: Tadeja, Mateja, Matej in Ana

Ugandski deklici s šopoma sladkornega trsa.

Nekoč bodo mojstri

Nekoč
bodo
mojstri

Matej je od nekdaj rad pekel. Svoje domače je večkrat razveselil s kako dobroto, zato se je tudi odločil, da se bo šel za peka. Mladeniča iz Grosupljega je delo s testom res prevzelo, zato je se je tudi razveselil štipendije pekarnе iz njegovega domačega kraja. Izšolani pek sedaj nadaljuje izobraževanje za živilskega tehnika, na prakso v grosupeljsko pekarno pa še vedno prihaja z navdušenjem.

delam to, kar me veseli

Njegovo pekarsko žilico je najprej opazila mama, ki ga je tudi spodbudila, da se je vpisal na srednjo agroživilsko šolo. V Pekarno Grosuplje je Matej Tomšič prvič prišel pred tremi leti: "Ko sem prvič prišel na prakso v pekarno, mi je bilo vse novo in zanimivo. Sedaj se tu počutim že kot doma, saj se z vsemi poznam in dobro razumem. Tudi delo mi je zelo všeč in ker sem se veliko naučil, mi zaupajo vedno več nalog." Meni, da je za delo v pekarni dobro, da razumeš celoten postopek priprave kruha, zato sedaj znova obiskuje prvi letnik – za živilskega tehnika. "Koristno je, če združiš oba poklica, ker lahko veliko pripomoreš k boljšemu delu. Poleg tega bi rad ustvaril kak nov recept za kruh," navdušeno pove.

Mateju Tomšiču je všeč, da peče kruh za druge ljudi. Svoje navdušenje do poklica je prenesel na marsikaterega osnovnošolca. Občasno namreč s skupino sošolcev na osnovnih šolah predstavljajo pekovski poklic. "Gotovo sem koga res navdušil, da se je potem vpisal za peka," se nasmeje. V prostem času je Matej navdušen kolesar in se ob lepem vremenu odpravi na kolesarski izlet. Ko pa vreme ni tako lepo, rad igra računalniške igrice ali pa se z avtom zapelje na obisk k prijateljem.

Pekarna
Grosuplje

SPREJET JE REBALANS PRORAČUNA OBČINE GROSUPLJE ZA LETO 2005 IN PRORAČUN ZA LETO 2006

Občinski svet Občine Grosuplje je na svoji 26. redni seji, dne 16. 2. 2005 z veliko večino sprejel proračuna Občine Grosuplje. Na osnutek in tudi na predlog obeh proračunov je bilo podano kar nekaj sprememb in amandmajev, tako s strani svetnikov kot s strani župana in občinske uprave. V času od priprave osnutka, ki je bil Občinskemu svetu predstavljen že na decembrski seji, do priprave predloga, je prišlo do nekaterih novih okoliščin, ki so bistveno vplivale na spremembo osnutka. V sklopu proračuna je bil sprejet tudi načrt razvojnih nalog do leta 2008.

V občinah pripravljamo proračune na osnovi pravil, ki nam jih nalaga Zakon o financiranju občin, Zakon o javnih financah, Zakon o lokalni samoupravi, Zakon o izvrševanju proračuna in še kopica drugih zakonov in podzakonskih aktov.

V članku se bom omejila samo na proračun za leto 2005. Več o proračunu za leto 2006 pa drugo leto, ko bo le ta popravljen glede na nova dejstva in spremembe, ki se bodo pojavile v letu 2005.

V letu 2005 načrtujemo, da bo občina pridobila 2.790.254.000 tolarjev prihodkov.

Planirane prihodke proračuna sestavljajo:

- Davčni prihodki bodo znašali 1 milijardo 755 milijonov tolarjev. 70 % teh davkov predstavlja dohodnina (država nam odstopi 35 % dohodnine naših občanov). Ostali prihodki iz tega naslova so še nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki predstavljajo 11 % davčnih prihodkov, davek na promet nepremičnin, ki predstavlja 4 % razne takse, kot so priključne takse, ekološke takse, takse za obremenjevanja okolja in podobno, ki predstavljajo 14 % davčnih prihodkov in ostali davčni prihodki, ki predstavljajo 1 % teh prihodkov.

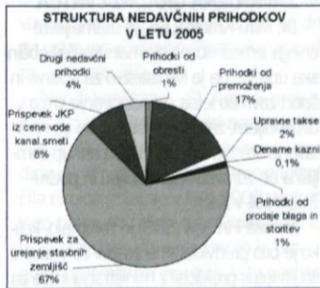
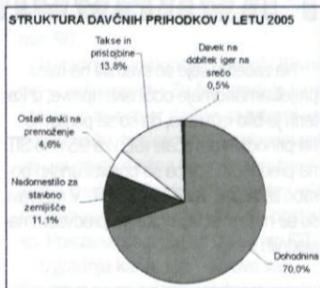
- Nedavčni prihodki bodo znašali 663 milijonov tolarjev. Med te prihodke spadajo razne najemnine, kot so najemnine za stanovanja, poslovne prostore in zemljišča v lasti občine, prihodki od obresti, prihodki od prodaje blaga in storitev, upravne takse in seveda prispevki za urejanje stavbnih zemljišč, ki predstavljajo kar 63 % teh prihodkov.

- Kapitalski prihodki bodo znašali 133 milijonov tolarjev. To so prihodki, ki jih bo občina pridobila s prodajo svojega premoženja. Občina namerava v letu 2005 prodati poslovne prostore na Kolodvorski cesti 2 in nekaj zemljišč.

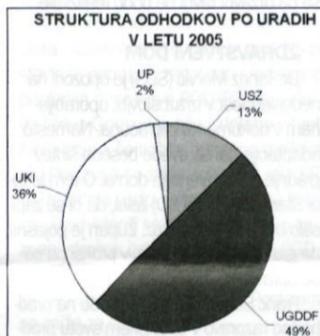
- Donacije, ki jih občinski proračun tudi lahko pridobi, planiramo vsaj v višini 10 milijonov tolarjev.

- Transferni prihodki bodo znašali 230 milijonov tolarjev. To so prihodki iz državnega proračuna, ki jih naša občina pridobiva za financiranje osnovnih nalog, tako imenovana "finančna izravnavna". Ta predstavlja 66 % vseh transfernih prihodkov. Nekaj transfernih prihodkov občina dobi tudi za financiranje investicij, kot je izgradnja nove knjižnice v Grosupljem. K tej investiciji bo država primaknila v tem letu 30 milijonov tolarjev. Naj pripomnim, da občina Grosuplje spada v krog razvitih slovenskih občin (presega 150 % povprečne republiške dohodnine na prebivalca) in je kot normativne vrednosti.

Strukturo predvidenih prihodkov nam prikazuje tudi sledeči graf:

K omenjenim prihodkom bomo dodali še neporabljena sredstva v letu 2004, ki jih je bilo 422 milijonov in smo jih prenesli v leto 2005. Dodali bomo še negativno razliko med prejetimi vračili danih posojil in dani posojili v negativni višini 14 milijonov ter še pozitivno razliko v višini 75 milijonov med zadolževanjem in odplačanimi dolgi. **Na razpolago bo tako 3.273.606.000 tolarjev finančnih sredstev.** Ta pa se bodo porabila za sledeče namene.

USZ - Urad za splošne zadeve
UGDDF - Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance
UKI - Urad za komunalno infrastrukturo
UP - Urad za prostor

Najpomembnejši so nedvomno **investicijski odhodki**. Občina Grosuplje spada po kazalcu investicijske naravnosti proračuna v sam slovenski vrh. Tako naravnost namerava občina obdržati tudi v prihodnje. To dokazujejo tudi zelo ambiciozno zastavljene razvojne naloge občine do leta 2008. Poleg obsežnih investicijskih vlaganj v komunalno infrastrukturo bo občina proračunska sredstva namenila izgradnji nove knjižnice v Grosupljem, izgradnji novega otroškega vrtca na Mrzlih njivah, izgradnji nove podružnične osnovne šole v Žalni in v tem obdobju pričela z izgradnjo novega prizidka k zdravstvenemu domu v Grosupljem.

V letu 2005 bo občina za nakupe zgradb in prostorov, za nakupe opreme, nakupe prevoznih sredstev, opreme, zemljišč, za novogradnje in pripravo investicijske dokumentacije namenila 1.192 milijonov tolarjev. Poleg tega bo še 491 milijonov tolarjev sredstev nakazala kot investicijski transfer javnim podjetjem, javnim zavodom, neprofitnim organizacijam in krajevnim skupnostim za investicije in investicijska vzdrževanja. To je kar 52 % vseh proračunskih

odhodkov.

Med najpomembnejše in največje investicije v letu 2005 uvrščamo investicijo v izgradnjo prizidka in adaptacijo stare stavbe knjižnice Grosuplje. V letu 2005 nas bo ta investicija stala 315 milijonov tolarjev.

Žal se je zamaknila izgradnja vrtca VVZ Kekec v leto 2006 in 2007, ker občina v letu 2005 ne bo dobila soglasja Ministrstva za finance o sofinanciranju s strani državnega proračuna. Veliko investicij na področju šolstva in otroškega varstva, ki so bila v letu 2004 v sistemu državnega sofinanciranja, se je namreč zamaknilo v leto 2005, saj je Ministrstvu za šolstvo in šport v letu 2005 zmanjkalo sredstev za nova sofinanciranja.

V letu 2006 bomo pričeli tudi z izgradnjo nove podružnične osnovne šole v Žalni. Kljub zapletom okoli nakupa dodatnih zemljišč načrtujemo v letu 2005 nakup potrebnega zemljišča in pripravo projektne in gradbene dokumentacije za novogradnjo. To nas bo predvideno stalo 39,5 milijona tolarjev.

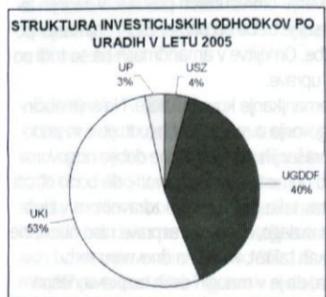
Za potrebe izgradnje prizidka k zdravstvenemu domu, bo potrebno v letošnjem letu pridobiti dodatno zemljišče. V pripravi pa je tudi idejni načrt in ostala projektna dokumentacija za izgradnjo prizidka. V proračunu smo za to investicijo v letu 2005 namenili 27 milijonov tolarjev.

Za investicije v kmetijstvo bo namenjenih 14 milijonov tolarjev predvsem za celostni razvoj podeželja, melioracije, komasacije, apnenje zemljišč in ureditev pašnikov.

Za izdelavo toplovodov pri opremljanju stavbnih zemljišč bomo porabili 37 milijonov tolarjev, za distribucijo in oskrbo z električno energijo pa 5,4 milijonov tolarjev. Za modernizacijo in rekonstrukcijo lokalnih cest bo občina namenila kar 78 milijonov tolarjev, za modernizacijo in rekonstrukcijo javnih poti, največ za izgradnjo prometne infrastrukture pri opremljanju stavbnih zemljišč, pa kar 191 milijonov tolarjev. Za modernizacijo in rekonstrukcijo regionalnih cest planiramo porabo v višini 61 milijonov tolarjev. Za ureditev pokopališč in mrliških vežic bomo porabili 51 milijonov tolarjev. Za izgradnjo kanalizacij potrebujemo glede na načrtane cilje v tem letu 148 milijonov tolarjev. Čistilne naprave nas bodo predvidoma stale 11,5 milijona tolarjev. Izgradnja vodovodov nas bo stala 129 milijonov tolarjev. V letu 2005 se bo nadaljevala izgradnja zadrževalnika Bičje, ki nas bo predvidoma v tem letu stala 75 milijonov tolarjev.

Za projekte urejanja prostora, strategije prostorskega razvoja in priprave urbanistične dokumentacije je v občinskem proračunu rezerviranih 69 milijonov tolarjev.

Ostala investicijska sredstva bomo porabili za manjše investicije in in-

sticijska vzdrževanja.

Proračunska sredstva se poleg investicijske porabe porabljajo še za takoimenovano tekočo porabo.

Večino nalog, ki jih občina tekoče izvaja, so zakonsko določene. Zakoni natančno opredeljujejo njihovo izvajanje in financiranje. Občina opravlja tudi naloge, ki se izvajajo na osnovi pravilnikov, odlokov in sklepov, ki jih sprejme Občinski svet Občine Grosuplje in župan Občine Grosuplje.

Za izvajanje splošnih nalog bomo porabili 358 milijonov tolarjev. Te so

predvsem:

- funkcioniranje občinske uprave,
- funkcioniranje občinskega sveta in krajevnih skupnosti,
- stroški občinskega časopisa,
- financiranje političnih strank in svetniških skupin, odborov,
- obramba, javni red in varnost.

Za **predšolsko vzgojo in izobraževanje** bomo porabili 586 milijonov tolarjev, predvsem za:

- prevoze otrok v šolo,
- pokrivanje materialnih stroškov (elektrika, komunalne storitve, ogrevanje, zavarovanje, tekoče vzdrževanje in podobno) osnovnih šol in glasbene šole,
- financiranje dodatnega programa v osnovnih šolah (stroške športnega pedagoga na nižji stopnji, učitelja angleškega jezika v 4. razredu, šolske ekscurzije in podobno, v višini 11.100 tolarjev letno na otroka),
- varstvo vozačev v šolah,
- druge izdatke zaposlenim v glasbeni šoli,
- štipendije za nadarjene študente,
- povprečno 70% cene za oskrbo otrok v vrtcih,
- dodatne programe v vrtcih.

Za **socialno varstvo** bomo porabili 108 milijonov tolarjev, predvsem za:

- financiranje bivanja naših občanov, ki nimajo lastnih prihodkov ali so ti prihodki prenizki, v zavodih za odrasle,
- denarne pomoči občanom v socialni stiski,
- darilo staršem za novorojenca,
- zdravstveno zavarovanje nezaposlenih oseb, ki niso drugače zdravstveno zavarovani,
- sofinanciranje dejavnosti Centra za socialno delo Grosuplje,
- financiranje humanitarnih organizacij in društev,
- pomoč družini na domu,
- sofinanciranje javnih del.

Za **šport** bomo namenili 73 milijonov tolarjev in sicer za:

- športno vzgojo šoloobveznih otrok,
- športno vzgojo mladine,
- športno rekreacijo,
- kakovostni in vrhunski šport,
- financiranje strokovne službe zveze športnih organizacij.

Za **kulturo** bomo namenili 119 milijonov tolarjev in sicer:

- financiranje strokovne službe zveze kulturnih organizacij,
- programe kulturnih društev,
- upravljanje kulturnega doma Grosuplje,
- funkcioniranje knjižnice (plače uslužbencev, materialni stroški, sofinanciranje knjižničnega gradiva in podobno).

Za financiranje **dejavnosti društev** bo občina v letošnjem letu namenila 11 milijonov tolarjev.

Za tekoče naloge v **kmetijstvu** bo občina namenila v tem letu 29 milijonov tolarjev največ za:

- zavarovanje plemenske živine in poljščin,
- prevoze in analize mleka,
- sofinanciranje umetnega osemnjanja,
- financiranje strokovnih nalog Kmetijske svetovalne službe,
- podpora razvoju dopolnilne dejavnosti na kmetiji,
- podpora naložbam in prestrukturiranju kmetij.

Tekoče naloge na področju **turizma** bodo bremenile proračun v višini 13 milijonov tolarjev in sicer predvsem za:

- sofinanciranje turistične zveze in turističnih društev,
- promocijske naloge občine,
- predstavitev naravne in kulturne dediščine.

Na področju komunalne infrastrukture bomo za tekoče naloge porabili 261 milijonov tolarjev, največ za:

- cestni promet,
- vzdrževanje pokopališč, zelenic, parkov idr.,
- varstvo okolja,
- oskrbo z vodo,
- cestno razsvetljavo.

Vsi odhodki proračuna bodo tako za tekoče naloge kot za investicije dosegli višino 3 milijarde 274 milijonov tolarjev.

Želimo si in seveda bomo delali na tem, da bomo uresničili ta ambiciozno načrtani in razvojno naravnani proračun in s tem pripomogli k boljšim bivanjskim pogojem naših občanov.

Vodja Urada za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa:
Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik:
Jože Miklič
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21
GSM 041-98-22-33
e-pošta: lozem@siol.net

Uredniški odbor:
Barbara Pance,
Janez Pintar,
Marija Samec,
mag. Tatjana Jamnik Skubic,
Vera Šparovec,
Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2
(hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje:
Marija Samec

Oblikovanje in fotografije:
Jože Miklič

COBISS-ID: 6 1 1 4 8 1 6 0
ISSN: 1 5 8 0 - 0 9 1 1

Računalniška priprava:
AMSET - MACEDONI
1290 Grosuplje, Pod gozdom 3/9

Tisk:
PARTNER GRAF d.o.o.
1290 Grosuplje, Kolodvorska 2

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 5.600 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

PRISPEVKE ZA GROSUPELSKE ODMEVE V APRILU 2005 JE TREBA ODDATI DO PETKA, 1. APRILA 2005.

Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Prispevki pravnih oseb se ne honorirajo, morajo pa biti avtorizirani, podpisani (in požigosani). Pisma bralecev, pravnih oseb in nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Sporocila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati se žig.

Če želite posamezno gradivo vrnjeno, priložite ustrezno kuverto z vašim naslovom in znakami. Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAVANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta občine Grosuplje dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL
Prispevke naj avtorji predajo v kratki obliki. V skladu s programsko zasnovano in uredniško politiko bomo vsa nenaročena besedila, ki bodo daljša od 1800 znakov, zaradi pomanjkanja prostora krajšali. Prispevke v digitalnih oblikah je treba oddati v RTF, TXT ali DOC zapisih brez vnešenih fotografij.

Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printana v velikosti 12 (do max 16) pt ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA FOTOGRAFIJE IN OSTALO SLIKOVNO GRADIVO
Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bodo posredovani na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivni ali negativni. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razložitvi. Najmanjša ločljivost glede na zeleno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

26. seja občinskega sveta - Predlog rebalansa proračuna za leto 2005 in proračuna za leto 2006

KLAVRNO PREKINJENA SEJA

Župan Janez Lesjak je uvodoma povedal, da so svetniki pred sejo pravočasno dobili popravljen osnutek proračuna kot predlog z nekaterimi vnesenimi popravki - tudi s tistimi, ki so jih predložili občinski svetniki oziroma posamezne svetniške skupine. Od sprejetja osnutka (razen pisnega predloga Združene liste socialnih demokratov) ni bilo pripomb. Občinski odbori posebej o predlogu proračuna niso razpravljali, ker so menili, da so svoje osnovne usmeritve že podali s pripombami na osnutek.

Vodja urada za družbene dejavnosti, gospodarstvo in finance, ga. Jelka Kogovškova, je nato povedala, da je med tem časom prišlo do dodatnih informacij, zato so se nekoliko spremenile tudi postavke iz osnutka proračuna tako na prihodkovni kot odhodkovni strani. Vsi predlogi sprememb proračuna pa so med seboj uravnoteženi.

UVOD V RAZPRAVO

V razpravi je Dušan Hočevar (SDS) poleg komentarja o sofinanciranju Železnice za nadvoz proti Sončnim dvorom dodal, da ga moti zmanjšanje predvidenih sredstev za vrtec, pa tudi predvidena sredstva za razširitev in adaptacijo Knjižnice Grosuplje. Podprl pa je obnovo ceste Grosuplje - Cikava in pločnikov v Račni in k temu dodal pomislek v zvezi z odkupi zemljišč, ki jih bo treba reševati ob tem.

Svetniška skupina SDS je pripravila naslednje tri uravnotežene amandmaje. Adaptacija zdravstvenega doma naj se zviša za 5 mio sit, za isti znesek naj se zmanjša postavka Grosuplje - mesto kipov. Naslednja dva amandmaja pa sta bila namenjena 20 % omejitvi praznopolnjenosti sredstev proračunskih postavk tako za leto 2005 kot tudi za leto 2006, saj menijo, da bo na ta način proračun natančnejši (a še vedno dovolj fleksibilen) finančni načrt, ne pa ohiaplina in neobvezujoča usmeritev Občinskega sveta.

Miha Kadunc (NSI) je spomnil na nekoč že začeto razpravo na občinskem svetu o uvajanju projekta obnovljivih virov, ki bi ga po njegovem lahko začeli izvajati v Ponovi vasi sočasno s predvideno gradnjo kanalizacije.

Janez Pintar (SDS) je v predlogu proračuna opazil poleg nekaterih vnesenih pripomb spremembe še nekaterih drugih postavk, kot na primer proračunske rezerve.

NEKATERI OBČINSKI ODGOVORI

Župan je dodatno v obsegu obrazložitvi za spremembo postavk pri knjižnici dejal, da bo zaradi sofinanciranja države in zamika le tega treba vložiti vse denar, nato bo pričakovani denar šele občina dobila na svoj račun. Knjižnica naj bi v prihodnje izvajala tudi druge usluge informacijskega, izobraževalnega in domoznanskega značaja. Meni pa, da je podjetje Avtotransporti Kastelec z nakazilom darila v višini 1 mio SIT že nakazalo eno od možnosti, na kakšen način naj bi se tudi knjižnico opremilo v zaključni fazi. Na občini bodo poskušali na podoben način vključiti tudi druge sponzorje.

Kar se tiče podružničnih šol in predhodnega odkupa zemljišč, se strinja s Hočevarjem. Meni pa, da je najprej treba imeti vsaj idejni projekt, šele nato lahko opravijo odkup zemljišč, saj so cene zemljišč zelo visoke. Poleg tega je sprememba namembnosti za občino prav tako dolgotrajen postopek. Za zemljišče in dokumentacijo za zdravstveni dom pa je po njegovem mnenju 10 mio sit dovolj in tega zneska ni potrebno dvigniti še za 5 mio sit. O postavki Grosuplje - mesto kipov pa meni, da jo je prav tako nesmiselno zmanjševati, ker ugotavlja, da zdaj občine v okolici posnemajo Grosuplje, saj želijo podpreti podobno dejavnost. Predlaga, da svetniki ta amandma umaknejo.

Pravica župana je tudi, da spreminja vrednosti znotraj postavk, če je to v duhu in v skladu s proračunom. Vse mora biti že sprejeto v okviru proračuna. Predlagal je »razumno mejo« 50 %.

Kaduncu pa je dejal, da njegovega predloga ni razumel kot amandma, čeprav se zaveda, da bo Evropska skupnost v prihodnje take projekte podpirala. Trenutno pa še ni nobenih izračunov, koliko bi nas to stalo. Poleg tega bi morali tak projekt uvesti v vseh krajevnih skupnostih. Zato je Kadunceva pobuda ostala izven letošnjega proračuna.

Jelka Kogovškova je povedala, kako je glede proračunske rezerve. Le-ta se oblikuje sproti. Nekaj sredstev je šlo tudi za pomoč ponesrečenim v jugovzhodni Aziji - 300.000 sit. V proračunu pa je tudi nekaj postavk, za katere se ne more natančno vedeti vnaprej, kako se bodo pojavljale in v kakšni višini.

ZAPLET - REPLIKE

Dušan Hočevar je glede knjižnice dejal, da se bo najbrž že zdaj dokaj visoka postavka na koncu še zvišala. Glede kipov meni, da niso postavljeni na dostojna mesta, saj Grosuplje nima urejenih parkov in drugih mest, kjer bi kipi stali na nekem uglednem mestu. Glede omejitve praznopolnjenosti pa je menil, da so zakonite.

Božo Predalič (SDS) je o nakupih zemljišč menil, da naj se kupujejo pred spremembo namembnosti. Kar se tiče dileme zdravstveni dom ali kipi, je dejal, če se vztraja na kipih, naj da župan amandma na amandma in vzame za zdravstveni dom iz kakšne druge postavke. Glede praznopolnjenosti sredstev na proračunskih postavkah pa je dodal, da župan oziroma zakonodajca od svetnikov zahtevata, da morajo natančno povedati na primer pri vlaganju amandmajev, iz katere postavke na katere gre koliko denarja, župan pa naj bi si zase izbral neomejene možnosti. Zanimivo pa je ravno obratno npr. stališče LDSa v Mengšu v zvezi z omejevanjem prenosa sredstev med proračunskimi postavkami, kjer župan pripada stranki SDS.

Dr. Miro Kranjc (LDS) je repliciral glede predlaganih praznopolnjenosti. Zakon pravi, da mora pri vlaganju amandmajev veljati načelo izravnave. Župan pa vseeno nima neomejenih možnosti praznopolnjenja. Ne gre za ohiaplino in neobvezujočo usmeritev, temveč za operativno problematiko, saj se bo pri omejevanju župana na eni strani povečalo prenaplajeno planiranje ter da bo potrebno vedno znova sprejemati rebalans proračuna. Meni pa, da ima SDS veliko več drugih možnosti, da bi bolj veljavna na kontrolo in dobro izbrano proračunskih sredstev. Ena od teh je na primer možnost delovanja v nadzornem odboru, ki bi lahko skozi vse leto spremljal prilive in porabo denarja. Zato je prepričan, da gre pri takem amandmaju predvsem za politično gesto.

Jože Intihar (LDS) je menil, da načeloma amandmaji niso sporni. Bolj je problem v podrobnostih oziroma v sami izvedbi. Glede zdravstvenega doma pa je menil, da se je direktor Mervič dovolj angažiral in »vlak teče«. Meni pa, da je v tujini precej slabše glede oskrbe prebivalcev z zdravstvom in bi že sedanjí zdravstveni dom bil (po njegovem) primeren. V nadaljevanju je sicer navajal, da je zdravje eno od največjih vrednot a takoj za tem, da je grosupeljski zdravstveni dom dober, le organizacija je prešibka. Zato je kot dr. Kranjc menil, da gre pri amandmaju SDS predvsem za politično potezo.

Lojze Verbajš (SDS) se je dotaknil grosupeljske identitete in menil, da kraj Grosuplje s samimi kipi še vedno ne bo dobilo identitete. Izhaja iz krajevnih skupnosti, ki z identiteto nima problemov (Račna - o.p.). Kultura, šport, gasilci... so živi, le ljudje morajo stopiti skupaj. Podobno je navajal tudi Martin Tomažin (SDS) in dejal, da ni nihče proti kulturi in kipom. Vprašanje pa je, kako z grosupeljsko identiteto. Kulturo ne more delati le denar, ampak jo ustvarjajo predvsem ljudje.

Božo Predalič je menil, da je zakonska možnost glede praznopolnjenosti odprta, in da je treba vztrajati na omejitvi glede praznopolnjenja. Dušan Hočevar je ovrgel Kranjčeve trditve in jih označil za demagoške. Dr. Peter Verlič (SDS) pa je še dodal, da je župan dejal, da gre za manjše praznopolnjenje in 90 % realizacijo proračuna v preteklosti, kar je še en dokaz, da takšen amandma o omejevanju prenašanja sredstev med proračunskimi postavkami sploh ni problem. Dr. Kranjc pa je vztrajal, da se grosupeljski proračun ne izvaja nezakonito, kar je tudi že ugotovilo računsko sodišče.

Župan Hočevarju o predragi knjižnici: V tej občini je bilo grajenih precej poceni objektov - komunalni objekti, mnoge ceste, stara občina... - pa so vsi v zelo slabem stanju. Za šentjursko osnovno šolo je bil npr. projekt voden natančno in je bil na koncu celo cenejši od predhodno postavljene ocene. Zato ne sprejema kritike, da ne bi mogla projekta knjižnice prav tako uspešno voditi in nadzirati občina. Kipi, umetnost in kultura - če za to ceno dobimo tako število kakovostnih izdelkov, potem je to le dobrodošlo. Urejanje Grosupljeja se bo nadaljevalo. Predaliču glede nakupov zemljišč: Občina ne more nakupovati na zalogo. Za zdravstveni dom je predvideno 10 mio SIT za projekte in 10 za zemljišče in po njegovem 5 mio dodatnih sit ne pomeni ničesar. Zaradi praznopolnjenosti pa je s primerjavo aktivnih krajevnih skupnosti razložil, kaj pomeni samo praznopolnjenje oziroma boljša izbira sredstev znotraj proračunskih postavk. Le-te pa ne sme seliti na druge postavke.

Božo Predalič je (županu, Kranjcu in Intiharju) glede trditve o politiki v slabšem pomenu zatrdil, da odločitve morajo biti politične, saj je vse svetovno dogajanje politično. Glede denarja pa, da so dali samo en finančni popravek za 5 mio sit (manj kot 2 % glede na ves proračun!), razpravljajo pa že dobri dve uri.

Dr. Janez Mervič se je nato odzval na Intiharjevo izjavo o primernosti zdravstvenega doma. »Le če vidi sodi naj Kopitar!« Meni, da si naši občani zaslužijo boljši zdravstveni dom. S tem bo dana tudi potencialna možnost boljše zdravstvene oskrbe. Treba se je primerjati z boljšimi, vsaj s tistimi v Sloveniji. Glede organizacije pa je dejal, da ima vsak zdravnik v grosupeljskem zdravstvenem domu nad 70 pacientov na dan, po normi pa bi bilo dovolj že 32. Sicer pa podpira amandma, ki je namenjen nakupu zemljišča. Lastnik naj bi bil po zagotovitvi pripravljen občini prodati zemljišče po ugodni ceni. Župan meni, da ni dobro vnaprej postavljati ceno za odkup.

Dušan Lavrič (ZLSD) je ponovil svoje stališče glede urenosti, vendar pa je o amandmajih Slovenske demokratske stranke dejal, da bo prvi amandma o zdravstvenem domu in kipih podprt, o drugih dveh, ki govorita o omejitvah praznopolnjenosti znotraj postavk, pa je menil, da bi se lahko še pogajali.

Dr. Kranjc meni, da so zunanji vplivi glavni vzrok za praznopolnjenosti in da so bolj vzrok za vztrajanje SDSa, da bodo predstavljeni s svojimi izjavami v Grosupeljskih odmevih, čeprav imajo tudi več drugih instrumentov glede porabe proračunskih sredstev.

Pintar je (ponovno) nakazal eno od možnosti za spremembo njihovega amandmaja, ki govori o zmanjšanju postavke o kipih. »Če ne bo šlo iz kipov, bo šlo morda iz kakšne druge postavke, le politična volja je potrebna,« je dejal. Glede praznopolnjenosti pa je navedel, da je primerjal proračune Domžal, Litje, Ljubljane, Mengša, Postojne, Semiča in še nekatere druge. Na pomisleke na omejevanje župana pa je dejal, da so s tem zmanjšane možnosti za drobljenje proračuna in natančnejše načrtovanje, v nadaljevanju pa tudi, da so vsaki demokratični oblasti postavljeni tudi določeni kriteriji, ki pomenijo tudi neke vrste omejitve. Uspešna je tista realizacija, ki je realizirala čim več kakovostnih postavk.

Vso to Pintarjevo razpravo oziroma repliciranje pa je nato župan (kljub temu, da je malo prej zatrdel, da se je prav Pintar dokaj natančno poglubil v proračun) vehementno označil za splošno demagogijo.

Dr. Kranjc je menil, da je treba pri ocenjevanju najti primerna merila. Na to temo je cela vrsta teorij. Če gre za splošno ugotovitev, da gre za 90 % realizacijo, je v splošnem 90 % realiziranih ciljev. Pod drobnogledom pa so pomembne posamezne postavke. In za tiste, ki so v skupini 10 %, ki niso realizirane, so lahko tudi politična katastrofa, je v svoji akademski razpravi poskušal utemeljevati merila uspešnosti. Za razvoj Grosupljeja pa je menil, da je relativno dober in je poleg geografskih danosti, zgodovine in drugih razvojnih možnosti posledica tudi relativno pametnih (a tudi političnih - o.p.) odločitev v zadnjem petletnem obdobju.

Jože Širočelj (NKG) je izpostavil problematiko spreminjanja nekaterih postavk na prihodkih (prenapiljenosti!), ki so se spremenile od osnutka tudi za nekaj deset mio sit navzgor. Glede amandmajev SDS meni, da niso problematični, saj gre za večjo natančnost s strani občinske uprave pri načrtovanju prihodkov kot tudi odhodkov.

Jože Intihar je nato predlagal, da bi o predlaganih amandmajih glasovali. Cinično pa je dodal, da je treba župana ustaviti, saj naj bi bilo treba »uspešne konje« ustaviti. Amandmaje je nato (nepreklicno) označil za negativne. Z omejevanjem praznopolnjenja se po njegovem omejuje tudi razvoj.

OBRAT PROTI KLAVRNEMU KONCU!

Po vsem tem, ko je župan Janez Lesjak videl, da je premoč zagovornikov amandmajev o zvišanju sredstev za nakup zemljišča za zdravstveni dom in o omejevanju praznopolnjenosti proračunskih postavk do največ 20 %, je začel izbirati ostre in trde besede. Širočlju pa je mimogrede dodal, da ga je razočaral in celo dodal obtožbo, da gre pri vloženi treh amandmajih za rušenje proračuna ter za sabotažo (*Slovar slovenskega knjižnega jezika za besedo sabotaža pravi: namerno, navadno prikriti dejanje, ravnanje, s katerim se zlasti iz političnih vzrokov povzroča gospodarska škoda*). Dr. Lavriča je odvil, da so njegove primerjave med proračuni podjetij in občinske uprave neprimerne. V tem slogu je nadaljevala tudi Jelka Kogovškova. Prihodki prenosa so bili narejeni najprej sredi decembra, ko še ni bilo znano glede vseh izplačil. V tem času pa se zgodi veliko plačil. Marko Podvršnik pa je spregovoril o primernem planiranju proračuna in nakazal, da se bo z omejevanjem prenosov ustvarjala možnost prenaplajenosti v načrtovanju proračunskih postavk. V zadnjih letih so se tudi močno spremenili pogoji dela, saj je treba na primer že za najmanjši poseg v lastništvo podpisovati posebne pogodbe. Omejitve v amandmajih pa so tudi po njegovem predvsem ovira pri delu občinske uprave.

Jože Širočelj je nato posebej opozoril na pomanjkanje komunikacije. Na seje občinskega sveta so običajno uvrščene točke, ki govorijo o malenkostih (odtujitve in pridobitve nekaj kv. metrov zemlje), o razvojnih vprašanjih pa svetniki ne dobijo odgovorov niti nimajo pravih možnosti razprave. Tako so npr. »strokovni odgovori«, da bodo otroci iz Sončnih dvorov hodili v šolo v Ljubljano, prav tako tudi k svojim zdravnikom v Ljubljano. Župan je nato Širočlju ponovno zavnil z razlago, da javne razprave niso obiskane in svetoval, da naj svetniki razpravljajo o točkah takrat, ko so na dnevnem redu.

Dušan Lavrič je ogorčeno opomnil župana, da je v mnogih delih razprava nespametna, za kar precej pripomore njegovo vodenje sej, ki ne dovoli v določenih odločitvenih trenutkih demokratične razprave. V občinskem svetu so vendarle tudi izobraženi ljudje z različnimi izkušnjami, pa se njihove pripombe z dolgovoznim razpravljanjem in nepravilnim vodenjem spravijo v situacijo, ko jih nekateri enostavno ne marajo več poslušati. O amandmajih pa je menil, da bi bilo treba glasovati, saj so legitimni.

Župan je nato ponovno zavnil tudi dr. Lavriča in vse ostale ter vztrajal na svojem. Nato so svetniki SDS, SLS in NSI odšli s seje z obrazložitvijo, da seja ni bila vodena korektno.

In nato je župan (spet) za užaljeno iztočnico pred kamerami in to pot s spodaj podpisanim in edinim prisotnim z vrst medijev (kar je tudi zanimivo!) menil, da je desna stran želela provokacijo in je le čakala na ugoden trenutek ter vso odgovornost o nesprejetem proračunu naprtli strankam, ki so sejo zapustile. Po štirih urah, treh minutah in dvasjetih sekundah se je na ta način seja o edini točki dnevnega reda oziroma glavnem dokumentu, katerega pripravijo občinske strokovne službe, na občinski svet ga predložil župan, o njem pa izključno odloča občinski svet, klavarno končala.

Jože Miklič

Nadaljevanje 26. (prekinjene) redne seje občinskega sveta - 16. februar 2005

PRORAČUN - SPREJET

Na začetku seje so svetniki na mizo prejeli amandmaje občinske uprave, iz katerih je bilo razvidno, da so se postavke na prihodkovni povečale (ŠE) za 95 mio SIT, na predhodni seji pa so bproračunsko porabo že zvišali za 326 mio SIT. V razpravi so se nato svetniki dotaknili predvsem naslednjih tem:

ZAVRNJENA GRADNJA VRTCA

Dr. Miro Kranjc (LDS) je utemeljeval enega izmed vloženi amandmajev občinske uprave, da je Ministrstvo za šolstvo in šport zavnilo letos sofinanciranje vrtca v Grosupljem, zato je smiselno, da se načrtovana sredstva namenijo za nakup zemljišča ob zdravstvenem domu in podružnični šoli v Žalni.

Janeza Pintarja (SDS) je zanimalo, koliko je bilo predvidenih sredstev za vrtec, ki so jih letos preklicali z ministrstva in če za to obstaja dokument?

Podobno vprašanje je postavil tudi Matjaž Trontelj (SLS) in menil, da bo kljub predvidenemu 10 % sofinanciranju države iz občinskega proračuna vseeno treba nameniti bistveni in glavni del sredstev. Nadalje pa ga je zanimalo, ali bo lahko izpadlo razliko do polne cene država nakazala v naslednjem letu.

Župan pa pravi, da bodo o tem z državo sledila še trda pogajanja, naknadno pa je pojasnil, da se bodo verjetno sredstva za gradnjo vrtca zagotavljala iz investicij, ki se na državni ravni ne bodo realizirale.

ZDRAVSTVENI DOM

Dr. Janez Mervič (SDS) je opozoril na nedoslednost v izrazosloju, uporabljenem v dokumentu proračuna. Namesto adaptacije naj se uvede beseda širitev gradnje zdravstvenega doma. O tem je tudi Stane Žvegla (ZLSD) želel, da bi se zapisalo bolj natančen izraz. Župan je pojasnil, da gre za strokoven izraz, v praksi pa se bo opravila in adaptacija in dograditev.

Franc Štibernik (LDS) je glede na predhodno razpravo v občinskem svetu predlagal amandma (na amandma občine!) prestavitve sredstev iz postavke za širitev zdravstvenega doma v aktualne zdravstvene potrebe občanov. Dr. Mervič je Štiberniku pojasnil, da je nekatere dejavnosti v zdravstvenem domu nemogoče razvrščati po domače, saj gre tudi za rešitve, ki morajo ustrezati določenim zakonskim kriterijem na področju zdravstva. Širitev kapacitet posameznih oddelkov ne more domestiti potrebnega nakupa zemljišča in dograditve posameznih oddelkov, ki so nujno potrebni. V nadaljevanju pa je spregovoril o modernizaciji laboratorija in tudi o (po njegovem) ugodnih pogovorih z lastniki, s katerim pa, zatrjuje, ni sklepal še nikakršnih dokončnih dogovorov, saj je za to pristojna občina.

Jože Intihar (LDS) se je ponovno obregnil ob postavko, namenjeno za nakup zemljišča oziroma širitev zdravstvenega doma, ki naj bi v letu 2005 znašala 15 mio sit. Spraševal se je, če ni že v začetku nakup zemljišča prevrednoten. Župan mu je pritrdil, da se običajno cene zemljišč zares precej povečajo, ko se občina pojavi kot interesent za nakup. Menil je, da je prav v tem trenutku največja zmeda na tem področju nasplih v Sloveniji, saj nimamo uradno še sprejetega EVRA, lastniki zemljišč pa so cene enostavno iz nemških mark nominalno spremenili (brez devizne klavzule) kar v EVRE. V zvezi s tem je navedel še nekaj podatkov »iz kronologije občinskih pogajanj« v zvezi s ceno zemljišča in sorazmernega zmanjševanja površine na minimalno in optimalno še sprejemljivo potrebo. Dr. Miro Kranjc pa je ob tem povedal, da je bil lastnik prisoten na prejšnji (prekinjeni) seji in da je (med pavzo? - o.p.) pred nekaj svetniki izjavil, da bo zemljišče dal na razpolago po uradni cenitvi.

CESTA GROSUPLJE - CIKAVA

Dr. Kranjc: Pomembno dejstvo je, da se v letošnjem letu začne z rekonstrukcijo ceste od Grosupljeja do Cikave in se jo konča v naslednjem letu. Staneta Žvegla (ZLSD) pa je zanimalo, če so v ceno vključeni tudi pločniki in kolesarske steze.

Župan je navedel, da so v zadnjih dneh stekli intenzivni pogovori in da bo pro-

jekt stal okviro 413 mio sit, občina pa naj bi sofinancirala 123 mio sit. V izgradnjo bosta vključena tudi najbližja sosedna (Avtotransporti Kastelec in Mercator) zaradi priključkov in za zavijalne pasove na tem delu ter za dodatne vertikalne in horizontalne signalizacije. Ker se v zadnjem času pospešeno odvijajo pogovori glede ceste, je bilo v ta namen treba povečati tudi sredstva sofinanciranja, čeprav dokončnega zneska občina še nima. Župan: Občina po zakonu sofinancira samo del ceste, ki se neposredno dotika občanov (pločniki, kolesarske ceste, javna razsvetljava ter morebitne prestavitve komunalnih in drugih vodov). K temu pa je treba dodati še vedno veliko dodatnih kriterijev. Velja pa načelo, da ceste skozi kraj gradi občina, izven naseleja pa država. Občina in »država« se še pogajata, kaj je znotraj in kaj zunaj naseleja.

LAS

Borut Hrovatin (LDS) je v imenu LAS predlagal amandma v višini 3 mio sit. Prejšnje leto je bilo zanj iz proračuna namenjeno 1,8 mio sit.

Jelka Kogovškova je obrazložila, da je bil LAS glede na njegovo delovanje posebej opredeljen s postavko. Za povečanje iz 2 na 3 mio sit pa bi bilo treba posebej navesti tudi, od kod jih vzeti. Župan podpira dejavnost LASa, vendar pa se dejavnost LASa širi tudi na druge občine. S tem se povečujejo tudi sredstva. Zato bi bilo treba najprej dati poročilo, nato narediti finančni načrt in možnosti sofinanciranja še iz drugih sredin. Po zakonu pa je treba to izvesti tudi z javnim razpisom. Zato meni, da amandmaja LAS trenutno ni mogoče uvesti v proračun.

OSTALA RAZPRAVA

Dr. Kranjc podpira amandma praznopolnjenosti sredstev za kipe. Pintarja je zanimalo, če imajo od pristojnih ministrstev pisna zagotovila tudi za druge projekte, ki naj bi jih država sofinancirala. Glede pisnih zagotovil je župan dejal, da je pisno zagotovilo veljaven državni proračun. Ker pa so svetniki SDS vložili amandma o 20 % omejevanju sredstev znotraj posameznih proračunskih postavk, je župan menil, da treba narediti tudi več rezervacij, saj se nekaterim investicijam zaradi tega ne bi smeli odreči.

AMANDMAJI IN GLASOVANJE

Ko je razprava izvenela, je župan predlagal nekaj pavze, da bodo lahko uredili vrstni red amandmajev. Nato so svetniki glasovali o posameznih amandmajih. Večji del proračunskih postavk v teh amandmajih so stroškovno bili povezani z dvakrat vloženi amandmaji občinske uprave. Tako je bil osnutek rebalansa proračuna za 2005 in proračuna za 2006, ki je bil svetnikom predstavljen že na decembrski seji občinskega sveta, nemogoče spremljen, še posebej na nekaterih investicijskih postavkah, nekatera pa so se (zanimivo, temu do sedaj nismo še bili priča) premaknile v leto 2006.

Med (pre)ostalinimi amandmaji pa so bili nato le še trije:

- 5 mio sit visoka postavka v zvezi z nakupom zemljišča pri zdravstvenem domu in zmanjšanje sredstev za kiperske delavnice za 5 mio sit, ki ga je vložila SDS.

- Odloku o proračunu se doda člen, v katerem praznopolnjenosti proračunskih postavk ne smejo presežati 20 %. Velja za leto 2005 in za leto 2006 - vložila tudi SDS.

Glasovanje o navedenih zadnjih treh »najbolj vročih amandmajih« pa se je na koncu razpletlo zelo nepričakovano, kajti zaradi odsotnosti nekaterih svetnikov, ki so podpirali te amandmaje, jih je bilo vseeno za oba amandmaja 9 za, 8 pa proti, kar je pomenilo, da nekateri »na levi« niso glasovali, in je bil zato amandma sprejet.

Svetniki so nato s 16 glasovi v »paketih« sprejeli amandmaje občinske uprave in KS Št. Jurij.

O predlogu rebalansa proračuna za leto 2005 in proračunu za leto 2006 v celoti pa je na koncu glasovalo 18 svetnikov za.

Jože Miklič

"OBČINSKI" AMANDMAJI**PRVI VLOŽENI
AMANDMAJI
NA SEJI 9. 2. 2005****PRIHODKI**

Prihodki iz naslova koncesijskih dajatev od posebnih iger na srečo - v letu 2005 30 mio SIT.

Prispevek za urejanje stavbnih zemljišč - v letu 2005 za 8,1 mio SIT, v letu 2006 pa za 50 mio SIT.

Prihodki od prodaje stavbnih zemljišč - v letu 2005 za 35 mio SIT.

Sofinanciranje ARSŽ za nadvoz nad železnico - Brezje - v letu 2005 v višini 75 mio SIT.

Stanje sredstev na računih dne 31.12. 2004 - prenos iz leta 2004 178 mio SIT.

ODHODKI**URAD ZA SPLOŠNE ZADEVE
Rebalans 2005:**

Financiranje političnih strank in svetniških skupin se zviša za 0,25 mio SIT zaradi zagotovitve 0,6% za delovanje političnih strank.

Početniška dejavnost Tekoče vzdrževanje početniških objektov - za 2,9 mio SIT Sredstva za redno dejavnost zaščite in reševanja - postavki se zvišata za 650 tisoč SIT. Prva za 500 tisoč SIT in druga za 150 tisoč SIT. Obe postavki pa sta namenjeni za izvedbo tečaja prve pomoči za pripadnike gasilskih društev v občini in za popolnitev ekipe prve pomoči Štaba CZ občine Grosuplje. Skupno povšanje proračunskih izdatkov v višini: 3,8 mio SIT se zagotovi z znižanjem proračunske postavke: Investicije in investicijsko vzdrževanje občinske uprave, Nakup pisarniškega pohištva v višini: 3,8 mio SIT.

Proračun 2006:

Investicije in investicijsko vzdrževanje občinske uprave. Postavka se zviša za 3mio SIT. Sredstva se zagotovijo z znižanjem proračunske postavke: Plače, drugi izdatki zaposlenim in prispevki, Osnovne plače, v višini 3 mio SIT. Sredstva so planirana za najnujnejšo pisarniško opremo v predvideni (novi) večnamenski dvorani na lokaciji sedanjega Družbenega doma v Grosupljem.

**URAD ZA GOSPODARSTVO,
DRUŽBENE DEJAVNOSTI IN FINANCE
Štipendije za nadarjene študente -**

Postavka se zviša za 0,500 mio SIT. Investicije v šole. Glede na to, da je bil projektant za pripravo projektne dokumentacije za novo POŠ Žalna pred kratkim izbran in je njegova ponudbena cena že znana, postavko v letu 2005 znižujemo za 2,5 mio SIT.

Investicije v vrtce - Glede na to, da v proračunu, zaradi manjšega dejanskega prenosa sredstev iz leta 2004, kot je bilo planirano, primanjkuje sredstev, bomo izgradnjo vrtca časovno potegnili v leto 2006. Tako postavko v letu 2005 zmanjšujemo za 50 mio SIT. V letu 2006 pa jo za isti znesek povečujemo. (TU JE OSNOVNI VZROK, IN NE V IZPADLEM SOFINANCIRANJU MINISTRSTVA - o.p.) Projektna dokumentacija - knjižnica v letu 2005 zvišujemo postavko za 1 mio SIT.

Nakup prostorov in gradnja knjižnice - v letu 2005 zmanjšujemo za 50 mio SIT, v letu 2006 pa jo za isti znesek povečujemo.

Adaptacija zdravstvenega doma - postavko povečujemo za 10 mio SIT.

Sofinanciranje melioracij - investicijske transfere posameznikom in zasebnikom dvigujemo postavko za 1 mio SIT.

URAD ZA KOMUNALNO INFRASTRUKTURO

Vzdrževanje gozdnih cest - Sredstva za plačilo del na gozdni cesti na Malem Koncu, ki so bila izvedena v letu 2004, je potrebno zagotoviti s povečanjem postavke. Postavka se zviša za 1 mio SIT.

Pločnik ob Ljubljanski cesti Načrti in druga projektna dokumentacija - postavka se ustrezno zmanjša za 1 mio SIT.

Modernizacija in rekonstrukcija regionalnih cest (RC) - Pridobitve zemljišč za ureditev križišča »Kovinastroj«, za ureditev pločnika v Račni ter za rekonstrukcijo odseka regionalne ceste Cikava - Gro-

suplje s pločnikom in kolesarsko stezo. Postavka skupaj znaša 25 mio SIT.

Nakup zemljišč - Postavka se zaradi prerazporeditve sredstev na druge ustrezne postavke skupno zniža za 25 mio SIT.

Izgradnja kanalizacij - Spodnja Slivnica - nadaljevanje - Za čas gradnje kanalizacije je investitor dolžan zagotoviti varnostni načrt, ki sicer sodi v sklop investicije, ni pa ga možno financirati iz transfernih sredstev. Sredstva v potrebni višini se prenesejo na drugo ustrezno postavko. Postavka se zniža za 0,15 mio SIT.

Izgradnja kanalizacij - Jerova vas - Sredstva se znižajo za vrednost izdelave varnostnega načrta in prenesejo na drugo ustrezno postavko. Postavka se zniža za 0,15 mio SIT.

Načrti kanalizacij - Št. Jurij - S projektom izgradnje kanalizacijskega omrežja v Ponovi vasi bomo v tekočem letu kandidirali na razpisu MOP za oprostitev plačila ekološke takse v letu 2006. Kot prilogo bomo ob prijavi morali predložiti tudi investicijsko dokumentacijo in program opremljanja zemljišč. V ta namen je nujno potrebno zagotoviti sredstva na drugi ustrezni postavki, ki je namenjena izdelavi tovrstne dokumentacije. Postavka se zniža za 1 mio SIT.

Stroški dokumentacije (soglasja, geodetske storitve itd.) Na postavko smo prenesli sredstva, ki so potrebna za izdelavo varnostnih načrtov pri gradnji kanalizacij na Spodnji Slivnici in v Jerovi vasi ter sredstva, potrebna za investicijsko dokumentacijo za pridobitev oprostitve plačila ekološke takse za kanalizacijo v Ponovi vasi. Postavka se skupaj zviša za 1,3 mio SIT.

Izgradnja vodovoda - Vodovod Ilova Gora - spremembe in dopolnitve - Na postavki je potrebno zagotoviti sredstva za poplačilo dopolnitve PGD/PZI za vodovod Ilova Gora, ki je bila izdelana v preteklem letu, a še ni bila finančno realizirana. Postavka se zviša za 0,576 mio SIT.

Izgradnja vodovoda - Ilova Gora II. faza - Predvidena sredstva se znižajo za znani strošek izdelave dopolnitve PGD/PZI za vodovod Ilova Gora, ki se zagotavlja na ustrezni drugi postavki. Postavka se zniža za 0,576 mio SIT.

Izgradnja kanalizacij - Ponova vas. Proračun 2006 - Za gradnjo kanalizacije v Ponovi vasi je izdelana projektna dokumentacija, na osnovi katere bomo v letu 2005 pridobili služnostne pravice za gradnjo ter gradbeno dovoljenje. Trenutno je to najboljše pripravljena investicija, s katero bi lahko kandidirali na razpisu MOP za uvrstitev na prednostno listo investicijskih projektov, ki bodo financirani iz sredstev republiške ekološke takse. Listo bo MOP na podlagi razpisa oblikoval v letu 2005, uvrščeni projekti pa bodo financirani iz sredstev republiške ekološke takse v letu 2006. V ta namen je potrebno na postavki zagotoviti ustrezna sredstva. Postavka se zviša za 40 mio SIT.

Modernizacija in rekonstrukcija regionalnih cest (RC) - Pridobitve zemljišč - Odpredre se nova postavka, na kateri se zagotovijo sredstva za pridobitev zemljišč za rekonstrukcijo odseka regionalne ceste Cikava - Grosuplje s pločnikom in kolesarsko stezo. Postavka znaša 10 mio SIT.

Nakup zemljišč - Postavka se zaradi prerazporeditve sredstev na drugo ustrezno postavko zniža za 10 mio SIT.

**DRUGI VLOŽENI
AMANDMAJI
NA SEJI 16. 2. 2005****PRIHODKI**

V letu 2006 se na postavki prenosa sredstev iz leta 2005 sredstva povečajo še za 95,5 mio SIT.

ODHODKI**URAD ZA SPLOŠNE ZADEVE**

Sredstva za redno dejavnost zaščite in reševanja - zagotovijo dodatna sredstva v višini 800 tisoč SIT. Prerazporeditev sredstev iz osnovnih plač je namenjena izvedbi tečaja prve pomoči za člane gasilskih društev v občini.

URAD ZA GOSPODARSTVO,**DRUŽBENE DEJAVNOSTI IN FINANCE**

Projektna dokumentacija - knjižnica - Postavka se glede na zadnje informacije o višini cene projektov za knjižnico dviguje v letu 2005 (še) za 1 mio SIT. Sredstva so prerazporejena s postavke za POŠ Žalna.

Delovanje društev in občinske zveze - Naknadno je bilo ugotovljeno, da je postavka za plačo hišnika in čistilke prenizko planirana tako v letu 2005 kot v letu 2006, zato jo povišujemo za 500 tisoč tolarjev v letu 2005 in za 515 tisoč tolarjev v letu 2006. Sredstva so prerazporejena za leto 2005 s postavke: Stroški storitev v zavodih za odrasle, in sicer iz posebnih socialnih zavodov, v letu 2006 pa se krije iz prenosa sredstev iz leta 2005.

Investicije v šole - Glede na ponujeno ceno za zemljišče s strani lastnika za POŠ Žalna, ki smo jo prejeli pred kratkim, ugotavljamo, da je potrebno dvigniti omenjeno postavko v letu 2005 za 14 mio SIT. Sredstva se zagotovijo iz postavke: Investicije v vrtce in sicer iz rekonstrukcije in adaptacije novega vrtca.

Investicije v vrtce - Postavka se zniža v letu 2005 za 74 mio SIT, ker smo dobili s strani Ministrstva za šolstvo in šport obvestilo, da v letu 2005 ne bomo uvrščeni v sistem državnega sofinanciranja vrtca. (Obvestila na občini nimajo, dokument za to je veljavni državni proračun, v katerem pa je razvidno, da bo treba najprej poplačati vse investicije, ki jih je zapustila prejšnja vlada. Glavnino investicije premikamo v leto 2006. V letu 2006 tako dvigujemo omenjeno postavko za 55 mio SIT.

Nakup prostorov in gradnja knjižnice - Postavka se dviguje za 50 mio SIT z namenom, da pospešimo izgradnjo knjižnice, ki ima edina od investicij v družbene dejavnosti soglasje za državno sofinanciranje. Sredstva se prerazporedijo iz postavke: Investicije v vrtce iz rekonstrukcije in adaptacije novega vrtca.

Adaptacija zdravstvenega doma - Za nakup zemljišča za nov zdravstveni dom se zagotovi dodatnih 5 mio SIT. Sredstva se prerazporedijo s postavke Projekti urejanja prostora - Kiparske delavnice.

Kakorkoli so že "prekladali" denar iz proračunskih postavk na postavke, dejstvo je, da se šola Žalna letos še ne bo začela graditi.

**URAD ZA KOMUNALNO
INFRASTRUKTURO**

Modernizacija in rekonstrukcija regionalnih cest - Rekonstrukcija R3 646 odsek Cikava - Grosuplje

Na postavki se v letu 2006 zagotovi za rekonstrukcijo in adaptacijo dodatnih 4 mio SIT sredstev, ki se pokrijejo iz sredstev prenosa iz leta 2005. Postavka se poveča zaradi verjetnosti, da bo to cesto država adaptirala v letu 2006. Občina mora v ta namen prispevati tudi nekaj svojih sredstev.

URAD ZA PROSTOR

Urejanje prostora - Kiparske delavnice - Vzeta sredstva iz te postavke se v letu 2005 v višini 3 mio SIT vrnejo na postavko in sicer iz postavke Študije in ostala projektna dokumentacija iz plačil avtorskih honorarjev v višini 1,5 mio SIT, 1,5 mio SIT pa iz postavke Prostorski red občine iz načrtov in druge projektne dokumentacije.

KS ŠT. JURU

pa je vložila naslednji amandma

Zmanjša se proračunska postavka Obnova in razširitev javne razsvetljave za 0,6 mio SIT.

Sredstva za sofinanciranje redne dejavnosti športnih društev za 0, 299 mio SIT, Zmanjša se Obnova kulturnega doma za 0,5 mio SIT.

Povzetek iz gradiva za obe seji občinskega sveta pripravil Jože Miklič

27. redna seja občinskega sveta - 23. marec 2005**UMAKNjena TOČKA**

Dr. Miro Kranjc - predsednik KVIAZa je pojasnil, da je Kviaz obravnaval pravilnik o plačah funkcionarjev. Ugotovili so, da pravilnik še ni izdelan, zato je točko treba umakniti. Svetniki so sprejeli predlog dnevnega reda potrdili s 16 glasovi, nihče ni bil proti.

**SKLEPALI O SOFINANCIRANJU
REGIONALNE RAZVOJNE
AGENCIJE LJUBLJANSKE URBANE
REGIJE, RAZPRAVLJALI PA
O RAZVOJU OBČINE V REGIJI****Sklep o pristopu k pripravi regionalnega
razvojnega programa Ljubljanske urbane
regije za obdobje 2007-2013**

Uvodno besedo je podala direktorica RRA LUR, ga. Lijana Resinovič. Čeprav so se z gledovali po nekaterih regijah v sosedstvu, pa so že na začetku ugotovili, da je izbranih 48 programov preveč za uresničitev v tem obdobju. Grosuplje se trenutno vključuje v projekt gradnje kovinske predelovalne industrije, v katerem sodeluje podjetje KOGAST, ter s projektom Sožitje mesta s podeželjem. Šepa logistika. Včasih zamudijo tudi na kakšen razpis. Iz sredstev neposrednih vzpodbud je bilo 50 mio sit, od tega je Grosuplje dobilo 11 mio sit. Ob viziji se bo v bodoče treba odločati tudi o posameznih programih, za katere bo treba poiskati sofinanciranje.

Župan je ponovno pojasnil, da je problem naše države v sami organiziranosti, saj sploh nimamo evropsko primerljivih regij in nimamo izdelanih kriterijev o delitvi sredstev. Zdjaj bo treba zelo pohiteti, da bi sploh lahko kandidirali na določene razpise v evropskih strukturnih skladih. Sedanje administrativno in prostovoljno združene občin v regijo je dokaj pestro, zato že v lanskem letu vseh želja ni bilo mogoče realizirati. Ker pa je občina Grosuplje imela »uporaben projekt« (infrastruktura v Sončnih dvorih), je lahko prišla nekoliko prej do omenjenih sredstev.

Dušan Hočvar (SDS) pozdravlja pristop k pripravi programa. Zanimalo ga je, kako je s turistično destinacijo, saj občina Grosuplje ni vključena v program? Nadalje ga je zanimalo, zakaj v programu ni pasjega zavetišča.

Resinovičeva eksplicitno ni navedla, zakaj Grosuplje ni vključeno s projekti na turističnem področju. Župan je povedal, da so na področju turizma vzpodbudili kompleks v Boštanju, ki pa se je po eni strani pokazal kot prevelik, na drugi pa premajhen. Zato se bodo morali čim prej tudi statusno preorganizirati. V projekt pasjega zavetišča pa se večino dolenjskih občin pa še ni vključilo. Za Sožitje mesta s podeželjem pa projekt vodi Mestna občina Ljubljana. V projekt je bilo danega do zdaj 1 mio sit.

Jože Intihar (LDS) je omenil, da nima razloga biti proti, čeprav je o tem premalo informiran. Meni pa, da so premalo poudarjeni podjetniški vidiki programa in preveč raznih peš in drugih poti. Po njegovem je premalo namenjenega trženju izdelkov malih obrtnikov. Resinovičeva je povedala, da so narejene spletne strani, poskušajo informirati tudi prek občinskih časopisov, potrudili pa se bodo tudi, da bodo tudi na samih občinskih svetih podali posamezna pojasnila.

Tone Perme (SLS) meni, da spadamo v LUR in da bi lahko vključevali projekt Županove jame, tabora Cerovo in še več drugih. Meni tudi, da bi lahko poleg gradnje kovinske predelovalne industrije lahko gozdisti tudi lesno predelovalno industrijo. Še posebej na področju (lesne) biomase.

Resinovičeva - Več naj bi bilo delovnih mest. Knjižnico naj bi vključili v leto 2006. Glede gradnje pa so pogledi različni. Na srečo je KOGAST v pravem grozdu, manj pa je tega prav v Ljubljani. Žal na lesnem področju ni prišlo do gradnje. Kar se tiče komunalne infrastrukture, v projekt ni zajeta. Lahko pa bo v novih območjih ali pa z vidika ekoloških sanacij dosedanjih neurjenih stanj na tem področju.

Stane Žveglja (ZLSD) pozdravlja program. Zanimalo pa ga je, kako je mogoče čim prej priti tudi do rešitev na komunalnem oziroma infrastrukturnem področju v občini. Naslednje vprašanje je namenil pokritju TV-signalov na območju občine Grosuplje. Meni, da bi bilo prav, da bi morali slej ali prej imeti vsi občani občine možnost priključitve na kabelsko televizijo, še posebej pa tam, kjer ni dobrih signalov. Resinovičeva je glede zamisli »internet v vsako vas« povedala, da ni bila vključena med projekte, vendar pa meni, da bi bilo to v bodoče potrebno.

Jože Šircelj (NKG) je prav tako pohvalil agencijo in občino. Zelo veliko prioriteto naj bi občina v bodoče namenila odvajanju in čiščenju odpadnih voda. Resinovičeva: Prioriteta so mobilnost in šele nato čiščenje odpadnih voda. Nadalje ga je zanimalo, ali je v okviru Boštanja vključeno tudi Radensko polje. Župan je povedal, da občina do vstopa v Evropo ni uspela priti do kakršnih koli sredstev. Po vstopu pa je usahnil tudi projekt CRPOV. Kljub temu naj bi se projekt razglasitve krajinkega parka nadaljeval.

Sklep je soglasno podprlo 16 svetnikov.

KOMENTAR: Glede na to, da je bilo treba sklep sprejeti samo o pristopu občine Grosuplje k pripravi projekta in je zato potrebno sofinanciranje ljubljanske regionalne agencije v višini 1.384.000 sit, bi vsa razprava lahko uvrstili kot poročilo o delu agencije, o pristopu pa bi lahko sklepali že pred leti, ko so se projekti začeli. Pa še nekaj je pomembno: Še nobenih sredstev ni bilo danih s strani Evrope, ker slovenski projekti niso pripravljeni oziroma so nekompatibilni z evropskimi institucijami. Lansko leto obljubljeni denar s strani agencije pa je pokrili državni proračun, kar lahko razumemo tudi kot predvillno potezo prejšnje vlade.

Niso pa se niti na občini niti na državi toliko zmotili, da bi denar vložili npr. v obnovo in dograditev čistilne naprave in primarnih fekalnih kanalizacij. O kolesarskih poteh so se zadeve že na samem začetku precej zakomplicirale in veliko vprašanje je, kako se bo projekt nadaljeval. »Tramvaj« pa je tako in tako postavljen ne samo v oddaljeno prihodnost, temveč v utopijo.

Govoriti o krajinskem parku Radensko polje v tej zvezi pa razumem (in še mnogo drugih ljudi) tudi kot vedno večjo demagoģijo*. Dokaz za to pa je tudi letos sprejeti občinski proračun, v katerem za področje, ki bi vplivalo na območje Radenskega polja (zadrževalniki, čistilna, kanalizacije, urejanje pohodniških in drugih poti ter drugih pravih programov), ni omenbe vrednih sprejetih proračunskih postavk.

*Slovar slovenskega knjižnega jezika: demagoģija dajanje lažnih obljub, trditve za pridobivanje zaupanja ljudi in s tem politične moči.

**BOLJŠA DEFINICIJA "JAVNEGA
INTERESA" PRI CESTI
GROSUPLJE-CIKAVA in
KROŽIŠČU KOVINASTROJ**

Osnetek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za planški celoti I/1 Šmarje-Sap in I/2 Grosuplje.

Ga. Mojca Lovšinova je obrazložila, da se sprememba tiče predvsem problematike ceste RIII 646 Cikava - Grosuplje in krožišča pri Kovinastroju. Občina bo pri reševanju problematike v zvezi z rekonstrukcijo te ceste in pri pridobivanju potrebne dokumentacije potrebovala te spremembe. Župan Janez Lesjak pa je dodal, da bo s tem boljše definiran tudi javni interes.

Franc Štibernik je v imenu odbora za prostor povedal, da ga je odbor podprl v celoti.

V razpravi se je oglasil Jože Šircelj (NKG). Zanimalo ga je, kaj pomeni navedba vzdrževalna dela.

Svetniki so s 14 glasovi podprli osnetek in ga nato prekatégoriziranega v predlog podprli s 15 glasovi.

**PONOVNO O PLAKATIRANJU -
PA KLJUB TEMU NISO PRIŠLI
DO KONCA**

Predlog Pravidnika o pogojih za enotno oblikovno podobo objektov za oglaševanje.

Mojca Lovšinova je povedala, da so se v razpravo vključile tudi krajevne skupnosti, vnešene pa so tudi pripombe s seje občinskega sveta ob osnutku. Tako po tem odloku spadajo med objekte za oglaševanje oglasni stebri, oglasni panoji, mega panoji, svetlobne vitrine, samostojne ali na steno pritrjene vitrine in table, oglasni panoji z vrtljivo površino, nosilci in drogovci čezcestnih transparentov, oglasni panoji na drogovih javne razsvetljave, prenosljivi ulični panoji, samostojni prapori in zastave ter krajevni objekti za oglaševanje. Prav slednjim pa je dokaj težko opredeliti lokacije, saj so razmeščeni kot vitrine na sedežih KS, gasilskih domovih, gostinskih lokalih, zbiralnikih mleka, kozolcih, drogovih elektro napeljav in javne razsvetljave, raznovrstni miniaturni kozolčki. Sestavni del pravilnika je tudi grafični del s pregledno karto 1:25.000 ter podrobnejšim vršom same lokacije posameznega oglašnega mesta.

Franc Štibernik je povedal, da je odbor to pot šel nekoliko podrobneje skozi pravilnik. Na drog javne razsvetljave naj se ustrezno pritrji panoje. Možno naj bi bilo tudi postaviti nove nekomercialne panoje. Glede katarstra oglaševalskih panojev pa so ugotovili, da ni vnešenih krajevnih oglaševalskih mest. Menil je tudi, da naj bi o posameznih lokacijah in velikostih npr. mega panojev po predlogu občinskih strokovnih služb odločal odbor za prostor, župan pa meni, da o tem lahko samo svetuje, odloči pa občinski svet, saj tako zahteva tudi zakonodaja.

Stane Žveglja (ZLSD) je dodal, da bi omogočili primerno krajevno oglaševanje tudi v vseh vaseh po občini. Mag. Breda Škrjanec (LDS) je pripomnila, da niso mega panoji dovolj natančno opredeljeni. Aleš Medved (LDS) se je ponovno ustavil ob neuglednem panoju na starem gasilskem domu, meni pa tudi, da bi bila lahko tudi avtobusna postajališča izkoriščena v ta namen.

Župan je dodal, da je treba pri postavitvi panojev

Nadaljevanje na naslednji strani

27. redna seja občinskega sveta - 23. marec 2005 - nadaljevanje s prejšnje strani

upoštevati tudi varnost, saj se na panojih na drogovi javne razsvetljave v viharjih ustvarja tudi velik upor, ki lahko povzroči, da se luč na vrhu sname in pade na mimoidočega človeka. Na koncu je župan ob vloženih amandmajih predsvem "leve" strani menil, da bi amandmaje strokovne službe najprej vstavile v besedilo odloka in bodo nato svetniki odločali o tako popravljenem odloku na eni od naslednjih sej. Svetniki so za županov umestni predlog glasovali s 14 glasovi, eden je bil proti.

TURISTIČNA TAKSA - MERILO TURISTIČNIH NOČITEV?

Odlok o turistični taksi v občini Grosuplje

Jelka Kogovškova je navedla, kaj vse določa ta odlok. Taksa, ki jo plačujejo vsi, ki kot turisti prespijo na območju občine, se oddvaja za informiranje turistov, zbiranje podatkov za potrebe informiranja turistov (stroškov ugotavljanja mnenj o kakovosti turistične ponudbe, spremljanje in posredovanje predlogov obiskovalcev ter za urejanje in vzdrževanje turistične signalizacije), spodbujanje in trženje turističnih izdelkov, urejanje in vzdrževanje javnih turističnih površin, organizacijo javnih prireditev, spodbujanje lokalnega prebivalstva in podobno. Nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse opravlja pristojni davčni uslužbenec, občina pa mora z davčno upravo imeti sklenjeno v ta namen ustrezno pogodbo. V okviru svojih pooblastil pa nadzor opravlja tudi pristojni občinski organ.

Za pravno osebo, ki ne pobira takse, je ne nakazuje ali ne vodi ustrezne evidence, je v kazenskih določbah zagrožena kazen od 50 do 200 tisoč sit, za samostojne podjetnike pa celo od 300 do 1.000 tisoč sit. Kmetje pa naj bi za enake prekrške plačali od 30 do 100 tisoč sit.

Matjaž Trontelj (SLS) je namesto predsednika odbora povedal, da je odbor za družbene dejavnosti soglasno podprl odlok. V nadaljnji razpravi pa je ugotavljal, čeprav je sorazmerno majhen prihodek (cca 1 mio sit - 200 sit na nočitev), vseeno pomeni, da kar nekaj ljudi obišče našo občino. Zanimalo pa ga je, ali je mogoče kaj narejenega tudi na področju razširitve privatnih turističnih kapacitet.

Staneta Žveglo (ZLSD) so zmotile neenotne kazenske določbe. Kar se tiče kazenskih sankcij je Marko Podvršnik menil, da morajo biti ločene pravne in fizične osebe.

Svetniki so s 17 glasovi podprli osnutek in ga nato prekategorižiranega podprli tudi s 17 glasovi.

OPROSTITVE PLAČILA NADOMESTIL ZA NEZAZIDANO STAVBNO ZEMLJIŠČE

Sklep o oprostitvi nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v zazidalnem načrtu TOC II. HIDEK Novo mesto. Znesek oprostitve 463.152 sit. - Sklep je podprlo 11 občinskih svetnikov, 2 sta bila proti.

Sklep o oprostitvi nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v zazidalnem načrtu TOC III. BOSSPLAST. Znesek oprostitve 554.394 sit. - Sklep je podprlo 10 svetnikov, 2 sta bila proti.

Župan je obrazložitev obeh točk podal skupaj. V zazidljivem kompleksu so tudi nekatere parcele DRSCja in DARSa, katera pa ne želita prodati par-

cel. (Na eni od teh parcel naj bi bil v ozadju tudi sodni spor med predhodnim in sedanjim lastnikom. - o.p.) Občina pa za nepozidana stavbna zemljišča v zazidalnih območjih občine pošilja precej velike zneske za nadomestilo. Zato župan predlaga, da se po dveh letih oprostive (2002 in 2003) podaljša oprostitev davka tudi za leto 2004.

Franc Štibernik je v imenu odbora dejal, da je odbor podprl predlog za oprostitev davka, v nadaljevanju pa je dodal, da ga zanima, če je morda občina razmišljala o izstavitvi mandatnih kazni dosedanemu lastniku, ki ne poskrbi za izgled kraja in ovira nove lastnike, da bi pozidali oziroma uredili dejavnost in objekte v zazidljivem območju. Direktor občinske uprave Marko Podvršnik je v dodatni razlagi povedal, da je v Sloveniji 40 občin, ki jim je ustavno sodišče razveljavilo odlok o pobiranju nadomestila za nezazidano stavbno zemljišče. V splošnem pogledu je odlok v Grosupljem dober, so pa nekateri posamezniki, ki so se nanj pritožili.

NOV SVET VRTCA

Sklep o imenovanju predstavnikov ustanovitelja v svet javnega zavoda VVZ Kekec Grosuplje.

Dosedanji predstavniki Sveta javnega zavoda VVZ Kekec Grosuplje so bili Danijel Čakš, Janez Pintar in Irena Kogovšek. Mandat jim poteče 25. aprila 2005, zato je komisija za volitve in imenovanja predlagala v svet zavoda dr. Mira Kranjca, Janeza Pintarja in Mario Ano Slak Trontelj. Svetniki so predlog podprli brez razprave in soglasno.

PROGRAM OBČINSKEGA SVETA OBČINE GROSUPLJE ZA LETO 2005

Razprava in dopolnitve

KAM BO ŠEL RAZVOJ GROSUPELSKEGA MALEGA GOSPODARSTVA?

Precej časa so se svetniki zadržali ob grosupelskem malem gospodarstvu. Jože Intihar je predlagal, da se v program dela občinskega sveta uvrsti še pospeševanje malega gospodarstva. Meni, da je brez lokalne skupnosti težko delovati. Z ukinitvijo medobčinskega odbora za financiranje malega gospodarstva pa so zadeve še nekoliko slabše, oziroma bo treba nekaj doreči tudi o denarju. Župan je pojasnil, da v lanskem letu kljub javnemu razpisu ni bilo interesentov, saj so krediti neugodni za najem. Sredstva naj bi se namenila v vzpodbujanje širše organiziranosti. Občina ni institucija za neposredno reševanje tovrstne problematike. Razvojni center (GIGA) smo že imeli odprt, pa smo ga že v naslednjem letu zaprli. V ta namen pa delujejo nekatere privatne agencije.

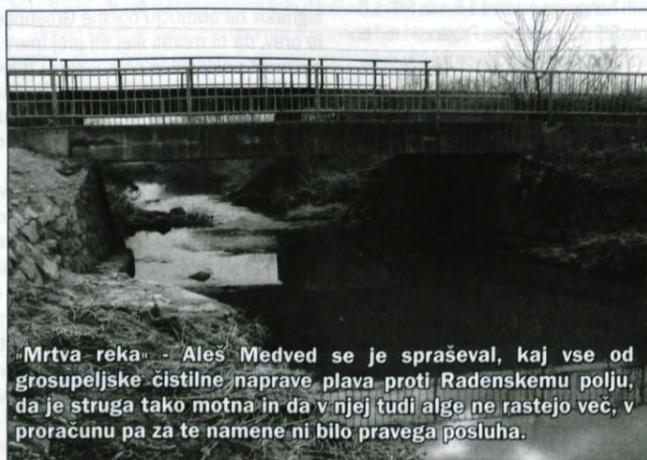
Jože Intihar: Za porabo občinskega denarja gre! Ker so sredstva v proračunu opredeljena, bi bilo prav, da se poskuša povezovanje z nekim sosednjim razvojnim centrom in naj se pooblasti občino oziroma župana, saj bi se tako lažje vzpostavile povezave. Ne gre toliko za denar, pač pa za opredelitev perspektivnih vsebin in povezav. Župan temu ne nasprotuje, vendar je treba v odloku le nekoliko natančneje določiti vsebine, oziroma je me-

ALI SO JAVNE POGODBE DOKUMENTI ZAUPNE NARAVE?

Mag. Božo Predalič (SDS) je želel dobiti odgovor glede pogodb z mediji, ki ga je izpostavil že na eni prejšnjih sej. Župan je menil, da naj bi prišel na občino in si ogledal akt, s čemer pa se Predalič ni strinjal in prosil, da mu pogodbo posredujejo po pošti, saj gre za dokument javnega značaja.

DILEME IN OPAŽANJA SVETNIKA MEDVEDA IN GROSUPELSKEGA SVETA ZA VARNOST CESTNEGA PROMETA

Aleš Medved (LSD): V Sončne dvore naj bi se začeli priseljevati. Kako je s čistilno napravo in tudi s priključevanjem predvidenih novih vodov oziroma povečanih hišnih priključkov, ki bodo vplivali nad povečanje odpadnih vo-

Mrtva reka - Ales Medved se je spraševal, kaj vse od grosupelske čistilne naprave plava proti Radenskemu polju, da je struga tako motna in da v njej tudi alge ne rastejo več, v proračunu pa za te namene ni bilo pravega posluha.

nil, da gre bolj za izdelavo strategije na tem področju. Dušan Lavrič (ZLSD) pa je menil, da je pristop treba narediti tako, da se predlog najprej pripravi znotraj obrtne zbornice oziroma neke druge obrtniške združbe in se že tam pove, kako naj se vključuje v tak program tudi občina. Župan Janez Lesjak je menil, da so takšne strategije in načrti na občini že bili narejeni, a so se razmere odvijale po svoje, ali pa v skladu z že oblikovanimi organiziranostmi. Javnih sredstev ni mogoče neposredno vlagati v privatne sfere. Dr. Miro Kranjc (LDS) je dejal, da imajo podjetniki svoje interese, občina pa bi morala vedeti, kaj od teh interesov bo podprla in kaj ne. Zato je treba določiti limite tudi gospodarskega razvoja. Razprava pa bi morala biti partnerska - med podjetniki, občino in še kom tretjim. Dr. Lavriču pa je odvrnil, da je že dva koraka naprej, saj smo v Grosupljem glede osnovnih občinskih usmeritev razvoja malega gospodarstva še čisto na začetku.

SMER KMETIJSTVA?

Podobno kot za področje malega gospodarstva je dal pobudo Anton Perme (SLS) za področje kmetijstva in bil precej vztrajen glede operativnega načrta, a mu je župan pojasnil, da njegove zahteve spadajo bolj v področje urejanja prostora oziroma priprave prostorske strategije občine in občinskega prostorskega reda. Prav tu pa ne bi rad, da bi tudi na tej podlagi prihajalo do dodatnih špekulacij s prodajo zemljišč.

Na koncu je Perme predlagal, da bi na občinskem svetu razpravljali o smernicah kmetijstva, 14 svetnikov je nato ta predlog podprlo.

NEPROFITNA STANOVANJA

Jože Širčelj (NKG): Urad za gospodarstvo naj bi podal smernice glede neprofitnih stanovanj. Marko Podvršnik je menil, da bi smernice glede neprofitnih stanovanj spadale v področje komunalnega urada.

14 svetnikov je bilo za.

OSKRBA S TOPLOTNO ENERGIJO

Jože Širčelj (NKG): V program naj se uvrsti Odlok o oskrbi s toplotno energijo.

17 svetnikov je bilo za.

Osnutek programa so nato svetniki podprli s 17 glasovi in ga prekategorižiranega sprejeli tudi s 17 glasovi.

DR. PETER HOSTNIK NI VEČ OBČINSKI SVETNIK

Dr. Peter Hostnik je 19. januarja letos podal odstopno izjavo. V njej naveda, da odstopa od svetniške funkcije zaradi dodatnih obveznosti v službi in družini. Dr. Miro Kranjc je kot predsednik KVIAZa povedal, da so, žal, lahko le potrdili njegovo odločitev. Svetniki so nato s 16 glasovi sprejeli sklep.

MENJAVA ZEMLJIŠČ NA POLICI ZA GRADNJO MRLIŠKE VEŽICE

Svetniki so predlagano zamenjavo zemljišč med Rimokatoliškim župništvom Polica in Občino Grosuplje zaradi nameravane gradnje mrliške vežice na Polici podprli s 16 glasovi.

ZAMENJAVA DELA ZEMLJIŠČA ZA LEGALIZACIJO STANOVANJSKEGA OBJEKTA

Na občino so prejeli vlogo za odkup 21 m² zemljišča v Mali Račni. Zanj pa se je zanimalo še nekaj drugih krajanov. Na tem delu ima interesent že zgrajen stanovanjski objekt. Na ta račun je odstopil tudi del svojega zemljišča, ki ga bo občina rabila za cesto.

Občinski odbor za prostor je predhodno kar precej razpravljal o tem in na koncu dal pozitivno mnenje, vendar je tudi menil, da bi morali tovrstne zadeve celoviteje urejati. Župan je ponovil svoje mnenje, da gre največkrat pri takšnih primerih tudi za velike sodne probleme, zato jih občina ne more reševati, na vseh pa nastajajo zaradi tega vedno novi spori.

Svetniki so sklep potrdili s 12 glasovi, nihče ni bil proti.

Jože Miklič

da? Naslednja pobuda sveta za varnost je problem nadvoza nad železniško progo, o kateri smo v občinskem svetu že večkrat slišali kar nekaj pripomb. Glede avtobusne postaje pri Vodičarju je menil, da je v zelo slabem stanju.

Plakatno mesto na starem gasilskem domu! Na njem je zelo slab in star plakat.

Dal pa je tudi splošno pobudo glede dela v občinskem svetu. V prihodnje naj bi se izogibal konfliktom, kakršen se je zgodil na zadnji klavno prekinjeni seji.

- SO ANALIZE VODE »VOJNA TAJNA«? - DEJAVNOSTI V ZVEZI Z NOVIM GROSUPELSKIM POSLOVLINIM OBJEKTOM BI LAHKO VODILA TUDI KS.

Matjaž Trontelj je ponovno (po več mesečnem vztrajanju) zaprosil za rezultate raziskave kakovosti vode.

Nadalje pa je dal pobudo, da bi poslovilni objekt zaradi obremenitev JKP lahko vodila tudi KS Grosuplje.

V ROŽNI DOLINI »RASTEJO POSEBNE ROŽICE«

Stane Žvegla (ZLSD) je vnovič postavil vprašanje o neprimerni dejavnosti v Rožni dolini. Ker se dejavnost v glavnem opravlja ponoči, bližnji prebivalci sumijo, da gre za nelegalno dejavnost.

ALI BI SEJO OBČINSKEGA SVETA PREMAKNILI?

Jože Širčelj (NKG) je vprašal, če bi lahko sejo prestavili iz 15,30 na 16,30. Marko Podvršnik je menil, da je problem tudi na drugi strani, saj bi se seje še bolj zavlekle pozno v noč. Poleg tega so večkrat na sejah prisotni tudi gostje in pripravljenci gradiv, ki težko pridejo v večernih urah.

Jože Miklič

INFORMACIJE, POBUDE, VPRAŠANJA

DOBREPOLJSKI KAMNOLOM

Odgovor na vprašanje svetnika Miroslava Kranjca na 25. seji OS z dne 19. 1. 2005 glede dejavnosti kamnoloma Predstruge v Občini Dobrepolje:

V razgovoru med županom občine Grosuplje Janezom Lesjakom in županom občine Dobrepolje Antonom Jakopičem je prišlo do zagotovila, da v Občini Dobrepolje ne nadaljujejo z aktivnostmi na lokaciji kamnoloma nad Zdensko vasjo, saj le ta ni opredeljena v prostorskem planu. Na občini Dobrepolje je potekala prostorska konferenca za razširitev obstoječega kamnoloma v Predstrugah v sklopu lokacijskega načrta. Gre za širitev obstoječe lokacije, ker bodo zdajšnja lokacija sanirali in hkrati odpirali novo lokacijo, ki je v podaljšku obstoječe.

Na vprašanja glede obremenjenosti državne in občinske ceste je odgovoril župan na sami seji 19. 1. 2005.

Pripravila: Mojca Lovšin, Urad za prostor, 7. 2. 2005

Dr. Miro Kranjc (LDS) je na seji, na kateri je bil sprejet proračun, pod točko Informacije... komentiral odgovor občinskega urada glede kamnoloma v Dobrepolju. Povedal je, da o novi lokaciji nad Zdensko vasjo ni govoril, temveč le o širitvi problematične obstoječe lokacije v Predstrugah. Grosuplje pa to zadeva predvsem zaradi cestnih obremenitev. Ker v sosednji občini na občinskem svetu še nimajo soglasja, naj se občina Grosuplje aktivno vključi tudi za zaščito svojih interesov.

Lojze Verbajns je nadaljeval s temo dobrepoljskega kamnoloma. Ker obstajajo načrti poleg razširitve za 15 ha tudi za izgradnjo betonarne in separacije, je odgovor s strani občine zelo pomanjkljiv.

Župan je pojasnil stališče občine. Kar počne Dobrepolje, je njihova stvar, občina Grosuplje pa nima pravice zavirati transportov po državni cesti.

PRIMERJAVA REALIZACIJE PROGRAMA DELA OBČINSKEGA SVETA OBČINE GROSUPLJE ZA LETO 2004 IN NAČRTOVANEGA PROGRAMA DELA ZA LETO 2005

	POROČILO O REALIZACIJI ZA LETO 2004	Realizacija 2004 oz. vzroki za nerealizirane točke	PROGRAM ZA LETO 2005
PRIPRAVLJALEC GRADIVA: URAD ZA SPLOŠNE ZADEVE - I. POLLETJE			
1.	Program dela Občinskega sveta občine Grosuplje za leto 2004	Realizirano	Program dela Občinskega sveta občine Grosuplje za leto 2005
2.	Program občinskih prireditev v letu 2004	Realizirano	Program občinskih prireditev v letu 2005
3.	Imenovanje Občinske volilne komisije	Realizirano	
4.	Sprememba Statuta Občine Grosuplje in Poslovnika občinskega sveta	Delno realizirano, spremembe so v postopku.	Sprememba Statuta Občine Grosuplje in Poslovnika občinskega sveta
5.	Poročilo o delu Nadzornega odbora Občine Grosuplje	Realizirano	Poročilo o delu Nadzornega odbora Občine Grosuplje
6.	Poročilo o delu občinskega sveta in njegovih organov v letu 2003	Realizirano	Poročilo o delu občinskega sveta in njegovih organov v letu 2004
7.	Poročilo o delu župana in občinske uprave v letu 2003	Realizirano	Poročilo o delu župana in občinske uprave v letu 2004
8.	Poročilo o delu občinskih javnih zavodov in zvez v letu 2003	Realizirano	Poročilo o delu občinskih javnih zavodov in zvez v letu 2004
9.	Poročilo o delu drž. org. in inšpekcij, ki delujejo na obm. ob Gros. za leto 2003	Realizirano	Poročilo o delu državnih organov in inšpekcij, ki delujejo na območju ob. Gros. za l. 2004
10.	Sprem. in dopol. Odloka o org. in delovnem področju obč. upr. Obč. Grosuplje	Ni realizirano, ker se v praksi še vedno ne izvaja Zakon o javnih uslužbencih	Sprememba in dopolnitev Odloka o org. in delovnem področju obč. upr. Občine Grosuplje
11.	Pravilnik o kriterijih podelitve občinskih nagrad in priznanj	Realizirano	
12.	Pravilnik o plačah in drugih prejemkih občinskih funkcionarjev, članov delovnih teles občinskega sveta ter članov drugih obč. org. v Obč. Grosuplje	Ni realizirano in se prenese v leto 2005.	Pravilnik o plačah in drugih prejemkih občinskih funkcionarjev, članov delovnih teles občinskega sveta ter članov drugih občinskih organov v Občini Grosuplje
13.	Sklepi o vzpostavitvi in ukinitvi javnega dobra	Realizirano	Sklepi o vzpostavitvi in ukinitvi javnega dobra
14.			Pravilnik o obremenjevanju nepremičnega premoženja v lasti ali upravlj. občine Grosuplje
15.	Sklepi o odtujitvah, pridobitvah in menjavah nepremičnin	Realizirano	Sklepi o odtujitvah, pridobitvah in menjavah nepremičnin
16.	Sklep o podelitvi občinskih priznanj	Realizirano	Sklep o podelitvi občinskih priznanj

II. POLLETJE

1.	Odluk o zastavi, grbu in celostni podobi občine Grosuplje	Nerealizirano, ker je v teku sprememba zakonodaje na tem področju, se prenese v 2005.	Odluk o zastavi, grbu in celostni podobi občine Grosuplje
2.	Sklep o določitvi števila in območij volilnih enot krajevnih skupnosti za volitve v svete krajevnih skupnosti in preučitev možnosti uvedbe volilnih enot za volitve v Občinski svet Občine Grosuplje	Ni realizirano, ker še vedno nismo prejeli odgovora vseh krajevnih skupnosti, zato se prenese v leto 2005.	Sklep o določitvi števila in območij volilnih enot krajevnih skupnosti za volitve v svete krajevnih skupnosti in preučitev možnosti uvedbe volilnih enot za volitve v Občinski svet Občine Grosuplje
3.	Poimenovanje »novih« ulic	Ni realizirano, ker ni bilo novih predlogov.	Poimenovanje »novih« ulic
4.	Sklepi o pridobitvi, odprodaji in menjavi premoženja	Realizirano	Sklepi o pridobitvi, odprodaji in menjavi premoženja
5.	Sklepi o vzpostavitvi in ukinitvi javnega dobra	Realizirano	Sklepi o vzpostavitvi in ukinitvi javnega dobra

PRIPRAVLJALEC GRADIVA: URAD ZA KOMUNALNO INFRASTRUKTURO - I. POLLETJE

1.	Odluk o oglaševanju v občini Grosuplje	Realizirano	
2.	Odluk o vodooskrbi na območju občine Grosuplje	Ni realizirano in se prenese v leto 2005	Odluk o vodooskrbi na območju občine Grosuplje
3.	Sklep o povprečni gradbeni ceni, povprečnih stroških komunalnega urejanja in vrednosti stavbnih zemljišč na območju občine Grosuplje za leto 2004	Ni realizirano; ni več zakonske podlage za sprejem sklepa	
4.	Program opremljanja stavbnih zemljišč za posamezne zazidalne načrte	Realizirano	Program opremljanja stavbnih zemljišč za posamezne zazidalne načrte
5.	Sklepi o odtujitvah in pridobitvah nepremičnin	Realizirano	Sklepi o odtujitvah in pridobitvah nepremičnin
6.	Pravilnik o tehnični izvedbi in uporabi objektov in naprav za odvajanje odpadnih in padavinskih voda	Ni realizirano. Pravilnik je v pripravi.	Pravilnik o tehnični izvedbi in uporabi objektov in naprav za odvajanje odpadnih in padavinskih voda
7.	Odluk o spremembi odloka o komunalnih taksah v občini Grosuplje	Ni realizirano, spremembe v pripravi.	Odluk o spremembi odloka o komunalnih taksah v Občini Grosuplje
8.	Poročilo o poslovanju JKP v letu 2003 s poročilom o porabi amortizacije	Realizirano	Poročilo o poslovanju JKP v letu 2004 s poročilom o porabi amortizacije
9.	Načrt poslovanja JKP v letu 2004 z načrtom porabe amortizacije	Realizirano	Načrt poslovanja JKP v letu 2005 z načrtom porabe amortizacije
10.	Poročilo o obračunanih in pridobljenih nadomestilih za uporabo stavbnih zemljišč in prispevkov za urejanje stavbnih zemljišč, ločeno za gospodinjstva in gospodarstvo, znotraj in izven območij ZN po krajevnih skupnostih za leto 2003 ter plan obračunov za leto 2004	Realizirano	Poročilo o obračunanih in pridobljenih nadomestilih za uporabo stavbnih zemljišč in prispevkov za urejanje stavbnih zemljišč, ločeno za gospodinjstva in gospodarstvo, znotraj in izven območij ZN po krajevnih skupnostih za leto 2004 ter plan obračunov za leto 2005
11.	Poročilo o dejavnostih, povezanih z reševanjem prostorskih problemov Romov	Ni realizirano	Poročilo o dejavnostih, povezanih z reševanjem prostorskih problemov Romov

II. POLLETJE

1.	Program opremljanja stavbnih zemljišč za posamezne zazidalne načrte	Realizirano	Program opremljanja stavbnih zemljišč za posamezne zazidalne načrte
2.	Odluk o pokopališki in pogrebni dejavnosti	Ni realizirano zaradi zemljiškoknjižnih problemov.	Odluk o pokopališki in pogrebni dejavnosti
3.	Pravilnik o oddajanju občinskih stanovanj v najem	Ni realizirano, ker ni bilo predlogov sprememb	Pravilnik o oddajanju občinskih stanovanj v najem
4.	Sprememba sklepa o vrednosti točke za nadom. za upor. stavbnega zemljišča	Realizirano	Sprememba sklepa o vrednosti točke za nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča
5.	Sklepi o odtujitvah in pridobitvah nepremičnin	Realizirano	Sklepi o odtujitvah in pridobitvah nepremičnin
6.	Pravilnik o ravnanju s komunalnimi odpadki	Ni realizirano, pravilnik je v pripravi.	Pravilnik o ravnanju s komunalnimi odpadki
7.	Program opremljanja stavbnih zemljišč izven prostorskih izvedbenih načrtov (PIN) na območju občine Grosuplje	Ni realizirano, ker še niso sprejeti vsi potrebni podzakonski akti.	Program opremljanja stavbnih zemljišč izven prostorskih izvedbenih načrtov (PIN) na območju občine Grosuplje
8.	Prometna ureditev občine Grosuplje (v skladu z 59. členom Odloka o ureditvi cestnega prometa)	Realizirano	Prometna ureditev občine Grosuplje (v skladu z 59. členom Odloka o ureditvi cestnega prometa)
9.	Odluk o plačilu komunalnega prispevka	Ni realizirano, niso sprejeti vsi podzak. akti.	Odluk o plačilu komunalnega prispevka
10.	Sklep o izhodiščni ceni za izračun komunalnega prispevka za obč. Grosuplje	Realizirano	Sklep o izhodiščni ceni za izračun komunalnega prispevka za občino Grosuplje
11.	Poročilo o reševanju vprašanja Romov	Realizirano	Poročilo o reševanju vprašanja Romov
12.			Smernice glede neprofitnih stanovanj
13.			Odluk o oskrbi s toplotno energijo

PRIPRAVLJALEC GRADIVA: URAD ZA GOSPODARSTVO IN DRUŽBENE DEJAVNOSTI - I. POLLETJE

1.	Odluk o zaključnem računu proračuna Občine Grosuplje za leto 2003	Realizirano	Odluk o zaključnem računu proračuna Občine Grosuplje za leto 2004
2.	Odluk o proračunu Občine Grosuplje za leti 2004 in 2005 ter načrt razvojnih nalog v obdobju 2004 - 2007	Realizirano	
3.	Kvartarna poročila o realizaciji proračuna Občine Grosuplje v letu 2004	Realizirano	Kvartarna poročila o realizaciji proračuna Občine Grosuplje v letu 2005 (tudi v drugem polletju)
4.	Potrditev cene in načina financiranja storitev pomoči na domu	Realizirano	Potrditev cene sofinanciranja storitev pomoči na domu
5.	Sklep o objektih družbene infrastrukture, ki so v lasti Občine Grosuplje	Ni realizirano, čaka se na denacionalizacijo nekaterih objektov.	
6.	Sprememba odloka o ustanovitvi OŠ »Brinje« in OŠ »Louisa Adamiča«	Ni realizirano in se prenese v naslednje leto.	Sprememba Odloka o ustanovitvi OŠ »Brinje« in OŠ »Louis Adamič«
7.			Odluk o rebalansu 1 proračuna Občine Grosuplje za leto 2005 in proračuna za leto 2006
8.	Sprememba odloka o načinu upravljanja in oddajanja v uporabo športne dvorane »Brinje« v Grosupljem	Ni realizirano in se prenese v naslednje leto.	Sprememba odloka o načinu upravljanja in oddajanja v uporabo športne dvorane »Brinje« v Grosupljem
9.	Sklep o določitvi cen programov v VV2 Kekec Grosuplje		Sprememba Odloka o ustanovitvi VVZ »Kekec« Grosuplje
10.			Sprememba Odloka o ustanovitvi Glasbene šole Grosuplje
11.	Spremembe Pravilnika o intervencijah v kmetijstvu v občini Grosuplje	Realizirano	
12.			Odluk o turistični taksi v občini Grosuplje
13.	Razvoj strategije drobnega gospodarstva v občini Grosuplje	Ni realizirano; ukinja se Odbor za malo gosp. občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje.	
14.	Spremembe pravilnika o štipendiranju v občini Grosuplje	Ni realizirano; ni bilo danih pobud s strani občinskih svetnikov.	
15.			Pravilnik o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v občini Grosuplje
16.			Pravilnik o vrednotenju programov društev in organizacij na področju socialno humanitarnih in ostalih neprofitnih dejavnosti
17.			Pravilnik o vrednotenju programov turističnih društev v občini Grosuplje
18.			Seznanimet s projektom Sožitje med mestom in podeželjem

II. POLLETJE

1.	Odluk o neprometnih znakih v občini Grosuplje	Ni realizirano. Odluk o oglaševanju pokriva tudi ta odluk.	
2.	Odluk o spremembi odloka proračuna Občine Grosuplje za leto 2004	Realizirano	
3.			Informacija o gradnji Knjižnice Grosuplje

NADALJEVANJE TABEL S PREJŠNJE STRANI

	POROČILO O REALIZACIJI ZA LETO 2004	Realizacija 2004 oz. vzroki za nerealizirane točke	PROGRAM ZA LETO 2005
4.			Analiza stanja potreb po izvajanju storitev pomoči na domu
5.			Spremembe Pravilnika o štip. nadarjenih dijakov in študentov v ob. Grosuplje
6.			Odluk o rebalansu 2 proračuna Občine Grosuplje za leto 2005
7.			Predlog odloka za sprejem odloka UrN upravni trikotnik
8.			Predlog odloka za javno razgrnitev odloka o Spremembah in dopolnitvah PUP
9.			Popravek proračuna za leto 2006
10.			Prav. o dodelj. posojil iz sredstev obč. pror. za področje kmetijstva v občini Grosuplje
11.			Pravilnik o dodelitvi enkratne obč. pomoči za izobraževanje na podr. kmetijstva
12.			Smernice razvoja malega gospodarstva
13.			Smernice kmetijstva občine Grosuplje

PRIPRAVLJALEC GRADIVA: URAD ZA PROSTOR - I. POLLETJE

1.	Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Grosuplje za obdobje 1996-2000, sprememba 2001 (vloge občanov)	Realizirano	
2.	Predlog odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za Občino Grosuplje	Delno realizirano. Je v fazi priprave.	Predlog odloka za javno razgrnitev odloka o Spremembah in dopolnitvah PUP
2a.			Dopolnjen predlog odloka o Spremembah in dopolnitvah PUP (drugo polletje)
2b.			Predlog za sprejem odloka o Spremembah in dopolnitvah PUP (drugo polletje)
3.	Predlog odloka o UrN upravni trikotnik	Ni realiz. zaradi priprave študije za Elektro Lj.	Predlog odloka za sprejem odloka UrN upravni trikotnik
4.	Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Nova šola Brinje	Realizirano	
5.	Predlog za javno razgrnitev odloka o ZN Mrzle njive	Ni realizirano zaradi problemov z dostopi in lastništvom ene izmed strank v postopku.	
6.	Predlog za javno razgrnitev odloka o ZN Gospodarska cona-Jug	Ni realizirano zaradi lastništva in programa na splošno.	Predlog za javno razgrnitev odloka LN Gospodarska cona-Jug
7.	Predlog za javno razgrnitev odl. o sprem. in dopol. ZN Gospodarska c, Sever	Delno realizirano. Začetek post v nov. 2004.	Predlog za javno razgrnitev odloka o sprem. h in dopolnitvah ZN Gospodarska cona Sever
7a.			Dopolnjen predlog odloka o spremembah in dopolnitvah ZN Gospodarska cona Sever
7b.			Predlog za sprejem odloka o spremembah in dopolnitvah ZN Gospodarska cona Sever (drugo polletje)
8.	Predlog za javno razgrnitev sprememb in dopolnitev UrN (LN) Zadrževalnik Bičje - Grosuplje	Delno realizirano. Dokument je v fazi postopka.	Predlog za javno razgrnitev odloka LN Zadrževalnik Bičje - Grosuplje
8a.			Dopolnjen predlog odloka LN Zadrževalnik Bičje - Grosuplje
8b.			Predlog za sprejem odloka LN Zadrževalnik Bičje - Grosuplje
9.	Predlog za javno razgrnitev ZN (LN) TOC III	Realizirano	
10.	Predlog za javno razgrnitev sprememb in dopolnitev UrN (LN) Pokopališče Grosuplje	Ni realizirano. Postopek se je ustavil zaradi nejasnosti pri natečajnem postopku.	
11.	Predlog za javno razgrnitev ZN (LN) Evrotrans	Delno realizirano. Postopek se je začel, pridobivanje smernic.	
12.	Predlog za javno razgrnitev UrN (LN) Špaja dolina	Ni realizirano. Ni bilo prejetih podatkov za začetek postopka sprememb in dopolnitev.	
13.	Predlog za sprejem ZN (LN) TOC III	Realizirano	
14.	Predlog za javno razgrnitev Strategije prostorskega razvoja občine	Ni realizirano. Postopki so v teku. Skrajni rok sprejema - julij 2007.	Predlog za javno razgrnitev odloka Strategije prostorskega razvoja občine
15.	Predlog za javno razgrnitev Prostorskega reda občine	Ni realizirano. Podobno kot za strategijo prostorskega razvoja so že začeti postopki, skrajni rok še ni določen.	Predlog za javno razgrnitev odloka Prostorskega reda občine
16.			Predlog za javno razgrnitev odloka o LN Spodnje Brvace
16a.			Dopolnjen predlog odloka LN Spodnje Brvace
16b.			Predlog za sprejem odloka LN Spodnje Brvace

II. POLLETJE

1.	Predlog za sprejem odloka o ZN Mrzle njive II	Ni realizirano. Problemi z dostopom in lastništvu.	
2.	Predlog za sprejem odloka o ZN (LN) Gospodarska cona - Jug	Ni realizirano. Problemi z dostopi in lastništvom.	
3.	Predlog za sprejem odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Gospodarska cona Sever	Delno realizirano. Postopki začeti jeseni 2004. Predvidoma bodo končani v letu 2005.	
4.	Predlog za sprejem sprememb in dopolnitev UrN (LN) Zadrževalnik Bičje - Grosuplje	Delno realizirano. Pridobivanje strokovnih podlag, CPVO, revizija le-tega.	
5.	Predlog za sprejem sprememb in dopolnitev UrN (LN) Pokopališče Grosuplje	Nerealizirano zaradi nejasnosti natečajnega postopka.	Predlog za javno razgrnitev odloka o spremembah in dopolnitvah URN Pokopališče Grosuplje (prvo polletje)
5a.			Dopolnjen predlog odloka o spremembah in dopolnitvah URN Pokopališče Grosuplje
5b.			Predlog za sprejem odloka o spremembah in dopolnitvah URN Pokopališče Grosuplje
6.	Predlog za sprejem ZN (LN) Evrotrans	Delno realizirano. Postopek začel jeseni 2004.	Predlog za javno razgrnitev sprememb in dopolnitev odloka ZN Evrotrans (prvo polletje)
6a.			Dopolnjen predlog sprememb in dopolnitev odloka ZN Evrotrans (prvo polletje)
6b.			Predlog za sprejem odloka o spremembah in dopolnitvah ZN Evrotrans
7.	Predlog za sprejem UrN (LN) Špaja dolina	Ni realizirano. Ni prejetih podatkov, kaj se bo vodilo kot spremembo in dopolnitev.	
8.	Predlog za javno razgrnitev UrN Stari gasilski dom (Upošteva se prvonagrajeno nateč. delo prof A. Vodopivca s skupino iz l.1997.)	Realizirano. Postopek začel že v letu 1998 in ustavljen zaradi različnih interesov v Odboru za prostor..., Občinskega sveta, KS in Občine.	Predlog za javno razgrnitev URN Stari gasilski dom

STALNE TOČKE: URAD ZA SPLOŠNE ZADEVE

1.	Potrditev zapisnikov in poročilo o uresničevanju sklepov	Realizirano	Potrditev zapisnikov in poročilo o uresničevanju sklepov
2.	Volitve in imenovanja	Realizirano	Volitve in imenovanja
3.	Informacije, pobude in vprašanja svetnikov	Realizirano	Informacije, pobude in vprašanja svetnikov

Primerjavo napravil Jože Miklič iz naslednjih virov: Poročilo o realizaciji programa dela Občinskega sveta Občine Grosuplje za leto 2004 - gradivo za sejo OS, Program dela Občinskega sveta Občine Grosuplje za leto 2005 - gradivo za sejo in dopolnjeni sklepi programa dela Občinskega sveta Občine Grosuplje za leto 2005 na seji OS 23. 2. 2005.

Velikoupejska Gostilniška Agencija vas (DEZ)informira

BREZ BESED...

Špan: (špana na seji na svojo stran):

»Še nikoli nobenemu nisem vzel nobene besede.«

Prvi svetnik: (kontra replicira) »O, pa ste mi jo.«

Drugi svetnik: (re-komentira) »Meni jo pa še dali niste.«

KO SE PINTAR* POGLOBI - IZBIJE SODU DNO

Ob sprejemanju komunskega proračuna je ŠPAN tolmačil, da se je PINTAR v PRORAČUN STROKOVNO POGLOBIL, a mu je vseeno PREKIPELO, ko je ugotovil, da je s predlogom o omejitvah glede prerazporeditve sredstev na proračunskih postavkah IZBIL NJEGOVEMU SODU DNO. Potem so bila strokovna poglobljanja le še navadna demagogija. - Ve se, čigava! (PINTAR = izdelovalec sodov)

CUNAMIJI IN ZMOTI

Nekateri SVETNIKI so menili, da so občinski cunamijski v preteklih letih odplaknili predvsem "njihove" proračunske postavke. Zato so od špana zahtevali boljše načrtovanje, špan pa je dejal: »Mi še nismo zvezdogledi in čarovniki, da bi predvideli cunamijske.«

IN POTEM?

Že v razpravi so nekateri SVETNIKI ugotavljali, da bi bila razprava veliko boljše, predvsem pa krajša, če ne bi bile kamere prižgane in pero EHO CAJTINGOV vključeno. Zato so se strinjali: »Kamere ugasnimo, žurnaliste naženimo, pa bomo takoj sprejeli proračun!«

POTEM so spregovorili še o robnih pogojih.

Drugi so to razumeli kot zarobljeni pogoj...

POTEM SO SE ŠLI ŠE MALO PINK-PONK...

POTEM je špan visoko udaril nekaj nizkih žogic...

POTEM - so na DESNI vstali - in odšli.

POTEM - je bilo LEVIH premalo.

POTEM - se je PO VSEM TEM še občinski grb na predlogu proračuna obrnil v LEVO smer...

POTEM - so nekateri že za šankom pomenljivo dokazovali, češ: »VELIKE UPLJE NE GREDO NAPREJ, ampak nazaj.«

POTEM - je špan vzel lopato

in vso krivdo premetal na drugo stran.

POTEM - nekaterih najbrž pod težo bremen še ni bilo na nadaljevanji seji naslednji teden.

JE ZDRAVSTVENI DOM DOBER? -

ZDRAVNIKI PREVEČ (RECEPTOV) PIŠEJO

»Zdravstveni dom je dober, le organizacija je bolj šibka,«

je dejal eden od komunskih SVETNIKOV,

in dobil odgovor »Le čevlje sodi naj Kopitar!«

Ukrep: Primerjati se je treba s Švedsko - po številu receptov

in po številu obiskov zdravnika.

Ugotovitev (po Orwelu):

VELIKOUPELJČANI so čedalje bolj bolni.

Nekateri med njimi so še nekoliko bolj.

POLITIČNI TURIZEM

»Pri nas politika ne živi z gospodarstvom, ampak s turizmom - Hodijo se sončit,« je dejal eden iz neo+levo-liberalno-kapitalističnega+bloka in pri tem nedvomno mislil na lansko poletje, ko so se nekateri visoki politiki po VELIKIH UPLJAH vozili z avtobusi - nekateri celo dvakrat.

VELIKOUPELSKI RAZVOJ MAJHNEGA GOSPODARSTVA
Eden od SVETNIKOV Velikoupejske Gostilniške Agencije je potem, ko se je sprehodil skozi MAJHNO VELIKOUPELSKO GOSPODARSTVO, dejal, da je podoben STRAHU -
Od zunaj je velik, od znotraj ga pa nič ni.

BISERČKI

- »Majčkeno lažete, majčkeno se zmišljujete..., pa rec'te kar 'čte.«

- »Pogovarjamo se o hrushkah in o šodru - o nečem, kar sploh ne paše skupaj.« Komentar: Včasih so se pogovarjali vsaj o kuhanju šnopsa.

- »Zemlja, ki naj bi služila za komunske potrebe, postane kar naenkrat zlata, Hudiču pa se oči zasvetijo, ko zasliši, da bi njegovo parcelo velikoupejska komuna rada odkupila. Potem Hudič začne divjati in navijati ceno, kot bi mu kdo izpulil rep.«

- Staro pravilo: »Špan ima vedno prav.

V primeru, da špan nima prav, beri prvo pravilo.«

- »Ne govorite, da nimamo strokovnih podlag. So - kakršne so.«

JAVNI RAZPISI, IZ PISARN, PISMA BRALCEV

Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje objavlja na podlagi 10. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98), 5. člena Pravilnika o pogojih in merilih za sofinanciranje izvajalcev letnega programa športne dejavnosti in lokalni ravni v občini Grosuplje (Uradni list RS, št. 6/04) in 74. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna RS (Uradni list RS, št. 66/01, 53/03 in 88/02)

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju športa v občini Grosuplje za leto 2005

- Naročnik: Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje.
- Predmet javnega razpisa iz sredstev proračuna Občine Grosuplje za področje športa je sofinanciranje naslednjih programov:
  - gibalna in športna vzgoja predšolskih otrok,
  - športna vzgoja šoloobveznih otrok,
  - športna vzgoja mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport,
  - športna rekreacija,
  - interesna športna dejavnost študentov,
  - šport invalidov,
  - vrhunski šport,
  - izobraževanje, usposabljanje in izpolnjevanje strokovnih in zvez,
  - delovanje društev in klubov,
  - priznanje športnikom in športnim delavcem,
  - promocijske športne prireditve,
  - investicijsko vzdrževanje športnih objektov,
  - izgradnja športnih objektov ter površin.
- Vsi programi morajo biti izvedeni v l. 2005.
- Na javnem razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci športnih programov: športna društva, zveze športnih društev, ki jih ustanovijo športna društva za posamezna območja oz. panoge, zavodi, gospodarske družbe, zasebni in drugi organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa, vrtci in osnovne šole.
  - Izvajalci morajo k prijavi priložiti:
    - dokazilo o registraciji dejavnosti,
    - izjavo o zagotovljenih materialnih, prostorskih in organizacijskih pogojih za izvajanje programa,
    - izjavo o organiziranju redne vadbe najmanj 36 tednov v letu,
    - predstavitev vsebine programa v skladu s Pravilnikom o pogojih in merilih za sofinanciranje izvajalcev letnega programa športa iz javnih sredstev na lokalni ravni v občini Grosuplje,
    - številko transakcijskega računa.
  - Člani Zveze športnih organizacij Grosuplje morajo kandidirati za sredstva preko te zveze.
- Izvajalci letnega programa športa se bodo sofinancirali na podlagi Pravilnika o pogojih in merilih za sofinanciranje izvajalcev letnega programa športa iz javnih sredstev na lokalni ravni v občini Grosuplje. Športna društva in njihova združenja imajo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju nacionalnega programa.
- Vloge za dodelitev sredstev morajo biti dostavljene do 30. 3. 2005 ob 9. uri** na naslov: Občina Grosuplje, Urad za gospodarstvo in družbene dejavnosti, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje, kjer lahko zainteresirani v času uradnih ur dobijo tudi vse dodatne informacije in dvignete razpisno dokumentacijo pri ge. Štefki Perme. **Ponudbe morajo biti dostavljene v zaprti kuverti z navedbo naslova ponudnika in z oznako PROGRAMI ŠPORTA »NE ODPIRAJ – VLOGA«.**
- Javno odpiranje ponudb bo 30. 3. 2005, ob 12. uri v sejni sobi Občine Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje. Prisotni predstavniki ponudnikov morajo strokovni komisiji predložiti pisno ponudbo za zastopanje pri odpiranju ponudb.
- Medsebojna razmerja med Občino Grosuplje in izbranim izvajalcem športnega programa se bodo uredila s pisno pogodbo.
- Ponudniki bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v 25 dneh od dneva odpiranja ponudb. **Občina Grosuplje, župan Janez Lesjak**

Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje objavlja na podlagi 53. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02 in 110/02), Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 47/03 in 67/03), ki se smiselno uporablja tudi za lokalne skupnosti, Pravilnika o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj kmetijstva v Občini Grosuplje (Ur. list RS, št. 96/03 in 61/04) in Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2005 (Ur. list RS, št. 14/04 in 20/05)

JAVNI RAZPIS

za zbiranje potreb za izvajanje melioracijskih del na območju občine Grosuplje v letu 2005

- Uporabnik proračunskih sredstev: Občina Grosuplje, Taborska 2, 1290 Grosuplje.
- Predmet javnega razpisa je sofinanciranje melioracijskih del kmetijskih zemljišč na območju občine Grosuplje, s katerimi se kmetijska zemljišča izboljšajo oz. se izboljšajo pogoji obdelave teh zemljišč. Med te ukrepe sodijo:
  - agromelioracije, ki obsegajo ruvanje in odstranjevanje skalnih samic, štorov in zarasti, ki na kmetijskih zemljiščih ovirajo obdelavo, planiranje in ravnanje terena po končanem delu melioracijskih delih in - vzdrževanje obstoječih melioracijskih sistemov, to je čiščenje in urejanje brežin, odstranjevanje usedlin in nanosov na dnu melioracijskih kanalov, ureditev prehodov preko kanalov in drugih ukrepov za izboljšanje fizikalnih in kemijskih lastnosti tal.
- Skupna vrednost razpisanih del je 5.900.000,00 SIT. Navedena sredstva so namenjena sofinanciranju strojnih ur oz. potrebnega materiala in plačilu akontacije dohodnine, ki jo je po novem zakonu o dohodnini potrebno obračunati in odvesti od tvornih prejetih finančnih sredstev tudi v primeru, če sredstva niso nakazana neposredno na osebne račune prejemnikov.
- Dela po tem razpisu morajo biti izvedena najkasneje do konca novembra leta 2005. Občina Grosuplje iz namenskih sredstev za urejanje kmetijskih zemljišč sofinancira melioracije kmetijskih zemljišč v višini 40 % celotne vrednosti izvedenih del.
- Na javnem razpisu lahko sodelujejo lastniki, solastniki ali najemniki kmetijskih zemljišč na območju občine Grosuplje, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Lastniki, solastniki ali najemniki kmetijskih zemljišč so dolžni sodelovati pri izvajanju strojnih del, izvesti potrebna ročna dela (pri odstranjevanju zarasti in kmetijskih delih vzdrževati zemljišča. Sredstva za dela po tem razpisu lahko pridobijo upravičenci na podlagi vloge, ki mora vsebovati:
  - izpolnjen obrazec, ki ga upravičenci dobijo na vložišču Občine Grosuplje,
  - mapno posvetilo parcele oz. zemljišča, ki ga želijo vlagatelj meliorirati,
  - zemljiškoknjižni izpisek zemljišča, na katerem se bo izvajala melioracija,
  - najemno pogodbo in soglasje lastnika, če je vlagatelj melioracijskih del najemnik zemljišča, in predračune, če gre za dela, pri katerih se uporablja kakršenkoli material.
- Prosilec, ki so jim bila sredstva za sofinanciranje melioracijskih del, odobrena že na podlagi razpisa v letu 2003/2004, pa del niso izvajali, se v primeru ponovne vloge za dodelitev sredstev za sofinanciranje melioracijskih del v letu 2005 sredstev ne dodeli.
- Merila za pridobitev sredstev za sofinanciranje melioracijskih del:
  - na podlagi pravočasno oddanih in popolnih vlog bo komisija opravila terenski ogled kmetijskih zemljišč, ki bodo predmet melioracijskih del, ta ogled pa je pogoj za pripravo pogodbe o višini odobrenih strojnih ur oz. dodeljenih sredstev, ki jo župan Občine Grosuplje podpiše s prosilcem.
- Rok, do katerega morajo biti predložene vloge za sofinanciranje melioracijskih del, poteče v ponedeljek, 18. 4. 2005. Vloge za dodelitev sredstev za sofinanciranje melioracijskih zemljišč z vsemi potrebnimi prilogami kmetijskih zemljišč v obsegu potrebnih informacij, ki jih mora vsebovati: Občina Grosuplje, Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance, Taborska 2, 1290 Grosuplje, kjer lahko zainteresirani dobijo tudi vse dodatne informacije pri ge. Štefki Cinger. Ponudbe morajo biti dostavljene v zaprti kuverti z navedbo naslova ponudnika in z oznako »NE ODPIRAJ – VLOGA MELIORACIJE«.
- Odpiranje vlog bo v torek, 19. 4. 2005 ob 8. uri v sejni sobi Občine Grosuplje, Taborska 2, 1290 Grosuplje.
- Prosilci bodo o izidu javnega razpisa obveščeni po opravljenem terenskem ogledu kmetijskih zemljišč in sicer v 25-dnevnem roku od dneva odpiranja vlog. **Občina Grosuplje, župan Janez Lesjak**

Rastislav KANIŽAR
Vodja sektorja za nadzor na Generalnem davčnem uradu DURS

GROSUPELSKI ODMEVI
Taborska 2, 1290 GROSUPLJE
G. Jože MIKLIČ – odgovorni urednik

Pojasnilo k navedbam objavljenega članka mag. Tatjane Jamnik Skubic v glasilu Grosupeljski odmevi št. 1-2/2005

ZADEVA:

V navedenem glasilu je bil na strani 7 objavljen članek z naslovom »Zadnjih trinajst let v znamenju davčne reforme, 7 novih davkih pa dacarji ne želijo dati informacij«, v katerem je bilo direktorju izpostave Grosuplje med drugimi postavljeno tudi vprašanje glede izkušenj z utajami davkov. Pojasnjeno je bilo (tretji stolpec str. 7, tretji odstavek, drugi stavek v podnaslovu Izpostava DURS v Grosuplju ima sledeče pristojnosti), citiram: »Služba za notranji nadzor deluje v okviru generalnega davčnega urada. Le ta analizira podatke ter pridobiva informacije iz različnih virov ter lahko začne postopek odkrivanja davčnih zlorab.«

Pri tem je potrebno pojasniti, da Služba za notranji nadzor, ki sicer res deluje v okviru Generalnega davčnega urada DURS in je njegova notranja organizacijska enota, deluje, tako kot izhaja že iz njenega imena (notranje), predvsem na področju opravljanja kontrole pravilnosti in zakonitosti poslovanja, ravnanja in postopanja uslužbencev davčnega organa do davčnih zavezancev, obravnava pritožbe davčnih zavezancev glede uslužbenca posameznega uslužbenca, obravnava disciplinske in druge kršitve uslužbencev davčnega organa glede na zakonsko pristojnost, v skladu z novo davčno zakonodajo lahko preverja

ODPRTO PISMO ŽUPANU

Spoštovani gospod Lesjak!

Pri treh majhnih otrocih nimam ravno pogosto časa gledati televizije, vendar sem prejšnji teden uspela videti posnetek seje občinskega sveta, kateremu predsedujete. Če povem po pravici, bi bilo boljše, če je ne bi gledala. Bila sem popolna pred kratkim (nasil tam, konec decembra ali začetek januarja) ste obljubljali, da ste končno zagotovili sredstva v proračunu za izdelavo vrtca v bivši trgovini Vele, kar se je obljubljalo že nekaj let. Bila sem zelo vesela. Potem pa kar »kot strela z jasnega« objavite, da država ne bo dala 10 %-nega sofinanciranja in da so sredstva za izgradnjo oziroma ne adalata 10 %-nega sofinanciranja in da gradnja ceste Cirkava – Grosuplje. Kako se kaj takega sploh lahko zgodi, če imate pripravljeno vso potrebno dokumentacijo za vrtce? Na seji občinskega sveta ste dejali, da ste dobili od Ministrstva za šolstvo in šport dokument o zavrnitvi sofinanciranja. Po informacijah gospe Jelke Kofarčič takega dokumenta ni, ker lahko z ministrstva dobiti le sklep o sofinanciranju, ki ga žal v tem primeru niste dobili. Predvsem pa moram poudariti, da gre SAMO (!!!) za 10 % sofinanciranje in da mora imeti občina 90 % lastnih sredstev, katere ste gledali na proračun za leto 2005 in 2006 že morali imeti zagotovljene. Torej začetek izgradnje oziroma adaptacije vrtca nikakor ne bi smeli biti vprašljivi.

Glede na to, je tudi izjava dr. Kranjca (LDS), da je smiselno, da se načrtovana sredstva za vrtce namenijo za nakup zemljišča ob zdravstvenem domu in podružnični šoli v Žalni, totalno NEUPRAVIČENA.

Se sploh zavedate, kakšen pritisk, kakšna skrb pade na starše, še posebej na mamo, ko mora po končanem porodniškem dopustu v službo, za otroke pa nima primernega varstva? Kvazi »privatna« varstva pri različnih gospeh niso preverjena in ne veš natančno, kje oziroma komu otroka puščaš, kaj se tam dogaja 8 do 9 ur, ko so starši na delu. Da ne govorim o stroških takega varstva, ki znašajo okrog 40.000,00 sit mesečno ne glede na dohodke staršev. Dodelitev 20 %-nega višjega otroškega dodatka za tiste otroke; ki niso v vrtcu, vam povem, da ne uspe pokriti teh stroškov.

Kako si predstavljate, da boste reševali to situacijo? Zdi se mi, da je za vas pomembna samo gradnja novih stanovanj, hiš, blokov... Celo na reklamah za Sonče dvore je narisan otrok! Ja, kam pa naj ga starši dajo v vrtce, če le tega ni? Mar bodo številni na novo izseljeni mlade družine, ki se v kratkem seljejo v Grosuplje, otroke vozile v vrtce v Ljubljano ali okolico? Smiselno bi bilo, da bi pri tako velikem kompleksu, kot so Sončni dvori, razmišljali, da bi bili spodnji prostori katerega od blokov namenjeni vrtcu.

Glede na trend gradnje stanovanj v Grosuplju (Sončni dvori, Dvori III in IV...) se v prihodnjih petih letih pričakuje, da bo zgrajenih najmanj 600 novih stanovanj, v katerih bodo naseljene predvsem mlade družine.

ALI BO DRUŽINA POSTALA VREDNOTA?

Nova vlada RS si je za enega od prednostnih ciljev v tem 4-letnem mandatu izbrala tudi demografsko problematiko in z njo povezano reševanje le-te. Rodnost v Sloveniji v zadnjih letih drastično upada. V letu 1985 se je rodilo približno 26.000 otrok, medtem ko je bilo leta 2003 vsega 17.000 otrok. To ni problem samo v Sloveniji, pač pa tudi v Evropi, kjer se delež prebivalcev, starih nad 65 let, povečuje. V Sloveniji je ta delež znašal v letu 2003 15 %, kar je enako kot delež prebivalstva od 0 - 14 let. Strojnjaki opozarjajo, da se v premožnejših slojih slovenske družbe želi vse izpeljati zelo načrtno, od pridobitve izobrazbe, odlične službe, kariere, potovanja in še mnogo drugega. Pri tem pa čas teče in terja nove obveznosti in tako nehote zmanjka časa za odločitev o rojstvu prvega otroka, drugega in zelo redko še tretjega.

Pri razmišljanju o tej problematiki je potrebno jasno opozoriti, da sedanje stanje in naši družbi ni naklonjeno družini in starševstvu oziroma da se marsikje sedanja zakonodaja ne izvaja dovolj dosledno in da je pomembnejša predvsem na področju, ki bi spodbujalo mlade starše. O teh problemih se v javnosti premalo govori in tudi varuh človekovih pravic bi se lahko še večkrat oglašal na to temo in s svojo besedo, vplivom in medijsko podporo opozoril na problematiko. Kot primer lahko navedem strokovnjakov, ki imajo vlogo ženske večkrat zelo velike težave pri prvi zaposlitvi. Po njihovem je preveč prisotno podajševanje delovnega razmerja za določen čas. Opozarjajo tudi, da ne moremo mimo pritiskov delodajalcev na mlajše ženske z odlaganjem nosečnosti, govori se tudi o bianko podpisanih izjavah za prekinitev delovnega razmerja v primerih, ko mlada ženska zastonj vnaprej za načrtje, da imajo otroka. Govori se tudi, da mlada ženska postavlja na pogotju za vsaj dve, pa tudi do pet let, ne smejo imeti otrok. Velik problem staršem predstavljajo tudi plačila vrtcev, ki so premalo diferencirana, saj so nekateri otroci v vrtcu po nekaj ur, drugi pa po več ur in je plačilo staršev za vrtce približno enako. Pri drugih starših, ki ne dobijo za svoje otroke v vrtcih prostora, pa seveda predstavlja problem varstvo in tudi dejstvo, da za svoje otroke, ki jih imajo doma

pravilnost in zakonitost postopanja davčnega organa tudi pri davčnih zavezanih ter opravlja še druge z zakonom in podzakonskimi akti naložene in predpisane naloge, mednje pa preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in obravnavanje davčnih utaj ne sodi. Iz opisane uslužbenca, da gre za službo, ki se ukvarja predvsem ter s predmetnim delom uslužbenca (notraj davčnega organa in nadzorom ter spremljanjem odnosov v širšem smislu med zavezanci in uslužbenci davčnega organa.

S področjem utajevanja davčnih in drugih obveznih dajatev ter drugimi nepravilnostmi pri napovedovanju obračunavanja davkov ter nadzorom nad pravilnostjo in zakonitostjo obračunavanja davčnih in drugih obveznih dajatev zavezancev za davke, pa se na Generalnem davčnem uradu DURS ukvarja Sektor za nadzor, v sklopu katerega delujejo Oddelek za kontrolo, Oddelek za davčno inšpekcijo in Preiskovalno-analitski oddelek. Prav slednji pa se neposredno ukvarja z odkrivanjem, obravnavanjem in preiskovanjem davčnih nepravilnosti, med katere sodijo tudi zatajivne davčnih obveznosti. Pri svojem delu odkrivanja, preiskovanja in obravnavanja davčnih utaj tesno sodeluje z drugimi inšpekcijskimi službami, še posebej pa s policijo, državnim tožilstvom, Uradom za preprečevanje pranja denarja ter Komisijo za preprečevanje korupcije. Nova davčna zakonodaja, predvsem je zakon o davčni službi (Ur. l. št. 57/2004 z dne 27.05.2004, s popravki) je uzakonil davčno preiskavo kot pravni termin in s tem vzpostavil pravno podlago za delovanje davčnega organa tudi na tem področju. S tem omogoča davčnemu organu ne samo analiziranje iz različnih virov pridobljenih podatkov, temveč tudi opravo nekaterih drugih ukrepov (ki pa resnici na ljubo niso tudi tisti, ki bi jih davčni organi za uspešno delo na tem področju nujno potrebovali), ki organu nudijo jasnejšo sliko in boljše preglednost stanja na področju utajevanja davčin in s tem uspešnejše preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje teh nepravilnosti in zlorab.

V Grosuplju, 8. 2. 2005

S spoštovanjem!
Rastislav KANIŽAR

Verjetno pa se zavedate, da tudi novi vrtec v bivši trgovini Vele ne bo rešil nastale problematike, saj je po zakonu možno planirati pri novogradnji vrtcev narediti največ 5 - 6 oddelkov. V »vrtcu Vele« so planirani:

- 4 oddelki za otroke v starosti od 1 - 3 let
- 1 oddelk za otroke v starosti od 3 - 6 let (otroci s posebnimi potrebami)

Od tega bosta 2 oddelka v starosti od 1 - 3 let zapolnili otroci iz dislocirane enote Mojca, ki se trenutno nahaja v privatni hiši in se za prostoro plačuje najemnina.

Tako bo resničen doprinos z novim vrtcem:

- 1 oddelk otrok od 3 - 6 let (cca 22 otrok)
- 2 oddelka otrok od 1 - 3 let (cca 28 otrok)
- SKUPAJ samo 50 otrok

Iz podatkov o odklonjenih otrocih za sprejem v vrtce je sicer razvidno, da so se razmere izboljšale v prid zavrnjenih otrok, vendar pa je izboljšana situacija samo trenutna in predvsem navidezna, zaradi uvedbe 9-letne osnovne šole.

Po informacijah s strani občine je 100 otrok iz naše občine v ljubljanskih vrtcih, karar, Rožle, Pika, Kosobrin) nikakor z vsemi zagotavljanji zadostnih prostorskih pogojev za vse rojene otroke občine Grosuplje.

Resnično, malo se zamislite in predvsem PREMISLITE, kaj je bolj pomembno... cesta ali zadovoljni prebivalci (predvsem mladi) in dvign natalitete ter s tem posledice novo življenje v Grosuplju. Drugače bo to resnično samo spaln naselje. Vaša dolžnost je, da po zakonu zagotovite varstvo za otroke (o zakonih ne bom posebej razpravljala, saj ste od Sveta staršev v predlanskem letu dobili pismo z vsemi temi zakoni, akti, pa tudi sami jih verjetno še kako dobro poznate). Če tega niste sposobni narediti v tako dolgem času, kot ste ga imeli na voljo, se je resnično potrebno vprašati glede naše politične podpore vam. Moje osebno prepričanje pri izvolitvi za prvi vaš mandat je bilo, da je končno prišel nekdo, ki je sposoben premakniti stvari tudi na tem področju. Zdaj priznam, da nisem več takega mnenja. Pa naj vam povem, da imam vse tri otroke v vrtcu in da sem zelo zadovoljna in sem mi ne bi bilo potrebno oglašati in izpostavljati. Vendar pa je toliko obupanih staršev, ki vrtca ne dobijo in so zaradi tega v resnih težavah.

Če varstva ne morete zagotoviti, se vsaj potrudite in te gospe, ki nudijo varstvo na domu, preverite in jim omogočite, da svojo dejavnost registrirajo brez kakšnih koli posebnih obdajev. Razmislite pa tudi, da bi olajšali oziroma ponudili pomoč pri registraciji vrtcev. Na voljo je, da imajo za ga iramjo in naj birokracija ne bi bila tako hudo zlo.

Predolgo že odlašate z rešitvijo tega problema in skrajni čas je, da se z njim soočite in nehate dostajati prednost vsem ostalim investicijam, saj na mladih svet stoje in če jih ne boste olajšali življenja, se lahko zgodi, da imajo raje iskali prijaznejše kraje za svojo družino.

Tanja Haszlakiewicz

115. OBLETNICA USTANOVITVE KATOLIŠKEGA POLITIČNEGA DRUŠTVA

26. januarja 2005 je minilo 115 let, kar je bilo v Ljubljani ustanovljeno Katoliško politično društvo, ki je tvorilo jedro dve leti kasneje nastale Katoliške narodne stranke. Leta 1905 se je le-ta preimenovala v Slovensko ljudsko stranko. Pod vodstvom dr. Ivana Šušteršiča in dr. Janeza Evangelista Kreka se je stranka razvila v najpomembnejši politični faktor na Slovenskem. Po drugi svetovni vojni je SLS delovala v emigraciji, vendar je še naprej delovala v skladu s programskimi smernicami ob ustanovitvi katoliškega političnega društva.

1992 se je združila s stranko Slovenskih krščanskih demokratov. Z združitvijo SLS, ki je bila ustanovljena kot SKZ leta 1988, in SKD, je sedanja SLS postala formalno-pravno, pa tudi programsko, naslednica predvojnega SLS. Vrednote, ki so vsa zgodovino prežemale politično delovanje stranke SLS, bi lahko poimenovali prizadevanje za dobrobit slovenstva v vseh segmentih slovenske družbe. Za zgodovinsko SLS je ves čas značilno sodelovanje intelektualcev in ljudskih množic ter posebna občutljivost za socialne probleme delavcev in kmečkega stanu. Ves čas je imela v ospredju slovenski nacionalni interes kot narodnostno, ozemeljsko, gospodarsko, kulturno, jezikovno in socialno ohranitev slovenstva in slovenske države, pri čemer je zdravo gospodarstvo ključ za obstanek in razvoj vseh ostalih dejavnosti. To je program, ki ga je zgodovinska ljudska stranka imela v ospredju in je to program, ki je ves čas aktualen. Zgodovinska zasluga je, da smo v letu 1990 dosegli samostojno državo in korenine tega segajo tudi v delovanje zgodovinske ljudske stranke.

Obletnica 115 let je zgodovina, ki govori o ljudeh, ki so pustili velike sledi v narodovi zgodovini. In tudi zaradi njih se moramo politiki s krščanskimi vrednotami dokazovati in z dejanji ter ne le z besedami tistim, ki nam zaupajo svoj glas in od nas pričakujejo, da bomo njihova hotenja po boljšem, lepšem in pravičnejšem zastopali vsak dan in povsod.

Ali je v dejanskem življenju res tako? Programi na papirju so odlični, a kaj, ko je v praksi drugače. Skrb zbujajoče upadanje rojstev otrok kot posledica razmer v družbi, da za družinsko življenje ni pozitivnega pristopa, začeni pri delodajalcih, ki pri zaposlovanju zahtevajo razne izjave o nenosečnosti žensk, dragi vrtci, pa draga »brezplačna« osnovna šola, gibljiv delovni čas, ki se po daljša v pozno popoldne in tako zmanjka časa za družino, nekritično služenje kapitalu, podpiranje globalističnih, liberalističnih načel, ki pomeni na koncu Slovence brez zemlje, slovenske državljanke odvisne od tuje volje in posojenega denarja. Zato velja biti pozoren na primer pri davčni reformi, skrbeti za mlega človeka, ki si sam težko pomaga.

115. obletnica je za kristjane, ki smo aktivni v javnem delovanju, ponovno priložnost, da se zazremo v svojo notranjost in premislimo iskreno, ali je naša vloga v družbi resnično skladna z vrednotami krščanskega izročila oziroma ali so naša dejanja v vsakdanjem javnem življenju takšna, da nas ljudje prepoznajo kot kristjane. Bogata zgodovina 115-letnice ustanovitve katoliškega političnega društva in delovanje njihovih predstavnikov v javnosti nam pri tem razmišljanju lahko pomaga.

Matjaž Trontelj

IZJAVA ZA JAVNOST

Svetniki SDS, N.Si in SLS smo protestno zapustili sejo Občinskega sveta občine Grosuplje, ki je bila 9. 2. 2005. Razlog takšnemu ravnanju je bilo nekorektno vodenje seje župana občine Grosuplje g. Janeza Lesjaka.

Svetniki pomladnih strank menimo, da je nedopustno ravnanje župana Lesjaka, ki je ob razpravi svetnikov, ki ni bila skladna z njegovimi interesi, prešel na poizkuse osebnih diskreditacij tudi svetnika s svoje strani, svetnika Združene liste socialnih demokratov, ki se je korektno in pošteno zavzel za predloge, ki so jih predlagali svetniki Slovenske demokratske stranke.

Župan med drugim nikakor ni podprl predloga svetnikov SDS za povišanje sredstev za nakup zemljišča za izgradnjo prizidka zdravstvenemu domu. Ta predlog so podprli tudi svetniki SLS in N.Si. Svetniki SDS, N.Si in SLS menimo, da je izgradnja prizidka zdravstvenega doma nujna in dodatna sredstva, ki smo jih predlagali v ta namen, tako majhna, da je bilo županovo nasprotovanje očitno skrajno politično in škodljivo.

Svetniki se zavedamo, da so tudi nas neposredno izvolili volivci zato, da

NOVA POT... ?

»Marsikaj bo potrebno postoriti in tudi spremeniti. Pričakovanja volivk in volivcev so velika.

Zavedamo pa se, da se zadeve ne dajo spremeniti kar čez noč, saj je prejšnja vlada v svojih 12 letih sprejemala tako zakonodajo, ki ima vrsto »lujenj«, in si jo lahko vsak razlaga po svoje. - Ga. Angelca Likovič, Grosupeljski odmevi, januar-februar 2005

Zakaj sem si za kompas svojega razmišljanja prevzel ravno uvodne besede Angelce Likovič? Ja, ravno zato, ker se je v trimesečnem obdobju od konstituiranja nove vlade zgodilo že marsikaj malenkostnega. Od članov SDS, tako na lokalni kot na državni ravni, vseskozi poslušamo razne modre ugotovitve »priznanih strokovnjakov«, z različnih področij. Le kakšne luknje pa so v tej zakonodaji, ki je usklajena z evropsko, ki jo je pripravljala prejšnja vlada, sprejemal pa od ljudstva izvoljeni državni zbor? Ja, prav nobenih. Angelca Likovič govori pavšalno in ocenjuje čez palec, kot bi nekemu »domačemu mojstru« zaupali delo in bi nam ta zelo na hitro in pavšalno ocenil vrednost naše investicije. Vsi vemo, da nas po takšni oceni zna zelo verjetno glava še kako boleti. Prav tako menim, da bi se lahko avtorica za izjavo »V tem obdobju, obdobju demokracije (ki je bila zelo podobna »anarhiji«) opravičila vsem volivkam in volivcem, ki so vsa ta leta legitimno in suvereno izvolili vse prejšnje zastopnike parlamenta. Likovičeva je bila v tistem ex-jugosistemu res zastopnica sedaj tako imenovane »anarhije« (med drugim tudi kot predsednica Družbenopolitičnega zbora) in verjamem, da se ji vsake toliko časa še kolcne po starih časih.

Malenkostnega pa se je v zadnjih treh mesecih spremenilo marsikaj. Nova vlada RS se je lotila novih nalog suvereno in preudarno, predvsem na področju kadrovske čistke in drugih manj pomembnih nalog. Res je, da sam zagon ter uvajanje za nove naloge zahtevajo nekaj časa, vendar se jih je potrebno lotiti s polno odgovornostjo. Ali so avtomobilske prometne nalepke res bolj pomembne od rešitve bolj zahtevnih in bolečih področij, kot so izbrisani, socialni program štipendiranja in študentskega dela, rešitev hrvaškega vprašanja, italijanskih in avstrijskih provokacij ipd. Verjetno ne. Sliši pa se pokanje takšnih »bombic« bistveno bolje in tudi izvesti je takšne »premi-ke« bistveno lažje, kot se lotiti resnih vprašanj.

KOSOVNI ODVOZ IN ODVOZ NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Grosuplje, da bo v spomladanskem času odvažalo kosovne in nevarne odpadke iz gospodinjestev po naslednjem vrstnem redu:

Plan kosovnega odvoza:

Petek	1. 4. 2005	KS Račna, KS Ilova Gora, KS Sp. Slivnica
Ponedeljek	4. 4. 2005	KS Mlačevo, KS Žalna, Torek
Torek	5. 4. 2005	KS Št. Jurij, KS Škocjan
Sreda	6. 4. 2005	KS Polica, KS Grosuplje - okolica
Četrtek	7. 4. 2005	KS Šmarje-Sap
Petek	8. 4. 2005	Grosuplje naselje - severno od Adamičeve c.
Ponedeljek	11. 4. 2005	Grosuplje naselje - južno od Adamičeve ceste

Med kosovne odpadke spadajo pohoštvo, sanitarni elementi, gospodinjski aparati in drugi kosovni predmeti iz gospodinjestev. Izrabljene avtomobilske in traktorske gume ne sodijo med kosovne odpadke.

Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oz. zapakirati, ter jih na dan odvoza do 7. ure zjutraj odložiti pri zaboju, kjer običajno pobiramo odpadke.

Plan zbiranja nevarnih odpadkov:

DATUM	ASELJE	STOJNO MESTO	ČAS ZBIranJA
torek	19. 4. 2005	Polica	Parkirišče pri družbenim domom 14,00 - 15,00
torek	19. 4. 2005	Mala vas pri Gros.	Parkirišče za družbenim domom 15,30 - 17,00
torek	19. 4. 2005	Veliko Mlačevo	Parkirišče pri družbenim domom 17,30 - 19,00
sreda	20. 4. 2005	Grosuplje	Parkirišče za trgovino Zdenka 14,00 - 16,00
sreda	20. 4. 2005	Šmarje-Sap	Parkirišče pred družbenim domom 16,30 - 18,30

Med nevarne odpadke spadajo topila, kisline, barve, laki, olje in maščobe, detergenti, zdravila, baterije, akumulatorji, fluorescentne cevi in drugi živorebni odpadki, prazne tlačne posode, fotokemikalije, pesticidi in podobno.

Proti plačilu pa bomo sprejemali tudi manjše količine nevarnih odpadkov od podjetnikov.

Naša prihodnost je čisto okolje!
Javno komunalno podjetje Grosuplje

po najboljšem prepričanju zastopamo njihove interese. Župan nima popolnoma nobene pravice, da nas žali in poizkuša diskreditirati le zato, ker mislimo drugače kot on. Na seji, ki jo je župan vodil na tako nizki kulturni ravni, nismo želeli in tudi v bodoče ne želimo sodelovati.

Svetniki pomladnih strank menimo, da je funkcija svetnika, pa tudi župana častna, zato smo prepričani, da morajo seje potekati dostojanstveno in strpno, k čemer lahko največ pripomore župan kot predsedujoči s svojim korektnim vodenjem seje in strpnostjo do drugače mislečih.

Svetniki SDS, N.Si in SLS smo se mnogokrat zavzemali za kulturo dialoga ter za spoštovanje statuta in poslovnika. Predvsem pa za strpno vodenje sej. Prepričani smo, da bi z ustreznim in strpnim vodenjem sej bistveno izboljšali sodelovanje med svetniki in občinsko upravo ter tako pripomogli h kvalitetnejšim odločitvam v korist vseh občanov.

Grosuplje, 9. 2. 2005

Dušan Hočevar, vodja Kluba svetnikov SDS Grosuplje
Mihael Kadunc, vodja svetniške skupine N.Si Grosuplje
Matjaž Trontelj, vodja svetniške skupine SLS Grosuplje

Konkretno pa: zakaj se kmetijska ministrica Lukačičeva vedno skriva za svojimi podrejenimi in v Bruselj pošilja nižje uradnike? Upajmo, da ne zato, ker svojega dela ne obvlada najbolj.

Zakaj se minister Rupel vedno in znova spreneveda s svojimi izjavami, da filma »Srce v breznu« ne smemo jemati takega, kot je bil prikazan? Sam se z njegovo ugotovitvijo delno strinjam. Le redko imamo priložnost ogledati si tako slabo izdelan film. Glede vsebine filma pa menim, da bi morala Vlada RS ostreje odreagirati.

Zakaj se nova Vlada RS boji rešiti vprašanje »izbrisanih« oz. zakaj se izmika najbolj logični in najbolj humani rešitvi? Poglejmo še nekaj resnih področij, na katerih so naši ljubi predstavniki zmzrnili oz. pogoreli na celi črti. Zakaj je finančni minister Bajuk pred volitvami študentom obljubljal sprejetje novega zakona o dohodnini, ki jih ne bo tako drastično prizadel, zdaj jih pa še sprejeti noče? Verjetno zato, ker ve, da vse obljube, dane v predvolilnem času, res ne morejo biti izpeljane. Verjamem, da se nam Evropa zelo čudi, ko pomembne resorje, kot je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, prevzame mag. Janez Drobnič, ki se je v svoji preteklosti okliceval z izjavami, da rešitev vprašanj homoseksualcev ni ravno v pristojnosti istega ministrstva, temveč Ministrstva za zdravje. Tako izjavo lahko razumemo kot neprimerno, saj istovetenje homoseksualne usmerjenosti z bolezenskim stanjem dobro ilustrira splošno razgledanost in humanost ministra za delo, družino in socialne zadeve. Razpredanje o raznih ksenofobnih izjavah podpredsednika parlamenta Saša Pečeta ter »milostne reakcije« predsednika parlamenta Franceta Cukjatija v zvezi z navedenimi izjavami si lahko razlagamo le kot izjave zares ksenofobnih ljudi, nedostojnih vodenja zakonodajnega telesa suverene in samostojne evropske države.

To so le nekatere »pomembne« naloge, ki jih je vlada že »ustvarila« na svoji poti. Medtem pa se otepa odgovornosti za rešitev res pomembnih vprašanj. V tem času ji je uspelo odpreti tudi že kakšno novo vprašanje, ki bo državljanke in državljane Slovenije z bolečino v glavah in denarnicah spremljalo še dolgo po preteku, nedvomno kratkega, veka te vlade.

Z gotovostjo lahko trdim, da se bo še enkrat izredno dobro pokazalo, da »je lahko napadati, težje pa braniti«. Ob tem reku lahko le še čestitam dr. Drnovšku ter mag. Ropu, ker sta uspešno vodila vlade, in seveda volivkam in volivcem za izkazano zaupanje. Slednjim pa tudi zaželimo vso srečo in čimbolj mirne živce v času vladanja te vlade, kajti potrebovali ju bomo...

Aleš Medved, občinski svetnik LDS

SDS

OBČINSKI ODBOR SDS GROSUPLJE

Bog živi vas, Slovenke,
prelepe, žlahtne rožice!
Ni take je mladenke,
ko naše je krvi dekle;
naj sinov
zarod nov
iz vas bo strah sovražnikov!

(France Prešeren, Zdravljica)

S hvaležnostjo, spoštovanjem in najlepšimi željami ob
MATERINSKEM DNEVU.

Vsem občankam in občanom ter prijateljem in občanom
stranke želimo tudi VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE.

SLS

Slovenska ljudska stranka OBČINSKI ODBOR GROSUPLJE

vošči vsem občankam in občanom občine Grosuplje
veselo, radostno in blagoslovljeno veliko noč.

Naj skrivnost velikonočnega vstajenja povezuje slovenske
domove in zdorce ter izseljence iz bližnjih in daljnih krajev, ki
ste se za praznične dni vrnili na svoja domača ognjišča.
Naj bo vstajenje pot in resnica za utrjevanje krščanskega
poslanstva,
ki že mnogo let prehaja iz roda v rod.

SLS

Slovenska ljudska stranka OBČINSKI ODBOR GROSUPLJE

Ob materinskem dnevu, 25. marcu, vsem materam in ženam
iskreno čestitamo z globoko in iskreno hvaležnostjo ter s
spoštovanjem do našega vsakdanjega dela, požrtvovalnosti,
ljubezni, iskrenosti in nesebičnosti, ki ga pri svojem delu
vlagate v svojih domovih, družinskem krogu, podjetjih in
drugih organizacijah, tako bogatite dneve vsakdanjega
življenja ter mu tako dajete pravi pomen in lepoto stvarstva.

Velikoupeljska Gostilniška Agencija vas (DEZ)informira

ZIMA SKOZI OČALA Jŏežka Zagraškega:
VAŠKO PRVENSTVO IN SMUČARSKI POLETI
NA BOŠTANJSKI LETALNICI

Zagraški Benkovič je odrinil... in PODRL svetovni rekord
(KO JE PADEL PO PODGRADNICAH).

Žalska »Sneguljčica«! - Sneženi mož se je njaprej skrival
pred njo celo v bunkerji. Ko pa je pomlad prišla, se je med
njima vnela vroča ljubezen - da sta kar zgorela od ljubezni.

REŠENO - ZA STO LET

Ko je porednik v EHO CAJTNGE naškrebljal, da bo odpeljal
kontejner na sredo vasi, so se v bližnji in daljni okolici skoraj
stegli zanj. (Za kontejner - ne za porednika!)

Dejali so: »Ti ga vzemi, jaz ga ne maram!«

Glede na to, da se je porednik z vsebino zabojnika okoriščal
že več kot dvakrat po sedem praviljnih let (vanj pa je vlagal
v glavnem le nedodelane in podelane prispevke za EHO
CAJTNGE), je že skrajni čas, da mu ga odvezemo, so
modrovali nekateri. Na ta način bo rešena vsebina
zabojnika pred nepridipravom za naslednjih sto let.

Jŏežek Zagraški

TUJI STROKOVNJAKI SVETUJEJO PRI PRIPRAVI RAZVOJNEGA PROGRAMA REGIJE

4. srečanje predstavnikov LUR

V petek, 21. januarja 2005, je Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (v nadaljevanju RRA LUR) organizirala 4. redno srečanje predstavnikov občin in sodelavcev RRA LUR. Gost srečanja je bil Páid McMenamin, nekdanji direktor Irske agencije za industrijski razvoj IDA, trenutno pa svetovalec Svetovne banke za zasebni sektor. Drugi del srečanja so udeleženci v celoti namenili pripravi na oblikovanje Regionalnega razvojnega programa LUR za obdobje 2007 - 2013.

Irski recept uspešnega razvoja: podpirali so tuje naložbe, vzpodbujali izobraževanje odraslih, podjetja so se povezovale v grozde, državo so načrtno tržili na tujih trgih in izkoristili predsedovanje EU. Osrednji gost srečanja, ugleden irski strokovnjak za regionalni razvoj, Páid McMenamin, je predstavil irske izkušnje ob vstopanju v EU in irski pristop k oblikovanju in uresničevanju regionalnih razvojnih programov. »Na Irskem so se gospodarske spremembe začele že na koncu petdesetih let in takratnim ciljem sledimo že pol stoletja. Bistvo naše strategije je bilo, da bi Irska postala gospodarstvo odprtih vrat. Razveljavili smo protekcionistično zakonodajo in sprejeli zakone, ki so odkrito podpirali tuje naložbe.« Je o receptu uspešne razvojne strategije Irske pripovedoval Mc Menamin. Zaposlene so začeli spodbujati k izobraževanju ter posodobili izobraževalne programe. Nadalje je za razvoj ustrezne in trajne industrijske baze po njegovem mnenju potrebno med seboj preplesti v grozde tako velika kot srednja in mala podjetja, kajti le ob skupnem nastopu je mogoče doseči povečanje produktivnosti domačih podjetij v mednarodnem prostoru. V tem kontekstu ne smemo pozabiti še na trženje države na tujih trgih. Zelo pomembno je, da tudi Slovenija za mednarodno javnost oblikuje jasno sporočilo, v katerega bodo verjeli in ki ga bodo tuji javnosti sporočali politiki, diplomati, gospodarski promotorji in vse turistične organizacije. Prepoznavnost Irske

v svetu se je zelo povečala v času njenega predsedovanja EU. Tu ima tudi Slovenija veliko priložnost, ker je v tujini zelo slabo poznana, če jo bo le znala izkoristiti. Zato McMenamin svetuje: »Zavedati se je tudi treba, da je predsedovanje zelo zahtevna naloga, še posebno za majhno administracijo, in da predsedujočo državo mednarodno okolje zelo skrbno opazuje.«

Regionalni razvojni program naj bo usklajen z nacionalnim. Za Regionalni razvojni program LUR za obdobje 2007 - 2013, ki je v pripravi, je Páid McMenamin svetoval, da mora biti dobro usklajen z nacionalnim programom. Nacionalne in regionalne cilje je potrebno uravnotežiti in uskladiti - vsi morajo biti postavljeni tako, da bodo merljivi ter realni in uresničljivi. Pri tem je potrebno pravilno izkoristiti vse informacije, ki jih imamo na voljo, ter k sodelovanju pritegniti zasebni sektor. Njegov ključni nasvet za nadaljnjo strategijo razvoja Slovenije se je nanašal na usklajenost s procesi Evropske unije. Zavedati se moramo, da smo del naddržavne institucije in da se nima smisla boriti proti njej, ampak to dejstvo čim bolj izkoristiti zase. Dolgoročni cilj skupnega evropskega delovanja je namreč v tem, da bo Evropa postala najbolj pomembna in razvita regija na svetu.

Regionalni razvojni program LUR 2002 - 2006: od planiranih 48 projektov jih je v izvajanju le 22. V drugem delu srečanja je Lilijana Resinovič, direktorica RRA LUR, predstavila rezultate in aktivnosti občin v okviru programa regije za obdobje 2002 - 2006: »Zagotovo lahko povzamemo, da smo se sedanega razvojnega programa regije lotili nadvse ambiciozno, saj smo vanj zajeli kar 48 projektov. Izkušnje v tem času so pokazale, da je to zares veliko za štiriletno obdobje, kar pomeni, da vidimo v svojem okolju veliko priložnosti za uspešen razvoj. Ugotovili smo tudi, da počasneje potekajo tisti projekti, ki niso na državni prioritetni listi. To je za nas še večja vzpodbuda in dokaz, da je uresničevanje ciljev v največji meri odvisno od vseh nas, naših ambicij in sodelovanja med občinami.« Nadalje je ugotovila, da moramo biti v regiji tudi kritični do lastnega delovanja. Od planiranih 48

projektov jih je trenutno v izvajanju 22: »Pokazalo se je, da nekatere stvari zahteva več časa, kot smo vsi skupaj predvidevali. Ponekod se je na ravni občin zataknilo pri hitrosti sprejemanja odločitev, kar se je konkretno pokazalo na primer pri projektu Mreža kolesarskih povezav. To je bila pomembna izkušnja za vse sodelujoče, na osnovi katere smo se odločili, da bo odslej potekalo podpisovanje pogodb ločeno, z vsako občino posebej. Pri čemer pa bo še vedno zagotovljena transparentnost predmeta pogodbe in finančnih postavk.«

Regionalni razvojni program LUR 2007 - 2013: nadaljevalo se bo uresničevanje 48 projektov, a po prioritetni listi, in razmišljajo o ustanovitvi Sveta regije. V nadaljevanju so udeleženci razpravljali o aktivnostih v zvezi s pripravo razvojnega programa regije za obdobje 2007 do 2013. Razprava je tekla o dveh vprašanjih:

- Kako izbrati prioritetne programe? Udeleženci so se strinjali, da ostaja aktualnih vseh 48 projektov, ki si jih je zadala regija v obdobju 2002 do 2006. Njihovo uresničevanje mora v obdobju 2007 do 2013 potekati glede na prioritetno listo, ki jo bodo določili v prihodnjih mesecih.

- Kako izboljšati organizacijsko učinkovitost pri uresničevanju programov? Udeleženci so sprejeli sklep o ustanovitvi Sveta regije, ki naj bi ga sestavljali predstavniki občin - župani ali njihovi pooblaščenca in naj bi izboljšal koordinacijo pri izvajanju projektov. Svet naj bi sprejemal tudi letni načrt izvajanja regionalnega razvojnega programa in »proračuna« regije (stroški priprave in spremljanja izvedbe posameznega projekta ter režijski stroški zagona programa), odločal o regijskem sofinanciranju posameznih projektov, skrbel za koordinacijo pri izvajanju projektov, spremljal delo nosilcev posameznih projektov v primerih, ko to ni RRA LUR, in zastopal regijo navzven. Sestajal naj bi se vsaj štirikrat letno. Končno odločitev o ustanovitvi Sveta regije bodo občine in RRA LUR sprejeli v bližnji prihodnosti.

mag. Tatjana Jamnik Skubic

KAKO DO EVROPSKEGA DENARJA ZA RAZVOJ PODEŽELJA in JAVNA PREDSTAVITEV PROJEKTA »Sožitje med mestom in podeželjem«

Odkar je naša država članica EU, tudi razvoj slovenskega kmetijstva temelji na strateških smernicah EU. Nov predlog uredbe EU za razvoj podeželja po letu 2007 je že pripravljen, zato je zdaj čas, da v Sloveniji sedanje projekte razvoja podeželja prilagodimo novim zahtevam evropske zakonodaje ter da poiščemo nove razvojne projekte. Po izračunih Josipa Pintarja bi lahko slovensko podeželje iz evropskega denarja v letu 2007 z ustreznimi projekti dobilo 25 do 30 milijard slovenskih tolarjev. Če jih bo toliko zraven primaknila še slovenska država, bi to pomenilo za 50 milijard slovenskih tolarjev investicij v razvoj slovenskega podeželja. Da se Slovenci takih projektov znamo lotiti, če nam je to v interesu, kaže projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine, ki teče že deset let in ki je bil izbran v konkurenci 17-ih na razpisu komisije EU kot pilotni projekt držav na prehodu.

Javna predstavitev projekta »Sožitje med mestom in podeželjem« je potekala 10. februarja 2005 v Galeriji Boštanj in 15. februarja 2005 v Družbenem domu Grosuplje. Obe je vodil Josip Pintar, koordinator razvojnih programov podeželja. Poleg predstavnikov Občine Grosuplje se je predstavitev v Grosupljem udeležilo okoli 15 zainteresiranih občanov.

Začrtana politika razvoja podeželja v EU 2007 do 2013. Odkar je naša država članica EU, tudi razvoj slovenskega kmetijstva temelji na strateških smernicah EU (uvajanje evropskih standardov na kmetijah, subvencije,...). Ministri za kmetijstvo držav članic so določili tri temeljne smernice za razvoj podeželja v EU v obdobju 2007 do 2013. Te so: prvič, izboljšanje konkurenčnosti kmetijskega sektorja s podporo prestrukturiranju, drugič, zagotavljanje varovanja okolja in podeželske krajine s podporo upravljanju z zemljo, in tretjič, povečanje kakovosti življenja na podeželju in spodbujanje diverzifikacije ekonomskih aktivnosti na podeželju. Za projekte s teh treh področij (tri osi), ki so podrobneje definirana v nadaljevanju prispevka, bo EU zagotavljala sofinanciranje.

Razvoj podeželja EU je v skladu s smernicami zagotovljen tako, da je na ravni EU najprej pripravljen Strateški dokument Evropske unije. Na podlagi tako začrtanih smernic v posameznih državah sprejmejo Nacionalni strateški načrt razvoja podeželja, ki mora biti potrjen v Bruslju in seveda skladen s Strateškim dokumentom EU. Najbolj izvedbeni so nacionalni ali regionalni programi razvoja podeželja (na primer »Sožitje med mestom in podeželjem«), ki jih mora pred začetkom izvajanja potrditi nacionalno ministrstvo. Razvojni programi podeželja so osnova za črpanje evropskih sredstev, kajti za ta sredstva posameznik ne more neposredno kandidirati.

nosti gozdov, razvijanje infrastrukture (zemljiške operacije in komunalna infrastruktura), obnavljanje kmetijske pridelave po naravnih nesrečah,

- za izboljšanje kakovosti kmetijske pridelave in proizvodov: pomoč kmetom pri prilagajanju standardom EU, podpore kmetom in skupinam proizvajalcev, ki so vključeni v program kakovosti živil.

V okviru druge osi se bodo iz evropskega proračuna izvajala naslednja izplačila:

- kmetom na območjih z omejenimi dejavniki,
- Natura 2000 (vsaka država določi področja, na katerih uvede varovanje rastlinja in živali; ker kmetje na teh področjih ne morejo intenzivirati pridelave, prejmejo nadomestilo),
- okoljska izplačila in izplačila za dobro počutje živali,
- podpore za neproizvodne naložbe (na primer za alternativne vire energije),
- za prvo pogozdovanje kmetijskih in nekmetijskih zemljišč, gozdarska okoljska plačila ter za obnavljanje potenciala gozdarske proizvodnje,
- iz tega naslova se izplačujejo tudi vse subvencije, ki jih trenutno prejmejo kmetje.

Med projekte za diverzifikacijo podeželja in dvig kakovosti življenja na podeželju pa v EU prištevajo (tretja os):

- podpore za nekmetijske dejavnosti na podeželju in za ustanavljanje mikropodjetij,
- spodbujanje turizma na podeželju (turistične kmetije, tematske poti, informacijske pisarne, male nastanitvene kapacitete),
- varstvo in upravljanje naravne in kulturne dediščine (ohranjanje tradicije, prireditve),
- nujne storitve za podeželsko prebivalstvo (podružnične osnovne šole, socialna in zdravstvena oskrba)...

3 prioritete razvoja podeželja v občini. Os »Leader« predstavljata četrto os. V okviru osi »Leader« bodo dobili dodatno pomoč iz Evrope tisti projekti iz osi 1, 2 ali 3, za katere bo lokalna skupnost ocenila, da so pomembni za razvoj lokalnega podeželja. Zato morajo lokalne skupnosti pripraviti lokalne smernice razvoja podeželja. Občina Grosuplje je določila 3 prioriteta področja, katerih razvoj bo vzpodbujala: to so kmetijstvo (zemljiške operacije, sonaravna reja živali, sadjarstvo in zelenjadarstvo, reja drobnice, drevesničarstvo in cvetličarstvo, vrtnarstvo, konjereja, pridelava industrijskih rastlin, klavnica, ekološko kmetovanje, umno gozdarjenje,...), turizem (naravna in kulturna dediščina, tematske poti, turistični vodniki, prikaz stare obrti, ureditev vasi, počitniški domovi, rekreacijske površine,...) in dopolnilne dejavnosti (čebelarstvo, predelava pridelkov, rokodelstvo, turizem na kmetiji, trženje, izraba biomase, zeliščarstvo, usluge s konji, storitvena dejavnost, vzreja divjadi, kulinarika, ribogojstvo,...). Te prioritete se s časom lahko spreminjajo glede na konkretne pobude, ki bodo prihajale s terena. Vse informacije v zvezi s tem lahko dobite pri Josipu Pintarju tudi v prostorih Občine Grosuplje, in sicer ob sredah dopoldne ter pri lokalni koordinatorki Martini Cingerle.

Leta 2003 je naša občina na pobudo Mestne občine Ljubljana skupaj z občinama Ig in Škofljica pristopila k skupnemu razvojnemu projektu podeželja »Sožitje med mestom in podeželjem«. Namen projekta je spodbujanje in ohranjanje zaupanja o možnostih življenja in dela na podeželju, oblikovanje skupnih tržnih produktov in skupen nastop na trgu ter ohranjanje poseljenosti tudi v najbolj odmaknjenih predelih štirih občin. Vključeni v program si nadalje prizadevajo ohranjati značilnosti slovenskega podeželja in aktivno življenje na podeželju, uvajajo in se prilagajajo novostim ter iščejo sožitje med mestom in podeželjem. Zaradi iskanja sožitja, to je skladnega medsebojnega razvoja mesta in podeželja, naj bi se povečala kakovost življenja tako v mestu kot na vasi. Občina Grosuplje želi s projektom tudi pospešiti razvoj primarne kmetijske proizvodnje in predelave, uresničevati želje in ideje posameznikov ter tako zagotoviti nova delovna mesta in oživiti posamezne turistične in kulturne točke.

Nadalje na ravni štirih občin deluje ti. podeželsko razvojno jedro, ki povezuje občino, kmete, podjetja in strokovnjake. Pintar pravi, da v okviru te skupine iščejo izvedbene projekte, ki bi bili primerni za sofinanciranje iz evropskih sredstev. Sodelavci te skupine tudi pomagajo občanom, ki imajo idejo za projekt, pa nimajo denarja ali ne poznajo postopka prijave projekta in obratno. Tudi o tem lahko dobite več informacij na občini, pri lokalni koordinatorki ali pri Josipu Pintarju.

Slovensko kmetijstvo bo v letu 2007 lahko pridobilo do 50 milijard SIT za razvoj. Projekcije proračuna EU kažejo, da se bodo sredstva za razvoj podeželja večala. Leta 2007 bo v evropskem proračunu za ta namen rezerviranih 11,8 milijarde evrov, leto kasneje 12,2 milijarde evrov in tako naprej. Josip Pintar glede na te številke pričakuje, da bo slovensko kmetijstvo iz evropskega proračuna v letu 2007 lahko pridobilo okoli 25 do 30 milijard slovenskih tolarjev. Če Evropa v povprečju sofinancira polovico vsakega projekta, drugo polovico pa država sama, bo po Pintarjevih izračunih slovensko kmetijstvo v letu 2007 imelo na razpolago 50 milijard slovenskih tolarjev za razvojne projekte. To kaže, da si je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v Bruslju izpogajalo relativno veliko denarja.

A kot se je v nadaljnji razpravi na javni predstavitvi pokazalo, so pravila za prijavo za črpanje evropskih sredstev v Sloveniji še zelo nedorečena, da je izdelava obsežne dokumentacije zelo draga, da je tveganje, da projekt ne bo potrjen, veliko,... Pintar pravi, da imajo stare članice EU že nekaj časa uveljavljen sistem, ki ga sedaj uvajamo pri nas, zato imajo že celovito izdelana nacionalna pravila. Našo državo oziroma ministrstvo pa postavitev nacionalne procedure še čaka. Nadalje Pintar opozarja, da se bodo morali tudi kmetje začeti obnašati podjetniško in prevzemati tveganja, ki jim jih njihova dejavnost prinaša.

Janševa vlada si je kot najpomembnejša cilja v tem letu zadala prevzem evra in čim bolj učinkovito črpanje evropskih sredstev. Glede na to mogoče lahko pričakujemo, da bo pristojno ministrstvo čim prej postavilo jasna pravila igre ter da bo lokalnim skupnostim in posameznikom čim prej zagotovilo potrebno strokovno pomoč. Josip Pintar pravi, da je doslej Slovenija uspešno počrpati vsa evropska sredstva za razvoj podeželja, ki so ji bila na razpolago. Upamo, da bo tako tudi v prihodnje ter da bo pri tem uspešnih čim več projektov iz naše občine.

mag. Tatjana Jamnik Skubic

RADENSKO POLJE

Zima, ta čudovita umetnica narave. Pričara nam figure in oblike, polne beline in senc.

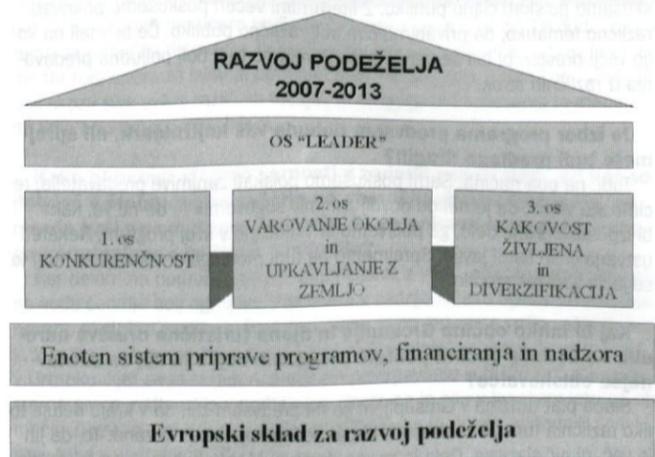
Ta zmrznjen in zasnežen labirint vodne poti se bo kmalu iz hladne tišine spremenil v bučno pretakanje vode Radenskega polja.

Čisto blizu teh čudovitih vijug vode stoji tabla s prepovedjo odlaganja smeti! Pa se sprašujem, ko gledam to tablo in ko gledam to (ne)dotaknjeno naravo, komu je tabla s prepovedjo sploh namenjena. Kdo je lahko tako brezčuten, nesramen in pokvarjen, da lahko TU IN V VSAKRŠNO NARAVO odvrže tisto, kar sodi le še na smetišče... Ali je še kdo, ali je res (žal) še kdo tak...

Marjan Trobec

»Vijuge« (meandri) proti požiralniku Beznica. Foto Marjan Trobec

Politika razvoja podeželja v EU 2007 do 2013

Evropska sredstva bodo na voljo za projekte v štirih oseh.

V prvo os spadajo projekti:

- za promocijo znanja in krepitev človeškega potenciala: poklicno usposabljanje in informativna dejavnost za osebe v kmetijstvu in gozdarstvu, podpore mladim kmetom za prevzem kmetij, zgodnje upokojevanje kmetov, ustanavljanje služb za pomoč pri upravljanju kmetij,...
- za prestrukturiranje: posodabljanje kmetij, večanje gospodarske vred-

POGOVOR Z MARIJO SAMEC - TUDI VSAKDAN BO MOREBITI ZGODOVINA

Marija Samec še najverjetneje poznate iz knjižnice, ki - tudi po njeni zaslugi - v zadnjih letih postaja vse pomembnejše središče kulturnega dogajanja v Grosupljem. V pogovoru za Grosupeljske odmeve je priznala, da jo je osupnil hiter razvoj kraja, ki je bil pred 40 leti vas, danes pa si želi postati mesto, spregovorila pa je tudi o nekaterih od svojih »knjičkov«. Marija Samec namreč prizadevno beleži vse, kar so o Grosupljem zapisali časopisi, zbira spomine na vsakodnevno življenje v nekoliko starejših časih, dejavno pa deluje tudi za to, da bi kraj skozi turizem postal bolj prepoznaven.

Kaj vas je pritegnilo, da ste se pričeli ukvarjati z domoznanstvom? Zakaj je beleženje tega, kar o domačih krajih objavlja časopisje, zanimivo in pomembno?

Mislím, da mi je občutek, da je povezano z domačimi kraji, dala že družina. Moj oče je bil doma z Ilove Gore in je bil izredno dober pripovedovalec. Ko sem bila majhna, so bili še radijski sprejemniki redki, televizije ni bilo. Pozimi smo sedeli na kmečki peči, moj oče pa je pripovedoval in pel. V njem je še živela prvobitna ljudska folklor. Skozi pripovedovanje je vse to, najbrž ne da bi se zavedal, prenašal name.

Zbirate sodobne zapise, povezane z domačimi kraji, pa tudi še živa stara izročila. Samo za svoje veselje?

Tudi za veselje, predvsem pa zato, ker se mi zdi škoda, da se te stvari tako hitro izgubljajo. Žal mi je, da sem se premalo posvetila očetovim pripovedim, čeprav so me vedno pritegnile. Zdelo se mi je, da je to nekaj tako lepega, da ni namenjeno samo meni, ampak je prav, da to prenesem tudi naprej. In to se je ugnedilo v meni in nekako sem si zamislila, da bi bilo dobro slediti tudi vsemu, kar o naših krajih poročajo mediji in tudi to shraniti zanamcem. Časopise namreč pomečemo stran. Vendar pa je vsaka novica o kraju dokument nekega časa, nekih ljudi, nekih dogodkov.

Danes verjetno še ne morete vedeti, kaj od tega, kar zbirate, je v resnici pomembno.

Ne. Verjetno velik del zbranega ni tako zgodovinski, da bi bilo vredno hraniti. Najbrž bo treba enkrat vse te izrezke pregledati in določiti stvari, ki so manj važne. Čeprav je lahko vsak dogodek zgodovinsko pomemben. Tudi izrezki o prometnih nesrečah v naših krajih so zanimiv podatek, če bi nekdo hotel raziskati, kako so se nesreče dogajale, v kakšnih okvirih, s kakšnimi prevoznimi sredstvi. Tudi skozi tak droben, po svoje obrobni dogodek, lahko spremljaš zgodovinski razvoj v kraju.

Kako pa pridete do tistih ljudi, verjetno predvsem starejših, ki znajo še nekaj povedati o starih časih? Kakšen tip izpovedi iščete?

Priključila sem se skupini dr. Marije Stanonik, ki zbira ljudsko slovnost. Ko sem študirala na Filozofski fakulteti, je bila ona že asistentka in začela me je spodbujati, naj zbiram ljudsko slovnost. Najprej je želela zbrati predvsem čim več ljudskih pripovedi in pesmi, pravljic, bajk, legend in podobne

ga gradiva. Vendar tega ni več veliko med ljudmi. Pozabilo se je ali pa so nove pravljice povzile tisto staro, kar so ljudje vedeli in prenašali iz roda v rod. Zato sem začela zbirati spomine starih ljudi na to, kako so živeli včasih, kaj so delali, kako so se prehranjevali, kako so si služili za vsakodnevno preživetje. Tudi spomine na kakšna posebna dela, ki so se odvijala v naši neposredni okolici, ko so recimo ročno kopali jarke za izsuševanje.

Koliko je še živih spominov med ljudmi, kaj so pripravljene povedati?

Mislím, da je še kar precej ljudi, ki so ohranili spomin na stare čase. V spominu mnogih živijo tudi pripovedi starih staršev. Običajno me kdo od znanih pripelje v hišo. Vedo, da zbiram ljudsko blago in mi pomagajo navedati stik. Na tak način tudi lažje pridem v hišo in ljudje so manj nezaupljivi. Če bi potrkala na vrata in rekla, jaz sem ta in ta, zbiram to in to, bi nastala prepreka. Najprej sem pa začela te zgodbe zbirati pri svoji mami. Kar smo imeli kakšna skupna kosila in smo se potem usedli ter pričeli pogovarjati, so iz mame kar vreli vsi ti spomini. Jaz seveda vzamem svinčnik in jih zapišem.

Pripovedi kar redno objavljate v Grosupeljskih odmevih. Jih lahko sčasoma pričakujemo tudi v knjigi?

Že nekaj časa sem v stiku z dr. Stanonikovo, ki me nagovarja, da bi zbrala dovolj gradiva, da bi ga lahko objavili v zbirki Glasovi, ki izhaja pri Kmečkem glasu. Svetuje mi, da bi razširila področje zbiranja, na primer na Barje, Cerknico in tja okrog. Po mojih izkušnjah pa se ljudje zaprejo, če pride tuj človek zbirati tako gradivo. Nočejo vsakemu pripovedovati. Ker na tistem koncu nikogar ne poznam in ker imam ob službi in drugih zadolžitvah dovolj dela na domačem področju, se za tako širše zbiranje nisem odločila. Tako da še ne vem, kaj bo s knjižno izdajo.

Dejavni ste tudi v grosupeljskem turističnem društvu. Kaj vas je pritegnilo?

Vedno sem rada potovala. Moj oče je bil železničar in je imel nekaj kart na leto zastonj in mislim, da smo jih vedno izkoristili. Potovali smo z vlakom, ne kam daleč, do Kranja, na Brezje, po kostanj v Belo krajino. Tudi šolski izleti so me vedno pritegnili in zanimali. Kaj več pa se v obdobju, ko sem poučevala v Ivančni Gorici, s turizmom nisem ukvarjala. Ko pa sem zamislila službo in prišla v Grosuplje, me je Miro Vreg, predsednik turističnega društva, vprašal, če bi delovala na turističnem področju. Mislím, da je bilo to jeseni 1994, bližala se je obletnica odkritja Županove jame leta 1996. Takoj smo začeli razmišljati, kako bi to obletnico malo bolj slovesno obeležili. Odločili smo se, da bomo izdali knjigo o jami in z možem sva takoj začela razmišljati o vsebini, iskati avtorje tudi s pomočjo drugih članov društva.

Je bila ta brošura za vaju prvi tak projekt?

Ja, prvi. Čeprav sem v gimnaziji in še preje na osnovni šoli ves čas sodelovala pri šolskih časopisih. Zadnja leta, ko sem učila na gimnaziji, je na šoli delovalo nekaj zelo dobrih pesnikov in predvsem pesnic. Že v okviru šolskega časopisa smo tem pesnicam izdali samostojne zbirke. Ena med njimi je bila Polona Glavan, ki je zdaj priznana pisateljica. Nekaj izkušenj sem že imela tudi z izdajanjem in nekako se mi je zdelo, da če bo nekdo drug poskrbel za finančno plat, sem za vsebinsko sposobna poskrbeti. Seveda skupaj z možem, ki pozna nekaj jamarjev in speleologov.

Kaj vas še zanima na področju turizma?

Pohodništvo, saj društvo vsako leto organizira vsaj en izlet. Zadnja leta

Marija Samec z gostoma igralcem Bojanom Maroševićem in pesnikom Ivanom Minattijem v Knjižnici Grosuplje. Foto D. Samec.

sem tudi tajnica društva, tako da skrbim za vse, kar je treba zapisati, zabeležiti. Izdali smo trije tiskane publikacije o našem delu. Prva je bila knjiga 70 let Županove jame, potem sem po zapisnikih pregledala in popisala zgodovino društva ob obletnici društva za Zbornik občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje, kar smo izdali tudi v posebni brošurici. In lani je izšla še ta brošura ob 45-letnici društva, oziroma kot smo ugotovili, bi lahko zaradi nadaljevanja tradicije napisali celo več let. Svoje delo poskušamo tudi dokumentirati, dokler so še živi ljudje, ki so bili od začetka pri delu z jamo, da od njih dobimo verodostojne podatke.

Se vam kot domačinki zdi Grosuplje zanimiv kraj? V zadnjih štiridesetih letih je zelo zrasel in se popolnoma spremenil. Je šlo na boljše ali na slabše?

Ta misel je zanimiva. Današnje Grosuplje ni več podobno mojemu rojstnemu kraju. Razvoj je res neverjeten. Mislím, da je bližina Ljubljane naredila svoje. Je to dobro ali slabo? Vse ima dve plati. Tako, kot je bilo v času mojega rojstva, ne more biti, ker potem bi bil kraj zaostal. Spominim se še, da so bile ceste makadamske, kmetije so bile tudi tu, v središču Grosuplje. Pri Rusu je čez cesto tekla gnojnica. Sicer se ne strinjam popolnoma s tako hitro širitvijo kraja...

... veliko jih opazi, da Grosuplje deluje kot privešek, spalno naselje Ljubljane.

Tako, to tudi je. To občutim predvsem pri obisku kulturnih prireditev. Priseljenci se velikokrat ne čutijo povezani s krajem - čeprav po drugi strani ravno v turističnem društvu deluje nekaj ljudi, ki so se v kraj priselili in začutili, da jim lahko nudi dosti več, če se bodo vključili v njegovo življenje. Grosuplje je zanimiv kraj, mnogo se dogaja, na vseh področjih. Kljub vsemu je še tudi nekaj tistega podeželskega vzdušja, lepe so sprehajalne, kolesarske poti, tudi na kulturnem področju je dovolj živahno.

Kaj pa je center kulturnega dogajanja v Grosupljem? Je to knjižnica s svojimi programi ali, recimo, zbori, dramske skupine, ki delujejo v kraju?

Mislím, da je knjižnica zelo močan kulturni element v kraju. Pred deseti leti, ko sem prišla sem v službo, je bilo dosti manj obiska, tako v knjižnici kot na prireditvah, ki jih je knjižnica organizirala. Sedaj se je oboje tako povečalo, da so prostori resnično premajhni. Mislím, da si Grosuplje zasluži primerno ponudbo in oskrbo tudi na knjižničnem področju. Opažam, da se tu zbira velika skupina ljudi, ki ji tudi za kraj ni vseeno. Žal pa so kulturne prireditve v kraju slabo obiskane. Morda je vzrok res to, da je Grosuplje spalno naselje. Tudi prepričan je, da je Ljubljana dovolj blizu, da sedeš v avto in se zapelješ v gledališče, na koncert, mislim, da negativno vpliva na kulturno vzdušje na Grosupljem. Turistično društvo vsako leto v jeseni organizira prireditev Zlata jesen. Nekako od vsega začetka poskušamo med nastopajočimi pritegniti predvsem domače izvajalce, domače glasbenike, ki živijo ali delujejo v Grosupljem, šole, vrtnice. Že mlade poskušamo ozaveštevati, da znamo tudi v Grosupljem narediti dobro, zanimivo zabavno prireditev, na nekoliko višji ravni in da se na take prireditve splača priti.

Ravno zadnja Zlata jesen, ki jo je obiskalo kakih 250 ljudi, je bila verjetno najbolj obiskan kulturni dogodek v Grosupljem v lanskem letu?

Verjetno. Mislím pa, da je tudi knjižnica dovolj močan kulturni center. Vsi, ki delamo v knjižnici, smo pripravljene delati na tem področju še naprej. Poskušamo poiskati ciljno publiko. Z literarnimi večeri poskušamo pokrivati različno tematiko, da privabimo čim bolj različno publiko. Če bi imeli na voljo večji prostor, bi bili še uspešnejši. Prirejamo tudi bolj poljudna predavanja iz različnih strok.

Je izbor programa predvsem pobuda vas knjižničark, ali sprejmete tudi predloge drugih?

Tudi, na oba načina. Sami poskušamo poiskati zanimive predavatelje, recimo, če vemo, da je nekdo dovolj zanimiv sogovornik in da ne ve, kako bi izpostavil svoje delo, ga poiščemo in vključimo v svoj program. Nekateri ustvarjalci se sami javijo. Sprejememo pa tudi predloge obiskovalcev, tudi to se je že večkrat zgodilo.

Kaj bi lahko občina Grosuplje in njena turistična društva naredili, da bi naša občina postala prepoznavnejša in cilj za zahtevnejše obiskovalce?

Slaba plat turizma v Grosupljem se mi predvsem zdi, da v kraju deluje toliko različnih turističnih društev, ki pa med seboj niso povezana. To, da jih je več, ni nič slabega. Dela je za vsa društva. Morda bi bila dobra ideja, da bi skupaj izobraževali turistične vodiče, ki bi lahko vodili vsaj po občini Grosuplje in morda tudi malo čez njene meje. Zelo praktičen je problem, ko se najavi skupina ljudi in zaprosi za vodiča, ki bi vodil po vseh zanimivih točkah. Takega vodiča nimamo in vedno je problem, ko preideš na področje drugega turističnega društva. Obstaja sicer občinska turistična zveza, vendar ta v tem smislu ne deluje povezovalno. Kako to izpeljati, pa je vprašanje. Povezano je z denarjem, saj ima vsako društvo težave tudi s financiranjem.

Damjan Viršek

RAČUNALNIŠKI IN JEZIKOVNI TEČAJI za podjetnike po 5.000,00 tolarjev

Na Območni obrtni zbornici Grosuplje pripravljamo računalniške in jezikovne tečaje, na katere vabimo vse obrtnike in podjetnike iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobrepolje.

Za vsak tečaj, na katerega se boste prijavili, boste sami prispevali simboličnih 5.000,00 SIT, ostale stroške tečaja bo grosupeljskim podjetnikom sofinancirala Občina Grosuplje.

Izobraževanje bo potekalo v prostorih OOO Grosuplje v Grosupljem v popoldanskih in večernih urah. O začetku tečajev boste pravočasno obveščeni.

Obrtnikom, ki ste prijavnico oddali preko objave v glasilu Zrno, se ni potrebno še enkrat prijavljati.

PRIJAVNICA ZA IZOBRAŽEVANJE

Ime in priimek udeleženca _____
s.p./družba _____
Naslov _____ pošta _____
Davčna številka _____ Zavezanec za DDV: JA NE (obkroži)
Telefon (GSM) _____

Datum: 2005 Žig in podpis:

Se prijavljam na tečaje:

- Poslovna angleščina - začetni
- Poslovna nemščina - začetni
- poslovna angleščina - nadaljevalni*
- poslovna nemščina - nadaljevalni*

Tečaje bi želel obiskovati v:

- spomladanskem terminu (april-junij) - jesenskem terminu (september-november)

- Računalnik za delo - temeljni
- Komuniciranje z Internetom
- Poslovna predstavitev na Internetu*
- Izdelovanje ravninskih načrtov*

Tečaje bi želel obiskovati v:

- spomladanskem terminu (april-junij) - jesenskem terminu (september-november)

(* tečaji bodo izvedeni pod pogojem, da bo na voljo dovolj sredstev)

Opomba: OOO Grosuplje si pridržuje pravico, da zaradi objektivnih razlogov spremeni izvedbo tečajev.

IZPOLNJENO PRIJAVNICO POŠLJITE NA NASLOV:
OOZ GROSUPLJE, Ob Grosupeljščici 1b, 1290 GROSUPLJE
ali po faksu 786-16-45 do 10. aprila 2005.

Na obisku pri družini Finkovih v Čušperku

Vsi Finkovi doma.

Slika na naslovnici: Družina Fink na Pohorju.

Zapoznala zima je prve marčevske dneve krepko postregla s škripajočim mrazom, v dnevi sobi pri Finkovih pa je bilo tako prijetno toplo, da je le pogled na zasnežene čušperške griče pričal o pravi sibirski zimi, ko se spusti živo srebro pod minus 19 stopinj C. Sicer pa pri Finkovih v Čušperku vedno sije sonce. Zadnje sončne žarke je v družino 23. januarja prinesla tako težko pričakovana hčerka in sestra Rebeke, peti otrok mame Alojzije in očeta Janeza. Rebeke se je pridružila 18-letni Kristini, dijakinja 3. letnika gimnazije Jožeta Plečnika, 16-letni Anamariji, dijakinja 2. l. gimnazije Ljubljana, 12-letni Janji, ki obiskuje 7. razred 9-letke in Jožici, ki s svojimi 8-imi leti nabira znanje v 2. razredu 8-letke na kopanjski šoli. Prava četica ukaželjnih deklet, ki v dom in naročje skrbnih staršev dan za dnem prinašajo nove sončne žarke in znamenje prihajajoče pomladi. In kot je z vso ljubeznijo, ki jo premore materino srce, že na začetku dejala mama Alojzija, da je vsak otrok, ki ti je dan, nova, velika sreča, vzdušje da čuti, da v njihovem domu res domuje sreča z veliko mero razumevanja.

Medtem ko je mala Rebeke hotela imeti mamico samo zase, smo se z dekletimi zapletle v zanimiv pogovor.

V tako številni družini in ob zaposlenosti obeh staršev, mimogrede, mama Alojzija je učiteljica strokovno teoretičnih predmetov na Srednji zdravstveni šoli v Ljubljani, in tudi očetov delavnik v trgovini z avtomobili traja v pozno popoldne, si je gotovo treba delo razdeliti. Kristina, prikopna črnolaska, je takole opisala njihov delavnik: »Kuhinjo vsak teden pospravlja ena izmed nas, Jožica pa že pospravi posodo in se že uči prvih gospodinjskih spretnosti. Vsako večje pospravljanje si razdelimo na tri dele, tudi h kuhanju se že pripravimo,« in ob tem je mama Alojzija dejala, da ji je pravzaprav lepo, sploh sedaj po porodu, kar veliko naredijo njena dekleta. Sicer pa, saj se morajo naučiti in znati same poskrbeti zase!

V čem je prednost otrok, ki odrasčajo v veliki družini, - sem vprašanje namerila dekletom.

OTROK JE ČUDEŽ ŽIVLJENJA, DAR, KI GA SPREJMEŠ ODPRTIH ROKI!

»Pri nas ni nikoli dolgčas, drug drugega imamo, drug drugemu pomagamo,« je ponosno povedala Kristina, Anamarija ji je le živahno prikimala, mama pa dodala: »Saj si ne znam predstavljati, kako bi bilo, če nas bi bilo manj! Če če katera manjka za kakšen dan, se mi zdi, da je vse prazno. Za vsako družabno igro nas je že dovolj, je pa tudi res, da se druga od druge učijo, druga drugo vzgajajo. Tako kot mi je nekoč dejal znanec: če hočeš imeti lepo vzgojene otroke, lepo vzgoji najstarejšega! Vendar pa moraš prav pri vzgoji upoštevati, da ima vsak otrok svoje zahteve, vsakega moraš sprejeti takšnega kot je in se mu razdajati, ker otrok te potrebuje vse življenje! Vzgoja je tako edinstvena, otroci pa tako različni, da tu gotovo ni nobenih klisejev!«

Kljub temu pa je delavnost tista, ki so jo bodisi privzgojili, gotovo pa so jo tudi podedovala vsa štiri dekleta, podprta z maminim mnenjem, da morajo biti otroci polno zaposleni, saj se le tako lahko razvijejo v zdrave osebnosti. Poleg dobrih šolskih uspehov, Kristina, Anamarija, Janja in Jožica pametno izkoriščajo svoje dane talente. Kristina in Anamarija sta v času osnovne šole zaključili nižjo glasbeno šolo - igrali sta flavto - in potem nekaj časa tudi v dobrepoljski godbi, za kar pa sedaj gimnazijkam zmanjkujeta časa. Janja se glasbeni šoli uči igranja klavirja, Jožica igra violino, poleg tega pa se mladi skavtinja uči tudi igranja kitare. Skratka, za pravi ansambel instrumentalistov! Medtem ko se Anamarija v šoli posveča odbojki, je Kristina plesala v plesni šoli Urška. Kar tako, pravi, iz radovednosti, je maja lani spremljala sošolko na avdicijo za snemanje mladinskega filma Življenje kot v filmu, snemanem po knjigi Nejke Omanen, uspešna in igrala. »Samo neko stransko vlogo,« skromno pravi in doda, da je plesala... Kljub vsemu pa je bila to nova izkušnja v mozaiku mladostniških dni in mladostnih sanj...

Poleg tega so vsa štiri dekleta aktivna pri gasilcih (kdo pa v Čušperku ni?! - opomba avtorja), Janja in Jožica plešeta tudi pri folklori v Račni (tudi to jim pritiče, Radencem! - op. avt.), vsa družina ljubi naravo, zato se radi odpravijo v hribe... Vsi v družini smučajo; samo streljaj od hiše imajo skakalnico in tudi za dekleta smučišča dovolj. Skratka, življenje, prenapolnjeno z bogatimi izkušnjami in različnimi dejavnostmi!

VSAK OTROK JE NEPRECELJIVO BOGASTVO

Kaj pa stroški v tako številni družini, o čemer tolikokrat slišimo v zagovor dejstvu, da imamo v slovenskih družinah v povprečju komaj kaj več kot enega otroka in da rodnost prestmo pada, - nadaljujem pogovor.

Brez potrebnega razmišljanja ima mama Alojzija odgovor na dlani:

»Vsak otrok v družini je neprecenljivo bogastvo, ne pa, da bi človek razmišljal o stroških. Oba z možem imava redno zaposlitev in to je bistveno. Drugače pa je v družinah, kjer tega ni, saj otrokom moraš omogočiti normalen, zdrav razvoj. Seveda pa vedno poiščeš možnosti, ki so ti dane in vzgajaš otroke tako, da znajo ceniti dobrine, ki jih imamo in tudi sami poprijeti za delo in to tako, da tega ne jemljejo kot vzrok v veliki družini, ampak kot dober napotek za življenje.

Prepričana pa sem, da je država nekoliko razumevanja pokazala do mater z majhnimi otroki in do otrok samih tudi z možnostjo dela matere po 4 ure do treh let starosti otroka. Mislim, da bom to izkoristila, kajti otrok odrašča samo enkrat in otroštvo in doživljanje matere ob njem je neponovljivo. Sploh sedaj, ko so dekleta že odrasla. Če pa imaš štiri majhne otroke, seveda, če imaš materialne možnosti, najbrž razmišljaš v prid otrok...«

DA MI JE ŠE ENKRAT DANO TOLIKO LEPEGA DOŽIVETI ...

O čem razmišljata partnerja, ko se odločata za veliko družino? - vprašam dalje.

»Jaz, midva gotovo ne morava načrtovati, kaj bo jutri, saj ne odločam sam o sebi. Vsak otrok je čudež življenja, to je dar, ki ga sprejmeš z velikim veseljem in pričakovanjem. Ob vsakem novem življenju sem srečna, da mi je še enkrat dano toliko lepega doživeti! Otrok samo bogati družino, prinese blagoslov. Zato so le želje in si srečen, če se ti izpolnijo. Seveda pa morata oba partnerja imeti odprto srce in veliko ljubezen do otrok.

Sicer pa, dano nam je, da živimo v miru, da imamo svoj košček zemlje, kjer imamo tudi vrt in poskrbimo za zdravo prehrano, se gibljemo na svežem zraku... v takšnih okoliščinah je vedno prostor za novo življenje,« je prepričljiva mama Alojzija, dekleta pa z odprtimi očmi vsrkavajo njene besede in medtem, zdaj ena, zdaj druga, pestujejo malo Rebeke, ki prijetno opozarja sama nase. »Toliko nas je, da ne pridemo vsi na vrsto, zato Rebeke zaspi na rokah in posteljica prazna sameva,« mi združeno povedo.

Kakšno je bilo pri vas pričakovanje male Rebeke? - vprašam, ko vse bolj ugotavljam, koliko veselja je prinesla v njihov dom.

»Komaj smo čakale na ta veliki dogodek,« radostno pove Kristina, mama pa dodaja, da so dekleta novico, da je na poti novo življenje, sprejele z velikim navdušenjem. Najmlajša, Jožica, ni tako komaj čakala Miklavža, kot pa meseca januarja, ko se je rodila Rebeke. Najhuje pa je bilo, ker v porodnišnici zaradi viroz niso bili dovoljeni obiski. Kristina in Anamarija sta se nekako »pritihotapili« k nani, posneli s kamero in potem so doma vse spremljali v veselem pričakovanju.

V šoli sem bila razredničarka 2. letniku. Ko sem jim po zaključenih ocenah povedala, da se nekaj časa ne bomo videli, so novico najprej sprejeli z nelagodjem, toda ko sem jim zaupala zakaj, so bili vsi navdušeni, češ, da za novo življenje sprejemajo tudi to žrtev,« pove. Mar iz teh besedah izluščite, da tudi svoje učence vzgaja z vzgledi - življenju odprti, življenju na pot...? Ker sem to ugotovila v pogovoru, si upam zapisati!

Kako v njihovi družini doživljajo materinski dan, praznik družine, sta povedali Kristina in Anamarija; Janja je pozorno spremljala sestri, pa tudi Jožice besede niso zaobšle: »Ne kupujemo komercialnih daril, z veseljem pa naredimo mamiči voščilnico. Veliko se pogovarjamo in smo skupaj. Ne pozabimo pa tudi na obe babici in na prababico. Ta praznik je potrebno doživljati bolj po duhovni plati, samo tako ima smisel!«

Ta prijeten poznopoldanski klepet se je kar prehitro prevesil v mrak.

Ko sem odhajala po zasneženi poti, sem razmišljala, kaj je v tem domu, da ima človek že ob kratkem obisku občutek topline in ubranosti. Ob tem pa sem se spomnila besed mame Alojzije: »V družini je najvažnejši odnos med možem in eno. Iz odnosa med očetom in mammo izhaja vzgoja otrok in vzdušje v družini. Oče pa vzgaja otroke tako, da ima mammo rad.«

Ne materialne dobrine, duhovne vrednote v družini so tiste, ki štejejo - je spoznanje, ki mi bo ostalo v spominu od obiska pri Finkovih v Čušperku.

Alenka Adamič

POGOVOR S TOMAŽEM RIGLERJEM, DOBITNIKOM SREBRNEGA ZNAKA CIVILNE ZAŠČITE

Najprej ti, Tomaž, čestitam v svojem in v imenu uredništva Grosupeljskih odmevov. Naprošam pa te, če lahko za naše bralce poveš, koliko časa se že ukvarjaš z dejavnostmi v okviru civilne zaščite?

Na Komunalni se ukvarjam z ekologijo in zato se ukvarjam posredno tudi s civilno zaščito. Sicer pa sem član občinskega štaba civilne zaščite, v katerem sem zadolžen za tehnično reševanje. V Javnem komunalnem podjetju Grosuplje imamo ekipo 18 ljudi, izobraženih za tehnično reševanje že osmo leto. Imamo tudi nekaj strojev in opreme ter tudi enoto za iskanje ponesrečenih v ruševinah. V tem času smo »že dali skozi« tudi nekaj različnih tečajev in drugega izobraževanja in menim, da smo primerno usposobljeni.

Kako bi ocenil stopnjo varnosti v zadnjih osmih letih, od kar sodeluješ v štabu civilne zaščite na območju občine Grosuplje, pa morda tudi na celotnem področju, ki ga pokriva dejavnost Javnega komunalnega podjetja Grosuplje?

Ker delam na področju oskrbe bivalstva z vodo, opažam, da so viri pitne vode čedalje bolj ogroženi. Predvsem v zadnjem času opažamo takoeimeno ekološko mafijo, ki je organizirana in pri kateri se vrtijo veliki denarji. V zadnjih letih smo bili priča dveh velikih ekoloških nesreč. Prva je bila v Ortneku, kjer se je zaradi nesreče pri prečrpavanju iz 8000 m³ velike cisterne precej nafte izlilo v podtalnico, druga pa je bila v lanskem letu na območju Zagradca pri Krki, ko je šlo za izlitje kislin in drugih odpadnih snovi prav tako v podtalnico.

V časopisih in drugih medijih smo lahko razbrali nekaj o tekočem dogajanju. Kakšno je zadnje stanje v zvezi z zadnjo nesrečo? Na vodnem viru Globočec najbrž še vedno spremljate, da ne bi prišlo do zapoznelega onesnaženja pitne vode? V ta namen imate nameščena tudi razna tipala, ki bi vodovod s pomočjo računalnika in radijskih zvez intervencijsko zaprla, če bi prišlo do povišanih koncentracij onesnaženosti vode v njem.

Za prvo nesrečo v Ortneku pred osmimi leti sem izvedel, da je zadeva še vedno na sodišču. Storitci sedaj tožijo državo. Gre za podjetje, ki menda za

radi tega še vedno ne deluje. Stroške sanacije ekološke nesreče pa je pokrila slovenska država iz proračunskih rezerv.

Za zadnjega povzročitelja nesreče pa sem izvedel, da je podjetnika in lastnika odvrženih kislin ovadil državni tožilec. Kar pa se tiče stroškov, ki smo jih imeli v našem podjetju v zvezi z reševanjem te nesreče, lahko povem, da so bila tudi ob tem primeru sproščena državna sredstva v višini 21 mio sit, vendar pa tega denarja Javno komunalno podjetje Grosuplje še ni dobilo, čeprav je v dogovoru z Ministrstvom za obrambo in Ministrstvom za okolje in prostor Republike Slovenije in naj bi se tako intervencija kot sanacija poplačala v letošnjem letu.

Dotakniva se še ožjega dela, območja občine Grosuplje! V lanskem letu smo imeli kar dve poplavi v časovnem razdobju enega tedna. Klima se tudi vedno bolj spreminja. Zaradi tega je možno pričakovati posledično tudi razne nesreče. Zato bo treba tudi na tem področju stalno spremljati dogajanja in ukrepati za zmanjševanje škodljivih posledic. Ali vidiš morda kakšne konkretne ukrepe in rešitve na tem področju?

Res smo bili v lanskem letu priča dvema poplavama, ki jih domačini ne pomnijo v takem obsegu in na takih mestih. Znano je, da je bilo poplavljeno območje Radenskega polja in Mlačevega. Zdaj pa se te poplave pojavljajo v središču naselja Grosuplje. Ob potoku Grosupeljsčica pri starem gasilskem domu je bilo najtežje.

V tem primeru gre predvsem za problem vodarske stroke, ki je v zadnjih dvajsetih letih absolutno nazadovala. Država je iz tega področja vzela ogromno sredstev. Vodarji zdaj stokajo in pravijo, da ni denarja niti za tekoče vzdrževanje, kaj šele za velike projekte.

Po zadnjih poplavah sem bil osebno na Ministrstvu za okolje in prostor, na območni enoti Ljubljana, kjer smo nekako zagotovili sredstva za interventno čiščenje struge potoka Grosupeljsčica, ki se ravno zdaj zaključuje. Skupaj z njihovimi strokovnjaki, ki poznajo naše območje, pa smo odšli tudi na teren in smo na dveh mostovih ugotovili nedopustne prepreke in ovire: en most je pri betonarni Gril (tam je nekdo nasul večjo količino nasipnega materiala in zmanjšal pretok potoka), drugi primer pa je bil na mostu pri Malem Mlačevem (kjer je prišlo do popolnega zabitja). Vse to je preprečevalo odtok vode proti Radenskem polju.

Seveda. Dolgoročno pa so te stvari povezane s precejšnjimi sredstvi in izgradnjo najmanj dveh zadrževalnikov, ki rešujeta naselje Grosuplje pred hudourniški potoki, Veliki potok (od Stare vasi naprej Grosupeljsčica) in drugi zadrževalnik Bičje, ki priteče iz šentjurske smeri. V letošnjem letu naj bi občina zagotovila sredstva za izgradnjo zadrževalnika Bičje, za zadrževalnik na Velikem potoku pa se predvideva gradnja šele v naslednjih letih. (Sredstva za zadrževalnik Veliki potok so bila v državnem proračunu do zdaj že nekajkrat rezervirana, pa niso bila nikoli izkoriščena. Najbrž tudi zaradi mlačnega odnosa na občini do tega vprašanja - o.p.).

Menim pa, da bi bilo dobro, če bi Občina Grosuplje bolj dejavno pritisnila na to problematiko. Menda so projekti že dokončani, potrebno je odkupiti še nekaj parcel in začeti z gradnjo. To so po mojem nedvomno pomembne investicije, da se v bodoče obranimo pred poplavami.

Hvala za pogovor.

Pogovarjal se je Jože Miklič

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

V organizaciji KD Vokal smo ob pomoči radia Zeleni val 5. februarja 2005 izpeljali veselo otroško pustno rajanje. Vesela in prešerna Pika Nogavička je z malimi pustnimi šemami v Družbenem domu debeli dobri dve uri odganjala zimo. Prav posebno uspešni niso bili, saj se trmasta zima še vedno ni poslovlila. Zato bomo v naslednjem letu še bolj živahno in glasno poskakovali.
Darja Zorec, KD Vokal

OBISK ŽELEZNIŠKEGA MUZEJA V LJUBLJANI

V železničarskem muzeju pred staro »čiča-puha«.

Ob obisku Železniškega muzeja v Ljubljani me je navdušil prometni urad, kakršnega so včasih uporabljali prometniki - poveljniki. Z zanimanjem sem opazovala stare parne lokomotive, ki so omogočile razvoj železnic in vozile po progah dobrih 150 let. Klara Intihar, 3.a

Ogledali smo si različne parne vlake. Para je voda, ki izhlapeva in je zelo vroča. Premog so metali v kotel in tako je nastala para.
Larisa Gorc, 3.a

Nekoč je človek le pešačil, nato je izumil parni stroj in nastali so vlaki. Lokomotiva vleče vagono po progi. Vlaki so večinoma kovinski. Skupaj z mostovi, s tuneli, postajami in signalnimi napravami jih imenujemo železnice. Naše babice in dedki so se vozili z vlaki, ki jih je poganjala para. Danes pa je največ motornih (dizelskih) in električnih vlakov.

Prvi železniški vagoni so bili kar na železniška podvozja pritrjene konjske kočije.

Mojca Ahlin, 3.a

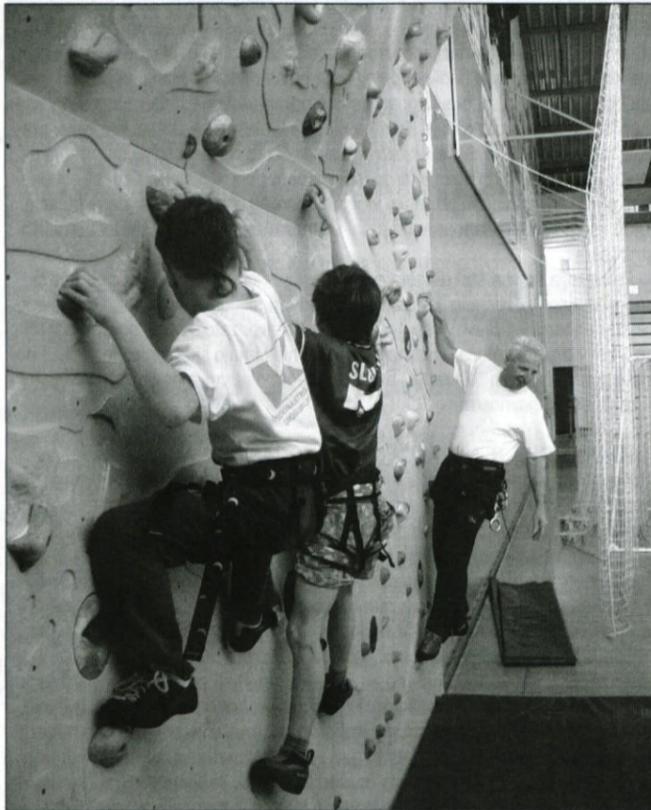
Lokomotiva s črno zlatimi črtami, tricikel in mini avto mi bodo še dolgo ostali v spominu.

Maša Vidmar, 3.a

HURA, POČITNICE, PA ČEPRAV DELNO PREŽIVETE V ŠOLI!

Tudi v času letošnjih zimskih počitnic je bilo v OŠ Brinje Grosuplje organiziranih kar nekaj dejavnosti, s katerimi so si tisti učenci, katerih starši se ne morejo pridružiti otrokovim počitnicam, krajšali čas in popestrili dneve.

Tako so mladi smučarji kar tri dni uživali, se izpopolnjevali in učili smučarskih veščin pod vodstvom učiteljev športne vzgoje na cerkljanskem smučišču, kamor so se vsak dan vozili z organiziranim avtobusnim prevozom in imeli preskrbljeno tudi toplo hrano.

V ponedeljek, prvi dan počitnic, je slastno dišalo iz učilnice gospodinjstva, saj so se učenci nižjih razredov preizkušali v prvih kuharskih vrtilnjah. Nič manj zabavno in ustvarjalno ni bilo v likovni delavnici, kjer so po končanem delu učenci razstavili svoje izdelke. Tisti učenci, ki jim je šport v veselje, so se udeležili iger z žogo, nekateri so lahko spoznali in svojo moč ter znanje preizkušali v karateju, spet drugi so uživali v gimnastiki, kar tri dni pa so imeli učenci na voljo plezalno steno pod skrbnim vodstvom članov grosupeljskega planinskega društva, ki jim gre vsa zahvala za požrtvovalno delo. Ne gre pa prezreti, da so nekateri učenci, ki so se po klinih vzpenjali prvič, postali že pravi mojstri.

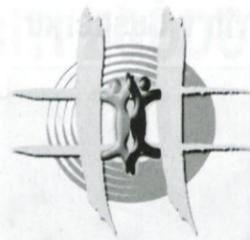
Poganjanje mlinčkov - vodo je bilo potrebno usmeriti v lopatice mlinčkov.

25 učencev je pod mentorstvom učiteljice fizike in matematike obiskalo Hišo eksperimentov v Ljubljani in bili so navdušeni nad poskusi, ki so jih delali. Skratka, nepozaben dan!

Tri počitniške dopoldneve pa so v šolo prihajali tudi učenci - modelarji. Ne boste verjeli: po šolskem hodniku so se že zapeljali s čisto pravim šolskim gokartom, čeprav bodo z delom še nadaljevali v okviru modelarskega krožka. Torej, ko bo povsem narejen, takšen, kot so ga načrtovali, vam ga predstavijo in vas morda povabijo tudi na poskusno vožnjo!
A.A.

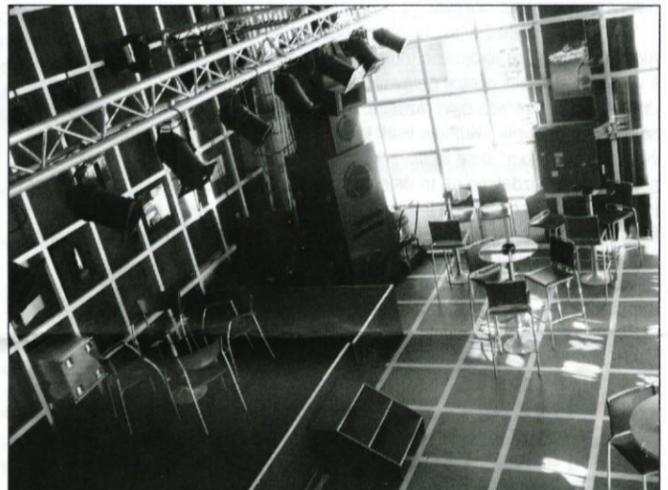

Urša Petrovič, 3.b

ŠK - GROŠ PROGRAM ZA MAREC IN APRIL

sreda, 23. 3., ob 20.00	Jazz jam session
četrtek, 24. 3., ob 20.00	A tribute to STING (dokumentarec + glasba)
petek, 25. 3., ob 22.00	MLADE STRUNE - DAY OUT
sobota, 26. 3., ob 22.00	PREDIZBOR ZA ROCK OTOČEC, nastopajo: ZGREŠENI PRIMERI, FIRE FLY, SUPERLIZO, IMPERIJI
četrtek, 31. 3., ob 20.00	A tribute to RAMMSTEIN (dokumentarec + glasba)
petek, 1. april, 21.00	koncert skupine L'BLENK (rock)
sobota, 2. april, 21.00	predizbor za Rock Otočec: FROZEN CHILD, SILENCIA, SANIES
petek, 8. april, 20.00	DJ, komerciala
sobota, 9. april, 21.00	finale predizbora za Rock Otočec v Klubu GROŠ in razglasitev zmagovalca
petek, 15. april, 21.00	koncert meseca ZAKLONIŠČE PREPEVA, vstopnina z letakom 800, brez 1000 SIT
sobota, 16. april, 20.00	SREDNJEŠOLSKI ŽUR
nedelja, 17. april, 20.00	A TRIBUTE TO RAMONES (moderator MAKI)
petek, 22. april, 21.00	SUN SCREAM (ROCK)
sobota, 23. april, 21.00	ELEKTRONSKE SENCE - HOUSE ELECTRIC BREAKS, vstopnina z letakom 1000, brez 1200 SIT, za dekleta do polnoči prost vstop
torek, 26. april, 20.00	ŠTUDENTSKI ŽUR
petek, 29. april, 21.00	COORKSCREW (metal)
sobota, 30. april, 20.00	DJ, komerciala

-15°C + HRENOVKE

Sneg je škripal pod nogami. Izza Storžiča so se že prebijali prvi sončni žarki, ki so še dvigovali vzdušje med Grčami (Grče smo najstarejši člani taborništvu). Zbralo se nas je devet na ta ledeno mrzel dan, ko sta se združila kulturni in pustni praznik. V hrib smo vlekli sani in prešerno razpoloženje. Kmalu smo si našli primeren prostor za svojevrstni postanek.

Kot zna le tabornik, smo spretno zakurili ogenj. Lepo nas je pogrel in za dišalo je po pečenih hrenovkah. Iz nahrbtnikov so se pridružile še druge drobce, najbolj pa so nam godili komplimenti mimoidočih, kajti ne zgodi se prav pogosto, da se človek loti peke hrenovk v snegu pri -15°C.

Pošteno okrepani smo nadaljevali pot do kočje. Sprejela nas je v svoj tople objem in med vse tiste vesele ljudi. Saj bi še ostali, vendar bil je čas za zaključni del naše avanture.

Sledile so priprave, kontrola vse opreme in divji spust s sanmi v dolino. To je bilo noro, pa koliko heca, vpitja, tekmovalnosti in kar prehitro smo bili na cilju. Še zadnja inventura preživelih in ob komentiranju naših podvigov smo se zadovoljni odpeljali domov.

Na koncu smo si spet dejali: GRČE SMO ZA KEJ!

P.S.: Priprave na novo akcijo že potekajo in nikoli ni prepozno, da se nam pridružiš.

Andrej Brezec, Grče Taborniškega rodu Louis Adamič Grosuplje

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

Osupnila me je Titova lokomotiva, ki je stara 90 let in tehta celih 160 ton. Vodič nam je pokazal, kako delujejo signalno-varnostne naprave. Vsi smo radovedno pritiskali na gumbke. Raziskovanje se je prehitro končalo in pot nas je vodila na železniško postajo. S potniškim vlakom smo se polni vtisov odpeljali v Šmarje-Sap.

Urša Petrovič, 3.b

AMERIČAN V OŠ BRINJE

Pouk angleščine z učnim asistentom.

Letošnje šolsko leto je drugo leto, odkar imajo v OŠ Brinje zaposlenega učnega asistenta za angleščino. Vendar učni asistent ni isti, kot v lanskem šolskem letu. Lanski asistent jih je namreč ob koncu šolskega leta zapustil, ker je dobil drugo zaposlitev, v in sicer v podjetju, v katerem je ob prihodu v Slovenijo že delal.

Seveda sem želela več informacij o novem učnem asistentu, ki sem jih dobila pri njegovi mentorici gđc. Poloni Godina, profesorici angleškega jezika. Ko sem prišla v šolo, sem poleg gđc. Polone srečala in poklepeta se z ostalimi dvema učiteljicama angleškega jezika.

Gđc. Polona mi je posredovala nekaj osnovnih podatkov. Andrew Joseph Dilbert je njihov letošnji asistent, ki prihaja s Floride. V Sloveniji je malo več kot leto dni. Kako so ga dobili? Lanski asistent Darren Halford je bil dodeljen OŠ Brinje za dve šolski leti. Ker je predčasno odšel, je ga Bronka Štraus, koordinatorica za asistente za tuje jezike, poiskala nadomestilo. Asistenta so dobili samo za polovico ur, delijo si ga s Srednjo šolo tehniških strok iz Ljubljane.

Profesorica Polona je razložila, da se z letošnjim šolskim letom končuje delo učnih asistentov za tuje jezike v obliki, ki je potekala do sedaj. Asistenti bodo od jeseni naprej samo še v srednjih šolah, in sicer samo v evropskih oddelkih. S tem pa se bo od učnih asistentov zahteval opravljen izpit za poučevanje v oddelkih. Tudi to je eden od vzrokov, da asistenti "bežijo" iz šol.

Andrew, oziroma krajše Andy, je v šoli Brinje dvanajst ur tedensko, ob ponedeljkih, sredah in petkih. Kateri so tisti srečneži, ki imajo eno uro tedensko pri pouku angleščine v učilnici poleg profesorice še Andyja? Vsi oddelki osmega razreda osemletke, osmi razredi devetletke tretjega in prvega nivoja, sedmi razredi devetletke tretjega nivoja in učenci, ki obiskujejo dodatni pouk. Poleg tega asistent vodi interesno dejavnost, ki jo je poimenoval "International club". Preko te dejavnosti spoznavajo kulture drugih narodov.

Zakaj so dodelili asistenta tudi učencem prvega nivoja osmega razreda devetletke? Ga. Marijana Budeč Staničič, profesorica angleškega jezika, ki poučuje učence prvega nivoja, je povedala: "Učenci prvega nivoja so v svojem znanju najbolj šibki. Učni asistent jim pomeni veliko motivacijo. Moram priznati, da pri delu z mano niso tako motivirani. Andy jim je zanimiv že kot tujec, kot "native speaker", kot oseba, čigar materin jezik je angleščina. Seveda ne poteka celoten pouk v angleščini, se pa učenci veliko pogovarjajo z asistentom v angleškem jeziku. Ure, pri katerih je prisoten Andy, so namenjene predvsem razvijanju in bogatjenju besedišča. Zame je zelo pomembno, da si učenci sploh upajo govoriti in da se trudijo govoriti, manj je pri teh urah slovnice." Ga. Marijana je na koncu dodala: "Učenci resnično začutijo, kako lepo in pomembno je, da znaš tuj jezik." To pa je pri učenju tujega jezika zelo veliko.

Kako je komentirala delo učnega asistenta ga. Antonija Selič, učiteljica angleškega jezika? Ga. Antonija je v letošnjem šolskem letu prvič dela z učnim asistentom. "Z asistentom sem zelo zadovoljna. Andy mi je v veliko pomoč. Skupaj se dogovarjamo, kaj bo kdo pri določeni uri naredil," je povedala ga. Antonija.

Kaj pravi o asistentu njegova mentorica gđc. Polona Godina? Iz Polone so "privrele" same pohvalne besede. "Andy je zelo iznajdljiv, kar se zmeniva, tudi naredi, tako da se lahko zanesem nanj. Je zelo talentiran za vse jezike. V Sloveniji še ni dve leti, toda kljub temu slovenščino dobro govori."

Ob petkih jutraj se dobijo vse tri anglistke, da se zmenijo za potek pouka v naslednjem tednu. Po pouku se anglistke usedejo skupaj z učnim asistentom in skupno pregledajo plan za naslednji teden. Zmenijo se, kaj bo kdo pripravil, kako bodo ure potekale. Asistent dobi vsebino učnih ur, način, kako bo določeno snov podal učencem, pa je prepuščen njemu. Gđc. Polona je še enkrat izpostavila njegovo iznajdljivost in fleksibilnost. Učno snov učencem približa na različne načine.

Poleg angleškega jezika Andyja "uporabijo" tudi pri drugih predmetih. Pri gospodinjstvu so kuhali, Andy je pripravil prevod receptov. Učenci so spoznali izraze, povezane s kuhanjem, z recepti, v angleščini. Sproti se dogovarjajo glede sodelovanja Andyja pri določenem predmetu in določeni učni snovi.

Gđc. Polona Godina je v vidnim navdušenjem opisala sodelovanje z asistentom. "Tudi sama veliko pridobim na področju angleščine. Andy govori zelo lepo angleščino. Zmenila sva se, da tudi mene nauči določene izraze in fraze, ki jih moram uporabljati. Midva komunicirava v celoti v angleščini. Seveda mu dam tudi jaz določene slovenske izraze, ki se jih on uči in jih skuša uporabiti v pogovoru z drugimi. Še enkrat moram povedati, kakšen neverjeten smisel ima za jezike."

Seveda predstavlja učni asistent tudi dodatno delo za profesorico Polono, ki mora vsak mesec napisati poročilo za vsako učno uro in ga oddati na ministrstvo. Ob koncu šolskega leta bo morala napisati poročilo o sodelovanju učnega asistenta z učenci, z mentorico in z ravnateljico. Poročilo za ministrstvo mora napisati tudi učni asistent.

Učenci drugega nivoja osmega razreda devetletke v letošnjem šolskem letu nimajo asistenta. Imeli so ga namreč lani. Ker je asistent zaposlen samo za polovico ur, so se odločili, da ga dajo k učencem, ki so zelo dobri pri angleščini in k učencem s težavami, kot motivacijo za učenje. Profesorica Polona je povedala, da razmišljajo, da bi ga za nekaj časa dali tudi k učencem drugega nivoja. Kajti vsi učenci imajo asistenta radi, raje delajo, bolj so motivirani za učenje.

Nekoliko kasneje sem se srečala tudi z Andyjem. Kar nekaj časa sva iskala tisti pravi termin, ki je obema ustrežal. Toda, splašalo se je. Za srečanje sva se dogovorila v ponedeljek po končani službi. Dopoldne mi je poslal sporočilo, da naj pridem malce kasneje, kot sva bila prvotno dogovorjena, kajti sodeloval bo pri uri gospodinjstva. Prišla sem malce pred koncem učne ure gospodinjstva in našla učence in učerke, učiteljico in Andyja v prijetnem vzdušju. Sedeli so za mizo in jedli pravkar pečeni rižev narastek. Pripravili so tudi per-

zijski riž po receptu, ki je bil napisan v angleškem jeziku. Perzijski riž sem tudi sama poizkusila. Moram povedati, da je zelo okusna jed. Ob kuhanju so se učenci učili angleške izraze ter sproščeno klepetali z učnim asistentom. Skupnica je bila majhna, tako da je vsakdo imel možnost individualno poklepeta z Andyjem. Opazila sem, da se Andy zelo trudi, da bi učenci govorili, skušal jih je zaplesti v pogovor. Ne samo o hrani, ki so jo skušali, ampak tudi o drugih stvareh, ki zanimajo najstnike.

Ko je Andy zaključil z učno uro, sva odšla v zbornico, da še malo poklepeta. Kot sem že omenila, prihaja s Floride in živi v Sloveniji od maja 2003.

Kakšno mnenje ima o Sloveniji? "Kot vsaka država. Lahko naštejemo slabe in dobre strani. Samo, da je tistih slabih manj kot dobrih. Ne maram zime. To je slaba stran. Toda rad imam smučanje, torej je tudi zima nekako sprejemljiva. Smučal sem že na Voglu in Krvavcu."

Preden je prišel v Slovenijo je živel štiri leta v Severni Karolini, kjer je študiral. Študiral je na univerzi DUKE, in sicer "Comparative area studies". To je študij, ki vključuje veliko različnih področij, geografijo, zgodovino, jezikoslovje, ruščino. Študij, ki poudarja razvijanje različnih spretnosti.

Izhaja iz zelo zanimive družine. Lahko rečem "svetovne" družine. Njegova mama je s Tajvana, oče iz Ohia, Andy je rojen na Havajih, odraščal je na Floridi, Virginii in Italiji.

Kako je zadovoljen s službo v Osnovni šoli Brinje? "Najprej, zelo mi je všeč. Rad imam to službo. Vsi, s katerimi delam, so krasni, zelo potrpežljivi, imajo profesionalni odnos. Od kuharic, učiteljev in učiteljic do ravnateljice. To je zelo pomembno. Če se ne bi tako dobro počutil tukaj, verjetno tega ne bi delal," je navdušeno pripovedoval Andy. Nadaljeval je: "Ko sem prišel v Slovenijo, sem bil eno leto zaposlen v privatni jezikovni šoli v Ljubljani. Za program učnih asistentov sploh nisem vedel. Slučajno sem izvedel na Ministrstvu za šolstvo. Ker sem že imel izkušnje s poučevanjem, sem dobil to službo. Torej čisto po naključju."

Kaj pa učenci? "To je odvisno od razreda. Če učenci poslušajo in so vedoželjni, mi je to zelo všeč. Ne maram pa, da učenci ne poslušajo in da klepetajo. Ne moti me tisto klepetanje, ki se nanaša na učno snov, ampak klepetanje, ki nima veze z učno snovjo. To me razjezi. Znanje angleščine je različno. Posamezniki so zelo dobri, zelo dobro razumejo angleščino. Posamezniki so zelo nadarjeni. So pa tudi učenci, ki imajo težave pri angleščini. Če primerjam to šolo in srednjo šolo, kjer tudi poučujem, je zelo drugače. Tukaj je znanje in interes učencev različen, nekateri bodo šli v gimnazije. Toda, ne bi se mogel opredeliti, kje raje poučujem. Popolnoma odvisno od razreda, od skupine otrok. So zelo dobri razredi tukaj v Grosupljem in ravno tako v Šiški."

Domotožje? Ali pogreša starše? Povedal je, da ima starše zelo rad, da pa mu je všeč, da je oddaljen od njih, da ni ves čas v njihovi bližini, ker mu tako ne morejo urejati njegovega življenja.

Poletje? "Mogoče bom učil v kakšni poletni šoli. Seveda bom šel tudi domov vsaj za štirinajst dni. Točno kam, še ne vem, mogoče Florida, Arizona, Severna Karolina... Ko pa imam toliko različnih krajev, kjer sem živel," je povedal Andy.

Kaj pa prihodnost? "Trenutno razmišljam o podiplomskem študiju. Mogoče "uporabno jezikoslovje". Zelo mi je všeč fonetika in želel bi to bolj podrobno študirati. Mogoče bi lahko primerjal slovensko fonetiko z angleško, različne dialekte. Ali nameravam ostati v Sloveniji? Kaj naj rečem? Vse je odprto. Odvisno od možnosti. Program učnih asistentov se končuje. Mogoče bom lahko učil v evropskih oddelkih srednjih šol. Bom videl, kako bo," je o prihodnosti razmišljal prijetni sogovornik.

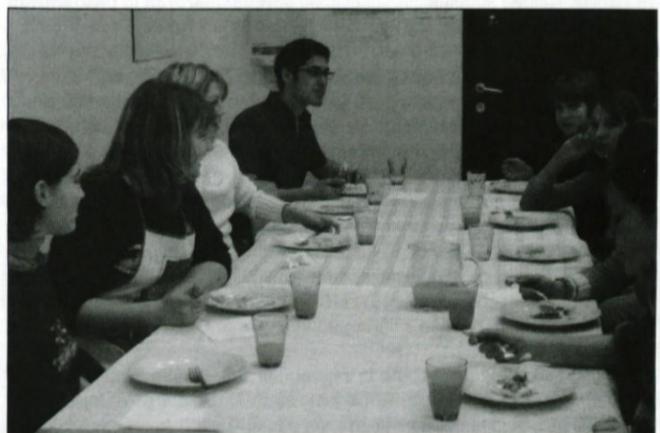
Na koncu je še povedal, da mu je žal, da naslednje leto ne bo več učil tukaj. Šola mu je res všeč, dobro se počuti. Ljudje, s katerimi sodeluje, so mu všeč. "Toda, se bo že nekaj našlo," je svoje razmišljanje zaključil učni asistent. Verjamem, da se bo. Dela željan in zagnan mladenič bo prav gotovo do bil delo, ki mu bo ustrezalo in kjer bo lahko pokazal vse svoje sposobnosti in spretnosti. Na koncu pogovora mi je še pokazal, kako se pripravlja na ure. Njegovo področje je besedišče, komunikacija. Vedno se trudi, da naredi učno uro zanimivo, da so učenci motivirani. Ko so obravnavali "hrano", je prinesel revije z različnimi slikami hrane. Tako so spoznavali angleške besede na zanimiv način ter pripravili projekt. "Da se doma pripravim, da pripravim potreben material, to je moje delo," je navdušeno razlagal Andy. "Danes smo se učili o zdravju. Prinesel sem vsebino torbice prve pomoči, da bi učence na zanimiv način pritegnil k učenju angleškega besedišča."

Andy je povedal, da ni še delal z učenci razredne stopnje. Vendar bi tudi to rad poizkusil. Enkrat je obiskal učence tretjega razreda. Peli so angleško pesmico. Videl je, da je način dela z mlajšimi povsem drugačen. Seveda so bili učenci navdušeni nad njegovim obiskom.

Interesna dejavnost, ki jo vodi. Veliko petošolcev obiskuje omenjeno interesno dejavnost. Petošolci, ki jih večino sicer ne poučuje. "Delamo zabavne stvari, povezane z drugimi državami. S pomočjo interneta smo raziskali Japonsko, raziskovali smo tudi japonsko umetnost zgibanja papirja in sami preizkusili naše ročne spretnosti. Trudim se, da se prisotni zabavajo in da spoznavajo države na drugačen način. Grosuplje je zelo majhno. Učenci še nimajo stereotipov o drugih državah, tudi ne vedo prav veliko o drugih državah. Mislim, da je učencem, ki so se odločili za interesno dejavnost še, bolj pomembno to, da se srečajo z mano, s tujcem, da poklepetajo z mano, z nekom, ki prihaja iz druge države. To jim je zanimivo," je razmišljal o interesni dejavnosti. Na koncu mi je Andy pokazal origamije, izdelke iz papirja, ki so jih učenci naredili pri interesni dejavnosti.

Odhajala sem s prijetnimi vtisi. Upam, da se učenci in njihovi starši zavedajo, kaj imajo, kako koristen je tak način dela za nadaljnje učenje tujega jezika. Kakšno motivacijo predstavlja za učence. Sploh pa sedaj, ko taka oblika dela poteka zadnje šolsko leto. Učenci osnovne šole Brinje in njihovi starši so lahko ponosni in zadovoljni, da je ravno njihova šola tista, ki si je v lanskem šolskem letu po nekajletnem trudu priborila učnega asistenta za angleščino.

mag. Branka Škufca

Medpredmetna povezanost gospodinjstva z angleščino. - Foto Petra Gumzej

NIZOZEMCA NA ŠTIRIDNEVNEM OBISKU V OŠ LOUISA ADAMIČA

Nizozemca s timom učiteljic OŠ Louisa Adamiča.

Verjetno se sprašujete, s kakšnim namenom sta prišla Nizozemca v OŠ Louisa Adamiča. Naj vam malce osvežim spomin. V začetku letošnjega šolskega leta sem bralke in bralce seznanila s pripravami na nov Comeniusov projekt, ki se odvija v Osnovni šoli Louisa Adamiča. Jezikovni projekt, ki bo trajal eno šolsko leto. Vodja projekta je ga. Boža Krajcer, predmetna učiteljica angleščine in primerjalne književnosti. Ga. Boža je bila junija 2004 na pripravljalnem obisku na Nizozemskem, v šoli v Haagu. Tokrat sta vrnila obisk dva profesorja iz šole Dalton Den Haag, iz Haaga. G. Joost Vreeburg, profesor matematike in g. Frank van Beek, profesor francoščine. G. Joost je v šoli Dalton Den Haag hkrati tudi koordinator za mednarodne projekte. To je šola, ki "prakticira" Dalton pedagogiko, kar pomeni, da posebno pozornost posvečajo vzgoji učencev za sprejemanje osebne odgovornosti za učenje in rezultate učenja. Učence spodbujajo, da so v procesu učenja samoiniciativni. Delo v učnem procesu je problemsko zastavljeno, učenci so pri učenju samostojni. Seveda jim pri učenju pomagajo učitelji, katerih vloga je malce spremenjena. Učitelji niso zgolj prenašalci znanja, ampak imajo bolj vlogo spodbujanja in usmerjanja učencev k zastavljenemu cilju.

Jezikovni projekt.

Značilnost omenjenega projekta je, da se otroci učijo jezika "target country", torej jezika države, s katero sodelujejo v projektu. Tako se bodo Nizozemci v dvajset do trideset urnem tečaju učili slovenskega jezika, naši učenci, ki bodo sodelovali v projektu, pa se bodo učili nizozemščine. Tečaj bo v večji meri opravljen, preden pride do prve izmenjave učencev, torej do decembra 2005. Seveda bo vsebina tečaja namenjena t.i. "survival vocabulary", temeljnemu besedišču in frazam. Učenci se bodo naučili pozdraviti, se zahvaliti, vprašati za pot, kupovati v trgovini, prositi za hrano in podobne osnovne fraze jezika.

Namen obiska?

Priprave na jezikovni projekt. Projekt se bo začel izvajati naslednje šolsko leto, septembra 2005.

V šolo sem prišla v petek popoldne. Nizozemca sta bila v šoli od srede, dvanajstega januarja, tako da se je njun obisk že bližal koncu in sta že imela določene vtise o celotnem dogajanju v šoli. Prijazno sta me pozdravila.

Namen projekta. "Preden se s takim mednarodnim projektom začne, je potrebno narediti veliko stvari vnaprej. Spoznati je potrebno ljudi, s katerimi boš sodeloval. Glavni cilj celotnega projekta je sodelovanje učencev, interakcija učencev na različne načine. Ga. Boža je prišla k nam konec lanskega šolskega leta, v juniju. Predstavila nam je svojo zamisel, idejo o poteku in izvedbi projekta. Vodstvo šole se je s skupnim izvajanjem projekta strinjalo. Učenci bodo medsebojno sodelovali na različne načine. Preko elektronske pošte, pošiljali si bodo pisma, fotografije, vse skupaj se bo končalo z izmenjavo učencev. Upamo, da bo osemindvajset učencev iz Haaga preživelo štirinajst dni tukaj pri vas, seveda pa bodo tudi vaši učenci preživeli štirinajst dni pri nas," je o projektu povedal g. Joost.

Kako sta preživela dneve od srede do sobote?

Veliko sta se pogovarjala z učitelji in učiteljicami, zaposlenimi v OŠ Louisa Adamiča. Želela sta "videti" njihov pogled na projekt, kako si ga predstavljajo, zamišljajo. "Pomembno je, da smo učitelji v dobrih medsebojnih stikih. Evropska skupnost temu področju namenja precej denarja in s tem omogoča, da učitelji lahko potujemo in obiščemo šole, s katero sodelujemo. Lahko je sodelovati preko elektronske pošte ali preko telefona, vendar ko vidiš človeka in se z njim pogovarjaš iz oči v oči, je to povsem nekaj drugega. Takrat šele začutiš, kako "stvari stojijo." Takrat lahko učitelju zaupam. Takrat vidim, da je učitelj resnično pripravljen in sposoben narediti tisto, kar je rekel, da bo. Jaz želim osebno srečati človeka, s katerim delam, še posebej pa želim spoznati učence, ki bodo sodelovali v projektu. Bila sva pri treh urah angleščine," je povedal g. Frank. Nadaljeval je: "Seveda sem vedel, da so učitelji sposobni organizirati tak projekt. Toda resnično sem želel spoznati učence. Kakšno je njihovo znanje angleščine? Ali so pripravljene sodelovati? Ali bodo dobri partnerji? Kajti do sedaj nisem vedel o Sloveniji, slovenskih šolah popolnoma nič."

G. Joost je izrazil svoje mnenje o tukajšnjih učencih. Pohvalil je njihovo znanje angleščine, njihovo vedoželjnost in željo po sodelovanju, po skupnem delu. Zaključil je: "Zelo sem vesel, da imamo možnost sodelovati s tako dobrimi učenci. Moram reči, da so učenci osnovne šole Louisa Adamiča in naši učenci v znanju enakovredni, ne bi mogel reči, da je kdo boljši. Torej smo si povsem enakovredni partnerji." G. Frank je nadaljeval: "Vaši učenci so zelo ponosni na Slovenijo, hkrati pa so hoteli izvedeti čim več zanimivosti o Nizozemski. S tem sem zelo zadovoljen."

Mnenje o šoli Louisa Adamiča.

"Šola sta skoraj enaki. Ni velikih razlik med njima. Ta šola je zelo dobro tehnično opremljena. Videl sem veliko dobrih računalnikov. Pomembno je tudi dejstvo, da zaposleni in učenci znajo uporabljati in tudi uporabljajo vso tehniko, ki jo imajo na razpolago," je komentiral g. Frank.

Za oba je bil to prvi obisk v Sloveniji. Splošni vtis o Sloveniji? Iz njenih ust so prišle same pohvalne besede. Mnenja sta, da smo Slovenci čudoviti ljudje. Izredno gostoljubni in prijazni. G. Joost je bil pred nekaj leti v Bosni in Hercegovini. G. Frank je vidno navdušen povedal: "Zelo sem navdušen

Nadaljevanje na naslednji strani

Boljši ali slabši? Smehljaj je brezčasen ...

Se čas vrti v krogu ali gre naravnost naprej, kot običajno pokažemo s puščico takole → ali celo bolje takole →, ker gremo v smeri stalnega napredka? Se je drevo zamajalo, ker je za-pihal veter ali ker je šel mimo duh prednika? Pri srečanju z drugačnimi ljudmi se postavi pod vprašaj naš svet - je res tako, kot si mislimo? In si pogosto odgovorimo, da imamo mi prav, oni drugi pa je čuden. Kaj pa, če si oni drugi odgovori enako - da ima prav on, mi pa smo čudni? Kdo ima potem prav?

Od kod izvira ideja, da gre čas naprej? To je čisto resno vprašanje, namreč ure, ki jih nosimo na rokah, se vrtijo v krogu, vsako leto vidimo iste zvezde na nebu, vsako leto pride pomlad, vsako leto praznujemo novo leto in si rečemo: »Pa smo spet na začetku!« Tudi v odnosih se vedno znova srečujemo z istimi težavami, dokler jih zares ne predelamo ... Kako lahko potem rečemo, da gre čas vedno naprej???

Ob prvem pravem srečanju z neevropskimi ljudmi sem čutila nezaupanje, ker so vsi siliili v nas. Konec novembra smo v vročini poletja pristali v Čilu in prvi so nas obdali taksisti in ponudniki prenočišč. Popotniki že vedo, da se tem ljudem ne smejo pustiti zmešati. To ni pravo srečanje z drugo kulturo; če bi kdo hotel opisati kulturo samo po prvem stiku na letališču, bi morda lahko rekli, da smo Slovenci polni pravil (stati je treba v točno določeni vrsti), da si ne pustimo blizu (prvi človek, ki ga srečamo, sedi za steklom). Verjetno bi vsi pritrdili, da smo veliko bolj gostoljubni. Tako se je dogajalo tudi nam v Čilu - ljudje so nam ponudili prenočišča, ne da bi jih za to prosili, vzeli so si dopust, da so bili z nami in ta toplota nas je grela, ko smo prvič praznovali božič sredi poletja.

Enako se je zgodilo na poteh, ki so se odvijale pozneje. Povsod pa je bilo drugače, kot je pri nas. Kaj naj naredim z razliko, ki jo vidim med različnimi kraji na svetu? Naj rečem, da smo mi boljši, čeprav sem za trenutek začutila, da imajo povsod nekaj dobrega? Kaj naj rečem o Mehicanih, ki so mi, edini belki, tujki, dovolili sodelovati pri njihovi tradicionalni celonočni ceremoniji, polni vere, simbolnega, in plesati v plesu, ki izraža vse njihove korenine in upanje v prihodnost, vso polnost, ki je v njih? Pred plesom me je bolelo stegno, koleno, bila sem grozno zaspala, v trenutku pa, ko so rekli, da bodo plesali, sem bila, kot da me še v življenju ni nič bolelo in sem bila sposobna plesati nekaj ur. Naj za te ljudi, s katerimi smo za nekaj trenutkov čutili enako, bili kot eno v ritmu bobnov, korakih in mislih, rečem, da niso dovolj dobri, da so slabši od nas? Gotovo so drugačni, živijo na način, ki je nam tuj, a to jih ne dela slabše. Oni pravijo za nas, da smo hladni, kar zanje pomeni, da ne bi mogli z lahkoto živeti z nami in da smo v tem slabši. Kdo ima prav?

Splošno mnenje pri nas je, da smo Evropejci oziroma zahodnoevropska kultura (sem se poleg Evrope štejejo tudi ZDA in Kanada) najboljše razviti in da morajo ostali po naši poti. Primer: V Iraku ne živijo take demokracije kot v ZDA, zato se ZDA čutijo dolžne pomagati jim, da bodo bolje živeli. Ali to res drži? V večjem delu sveta se je pojavila revščina po tem, ko so tja prišli Evropejci, v Evropi se revščina s kapitalizmom le veča. Težave z nezaupanjem do ljudi, s strahom pred ljudmi sem izven Evrope doživela samo tam, kjer so ljudje pod pritiskom, da morajo živeti na način Evrope in ZDA, kjer pa živijo na njim lasten način, kjer so lahko to, kar so, si bil lahko to tudi ti sam. Kje se zgodi kratak stik?

Vsaka kultura ima zgrajeno predstavo o svetu okoli nas (kako svet deluje, kaj tako deluje ...) - npr. za nas se drevo zamaje, ker piha veter, visoka vrednota nam je življenje. Ko se srečamo z drugo kulturo, se o našem svetu začnemo spraševati, npr. nekje drugje se odločajo o življenju vsakega spočetega otroka, ker je preživetje odvisno od sredstev, ki so v okolju. Naj jih obsojam, naj rečem, da ravnajo narobe, da ravnajo prav, da jih razumem, naj še naprej govorim z njimi ...? Taka vprašanja so se pojavila tudi na začetku večjih srečevanj Evropejcev in Neevropejcev - v času odkritij od Kristofa Kolumba naprej. Prej so se dogajala manjša srečanja, ko so trgovali z neevropskim svetom. Kar naenkrat pa v Evropo začnejo prihajati množična poročila o kulturah, ki živijo čisto drugače, po drugačnih pravilih. Kako to, da živijo drugače in se jim nič ne zgodi in, roko na srce, nekateri živijo celo veliko bolje!? Kot vsaka kultura ima tudi evrop-

ska nekaj etnocentrizma - mislimo, da so navade naše kulture nekaj povsem naravnega, vsaka kultura zase misli, da je popek sveta. Zato so se tudi Evropejci vprašali, kako je možno, da kdo živi bolje in krši vsa pravila, po katerih so sami živeli?

Najprej so rekli, da »oni drugi« niso ljudje, vendar je bilo očitno, da so ljudje, zato so uporabili drugačno rešitev. Evropski umi so jo iskali približno 200 let. Zaznamuje nas še danes in se nam zdi nekaj najbolj običajnega. Za rešitev so vzeli logiko evolucije - zgodovina je proces, ki vedno poteka naprej, k vedno večjemu napredku. Kdor je bolj racionalen (razumski), je bolj razvit. V tej luči so lahko Evropejce postavili najvišje, vsi ostali pa morajo po naši poti razvoja, saj so slabši od nas. Pomagajmo jim! Na tej osnovi je nastal tudi potek zgodovine v fazah, kot se je učimo v šoli. Za potrditev tega so antropologi začeli iskati dokaze po vsem poznanim svetu - podatke so dobivali od trgovcev, misijonarjev, na teren so pošiljali študente. Bolj ko so raziskovali, bolj se jim je model zgodovine, kot smo ga prej predstavili, rušil. Vsi zbrani podatki so kazali, da ne moremo govoriti o eni kulturi, kjer smo Evropejci najboljše razviti, vsi drugi pa nam v razvoju sledijo. Govorimo lahko samo o različnih kulturah! Vsaka kultura je šla svojo pot v razvoju in teh poti ne moremo primerjati med seboj, nihče ne more reči, da je kdo bolj razvit - na primer avstralski Aborigini veljajo za manj razvite, imajo pa tako zapleten sistem sorodstva, da ga Evropejci niti dojeti niso mogli, ko so ga prvič srečali.

O različnih kulturah govorijo strokovnjaki že od l. 1896 naprej (začetnik Fran Boas), vendar tega nismo sprejeli, saj bi to pomenilo, da Evropejci nismo najboljše in da delamo napako z vsiljevanjem naše kulture. Kdo lahko zatrdi, da imamo prav mi, ko razlagamo, da gre čas naprej, vsi podatki pa kažejo, da temu ni tako? Kje se živi bolje - tam, kjer se dela 14 ur na dan, se nima časa za ljudi okoli sebe in za hobije, 1 mesec dopusta na leto in še vmes je treba delati za službo, ali tam, kjer se dela nekaj ur na dan, ima čas za prijatelje, družino, sosede, nogometno tekmo, živi umirjeno življenje, ustvarja ...? Kje je bolje - v kulturi, kjer je več denarja, ali v kulturi, kjer je več notranjega miru? Ali sploh lahko govorimo z besedami »boljši«, »slabši«? Kdo nam je dal pravico, da sodimo?

"Hiša stoji na koncu ceste in jo bodo podrli, ker bodo naprej gradili ceste. Majhna, dva prostora sta v njej, samo rešetke so na odprtinah, ni stekel, vročina je skoraj neznosna. Še vedno sem v šoku zaradi revščine, ki je v tem mestu, ne upam se govoriti, ko obiščem kakšno družino, sram me je fotoaparata, zato ga raje skrivam ali pustim v sobi. Okoli priskaklja kuža, ki naredi ozračje bolj igrivo, z manj pritiska. Sodelavka se, kot ponavadi, obnaša kot gospodarica položaja, pravo nasprotje mene, ki bi se najraje skrila v kotiček, da me nihče ne bi opazil. Pogovarjata se z žensko, za katero potem ugotovim, da je mama v tej družini. Njun pogovor razumem samo na pol, opazujem hišo - majhen prostor, z dvema razmetanima posteljama, stolom, betonskimi zdrsanimi tlemi - kakšno življenje imajo; opazujem žensko - ni stara, je pa zgarnata, njen obraz je utrujen, besed ne razumem, po tonu pa vem, da se pritožuje. Kar naenkrat priskaklja deklica, hčerka. Kot da je sonce poslalo v mrak hiše! Lasje skodrani, vihravi, skačejo, žareče oči kot dva bisera, dva sonca, jamiči v ličkih naredita njen brezčasni smehljaj še lepši ... kar žari! Kdo ji bo rekel, da je življenje kruto, da so temnopolti manj vredni kot belopolti, da bo verjetno imela pri petnajstih otroka, da bo delala cel dan, da bo imela kaj jesti ... Use de se v omaro in začne zlagati kopico oblek, ki leži na tleh. Bila je edini otrok, ki sem ga videla nekaj delati doma in ob tem je bila vesela, vesela življenja, razigrana s kužkom, njen smehljaj je ostal. Mogoče je bil ta smehljaj sonce, ki je žarelo v sobi. V vsem času, ki sem ga preživela tam, je od vseh ljudi, ki sem jih obiskala in videla v revnih predelih, bila ona edina, ki sem se jo upala slikati. Verjetno sem želela za hip ujeti tisti trenutek, ki je delal svet enak, pri nas in pri njih, veselje do življenja, nadčasnost. Bila je najlepša deklica, kar sem jih kdaj videla."

Alenka Oblak

TI SI DRUGAČEN

Postaviš se ob prešušnico, ko se vsi drugi od nje odmaknejo.

Ustaviš se pri cestinarju, ko se vsi nad njim zgražajo.

Kličesh k sebi otroke, ko jih vsi odganjajo.

Ljubiš šibke, ko samo močni kaj veljajo.

Izmikaš se množici, ko te želi narediti za kralja.

Juda imenuješ prijatelja, ko te izroči tvojim sovražnikom.

Odpustiš Petru, ko te zataji in samega sebe prekolne.

Razbojniku objubiš nebeško kraljestvo, ko mu vsi želijo pekel.

Krivdo vzameš nase, ko si vsi drugi umijejo roke.

Umreš na križu, ko drugi slavijo svoj praznik.

Ko vsi mislijo, da je vsega konec, preмагаš smrt in odpreš pot v življenje.

Gospod, zahvaljen zato, da si drugačen.

Velikonočna skrivnost - darilo Družine 2004

NIZOZEMCA NA ŠTIRIDNEVNEM OBISKU V OŠ LOUISA ADAMIČA - nadaljevanje s strani 15

nad Slovenijo, nad pokrajino in prebivalci. Seveda prej nisem vedel o Sloveniji praktično nič. Pred desetimi leti sem prvič slišal o Sloveniji. Od leta 1991 vem, da je bila Slovenija prva, ki se je odcepila od Jugoslavije. Preseneča me, kako zahodno leži Slovenija. Saj si mimogrede v Švici."

Za konec sta povedala, da je njuna vloga tudi ta, da staršem njihovih otrok povesta, da je Slovenija povsem "normalna" država. "Kajti mnogo Nizozemcev še sedaj ne ve, da je Jugoslavija preteklost. Še vedno razmišljajo o njej kot o težki, v kateri je vojna. Najina naloga je med drugim tudi ta, da seznaniva učence in njihove starše o državi, ki jo bodo obiskali," sta zaključila Nizozemca.

Katera so tista področja projekta, ki so jih skupno opredelili med obiskom Nizozemcev v šoli Louisa Adamiča?

Ga. Boža Krajcjer je povedala: "Projektu smo določili vsebino oziroma tematske sklope ter čas izmenjave učencev. Predvidoma bodo naši učenci bivali pri svojih partnerjih na Nizozemskem v decembru 2005, nizozemski učenci in učitelji bodo naši gostje v februarju 2006. V času obeh izmenjav bo nastala knjiga dnevnih zapisov učencev. Učenci bodo imeli nalogo opazovati in spoznavati življenjski vsakdan, način življenja, pravila, medsebojne odnose, stališča. Poleg zapisov bo nastal tudi video film in dvojezični slovar pomembnih pojmov, izrazov, fraz, ki se jih bodo v času izmenjave naučili. Naloga sodelujočih učiteljc bo seveda opazovati in prisostvovati pedagoški praksi gostiteljske šole."

Kaj je o obisku povedala mentorica, ga. Boža Krajcjer?

"Menim, da smo ob obisku gostujočih učiteljev vzpostavili izjemno prijeten delovni odnos, ki obeta, da bo delo v projektu uspešno. Oba nizozemska učitelja sta bila prijetno presenečena in navdušena nad odprtostjo in vljudnim vedenjem naših učencev, njihovim znanjem in predvsem nad organizacijo dela v naši šoli." Nadaljevala je: "Verjamem, da bo z odličnim timom učiteljc, ki ga poleg mene sestavljamo Helena Pogačar, Barbka Gabrijel Cotič, Andreja Zupančič-Kojič, Zvonka Zihnerl in visoko motiviranimi učenci, ki se projekta zelo veselijo, projekt uspešno izpeljan." Mentorica je zaključila: "Nenazadnje smo ena od šestih izobraževalnih institucij v celotni Sloveniji, ki se ponosa z "European Language Label", Evropskim jezikovnim priznanjem."

Lepo je bilo videti nasmejane in zagnane učitelje, pripravljene na delo, z namenom, da bi njihovi učenci pridobili čim več različnega znanja. Da bi si razširili svoj pogled in spoznali državo, s katero bodo skupno izvajali projekt.

mag. Branka Škufca

KULTURNI PRAZNIK IN PODELITEV JURČIČEVH PRIZNANJ V GROSUPLJEM

Letošnje leto se je zgodila zanimivost, pust in kulturni dan sta sovpadla na isti datum. Sledi pepelnina sredi, ko pokopavajo pusta. Menda ne bodo z njim do naslednjega februarja pokopali tudi kulture, se je vprašala povezovalka prireditve Simona Zorc Ramovš.

Zveza kulturnih društev občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica ter Javni sklad za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica, sta za praznik organizirala gledališko predstavo. Zaradi boleznih v ansamblu je odpadla napovedana komedija Mira Gavrana Vse o ženskah, ki jo je ponudilo Mestno gledališče ljubljansko. Nadomestil pa jo je Gregor Čušin s svojim avtorskim projektom Hagada.

Hagada ali agada je židovski oziroma aramejski izraz in pomeni zgodbo. Svetopisemski prevajalci so to besedo prevedli kot priilo in so jo uporabljali zato, da so preprostim ljudem sveto razložili preprosto. Hagada pa je tudi naslov slovenske ljudske pesmi, ki srečamo tudi v knjigah Karla Štreklja, zbiralca slovenskega pesniškega izročila. Skozi 10-15 kitic se pesem sprehodi skozi zgodovino Svetega pisma in Cerkve.

Osnova Čušinove Hagade je velikonočna zgodba, ki ji je dodajal, kar je našel primernih vcev na medmrežju. Vodnjaki, iz katerih je zajemal, počil in polil, kot sam trdi, pa so: Burkaški misterij Daria Foa, Frana Milčinskega Psalm o čudežu po policijski uri, Pieta Cirila Brgleza, Matejev, Markov, Lukov in Janezov evangelij ter Mojzesovo peteroknjije.

Zabaven in poučen pevsko igralski nastop je navdušil polno dvorano Kulturnega doma v Grosupljem.

Sledil je skoraj enourni premor, v katerem smo nazdravilijemnikom priznanj in si ogledali odprtje razstave likovnih del članov študijskega krožka UTŽO (Univerze za tretje življenjsko obdobje) Grosuplje.

Drugi del prireditve je začel Moški pevski zbor Corona z Zdravljico, nato pa je spregovoril župan občine Grosuplje Janez Lesjak. Narod si bo pisal sodbu sam, je s Cankarjevimi rekli začel svoj govor. Je bil to samo literarni prebisk ali resen zgodovinski opomin, se je vprašal.

Nekoč veliko narodovo telo, ki se je širilo od Dunaja do Jadrana, od padskih nižav do Blatnega jezera, je skozi zgodovinske nevihte kopnelo. Bili smo močen, množičen, narodotvoren narod, imeli smo svojo vero in kulturo, bili smo uporni in bojevit, pa vendar nam ni šlo. V zadnjem trenutku smo se ujeli na robu izginotja in si začrtali boljšo in svetlejšo prihodnost. Slovenski narod ni bil ljubljenec bogov in usode, vendar so nas ves čas povezovali skupni jezik, kultura, skupne sanje in hotenje za boljšim. Temu narodu je priložen smisel za humor, pesem in vse, kar je lepo. Kakor da se nas je narava usmili in nam dala vse te vrline, da so nam pomagale preživeti. Če so nas zgodovinska dogajanja razdruževala, nas je kultura povezovala, nam vlivala čut narodove pripadnosti, ponosa in lastnega samozavedanja.

Sledila je podelitev Jurčičevih priznanj. Predsednica JSKD Tatjana Lampret je povedala, da po ukinitvi občinskih priznanj že 13 let podeljuje Jurčičeva priznanja Sklad za kulturne dejavnosti in še vedno povezuje tri občine v kulturno zaokroženo enoto. Pri podelitvi sta ji pomagala predsednik Zveze kulturnih društev pri Skladu Janko Jelinčič in predsednik šmarskega kulturnega društva Ljubo Vilar. Iz občine Grosuplje sta prejela priznanja Martin Tomažin in Jožica Poderžaj.

Iz občine Grosuplje sta priznanja prejela Martin Tomažin iz Rožnika, Kulturno društvo Škocjan, in Jožica Podražaj iz Čušperka, Kulturno društvo Račna.

Iz občine Ivančna Gorica sta prejela priznanja Marija Bregar, članica Kulturnega društva Josip Jurčič Muljava, ki že vrsto let igra v predstavah na prostem na Muljavi. Marko Okorn je član Kulturnega društva Stiški kvartet. Že desetleten je začel igrati v stiški godbi in vztrajal 15 let. Ljubezen do petja pa ga je pripeljala najprej v stiški gimnazijski zbor, nato v Moški pevski zbor Stična, že 13 let pa je član Stiškega kvarteta.

Iz občine Dobrepolje pa je priznanje prijel Alojz Erčulj, ki že več kot 30 let poje v Moškem pevskem zboru Rafko Fabiani, poje pri Zagoriških fantih in čut za ohranjanje kulturnega izročila prenaša na svoje otroke.

Za konec pa je Moški pevski zbor Corona, ki ga vodi Jernej Kralj, zapel še dve pesmi Galussovo Amat in Kumerjev Majska, na besedilo Janeza Merarta. Z njima je zbor na prvem regijskem tekmovanju odraslih pevskih zborov osrednje Slovenije na Vrhniki osvojil srebrno priznanje.

Marija Samec

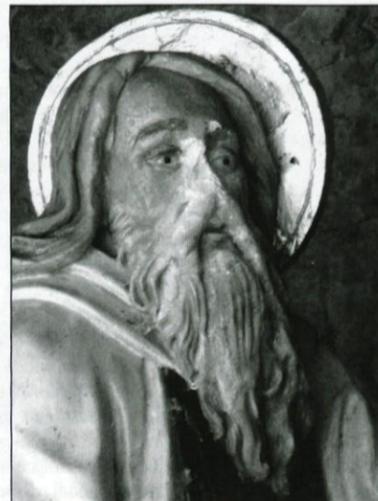
Sv. Anton Puščavnik v Puščavi pod Taborom - zopet žrtev vandalizma

Puščavniki so se včasih umikali s samoto, da so svoj čas, delo in molitev posvečali in namenjali dobremu v svojem svetu in bili posredniki med zemeljskim in nebesnim. Danes pa tudi puščavniki nimajo miru. Sv. Anton Puščavnik v dolini pod Taborom, ki ga sicer obišče mnogo ljudi, da mu zapuajo svoje težave ter ga prosijo za pomoč in priprošnjo ob posedovanju želja, nima samo dobronamernih obiskov. Lani so se ga lotili mazači, pa so ga - ob nemajhnih stroških domače fare - le ocedili, sedaj pa se ga je lotil nekdo, ki mu njegovo poslanstvo spet ni pogodu. Tako si ga je nekdo privoščil in mu zmaličil obraz.

Več kot sto let star kip svetnika, ki je bil nabavljen z nemajhnim odrekanjem tedanje šentjurijskega župnika in ondnotnih faranov, simbolizira samost in dobroto.

Bitju, ki se znaša nad simbolom dobrega, želimo, da bi se zavedlo, da sebi in svojem kraju skrini pozitivno podobo, saj gredo mimo Puščave naši in tuji popotni, ki vtis o našem - tudi negativnem - odnosu do dediščine odnašajo v svoje kraje in tak vtis živi dalj časa. Na žalost so med vtisi iz naših krajev vse pogosteje tudi takšne podobe.

Marija Samec

Članice vokalne skupine Šmarnice

Vas
v soboto, 23. 4. 2005, ob 19. uri
vabimo
v Kulturni dom Šmarje
na samostojni koncert
ŠMARNICE - tako in drugače.

Skupaj z našimi gosti
vam bomo
skušali pričarati prijeten večer,
prežet s pesmijo in pripovedjo.

Toplo vabljeni!

Predstavitev Zelenih patrolj v prizadevanju za čisto okolje

Grosuplje, 17. 2. 2005, ob 18. uri, v Knjižnici Grosuplje Konjenski klub Grosuplje, katerega predsednik je Alojz Potočnik, je v Knjižnici Grosuplje organiziral predstavo z naslovom Predstavitev Zelenih patrolj v prizadevanju za čisto okolje.

Konjenski klub Grosuplje združuje ljubitelje konj pretežno z območja Grosupljega. Naslednje leto bodo zabeležili 50-letnico ustanovitve kluba. V svojem dolgoletnem delovanju so redili konje, jih vzgajali, nastopali na različnih tekmovanjih, paradah in potovali po Sloveniji in tujini.

Pred šestimi leti so ustanovili Trubarjevo konjenico in vsako leto prejahajo eno od poti, ki jih je v svojem času prepotoval naš veliki rojak. Veliko

truda in sredstev pa so vložili tudi v izobraževanje članov, ki so si pridobivali znanja na področju preskakovanja ovir, dresure, kasaštva, vzdržljivostnega jahanja (endurance) in vodenja dvovpreg.

Poti s konji jih vodijo po lepi Sloveniji, ki pa je zaradi nevestnega in neodgovornega ravnanja vse bolj onesnažena. Z namenom, da dajo klubu novo vsebino in po svojih močeh prispevajo k izboljšanju razmer ter čistejši naravi, so v preteklem letu ustanovili Zelene patrolje Konjenskega kluba Grosuplje.

Njihov namen je odkrivanje, popisovanje in sanacija črnih odlagališč, ki jih v naši občini opažamo vedno več. Črna odlagališča niso le estetski problem naših gozdov, ampak predstavljajo tudi veliko ekološko obremenitev za okolje in posledično za zastrupljanje pitne vode, zraka in našega življenjskega prostora.

Dr. Domen Leštan, univ. dipl. ing. Karel Lipič, Alojz Potočnik in komunalni inšpektor občine Grosuplje Borut Šoba so predstavili delo in zadolžitve zelenih patrolj. Foto D. Samec

Z zanimivimi predavanji so nastopili dr. Domen Leštan, naš krajan in predavatelj na Biotehniški fakulteti. Spregovoril je o kemizaciji okolja in sposobnosti samočiščenja in razgradnji onesnažila. Predvsem je opozoril, da mnogih kemikalij ne poznamo dovolj dobro, da bi vedeli kdaj in kako se bodo razgradile in kakšne posledice bodo pustili elementi, ki nastanejo ob razgradnji.

Karel Lipič, univ. dipl. ing. in predsednik Zveze okoljskih gibanj Slovenije, je opozoril na akcije, ki jih načrtujejo društva, ki kakorkoli skrbijo za naravo: lovška, ribiška, turistična.

Absolventka biologije Barbara Černe je predstavila kras kot občutljiv ekosistem.

Občinski komunalni inšpektor Borut Šoba pa je povedal, kako občinska komunalna inšpekcija skrbi za red. Prijavljena črna odlagališča, veliko dela imajo tudi s čiščenjem jam, ki jih nekateri uporabljajo za smetišča.

Prisotni so se oglasili tudi v vprašanji in pripombami. Lovci so povedali, da prijavljajo divja odlagališča. Ko jih počistijo, se drugje pojavljajo nova. Ekološka ozaveščenost ljudi je slaba.

Ribiči čistijo vodni slovi in potokov.

Predsednik Županove jame - turističnega in okoljskega društva Grosuplje Miro Vreg je povedal, da društvo že vsa leta čisti okoli Županove jame in sodeluje tudi z drugimi društvi v okolici pri vzdrževanju urejenega okolja. Samo obsesti plakate in oznaniti očiščevalne akcije ni dovolj, treba je tudi aktivno sodelovati. Društvo se tudi že vsa leta pridružuje vseslovenski akciji Moja dežela - urejati in gostoljubna.

Gospod Potokar je ugotovil, da je največ divjih odlagališč proti Stehanu, ker vse odpadke, ki jih pripeljejo ljudje na odlagališče, tudi odložijo v njih stehtajo. Marj je zavradne, ki jih pripeljejo, več je na gradbenih in tudi škodljivih odpadkov.

Predstavnik Komunalnega podjetja Grosuplje, vodja sektorja za odpadke, Alojz Mehle, je povedal, da na komunalni deponiji morajo tehtati in preverjati vrsto odpadkov, vendar jih fizičnim osebam ne zaračunavajo, če je količina manjša. Ločeno zbirajo papir, embalažo in steklo na ekoloških otokih in jih ločujejo na dva. Tudi kompostarna deluje.

Gospod Klančar pa je pohvalil Konjenski klub Grosuplje za zanimivo srečanje, ki je bilo glede na debato, ki se je razvila, zelo zaželeno.

Ob enoletnem delovanju KK Grosuplje ugotavlja, da je konjenikov premalo glede na število onesnaževalcev, zato pozivajo vsa naravovarstveno usmerjena društva, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju živimo, kakšno vodo pijemo in kakšen zrak dihamo, da se jim pridružijo v borbi za čistejšo okolje.

Marija Samec

BLAGAJ, BLAGAJEV VOLČIN IN BOŠTANJ. Ob knjigi Blagajev volčin Nade Praprotnik

V lanskem letu je luč sveta zagledalo kar nekaj lepih in izjemnih domoznanskih knjig. Po običajnih kriterijih, da v ta predalček spadajo enote, ki so jih napisali domači ljudje in da obravnavajo tematiko domačih krajev in prikazujejo dela naših občanov, pa nova knjiga botaničarke dr. Nade Praprotnik odpira nova izhodišča. Vsej deloma v ta predalček sodi namerč tudi ta knjiga, ki prikazuje tudi delo in posledice zaslug izjemne osebnosti, grofa Riharda Ursini Blagaja (Blagaj) z Boštanj pri Grosupljem.

Grof Rihard (18.8.1786 - 4.3.1858) je bil rojen leta 1786 na gradu Boštanj, dvaindvajsetleten pa se je leta 1808 poročil z Antonijo, baronico polhograjsko. Tako se je preselil v Polhov Gradec, kjer se je pokazal dobrega gospodarja, še vseh svojih petdeset let in z njim so nastala leta intelektualne razgibanosti in ustvarjalnosti. Zakonca Blagaj sta bila sicer osebno nesrečna, oba sinova sta umrla zgodaj, sta se zato pa toliko bolj posvetila kulturi in znanostim. Rihard in njegova prelepa žena sta veljala za najprikupnejši mladi par med kranjsko aristokracijo, opazna sta bila tudi pri ljubljanskem kongresu v letu 1821.

Kulturo sta bila vpeta v osrednji kranjski krog, tako sta pogosto gostila škofa Wolfa, skladatelja Riharja, botanika Freyerja, pa sorodnike Auersperge, Gallenberge, Blagaj, nato Erberga z Dola pri Ljubljani itd.

Zlasti grof Rihard, po uradi zlahtna in galantna osebnost, je pospeševal kmetijstvo, obrt in kulturo. Njegov vrt je slovel po najlepših vrtnicah, vabil pa je tudi strokovnjake iz Bolgarije in Romunije za izdelavo rožnega olja. Želel je tudi uvesti gojenje sviloprejk, kar se zaradi klime ni obneslo, uvajal je obsežne hidromelioracije. Skrbel je tudi za prvega slovenskega in uvedbo ljudske šole. Pa odpravi tlačanstva je bil izvoljen za prvega polhograjskega župana, med prvimi pa si je z gosposko dopisoval v slovenskem jeziku.

Z leti si je bil ustvaril tudi dragoceno knjižnico, ki so jo po njegovi smrti prenesli deloma tudi na Boštanj. Ob požigu gradu so jo s celotno izjemno knjižnico grof partizani raznesli.

Grof Rihard pa je posebno ljubezen posvečal botaniki. In tako so mu srečnega dne 22. maja 1837 kmetje s pobočij Sv. Lovrenca prinesli prečudovito rumenkastobelo igalko ali volčin dotlej neznan vrste. Še isti dan se je cvetica znašla v gradu, nakar jo je grof Rihard že naslednji dan je poslal botaniku Dreyerju, kustosu kranjskega deželnega muzeja, v ocenitev. Rožja je dobila ime po odkritelju in preučitelju: Blagajev volčin - Daphne Blagayana Freyer. Seveda se je za to odkritje takoj razvedelo med ljubitelji botanike po Evropi, zanj je izvedel tudi saški kralj Friderik Avgust II., tudi sam strasten občudovalec rastlinstva. Spomladi leta 1838 se je namenil na botanično ekurzijo na območju Julijskih Alp, spotoma je seveda obiskal tudi grofa Riharda in njegovo rožico. Z obiskom je volčin s Sv. Lovrenca postal kraljeva roža. Saški kralj je bil na rastišču Blagajevoga volčina 14. maja 1838, očitno je bil navdušen in priporočal je zaščito. Kraljevemu obiskovalcu v čast in spomin je dal nato v jeseni istega leta grof Rihard postaviti po svoje mogočen, sicer pa človeško preprost in pristrčen spomenik, obelisk iz gliniškega apnenca, ki je visok kar štiri metre. Lapidaren, pa vendar tenkočutno izbrušen latinski napis pove vse o svojem času, zlasti o kulturi postavitelja. Sedaj spomenik kraljevi roži sije ves prenovljen.

Naj navedem še imena te rastline, kjer je prisoten priimek našega grofa: Blagajove jožefce, Blagajeve jožefice, blagajka, blagajevka, blagajanka, blagajana; hrv.: Blagajev likovac, blagajeva maslinica; nem.: Blagays Seidelbast, Blagay-Seidelbast; ital.: Dafne Blagay; angl.: Blagay Daphne; rus.: volčejagodnik blagaja.

Blagajev volčin ni samo lepa in botanično zanimiva rastlina, ampak tudi - skupaj z vsem znano planiko - naša prva zavarovana rastlina, saj je kranjski deželni zbor že 15. februarja 1898 sprejel Zakon, veljaven za vojvodino Kranjsko, o varstvu planik in kraljeve rože. Tako je bil predlog saškega kralja ob obisku klasičnega rastišča blagajane po šestdesetih letih speljan v življenje.

Kar nekaj desetletij je bil blagajev volčin prava botanična redkost in znamenitost Kranjske, še do kasneje so ugotovili, da gre za ilirsko vrsto, ki je razširjena tudi po Balkanu in do Kamijskih Alp.

Že leta 1888 je v Prirodoslovnem muzeju kustosinja dr. Nada Praprotnik pripravila razstavo z naslovom Blagajev volčin - naša botanična znamenitost. Tako je že tedaj in vse doslej pripravljala gradivo za to knjigo, ki je sedaj pred nami z enaki naslovom.

Knjiga predstavlja čas odkritja blagajane, vse akterje, ki so prispevali svoj delež, potem pa se posveti še lokacijam rastišč, opisom rastline, vse pa je bogato ilustrirano z risbami, kartami, fotografijami. Vsebinsko bogata publikacija bo s svojo popolnostjo dobrodošla tako strokovnjaku kot ljubitelju.

Literaturo in vira navaja samo ob predni razvrstitvi, skupaj okroglih 200 enot, od tega pa ima virov 9 enot.

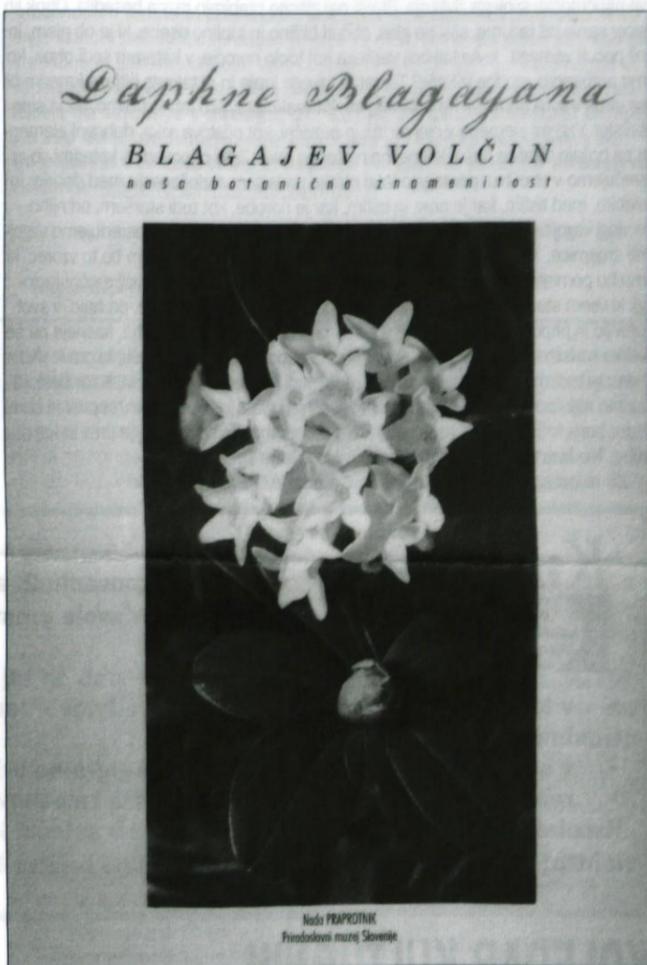
Kot soavtor, fotograf, je izpostavljen fotograf Ciril Mlinar, ki se je potrudil tudi na terenu ujeti posamezne faze rasti rastline.

Samo za to knjigo je prof. Vlado Ravnik tudi narisal barvno upodobitev cvetoče rastline.

Ob čemažu, rastlini, ki je posebej vezana na izročilo naše občine, je po samosvoji poti to tudi blagajev volčin.

Sicer pa je o izjemni knjigi, ki se posveti samo eni roži, kar je pri nas (in tudi sicer) izjemno redko, težko govoriti tako, da ji ne delamo škode. Najbolje je knjigo vzeti v roke in občudovati zasluge našega grofa, uživati v zbranem gradivu in posnetkih, pa si morda pripraviti načrt za nedeljsko pot do Polhovoga Gradca, se povzpeti do obeliska in do Sv. Lovrenca. To so kraji, ki so blizu, pa vendar premalo znani. Kar napotimo se po poti grofa Blagaja in saškega kralja in uživajmo tudi v "naši" roži, kraljevski roži slovenske cvetane, ki cveti v zgodnji pomladi, dotlej pa lahko opazujemo vsaj cvetne popke, ki se razvijajo že jeseni.

Drago Samec

Iz domoznanske zbirke Knjižnice Grosuplje

Ilegalčki : vojna Ljubljana 1941-45: iz zapuščine Ade Krivic / uredili Milena Štrajnar ... ; fotografije in dokumenti družinski arhivi pripovedovalcev. - Ljubljana : Društvo ZAK - Društvo za proučevanje zgodovine, antropologije in književnosti, 2004.

Otroštvo med vojno (1941-1945) ni bilo navadno. Predvsem pa tistih otrok, katerih starši so bilo zaprti ali v partizanih. Zato jim je pomagala Slovenska narodna pomoč, ki je bila humanitarna organizacija osvobodilnega gibanja za pomoč zapornikom, internirancem in socialno ogroženemu prebivalstvu in je imela že utečeno mrežo pomoči, saj se je razvila iz Ljudske pomoči, ta pa iz Rdeče pomoči, ustanovljene že leta 1922. S pomočjo otroškega sektorja Slovenske narodne pomoči so bili tako oskrbovani otroci, katerih starši so bili v partizanih, v ilegali ali v taboriščih, pa tudi matere z dojenčki v ljubljanskih zaporih. Varstvo ilegalčkov je bilo s podrobno izvedeno organizacijo edinstvena in okupirani Sloveniji, verjetno tudi v okupirani Evropi. Starši in sorodniki, katerih otroci so ostali brez varstva, so tem otrokom hoteli omogočiti čim bolj normalno otroštvo, vzgojo in šolanje. V knjigi so zbrana pisma in dokumenti ter osebna pričevanja o teh težkih časih.

Iz naših krajev so v tej knjigi predstavljeni usode Jugana in Vesne Fedran iz Hudega pri Ivančini Gorici in Miče - Mihaele Jarc iz Višnje Gore ter Veruške, Alenke, Matjaža in Dobruške Podkoritnik iz Grosupljega.

Žuborenje Slovenije / Anej Sam - urednik. - Ljubljana : Jasa, 2004

Knjiga z zanimivim naslovom ŽUBORENJE SLOVENIJE prinaša zanimiva literarna in likovna pričevanja o krajih, kjer živijo ali delujejo slovenski likovniki in likovniki. Za naše kraje je Ivo Frbežar prispeval pesem Grosupeljsko ba-

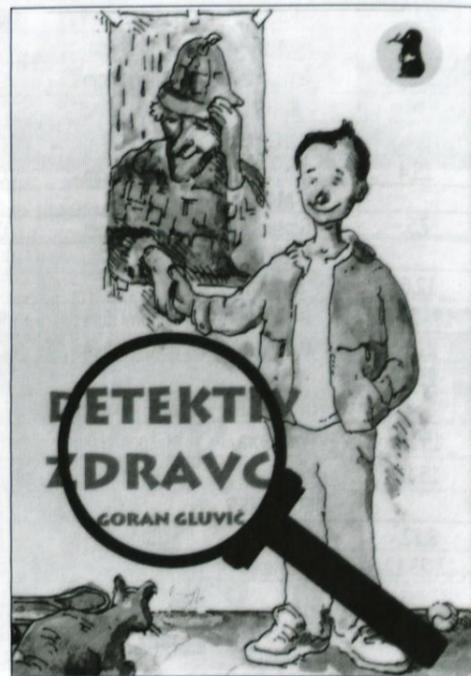
lado in prozno refleksijo Žive sanje Ilove Gore, kjer pesnik živi zadnja leta. Niso pa naši kraji predstavljeni z likovnimi deli, kot večina drugih. Očitno res ni v naših krajih likovna tradicija dovolj živa, ali pa ne poznamo umetnikov, ki ustvarjajo med nami, da bi naše kraje predstavili tudi v sliki.

Detektiv Zdravc / Goran Gluvić. - Ljubljana : Karantanija, 2004. - (Zbirka Krtek : sodobni avtorji za sodobne otroke).

Pisatelj, pesnik, dramatik, urednik GORAN GLUVIĆ, ki živi v Grosupljem, je napisal novo mladinsko kriminalno DETEKTIV ZDRAVC. V osnovni šoli se vedno kaj zanimivega in zapletenega dogaja. Kar ne zmore rešiti šolski psiholog, reši osmošolci Zdravc kot Sherlock Holmes. Za svojo pomočnico si izbere dekle Floro, ki se mu kar sama ponudi. Zasebni detektiv Zdravc ne igra nogometa kot njegovi vrstniki, ne počne velikih in malih neumnosti, veseli se vsakega posebej detektivskega delu. Ko bo velik, hoče postati detektiv. Je dober psiholog, zna pomagati prvošolcem, ki pogrešajo svojega dedka, in osmošolcem, ki so zaljubljeni. Celotni pogled, da opusti zgodbe o živilih in začne pisati kriminalno zgodbo z detektivom Zdravcem in njegovi pomočnici Floro.

Marija Samec

Knjižnica Grosuplje

Branje - najprej prijetno, kasneje še kako koristno

Kdo ne pozna večnih pravljic, kot so: Deklica z vžgalicami, Palčica, Cesarjeva nova oblečena, Snežna kraljica, Vžgalnik, Kraljična na zmu graha, Grdi raček in še mnogih drugih? Vse te pripovedi, ki so sestavni del vsakega otroštva, je spisal pripovednik Hans Christian Andersen. Rodil se je 2. aprila 1805 na Danskem. Andersenove pravljice so postale lastnina vsega sveta. V njegovih pravljicah oživi sleherni predmet, zna ljubiti slehernega človeka kot brata in čuti s tistimi ljudmi, katerih ljubezen je na strani preprostega človeka. Bil je harmonična osebnost in njegova umetnost daje otrokom na neposreden način spoznanje preproste lepote, kar prebudi v otroških dušah tresljaje, ki ostanejo v njih vse življenje. Za Andersenove pravljice bi lahko rekli: »Vzemite v roke te lepe sanje in z zaupljivostjo jih dajte otroku. V njem bodo prebudile simfonijo od sive do bele, zamegljene, zametene s snegom, pozlačene s sončnimi žarki in tople zaradi človeške ljubezni in sveže prisotnosti otroških čustev.« (Vir: Wikipedija, 11. 3. 2005) V počastitev tega velikega pravljicarja je 2. april, njegov rojstni dan, posvečen mednarodnemu dnevu knjig za otroke. Zato je prav, da ob tej priložnosti spregovorimo nekaj besed o pomembnosti branja v najzgodnejšem obdobju človekovega razvoja.

Bralna kultura je za otrokov razvoj velikega pomena.

Mnogokrat jemljemo branje kot nekaj samo po sebi umevnega. Nanj gledamo kot na nujno potrebno orodje za pridobivanje znanja v različnih vzgojno-izobraževalnih procesih. Ko pa se, ob zaključku šolanja, besedica obvezno branje umakne iz našega besednjaka, takrat je bralna kultura posameznika v »nevarnosti«. Kaj torej storiti, da temu ne bi bilo tako? Edina in najlažja pot je: navajanje na knjigo in branje od prvih tednov otrokovega življenja dalje. S tem bomo otroku predstavili branje kot del vsakdanjika. Postalo bo potreba in nič več le orodje. Zato je prav, da se knjiga znajde med prvimi otrokovimi igračkami. Tako jo bo otrok vključil med nepogrešljive pripomočke svojega življenja. Starši naj glasno prebirajo razna besedila. Otroci jih sicer sprva ne razume, sliši pa glas, občuti bližino in toplino osebe, ki je ob njem, in se počuti varnega. Je še kaj bolj varnega kot toplo naročje, v katerem sedi otrok, ko mu prebiramo zgodbo iz knjig? Takrat ni takega kraja in ni takega bitja, s katerim bi se otrok v svoji domišljiji ne upal srečati. Za vsako pravljico lahko trdimo, da je starševska. Vzgojni elementi v njej so trdi in pravični, kot očetova roka, duhovni elementi pa božajo otroško dušo, kot nežne materine roke. Zato pripovedi, s katerimi se srečujemo v otroštvu, pomagajo tako otroku pri lažjem razločevanju med dobrim in slabim, med tistim, kar je prav, in tistim, kar je narobe, kot tudi staršem, pri njihovih vlogi vzgojitelja, ko otroku, na njemu lasten in razumljiv način, posredujejo vzgojne smernice. Če bo otrok videval svoje starše s knjigo v roki, potem bo to vzorec, ki mu bo pomagal oblikovati tudi njegov življenjski slog. Vse to so dovolj močni razlogi, ki vsem staršem malčkov kličejo: knjigo v roke, otroka v naročje, pa hajd v svet pravljic in pripovedi. Tako bo knjiga sprva prinašala prijetna doživetja, kasneje pa še veliko koristnega znanja. Naj zaključimo z besedami dr. Mance Košir, ki pravi: »Kdor bere, ta tudi misli. Kdor bere, bolje razume ljudi in svet, ki v njem živi. Kdor bere, je z zlato nitjo povezan s svojo dušo, zato sliši njen glas. In ni osamljen, čeprav je sam. Kdor bere, lažje razume, kaj je v življenju pomembno in kaj ne, kaj je prav in kaj narobe. **Ne imeti**, pravi duša svojemu bralcu, **biti** je smisel bivanja.«

Za mladinski oddelek Knjižnice Grosuplje, Tanja Zavašnik

Manca Košir in Ifigenija Zagoričnik Simonovič v Grosupljem

Grosuplje, 24. 2. 2005, Kulturni dom.

Univerza za tretje življenjsko obdobje v organizaciji gospe Tatjane Lampret je povabila v Grosuplje Manco Košir, ki je znana po svojih bralnih spodbudah pod geslom Berimo z Manco Košir. Pridružile smo se še članice študijskega bralnega krožka, ki deluje v sodelovanju s Knjižnico Grosuplje, vodi pa ga gospa Kristina Šircelj Oblak.

Manca Košir je povabila v goste tudi pesnico, vsestransko umetnico in lanskoletno dobrotnico leta Ifigenijo Zagoričnik Simonovič. Obe sta nam priredili prijetno popoldne.

Manca Košir povedala, kako pride do knjig, ki jih potem tudi prebere. Nekatere so ves čas na njeni nočni omarici, druge ji svetujejo ali celo podarijo, tretje opazi sama in jih kupi. Ne beremo mi knjig, ampak one berejo nas, nas je prepričevala. Ko beremo in kar beremo, razkriva tudi nas same. Z branjem se bogatimo, komuniciramo s samim seboj. To nam omogoča tudi lažjo komunikacijo z drugimi. Danes vsi hitimo, med branjem pa se ustavimo, izstopimo iz tega časa in stopimo v drugo zavest. Potrebujemo mir, zbranost, samoto, da se prepustimo branju.

Vmes je Ifigenija Simonovič brala svoje pesmi. Povedala je, da ji je umrl mož in da je v njegov spomin ustanovila sklad, ki podeljuje štipendije zdravstvenim delavcem, ki se izobražujejo za pomoč bolnim za rakom.

Prisotni pesnici Karolino Zakrajšek in Jožico Sklepič pa je Manca Košir spodbujala k pisanju. To je poseben dar, če se človek zna izpovedati v verzih, srečni sta lahko, da jima je dana ta milost.

Poleg rožic smo obiskovalkam podarili pesniške zbirke naših domačih avtorjev in pa ptičke iz testa, ki so jih nekoč dajali na pot popotnikom za hrano in vzpodbudo, in so upodobljene na situlah z Magdalenske gore.

Marija Samec

DPŽ Sončnica ohranja tradicijo velike noči

Zeleno je premagalo belo in sonce je zmagalo nad temo. Na pragu pomladi je vzbrstelo veselje tudi v DPŽ Sončnica, ki so letos po tradiciji, že četrtri namreč, pripravile veličastno velikonočno razstavo domačih dobrot in znanja. Dekleta in žene so se resnično potrudile in si dale duška pri ustvarjanju iz zelenja in testa. Mize v prostorih Občine Grosuplje so se nekaj dni

pred cvetno nedeljo šibile od mesnih, jajčnih in sladkih priboljškov. Vsakega obiskovalca, ki si je ogledal in poskusil njihove izdelke, pa so obdarile s pecivom ali pirhom. Sonja Boh, predsednica DPŽ Sončnica, je povedala, da so članice tudi letos dale vse od sebe. Nekaj vne-me pa so prihranile tudi za velikonočni čas, ko bodo z raznovrstnimi dobrotami razveseljevale svoje bližnje.

Barbara Pance

Knjižnica Grosuplje

ob praznovanju 2. aprila, dneva knjig za otroke, vabi vse male in velike otroke v svoje prostore.

Za vas smo ob tej priložnosti pripravili:

- v torek, 5. 4., ob 17. 30 - lutkovno predstavo, Jane Stržinar Vilinkine mavrične cvetlice, namenjeno otrokom, starim od 4 do 9 let;
- v četrtek, 7. 4., ob 17. 30 - pravljico-igralno urico za otroke, stare od 2 do 4 let;
- reševanje Slovenskega knjižnega kviza za osnovnošolsko mladino.

Kviz lahko rešujete od 2. aprila dalje v naši splošni knjižnici, šolski knjižnici ali preko interneta na naslovu <http://www.lj-oz.sik.si/kviz/>; vse pravilne rešitve bodo sodelovale v žrebanju za mamljive nagrade.

Toplo vabilen!

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI GROSUPLJE

Opomba: V programu lahko pride do sprememb. Po gradivu za Občinski svet Občine Grosuplje, ki sta ga pripravila Javni sklad RS za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Ivančna Gorica in Zveza kulturnih društev Grosuplje povzel Jože Miklič.

FEBRUAR			
7.2.	Grosuplje	Kulturni dom	Gostovanje MGL s komedijo M.Gavrana: Vse o ženskah (že realizirano)
7.2.	Grosuplje	Kulturni dom	Osrednja svečanost ob slovenskem kulturnem prazniku s podelitvijo Jurčičevih priznanj (že realizirano)
MAREC			
22.3.	Račna	Kulturni dom	Območna revija otroških folklornih in plesnih skupin
23.3.	Grosuplje	Kulturni dom	Območno srečanje mladih literatov in novinarjev
30.-31.3.	Grosuplje	Kulturni dom	Območna revija otroških gledaliških in lutkovnih skupin
APRIL			
9.4.	(Stična) Grosuplje	Kulturni dom	Območna revija odraslih gledaliških skupin: Linhartovo srečanje (zadnji selektorski ogledi)
15.4.	Grosuplje	Kulturni dom	Območna revija odraslih folklornih skupin
MAJ			
7.5.	Grosuplje	Kulturni dom	Območna revija malih pevskih skupin in oktetov
JUNIJ			
12.6.	Škocjan		Tradicionalna prireditev: Stati inu obstati
18.-25.6.	Grosuplje	Kulturni dom	Prireditve ob prazniku občine Grosuplje
21.6.	Grosuplje	Kulturni dom	Območno srečanje literatov seniorjev, predstavitev
25.6.	Polževo		Osrednja prireditev ob dnevu državnosti občin Grosuplje in Ivančna Gorica
OKTOBER			
15.10.	Ilova Gora	ob spomeniku	Spominska svečanost
15.10.	Račna	Kulturni dom	Tradicionalno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž - Fantje po polj gredo
DECEMBER			
3.12.	Grosuplje	Kulturni dom	Ta veseli dan kulture
17.-23.12.	Grosuplje		Veseli december - prireditve za otroke
december			tradicionalni koncerti (Corona - KD Pesem Grosuplje, Lastovke - KD Teater Grosuplje, KD Šmarje-Sap in KD Polica
26.12.	Grosuplje		Svečanost ob dnevu samostojnosti

Pripovedi iz Grosupljega in okolice - 12

PRIPRAVILA MARIJA SAMEC

Dandanašji, ko vsak dan stopimo po sveže meso in zelenjavo v globalizacijsko založene megamarkete, si težko predstavljamo, kako so si pomagali pri hranjenju hrane pred hladilniki ali pred nastopom elektrike. Pa je le 40 let nazaj, ko so hladilniki nastopili svoj prodor tudi v naše domove. In ker nam letošnja zima ni naklonila snega, niti mraza ne pravega, sem izbrala pripovedi o uporabi ledu za hlajenje živil v naših krajih.

LED SO LOMILI

1. pripoved:

Za današnje železniško postajo sta bila včasih dva bajerja, v katerih je bilo polje polno žab, ki so se gljale, da jih je bilo ob večerih slišati daleč naokoli.

Bajerja sta skopala dva grosupeljska veleposestniška mogotca Rus in Koščak. V decembru, ko je voda zamrznila, so njuni hlapci lomili led. Zime so bile tedaj hujše, bolj mrzle. Decembrski led je bil najboljši in je najdlje trajal. Decembra so tudi največ klali. Led so zvožili v ledenice, kjer so potem hranili meso. Plošče, velike 1 m2 in 20 - 40 cm debele, so nalagali na vozove, v ledenicah pa so na ta led polagali sveže meso. Ledenice so odpirali le enkrat na mesec, da je led dlje časa zdržal.

Moški so pri delu zelo trpeli. Delali so v hudem mrazu. Ledene plošče so bile težke, niso pa imeli nobene posebne zaščitne obleke, le okoli pasu so si zavezali kose ali

pa kar vreče iz žaklevine, da si niso takoj premočili hlač.

To delo so opravljali le enkrat na leto. Včasih je bilo bolj mraz in največ snega je bilo ravno v decembru. Zdjaj pa se je že vreme tako spremenilo, da je bolj mrzlo po novem letu.

Marija Vintar, Grosuplje

2. pripoved:

Kjer so kopali glino za opeko, so nastale luknje, v katerih se je nabrala voda. Pozimi je voda zamrznila. Led so nasekali in privezali ter vlekli po tleh s konji, če so bili kosi večji, manjše kose pa so tudi naložili na vozove in peljali k ledenici. Na grajskem hribu (Boštanj), proti Mlačevem, je imel baron shrambo - hladilnico. V ledenico je shranil kruh, kar so imeli lastne peke, mast, meso. Zanimivo je bilo pogledati v to ledenico.

Tone Jamnik, Lobčec

3. pripoved:

Sredi Grosupljega je bila Javornikova hladilnica. Danes je tu čistilnica. Javornik je imel tu klavnico in hladilnico. Streho so odkrili in zlagali led pozimi v hladilnico. Led so lomili pri ponovskem mostu. Tam so bili 50 x 20 m veliki plitvi bazenčki. Delali so tako, kot bi drva klali. Z nekim ostrim predmetom je "pocahnal", naredil je "cahen" (črto), potem je pa zabil kajlo (klin) in je počilo po "risu". Potem so kose naložili na vozove in pripeljali do hladilnice.

Rudolf Zupančič, Grosuplje

**NAJBOLJŠI ČLOVEKOV
STIRINOZNI PRIJATELJ NI STOL
- AMPAK PES!**

GROSUPLJE BO OD 7. DO 10. APRILA LETOS GOSTITELJ 11. SVETOVNEGA PRVENSTVA PSOV SLEDARJEV - DOSLEJ NAJŠTEVILČNEJŠA UDELEŽBA PREDSTAVLJA PRAVI IZZIV TAKO ORGANIZATORJEM IZ GROSUPLJEGA KOT TEKMOVALCEM

Kinološko društvo psov sledarjev je organizator 11. svetovnega prvenstva psov v sledenju, t.j. psov, ki so usposobljeni za iskanje pogrešanih oseb, ter njihovih vodnikov. Organizacija prireditve zaradi našega mednarodnega ugleda pa tudi zaradi svoje družbene koristnosti zasluži odmevnejšo promocijo in ni prepuščena le peščici navdušenih športnih kinologov. Častni predsednik prvenstva bo minister za obrambo gospod Karel Erjavec.

Šolanje psov je med ljudmi vedno vzbujalo zanimanje, saj so bili prikazi usposobljenosti, predvsem pa delovne sposobnosti psov vedno zelo zanimivi in slikoviti. Uporabnost v sledenju, poslušnosti, obrambi, agilnosti, reševanju izpod ruševin in plazov, iskanju mamil, eksploziva, pogrešanih in izgubljenih oseb vse bolj postavlja v položaj človekovega nepogrešljivega spremljevalca pa tudi pomočnika pri naravnih in drugih nesrečah.

Mednarodna kinološka organizacija FCI je dodelila organizacijo 11. svetovnega prvenstva psov v sledenju Kinološki zvezi Slovenije, ta pa je prireditev zaupala svoji članici, t.j. Kinološkemu društvu psov sledarjev s sedežem v Grosupljem, kjer so se zbrali domala vsi strokovnjaki iz Slovenije, ki se ukvarjajo s pripravo psov za sledenje oziroma iskanje pogrešanih oseb. Psi in njihovi vodniki, ki bodo nastopili na tem prvenstvu, predstavljajo v svojih državah najboljše usposobljene dvojice za iskanje pogrešanih oseb. Posamična reprezentanca je namreč sestavljena iz dveh najboljših vodnikov s svojima psoma. Vsak par dela na sledi, dolgi pribl. 1800 korakov, položeni na raznovrstnih naravnih terenih.

Logistična baza svetovnega prvenstva bo v Grosupljem. V štirih dneh bodo psi opravljali preizkušnje na travnikih v okolici Ivančne Gorice, Grosupljeva, Vidma, Škofljice in Iga. Pričakujemo 17 državnih reprezentanc s 43 tekmovalnimi pari. Nedvomno bodo nastopi pritegnili tudi veliko zanimanje kinološke in laične javnosti. Projekt je zato zahteven, saj je bilo potrebno pridobiti cca. 1200 hektarjev zemljišč, pripraviti ustrezno logistiko, poskrbeti za prenočevanje, pripraviti rekvizite, prevoze, itd. Večino dela bodo postorili člani Kinološkega društva psov sledarjev, na pomoč pa so izdatno priskočili še Ministrstvo za obrambo R Slovenije, Občina Grosuplje, Občina Ig, Kinološka zveza Slovenije in podjetja ter posamezniki, ki so omogočili, da so priprave na ta zahteven projekt pod vodstvom g. Braneta Puša stekle tekoče

in temeljito že leta 2003. Tehnična komisija Mednarodne kinološke zveze (FCI) se je 13. septembra 2004 v Bordeauxu v Franciji na predstavitve projekta odzvala z navdušenjem. K temu je prav gotovo malo pripomogla tudi izvirna maskota prvenstva - sledarski pes Poide!

Splošno o delu na sledi

Psi morajo na svetovnih prvenstvih opraviti v treh tekmovalnih dnevih dve preizkušnji. Psi izdelujejo sled dolgo cca. 1800 korakov in morajo poiskati 8 predmetov, ki so lahko uporabnostni predmeti / cigarete, vžigalice, denarnica, itd./ oziroma za to pripravljene predmeti iz različnih materialov / guma, les, usnje, blago, filc, pluta, itd./ Sled, ki jo položi neznan oseb, ima sedem sprememb smeri in se prilagaja terenu. Potekati mora tako, da zajema različne terene / travnik, njivo, grmičevje, itd./, najmanj dvakrat se mora smer sledi spremeniti tako, da naredi ostri kot na prejšnjo smer in ena linija mora biti v obliki polkroga. Tretja oseba pol ure pred pričetkom preizkušnje prehodi dve smeri sledi. Pes lahko sled izdeluje največ 40 minut, navezan na 10 metriskem povodcu ali pa nenavezan, kar pa je sicer v praksi zelo redko. Sodnik, ki spremlja delo psa in vodnika, ocenjuje kako intenzivno pes dela na sledi, kako natančen je pri izdelavi sprememb smeri in kako natančno nakaže najdene predmete na sledi.

Program prvenstva

Ker gre za izjemen mednarodni športni in kinološki dogodek, so se organizatorji potrudili in ponudili tudi za obiskovalce pester program:

ČETRTEK, 7. APRIL

Ob 16.30 - parkirišče blagovnice TUŠ, Grosuplje: **svečana otvoritev** prvenstva s predstavitvijo reprezentanc in kulturnim programom; častni predsednik prvenstva bo minister za obrambo g. Karel Erjavec, slavnostni govorniki pa še župan občine Grosuplje g. Janez Lesjak, predsednik Kinološke zveze Slovenije g. Denis Kuzelj, predsednik organizacijskega odbora prven-

stva g. Brane Puš in predstavnik mednarodne kinološke zveze FCI.

PETEK, 8. APRIL, SOBOTA, 9. APRIL IN NEDELJA, 10. APRIL

delo na sledih na ljubljanskem Barju. Prometni režim bo organiziran tako, da dostop z lastnimi prevoznimi sredstvi direktno na prizorišče ne bo dovoljen, saj ozke makadamske ceste na Barju tega ne dopuščajo. Zato bo vsako skupino tekmovalcev spremljal tudi avtobus z gledalci. Odhodi avtobusa izpred Hotela Kongo bodo vse dni tekmoovanja vsako uro od 8. ure dalje, v petek in soboto bo zadnji odhod avtobusa na prizorišče ob 16.30, v nedeljo pa ob 12. uri.

NEDELJA, 10. APRIL

Ob 16.30 - športna dvorana Brinje, Grosuplje: **slavnostni zaključek prvenstva.** Uvodoma bodo prireditelji pripravili gledalcem uro pestrega kinološkega programa: videli bodo prikaz usposobljenosti psov za različne naloge, njihovo poslušnost, pa tudi zabavne in uporabne naloge, prikaz sodobnega načina šolanja, kratko predstavitve športne discipline »agility« - premagovanje ovir... Prireditve se bo sklenila s podelitvijo priznanj in nagrad najboljšim. Vstopnine ne bo, za obiskovalce pa bo poskrbljeno tudi s hrano in pijačo na ploščadi pred dvorano.

V Grosupljem in njegovi okolici boste predvidoma več kot teden dni pred prvenstvom srečevali goste iz tujine, ki se bodo želeli čim bolj prilagoditi značilnostim terena in podnebnim pogojem. Udeležencem prvenstva želijo organizatorji ponuditi čim boljše pogoje za delo, hkrati pa pokazati našo gostoljubno in slikovito deželo. Vse, ki jih delo in življenje s psi zanima, pa seveda toplo vabijo na ogled dela dvojic na sledarskih terenih, predvsem pa **kličejo na svidenje v nedeljo, 10. aprila, ob 16.30 v dvorani Brinje!** Za vse dodatne informacije bo v času prvenstva ves dan na voljo pisarna v Hotelu Kongo, najdete jih tudi na spletnih straneh na naslovu: <http://fci-ipo-fh-2005.150m.com>

Mojca Savjovic

Potepanje po »rdečem« otoku - KUBA

Ob koncu meseca oktobra in v začetku novembra 2004 je Grosupeljčan Boštjan Šest samoiniciativno in v lastni režiji odpotoval na večdnevno popotovanje po Kubi. Boštjan Šest je že vrsto let družbeno aktiven na številnih področjih občinskega in krajevnega javnega delovanja. V svojem prostem času pa ima med drugim hobi, ki ga imenujemo popotovanje in o tem popotovanju je za Grosupeljske odmeve nastal naslednji zanimiv pogovor, ki ga priporočam tudi vsem bralcem.

Boštjan, v zadnjih letih si obiskal kar lepo število dežel. Kje vse si že bil?

Prepotoval sem kar dober del Evrope, bil sem v Aziji in sedaj na Karibih.

Kdaj je padla odločitev za potovanje na za nas »rdečo - komunistično« Kubo?

Odločitev je padla na začetku lanskega poletja, ko mi je kolegica Karmen predlagala pot na Kubo. Seveda sem bil takoj za to, da klasično morsko dogodivščino, to mislim predvsem deset dni morske obale v bližnjih krajih, zamenjam za nekaj bolj eksotičnega, kar Kuba prav gotovo je, tako glede morja, dežele, ljudi in sistema, ki ga Kubanci živijo.

Kuba je izjemno velik otok, zato si je najbrž težko zamisliti, da jo po celoti obišeš. Kako si načrtoval pot in kako je izgledala pot na Kubo?

Pot na Kubo sva začela predvsem z zbiranjem informacij o sami deželi preko interneta in s srečanji z ljudmi, ki so tam že bili. O finančah, ki jih potrebuješ za pot in življenje, predvsem o ceni letalske vozovnice, saj se cene razlikujejo tudi do 100.000 SIT ali več. Res je Kuba največji Karibski otok, saj po dolžini meri preko 1000 km, tako da je načrtovanje, katere kraje obiskati, potekalo kar nekaj časa. Glede na to, da sva nameravala na Kubi ostati tri tedne, sva se glede na časovno omejitev odločila za obisk petih mest, koliko časa bova ostala in kje bova spala, pa sva se nameravala odločiti sproti na kraju samem.

Tvoj prvi vtis, ki si ga pridobil ob prihodu na Kubo?

Na Kubi sva pristala v večernih urah. Deževalo je in vožnja iz letališča v Havano, po za velemesto povsem temačnih cestah, no na vsake nekaj časa je brlela rumenkasta svetloba iz cestnih svetilk, veleslalom taksista med cestnimi luknjami, kolesarji, pešci, motoristi, konjskimi vpregami, starinskimi avtomobili in razmajanimi avtobusi, ki so bili v večini kar tovornjaki, je minila brez zapleta, pa vendar z občutkom, da sem se znašel ne samo na drugem svetu, temveč tudi v nekem drugem času.

Lahko sedaj opišeš tvoje nekajtedensko bivanje na Kubi in kaj vse si videl oziroma kje vse si se zadrževal?

Iz Havane sva krenila proti vzhodu že naslednji dan. Nameravala sva z nočnim vlakom do Santiago de Cuba, vendar je tisti dan šel samo en vlak. Kljub temu da so nama odsvetovali potovanje z vlakom in sva kasneje tudi občutila, da drži rek, da z vlakom na Kubi približno veš, kdaj greš, in nikoli ne veš, kdaj prideš, sva se odločila zanj in ne za avtobus. Vlak, ki je imel odhod ob treh popoldne, je odpeljal ob šestih, ker je bila pokvarjena lokomotiva. Po dobrih dveh urah potovanja smo se ustavili sredi polj sladkornega trsa s pokvarjeno lokomotivo. Pot smo nadaljevali zopet po dobrih dveh urah. Po celonočni vožnji smo zopet obtičali na postaji v Camagueyu, kjer smo čakali dobre štiri ure, da so zamenjali lokomotivo, saj prvotna ni bila zmožna nadaljevati pot. Tako smo ob pol dveh popoldne po skoraj triindvajsetih urah prispeli v Santiago de Cuba. Na vlaku sva spoznala prvega kubanskega »prijatelja«, ki nama je po-

nudil sobo v mestu, ki je bila ena redkih svetlih točk mesta skupaj z gospodarjem in njegovo ženo.

Santiago de Cuba je bilo prvo glavno mesto Kube, pomembno pristanišče, ki so ga v preteklosti obiskovali med drugim tudi pirati, kar je nadzorno prikazano v muzeju - trdnjavi, ki stoji na pečini pri vstopu v zaliv Santiago de Cuba. V mestu se čuti velik vpliv afrokubanske kulture, saj je bilo eno glavnih pristanišč, v katerega so z ladjami vozili afriške sužnje. Po vojni za neodvisnost med Kubanci in Španci je v zalivu pred mestom bila podpisana predaja med Španijo in ZDA, vendar pa Kubanci niso prisostvovali ceremoniji, tako so naslednjih šestdeset let neformalno državo vodile ZDA in njihove multinacionalke. Iz tega obdobja imajo ZDA tudi v bližini Guantanamo svoje oporišče. Na prvi spodletel poizkus revolucije leta 1953 spominja zgradba v mestu - vojašnica Moncada, na kateri so že smeraj vidni sledovi boja. 1. januarja 1959 je Fidel Castro vkorakal v mesto in razglasil uspeh revolucije in začelo se je obdobje komunistične Kube, ki traja še danes. Santiago de Cuba je na bolj slabem glasu, tako da sva po dveh dneh nenehnega nadlegovanja, ponavljalo se je po celotni Kubi, ko ti že »tristoti« osebek ponuja, diskretno seveda, cigare, sobo, večerjo, žica za dolar ali dva, taksista na črno, ki računa za 20 km 10 dolarjev (povprečna kubanska plača znaša okoli 15 dolarjev), mesto zapustila in se odpravila proti Holguinu. Potovala sva z Viazul avtobusom, ki nama je postregel z novim presenečenjem. Po petih urah sva iz njega izstopila vsa premražena, neverjetno za trope, pa vendar kratke hlače in rokavi, pri klimi, ki je nastavljena na cca 18 C° ali mogoče še manj, niso najboljša izbira.

Holguin je bil čisto nasprotje Santiaga. Nobenega teženja glede raznih nakupov na ulici, pravo zaspano provincialno mestece s svojimi značilnimi parki, ki so največji ponos mesta. Ker ni bilo v mestu kakšnega posebnega dogajanja, sva se odločila za enodnevni izlet do najine prve karibske plaže Guardalavaca.

Pot iz Holguina sva nadaljevala z večernim avtobusom proti Ciego de Avila, kjer sva prestopila na lokalni avtobus, znan kot »camello« (težek tovornjak s prikolico v obliki avtobusa) in nadaljevala pot proti Moronu. Namenjena sva bila na otok Cayo Coco. Cesta na otok poteka po 20 km nasipu preko morja in na začetku je mitnica kjer policija pregleduje dokumente, saj je otok turistična cona z all inclusive hoteli. Zato sva imela problem v Moronu najti nekoga, ki bi naju zapeljal na otok. Nanj ne pelje noben javni prevoz, to pa zato, ker Kubanci ne smejo v turistične cone oz. hotele, tudi če bi imeli denar, razen tistih, ki so zaposleni v teh kompleksih. Po nekaj minutah sva kljub vsemu našetela na taksista, ki je bil pripravljen peljati na otok. Za primerno ceno seveda!

Po dveh dneh lenarjenja sva nadaljevala pot na drugo stran otoka proti mestecu Trinidad. Trinidad je prikupno kolonialno mestece pod Unescovo zaščito. Mesto je bilo ustanovljeno leta 1514 kot tretja naselbina na otoku, za Baracoa - kjer je pristal Krištof Kolumb, ko je odkril Ameriko - in Bayamom. V mestu je veliko muzejev, dobrih gostiln, celo internet cafe - dostopen samo tujcem, ob večerih pa je glavno dogajanje na prostem na stopnicah pri Casa de la Musica, kjer se ob ritmičnih salse žura pozno v noč. V okolici Trinidad je veliko zanimivih stvari. Preizkusila sva se v ježi s konji skozi dolino Valle de los Ingenios ter pohodom in kopanjem pri slapu Cascada El Cubano. Preživela sva dan na čudoviti plaži Ancon, kjer se lahko zмениš za potapljanje in raziskovanje podvodnega sveta. Iz Trinidad sva se odpravila tudi na enodnevni krožni izlet preko Cienfuegos proti »svetemu« kraju Kubancev, mavzoleju velikega revolucionarja Che Guevara v Santa Clari, nato proti mestecu Sancti Spiritus, ter nazaj v Trinidad. Med Santa Claro in Sancti Spiritusom smo potovali po avtocesti, široki tripasovnici, ki je glede na količino prevoznih sredstev na Kubi nekajkrat predimenzionirana. Na nje lahko srečaš od pešcev, obcestnih prodajalcev, kolesarjev, konjskih vpreg, kočij, motoristov, muzejskih avtomobilov, ki se premikajo z »veliko hitrostjo« cca 60 km/h, kadečih se tovornjakov, tovornjakov - avtobusov, polnih ljudi ter veliko štoparjev, ki se v grozdih zbirajo predvsem pod podvozi, kjer je senca pred žgočim soncem. Posebnost Kube so tudi tako imenovani »urejalci štoparjev«, ki na posameznih mestih skrbijo za red in vrsto, da tisti, ki pripelje mimo in ima prostor v avtomobilu ustavi in pobere štoparje, saj je to tudi po zakonu obvezno.

Iz Trinidad sva odpotovala proti zahodu, do malega mesteca Vinalesa. Gospod, kjer sva prenočevala, nama je ponudil, da naju s svojim chevroletom, letnik 1952, odpelje naslednji dan do plantaže tobaka. Ponudbo sva sprejela in

naslednji dan smo se odpravili proti plantaži gospoda Robaina, najbolj znanega pridelovalca tobaka za cigare. Da je res nekaj posebnega, pričča tudi gradbišče povsem nove hiše, ki mu jo je podaril sam predsednik Castro. Na plantaži so ravno sadili mlade sadike tobaka, ogledala sva si postopek selekcioniranja in na koncu sušenja tobakovih listov. Na poti nazaj sva se ustavila še v Pinar del Rio, kjer sva si ogledala tovarno ruma in tovarno, kjer izdelujejo - svaljkajo cigare. Naslednji dan naju je pot vodila po prečudoviti dolini Vinales proti podzemnim jamam Gran Caverna de Santo Tomas, ter v nadaljevanju proti deviško beli plaži na otoku Cayo Levisa.

Iz Vinales sva se odpravila nazaj proti cilju najinega potovanja - Havana. Havana kot glavno mesto ima poseben status, je velemesto in je premalo prostora, da bi opisal vse, kar se da početi. Je veliko mesto z velikimi bulevarji, s kopico megalomanskih socialističnih gradenj od blokovskih naselij do raznih spomenikov. Stari del Havane je v precej ubogem stanju, kot velika večina stavb na Kubi, razen starega jedra, ki pa ga obnavljajo. Po samem mestu je veliko muzejev in gledališč, saj Kubanci veliko dajo na kulturo. Veliko je tržnic, še posebej zanimiv je bil »bošjak« s starimi knjigami, kjer lahko naletiš na kakšen poseben tudi zelo star primerek, seveda pa se da kupiti tudi zbrana dela Lenina, Marxa in podobne literature. Ob večerih se lahko odpraviš v kako gostilno, vsaka ima skoraj brez izjeme ansambel, ki igra v živo, in kjer se lahko zavrtiš v ritmu sambe. Žal so večinoma polne turistov, saj si velika večina Kubancev ne more privoščiti pijače in jedače, tako da so tisti, ki jih srečaš, predvsem »gosti« kakega turista.

**nadaljevanje prihodnjic
Pogovor pripravil Matjaž Trontelj**

**Slika zgoraj: Havana - obubožano mesto in prebivalstvo.
Slika spodaj: Ulična glasbenika**

TEČAJ PRVE POMOČI

Grosuplje, 28. februar 2005 – »Nesreča nikoli ne počiva,« je splošno znano in staro reklo, ki pa, žal, tudi v današnjih modernih časih še vedno drži. Potresi, poplave, toča, žled, suše, pozeba, vihar, visok sneg, požari, zemeljski in snežni plazovi so samo nekatere naravne nesreče, na katere človek sicer ne more veliko vplivati, da bi jih preprečil (če sploh kaj), lahko pa ublaži njihove posledice. So pa še druge nesreče, ki jih človek običajno povzroča zaradi različnih vzrokov: požari, ekološke nesreče, rudniške nesreče, rušenja raznih objektov, prometne nesreče, pa tudi vojne in še bi lahko naštevali. Vse te nesreče je možno precej omiliti, če smo dobro organizirani in v te namene izobraženi.

Med Slovenci pa je poznan zelo dober pregovor, ki pavi, da pravega prijatelja spoznaš v nesreči. Splošno znano je tudi, da se na Slovenskem kar precej ljudi ukvarja z gasilstvom in drugimi oblikami humanitarne pomoči ter raznih oblik reševanja. V občini Grosuplje so (nedvomno tudi zaradi bližnjih nesreč s poplavami in ekološkimi nesrečami v našem bližnjem sosesstvu) organizirali tečaj prve pomoči za člane gasilskih društev. Tečaj bo trajal predvidoma do konca aprila, v tem času pa se bodo srečali osemnajstkrat, vsakič povprečno po štiri ure. Tečaj bo tistim, ki ga še niso opravili, veljal tudi za opravljanje vozniškega izpita.

Poveljnik Civilne zaščite v občini Grosuplje Niko Mihičinac je uvodoma zbranim slušateljem tečaja prve pomoči povedal, da je to prvi tak tečaj v občini Grosuplje po osamosvojitvi Slovenije. Podprli so ga Občina Grosuplje, Gasilska zveza Grosuplje in Občinski odbor Rdečega križa Slovenije.

Župan Janez Lesjak je pohvalil njihovo odločitev, da se bodo izobražili oziroma še izpopolnili za humanitarno dejavnost. Nadalje je dejal, da se kljub spremembam v načinu sodobnega življenja in tehnološkemu napredku še vedno dogajajo različne nesreče. Reševanje ob takšnih nesrečah pa zahteva tudi veliko različnih znanj. Ali se pri nas lahko zgodi velika nesreča? O tem se ni treba spraševati. Danes se na primer namesto stoletnih poplav v kraju lahko zgodi kar v enem tednu.

Predstavnica Občinskega odbora Rdečega križa Slovenije Marija Jesihova je spregovorila nekaj o organizaciji samega tečaja. Na tečaj se je prijavilo 39 slušateljev različnih strok in iz različnih krajev občine Grosuplje. Tečajniki morajo preučiti predpisan program za bolničarje v enotah Civilne zaščite z vsemi elementi prve pomoči; dajanje prve pomoči z oživiljanjem, prepoznavanje bolezenskih stanj in poškodb ter dajanje prve neodložljive pomoči. Program pa bo obsegal 75 ur, ki ga bodo izvajali naslednji predavatelji: dr. Nežka Dular za teoretični del programa ter medicinski sestri Jožica Hartman in Marija Jesih za praktični del programa tečaja.

Nato so že kar prvi dan začeli s predavanjem.

Prvo predavanje je začel Franc Skalja. Naštel je splošne organizacijske oblike pripadnikov enot za zaščito in reševanje ter gasilcev v svetu ter nekaj

Ob pozdravu tečajnikov prve pomoči: (od leve proti desni) Marija Jesih, Franc Skalja, Janez Lesjak in Niko Mihičinac.

osnovnih mednarodnih konvencij in protokolov in humanitarnega prava. Še posebej se bodo spoznali z organizacijo teh enot na državnih in občinski ravni. Seznanili pa se bodo tudi z organiziranostjo civilne zaščite. Predavatelji bodo spregovorili tudi o posameznih načrtih, alarmnih znakih, pristopu k reševanju v posameznih okoliščinah ter dajanju prve pomoči ponesrečenecem.

Povedal je tudi nekaj o zgodovinskem razvoju humanitarnega prava in o ustanovitvi mednarodnega Rdečega križa. V tem sklopu je tudi zelo natančno povedal definicijo, kdo je zločinec: Vsi tisti, ki storijo zločine nad ranjenci in nad civilnim prebivalstvom. Zločini pa ne zastarajo. Spregovoril je tudi o veliki nevarnosti vojaškega skladišča v Grosupljem ob osamosvojitveni vojni za samostojno Slovenijo in o posledičnem načrtu evakuacije 12.000 prebivalcev, ki bi se morali preseliti v Dobrepolje in Ivančno Gorico (in o zametkih panike, ki so jo sprožili nekateri prebivalci v bližini, a so jo prisebni vodje v takratni organizacijski zaščitni strukturi pravočasno obvladali), pa tudi o zakloniščih in še celi vrsti drugih podatkih.

Že po prvem predavanju sodeč, v katerem je bilo veliko povedanega o različnih načinih preventive, preprečevanja in reševanja, pa lahko sklepamo, da bodo slušatelji tečaja prve pomoči izvedeli veliko novega, nekatere stvari pa bodo tudi praktično preizkusili.

Jože Miklič

Prisotni pri prvi uri tečaja prve pomoči.

PSIHIČNE SPREMEMBE V TRETJEM ŽIVLJENSKEM OBDOBJU

Izraz tretje življenjsko obdobje je postal sinonim za starost. Na starost oz. tretje življenjsko obdobje pa lahko gledamo tudi iz objektivnega zornega kota.

V razvitih družbah celega sveta se življenjska doba podaljšuje in starejših oseb je vedno več. Dvig povprečnih starostnih meja je posledica boljšega zdravja, zdravstva, higiene, urejenih bivališč, prehrane in drugih življenjskih pogojev. Take razmere so tudi pri nas.

Večina starejših živi doma, le okoli 5 odstotkov oseb živi v domovih za starejše.

Starejši ljudje današnjega časa so verjetno zadnja generacija, ki je manj usposobljena za rokovanje z visoko telekomunikacijsko tehnologijo. Bodoče generacije ne bodo imele tega problema. To je dobro, to je spodbudno za medgeneracijsko sožitje. Preko sodobne tehnologije bodo generacije različnih starosti lažje komunicirale, se izobraževale in izmenjavale tako življenjske kot strokovne izkušnje. Ta vidik je pozitiven in spodbuden. Seveda pa bo odvisen od:

- možnosti izobraževanja in usposabljanja vseh generacij,
- spodbud okolja za sodoben način uporabe tehnologij,
- od materialnih možnosti okolja in posameznikov.

Toda kljub napovedanemu pa se generaciji v tretjem življenjskem obdobju dogajajo spremembe, ki so značilne za to obdobje. Spremembe se kažejo tako na biološkem, kot na psihičnem, socialnem in bolezenskem področju. Spreminjajo se gibalne in umske sposobnosti, delovne sposobnosti, emocije, motivacija in osebnostne lastnosti.

Danes se v večini domov za starejše občane pri nas ukvarjajo s problemom demence. Prav je, da se malo več seznanimo s problemi stroke, bivalne institucije, posameznika, družine in družbe.

V mednarodni klasifikaciji boleznih je demenca opredeljena kot sindrom, ki ga povzročajo več kot 200 bolezni, katere prizadenejo možgane direktno ali posredno. Starostniki, ki prekomerno uživajo alkohol, so v večji nevarnosti, da jih zajame demento vedenje.

Seveda govorimo tudi o upadih, ki se začnejo relativno zelo zgodaj kot npr. spominske sposobnosti, mentalna okretnost kot naravni pojav. Pri demenci, kjer je prizadeto 5 do 6 % populacije starejših oseb, pa so problemi bolj kompleksni.

Demencia pomeni močan upad razumskih funkcij. Znaki so močno poslabšanje spomina, zmeden govor, izguba orientacije v prostoru in času, nerazumevanje socialnih odnosov in nekatere osebnostne spremembe.

Demencia napreduje progresivno in motnje so vsako leto hujše. Zaznavamo pozabljenost, izgubljanje ali zalaganje predmetov, nejasen ter nedosleden govor. Posamezniki se teh motenj zavedajo in si pomagajo s pisanjem listkov. Mnogi ostanejo na tej fazi. V tej fazi občasno zaznavamo umik iz socialnega okolja in nekatere blage osebnostne spremembe. V naslednji fazi pa se motnje povečajo in nastane velik upad pozornosti in spominskih sposobnosti. Ne zapomnimo si več, kaj smo npr. pred eno uro jedli, ali kaj smo prebrali. Najbolj prizadene poimenovanje predmetov. Zaznavamo pogreznost v sebi in rahlo depresivno stanje. Okolica prej zazna spremembe kot starostnik.

V tretji fazi demence pa bolnik doživlja tako izgubo spominskih sposobnosti, da ne prepozna najbližjih svojcev, je zgubljen in ne more več skrbeti za sebe. Včasih nastopijo blodnje in prividi, prisluhi.

Naši domovi za starejše so se dovolj zgodaj zavedali problemov, ki jih prinašajo stanovalci z demenco. Začeli so usposablјati strokovni kader za delo z demencnimi. Zavod za starejše v Grosupljem že izvaja nekatere programe. Strokovnjaki, ki specializirano delajo z demencnimi, opozarjajo, da:

- se je treba izogibati sporov z demencnimi osebami,
- uporabljati veliko praktičnih spretnosti,
- v komuniciranju se je potrebno izogibati dvosmiselnosti,
- navodila je potrebno dajati postopoma in po korakih,
- komunicirati je potrebno s konkretnimi znaki,
- odstranimo alternativne rešitve,
- zmanjšujemo možnosti za neuspehe.

Kljub temu da demencia močno emocionalno in stresno obremenjuje starostnika, okolico in družino, pa z omenjenimi programi lahko blažimo njene negativne učinke.

Skupnost socialnih zavodov Slovenije oz. aktiv socialnih delavcev domov za starejše osebe je pripravil kratko, poučno in informativno zloženko z naslovom

»Socialno delo z osebami z demenco v domovih za stare.«

Zloženko na enostaven in kratek način seznanja s problemom demence. Na koncu so naslovi za svetovanje in pomoč.

Preventivne programe pri odkrivanju znakov demence in vaje za ohranjanje spomina bi lahko usposobljeni strokovnjaki izvajali tudi v društvih upokojencev.

Borut Hrovatin

Info telefoni LAS Grosuplje in Policijske postaje Grosuplje

Lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog v občini Grosuplje in Policijska postaja Grosuplje obveščata prebivalce iz svojega lokalnega območja, da lahko odslej sporočajo informacije in sumljive zaznave, ki se nanašajo na področje prepovedanih drog, kot tudi druge varnostno pomembne informacije, neposredno na mobilno številko

(051) 423-500

Če klicatelj želi ostati anonimen, se mu ob klicu ni potrebno predstaviti. Telefonske klice bodo sprejemali 24 ur dnevno in vse dni v tednu. Namen sprejemanja teh informacij je zagotavljanje hitrega in neposrednega obveščanja brez posrednikov na telefonski številki 113.

Projekt je že prinesel prve uspehe! Najlepša hvala! Tudi vnaprej hvala vsem za vse koristne informacije! Le skupaj lahko uspemo zmanjšati prisotnost prepovedanih drog v našem lokalnem okolju!

Donator info telefona je družba Debitel d.d.

Za vse ostale informacije glede dovoljenih in prepovedanih drog, programov informiranja, svetovanja in pomoči za starše, mladostnike, uporabnike drog, odvisnike idr. pa je na voljo splošna kontaktna številka LAS Grosuplje, na katero se lahko obrnete predvsem v popoldanskih in zgodnjih večernih urah

(031) 880-520

Lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog v občini Grosuplje

Zaradi sankcij zavarovalnice odslej manj izdanih receptov v Zdravstvenem domu Grosuplje

Zdravstveni dom Grosuplje je v prvih marčevskih dneh obiskal direktor območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Razlog njegovega obiska je alarmantno povečanje števila izdanih receptov na bolnika. Kot nam je pojasnil direktor Janez Mervič, zdravnikom iz grosupeljskega zdravstvenega doma očitajo, da so napisali za 60 milijonov več receptov, kot pa je državno povprečje. V prihodnje bodo destimulirani in bodo prejeli manj denarja od zavarovalnice. Smo med dvema ognjema, med pacienti in zavarovalnico, trdi direktor Mervič. Odslej lahko pacienti pričakujejo, da bomo omejili izdajo receptov resnično za najnujnejše primere.

Barbara Pance

VABILO NA KRVODAJALSKO AKCIJO

Občanke in občani!

Storite nekaj dobrega za soljudi in darujte kri ter s tem pomagajte bolnim in ponesrečenim.

Za mnoge je kri edino zdravilo, ki lahko reši življenje.

Udeležite se krvodajalske akcije v aprilu:

- V TOREK, 12. 4. 2005, OD 7. DO 13. URE,

V OŠ LOUIS ADAMIČ GROSUPLJE,

- V SREDO, 13. 4. 2005, OD 7. DO 13. URE,

V KULTURNEM DOMU IVANČNA GORICA.

12. in 13. aprila sta izredni krvodajalski akciji in krvodajalcem ne bomo pošiljali osebnih vabil.

V jesenskem roku imamo redne krvodajalske akcije po naslednjem razporedu:

- v torek, 13. 9. 2004, od 7. do 12. ure,

v OŠ Dobrepolje - Videm-Dobrepolje,

- v sredo, 14. 9. 2004, od 7. do 12. ure,

v OŠ Ferdo Vesel - Šentvid pri Stični,

- v četrtek, 15. 9. 2004, od 7. do 13. ure,

v OŠ Louis Adamič - Grosuplje,

- v petek, 16. 9. 2004, od 7. do 13. ure,

v Kulturnem domu Ivančna Gorica.

Vijudno vabljeni!

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

Velikoupeljska Gostilniška Agencija vas (DEZ)informira

ANEKDOTA ZA PRVO POMOČ

V neko vaško gasilsko društvo so napovedali obisk republiške inšpekcije. Z njimi pa je prišel sam poveljnik fajerbergerskega ferajna. Pa se je poveljnik želel pred inšpekcijo pohvaliti - in pravi: »Poglejte, že zdaj znajo več kot jaz, pa še več jih bom naučil.«

EHO ORANŽNA REVOLUCIJA

Člani PAKS-DIN (Poredniške anti korupcijske sekcije (dez)informativne naveze) so ugotovili, da se gre porednik EHO CAJTNGOV že dalj časa neko svojo ORANŽNO REVOLUCIJO že. Dokazujejo s tem, da je celo pod velikoupeljski komunski simbol na prvi strani EHO CAJTNGA podložil oranžno barvo. Nekateri pa pravijo, da prava revolucija šele prihaja. Tudi njeno barvo prihajajoče revolucije bi se dalo že v naprej napovedati

- pa ni treba biti niti zvezdogled niti vedeževalec.

Jožek Zagraški

Humanitarna odprava Uganda 2005

Matej in Mateja Kokalj Kokot, ki živita v Št. Juriju, sta študenta petega letnika medicine. Odločila sta se, da bosta junija letos skupaj s še z dvema sošolkama, Ano Kermavnar z Ljubljane in Tadejo Kolar z Logatca, v okviru Medicinske fakultete - Sekcije za tropsko medicino, kot humanitarna odprava odšla v Ugando. Štiričlanska odprava bo trajala tri mesece v vasi Bafuka v okrožju Kabale na skrajnem jugozahodnem delu Ugande. Pridružili se bodo prostovoljcem Edirise pri delu z domačini, ki nimajo ustrezne zdravstvene oskrbe.

UGANDA V OSRČJU AFRIKE

Uganda leži gledano na celoten afriški kontinent, po geografski širini, v sredini, po geografski dolžini pa precej vzhodno v Afriki. Meji na Sudan, Kongo, Ruando, Tanzanijo in Kenijo. Vse te države so še dokaj nemirne in v marsikateri še vedno traja zelo krvava državljanska vojna. Prav tako krvava vojna vre tudi na severu Ugande, vendar pa Mateja in Matej pravita, da je na jugozahodu, kamor odhaja odprava, mir.

Uradni jezik v Ugandi je angleščina. Po površini Uganda meri nekaj več kot 236.000 km² in šteje približno 26,5 milijona prebivalcev. V tem pogledu je podatek skoraj primerljiv z gostoto poselitve v Sloveniji, vendar pa se močno razlikuje po bruto družbenem prihodku na prebivalca. Le-ta je skoraj 14-krat nižji od slovenskega. Primerljiv pa ni niti podatek o številu otrok na eno žensko. V Sloveniji po zadnjih podatkih povprečno pride na vsako žensko 1,23 novorojenih otrok, v Ugandi pa 6,64. Tako so pravzaprav ženske vso rodno dobo noseče.

Nedvomno je velik problem sama zdravstvena oskrba, saj na enega zdravnika na primer v Sloveniji pride 345 ljudi, v Ugandi pa kar 18.000, kar je za 2.000 več, kot je na primer vseh prebivalcev v občini Grosuplje (teh je trenutno nekaj nad 16.000).

Najbolj zaskrbljujoč pa je podatek o pričakovani življenjski dobi. V Sloveniji je že skoraj 76 let, v Ugandi pa dosega le nekaj več kot 45 let. Kaj je temu vzrok? Največji zdravstveni problem tamkajšnjega prebivalstva je okužba z AIDS-om. Zaradi tega so prav v vasi Bafuka, kamor odhaja odprava, ostale predvsem starejše ženske in otroci. Precej med njimi je tudi sirot.

Poleg tega se kljub precejšnji nadmorski višini zaradi velikih sečenj obširnih gozdnih površin močno spreminja tudi podnebje. Zato se tudi v kabaljskih hribih širi malarija. Dodatna težava je tudi to, da lokalni prebivalci nimajo nikakršne odpornosti in vedo o malariji zelo malo ali skoraj nič.

V VAS BAFUKA -

NA SKRAJNI JUGOZHOD UGANDE!

Vas Bafuka leži ob precej velikem jezeru Bonyonyi na skrajnem jugozahodnem delu Ugande, blizu tromeje med Ruando in Kongom. Nadmorska višina vasi je 2100 m, šteje pa okoli 350 prebivalcev. Sicer pa ima vas odlično lokacijo, saj je v njej tržnica, na kateri se ljudje srečujejo z območja približno 25 krat 7 km.

Ob jezeru živi plemo Batwa (Pigmejci). Pigmejci se še vedno preživljajo le z lovom in nabiralništvom, zato potrebujejo za svoje preživetje velike površine travnikov in gozdov. Ko njihovega življenjskega okolja zmanjka, se preselijo. A ker gozdove druga plemena precej krčijo, Pigmejci izgubljajo tudi svoj življenjski prostor. Država pa jim ga zmanjšuje tudi z ustanavljanjem nacionalnih parkov.

Kljub temu pa je velik problem tudi njihov odnos do lastne kulture in tradicije. Zanimivo je, da je še vedno ostalo nekaj manjših ostankov iz starih časov, vendar pa so bolj obrobni, ki prej grenijo kot vzpodbujajo napredek. Tako je na primer ženskam prepovedano žvižganje. Na drugi strani pa si ženske močno želijo, da bi bile podobne belkam. S tem zatirajo svojo prvotnost. Po značaju so dokaj radovedni, skorajda pa ne uporabljajo besedice »prosim«. »Daj mi!« Tako enostavno funkcionirajo.

Pa tudi sicer je v njihovem življenju skritih še vedno precej primesi starodavne afriške kulture. Še vedno med vaščani veljajo nekatera stara in tudi zelo ostra pravila. Če na primer neporočeno dekle zanosi, jo pošljejo na enega izmed neposeljenih otokov na tem jezeru in če slučajno nihče ne pride in je ne vzame za svojo, ostane tam in umre od lakote.

V teh krajih so večinoma sprejeli krščansko vero. Prvi misionarji so jih poleg osnovnega krščanskega življenja in pravil učili tudi higijene, kar se še vedno precej pozna. Ljudje so kljub revščini dokaj čisti. Na splošno pa je kljub veliki smrtnosti problem prenaseljenost teh krajev in izčrpanost zemlje, na kateri pridelujejo nekaj svoje borbne hrane. Na eni strani se kaže, da so zgubili neposreden prvinski stik z naravo, na drugi strani pa ne znajo živeti tako, kot bi radi - se pravi, da bi posnemali belce. Ostali so neke vmes. Matej k temu razmišljanju dodaja, da je v marsičem problematična tudi pomoč, ki prihaja z zahoda. Le-ta bi morala biti bolj usmerjena v to, da »ne bi ljudem dajala rib, temveč bi jih morala učiti ribe loviti«.

V Ugandi je uradno medicinska pomoč brezplačna, a je dostop do zdravnikov zaradi slabih poti skoraj nemogoč. Bolnike v vasi Bafuka morajo do besedno odnesti čez strme hribe na nosilih približno sedem kilometrov. Bolnišnica je sicer dobra, a ko pridejo do zdravnikov, morajo vse plačati, da jim sploh nudijo kakršno koli medicinsko pomoč. Dohodkov pa praktično nimajo. Veliko je med ljudmi še vedno raznih vračev in drugih mazačev, ki večkrat bolnikom bolj škodijo kot koristijo.

K temu dodajmo še podatek, da je v Ugandi, ki je več kot desetkrat večja po površini od Slovenije, le eno letališče - Entebbe, ki leži blizu glavnega mesta Kampala. Zato člani humanitarne odprave računajo, da bodo vso opremo, ki bo tehtala okoli 600 kg, spravili do cilja s pomočjo tam živečega Slovenca Mihe Logarja, ki bo najbrž preskrbel kakšen kombi za prevoz do nekaj sto kilometrov oddaljene vasi, kamor so namenjeni.

ODLOČITEV

Ko Matejo in Mateja vprašam, kdo je bil pobudnik za to humanitarno odpravo, Mateja pove, da je bila že dalj časa v stiku s študenti medicine, ki so odhajali na podobne odprave. Ker je tudi njena družina »zdravniška«, ji je bilo tudi nekoliko olajšano razmišljanje o takšni poti. Ko pa je Matejo nekoč vprašala ena izmed študentk - Tadeja, če je morda kdaj razmišljala, da bi odšla na tako odpravo, je bila skupina dokaj hitro oblikovana. In kljub temu da jim je takšno delo pri organizaciji odprave dodatna obremenitev pri vsem rednem delu na fakulteti, so se ga lotili z veseljem in z vso odgovornostjo.

HUMANITARNA ODPRAVA

Študentje v odpravi so navezali stik z Miho Logarjem, ki je v Ugandi ustanovil prostovoljno združenje Edirisa, kar v njihovem jeziku pomeni okno - okno, ki skrbi za obojestransko povezavo, predvsem pa za informiranje in izobraževanje med nami in tamkajšnjimi prebivalci. Edirisa je svoj dom »Srce« ob jezeru Bonyonyi zgradila leta 2002. Miha Logar je v Ugando prvič

prišel leta 1999, kjer je napisal svojo magistrsko nalogo, v kateri je preučeval povezanost med informacijami, komunikacijo in razvojem, saj sta njegova največja interesa informacijska tehnologija in vrzel med bogatimi in revnimi. S seboj je pripeljal televizijo, internet in druga sredstva, da je lahko učil ljudi, saj so prostovoljci prepričani, da jim je bolj kot neposredna pomoč potrebno izobraževanje, kar se bo čez leta nedvomno poznalo pri njihovih nadaljnjih odločitvah, samopodobi in predstavi o svetu. Zato so na osnovni šoli v tem kraju že začeli s kreativnim šolanjem, med drugim tudi z učenjem plavanja in šiviljstva ter z vzpodbujanjem boljšega načina kmetovanja. Načrtujejo pa še gradnjo manjšega zdravstvenega središča, ki bi pokrival vsa naselja ob slikovitem gorskem jezeru in njegovem zaledju, a jim je doslej vedno zmanjkalo primernih kadrov in sredstev za uresničitev te zamisli.

Študentje so prepričani, da bodo poleg nudenja osnovne zdravstvene pomoči naredili veliko s poučevanjem ljudi o higieni, zaščiti pred malarijo in spolnimi boleznimi. Precej bodo morali delati tudi na področju osveščanja o uporabi zdravil samih. Ker so pri njih zdravila sicer precej poceni, jih lahko dobijo, a je večji problem v tem, da jih nato jejo vse križem - tudi takšne, ki se med seboj »grizejo«. Ko ju povprašam, na kakšen način jih bodo animirali za takšno poučevanje, pravijo, da bo to lahko v obliki odjave anonimne pošte, na katero bodo nato javno odgovarjali, pa tudi prek raznih delavnic, kjer bodo udeležence nagradili na primer z zvezkom za obisk takšne delavnice. Posebno poglavje nameravajo posvetiti mladim materam in njihovi prehrani, dojenju in ravnanju z dojenčki.

Sami študentje pa bodo pridobili znanje o tropskih infekcijskih boleznih, ki ga bodo s pridom uporabili nato tudi pri svojem nadaljnjem delu v Sloveniji, saj vedno več ljudi potuje po svetu in posledično zaradi tega prihaja tudi vedno več ljudi v stik z eksotičnimi boleznimi. Sicer pa si bodo vsi štiri med seboj nekoliko porazdelili delo: Tadeja se že zdaj precej ukvarja s kirurgijo, Matej se bo posebej posvetil infekcijskim boleznim, Ana je že po naravi nežna duša in se bo ukvarjala s pediatrijo, Mateja pa z interno oziroma splošno medicino. Matej k temu še doda, da je eden od zadnjih, ki je v srednji zdravstveni šoli še opravljal maturo in ima med vsemi tudi največ izkušenj pri delu z bolniki.

PROŠNJA

ZA DONATORSTVA IN SPONZORSTVA

V priporočila Katedre za infekcijske bolezni Medicinske fakultete so zapisali: »Pod okriljem Katedre za infekcijske bolezni in epidemiologijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani že štirinajst let deluje Sekcija za tropsko medicino ter poteka tudi predmet iz tropske medicine. V okviru Sekcije se študentje medicine in mladi zdravniki odpravljajo v najrevnejše predele Afrike, Azije in Južne Amerike, kjer skušajo po svojih najboljših močeh pomagati ljudem, ki jim je zdravniška oskrba težko dosegljiva.« Organizacijo prvih humanitarnih odprav je začel dr. Franjo Pikel, ki je pred davnimi leti odšel v sosednji Kongo kot jugoslovanski zdravnik s takšno humanitarno odpravo. Zdej se začeto delo kljub njegovi upokojitvi nadaljuje.

S seboj bo odprava posebej s tovornim letalom odpeljala tudi precej zdravil, sanitetnega materiala, medicinskega instrumentarija in opreme (obvezilni material, kirurške sete, mikroskop, objektna stekelca, barvila za diagnostiko, pregledovalno mizo, rokavice, merilec krvnega tlaka, ročno centrifugo za urin, testne lističe in podobno), dodatna zdravila, zdravstveno opremo in sanitetni material za člane odprave, splošno tehnično opremo in strokovno literaturo. Poleg organizacije same odprave pa bodo poskrbeli tudi za nakup elektro-generatorja. Ves ta material bo stal okoli 2, 4 mio sit.

Študentje bodo v letošnjo humanitarno odpravo za Ugando vložili tudi svoje prihranke, vendar pa bo to odločno premalo. Za same stroške štiričlanske odprave računajo, da bodo potrebovali za vizo, nezgodno in zdravstveno zavarovanje, letalsko vozovnico, stroške tromesečnega bivanja (10 \$ na dan), stroške prevoza v Ugandi za tri mesece, higiensko-sanitarno opremo (tablete za dezinfekcijo vode, mreže repelente), cepljenja in antimalarijsko profilakso še dobra 2,2 mio sit.

Pričakujejo, da jih bodo podprle (tako kot so podprle predhodne odprave) razne farmacevtske ustanove in vsi, ki se ukvarjajo z medicinskimi pripomočki. Včasih gre tudi za kakšne materiale, ki so tik pred potekom roka uporabe, a so lahko še vedno popolnoma varni za uporabo (npr. kirurški instrumentarij, igle, niti...).

Ko sem ju za konec pogovora povprašal, kakšna so njuna pričakovanja in ali je ta odprava tudi eden izmed njunih življenjskih ciljev, sta v en glas dejala, da je njuna izkušnja na Tajskem nekaj takšnega že dokazala. Tam sta se srečala s popolnoma drugačno kulturo in tudi z ljudmi, ki praktično nimajo ničesar, a znajo biti srečni in živijo srečno življenje. To človeka duhovno spoji, čeprav je morda treba delati več kot kjerkoli v naši zahodni civilizaciji. »Komaj čakam, da se bom spet srečala s tem občutkom,« je odprto priznala Mateja. Veselita se stika z njihovo pokrajino, pa srečanj z otroci, ki so zadovoljni in hvaležni že za dobro besedo. Ko bodo postavili čisto preprosto leseno kolibo, bo to vendarle njihova prva ambulanta. Ob vsem tem pa sta prepričana, da bodo na neposreden način prišli do novih znanj.

»Mislim, da je to to.«

DARUJETE LAHKO NA...

Katedra za infekcijske bolezni pri Medicinski fakulteti in njen dekan prof. dr. Miha Žargi naprošata ob tej priložnosti za sponzorsko in donatorsko sodelovanje različna podjetja, ustanove in posameznike. Sredstva se bodo zbirala na posebnem transakcijskem računu Medicinske fakultete št. 01100-6030708380, sklic 2500-91, davčna številka MF je SI 44752385, naslov Medicinska fakulteta, Vrazov trg 2, 1000 Ljubljana. Porabo sredstev humanitarne odprave bo nadzirala Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani. Humanitarno odpravo je podprlo tudi slovensko ministrstvo za zdravje.

Grosupeljčani! Podprimo mlada grosupeljska študenta medicine (in ostali dve njuni sodelavki) v tej humanitarni akciji! V uredništvu Odmevov smo prepričani, da bodo na pomoč priskočila tudi grosupeljska podjetja, ustanove in posamezniki.

Jože Miklič

Tadeja, Mateja, Matej in Ana

Humanitarna odprava bo odšla na območje slikovitega jezera Bonyonyi.

Otroci na pomolu

Natasha

Krasen nasmesek

V šoli

V kantini

JOŽICA SKUBIC

pesnica

(15. 12. 1912 – 3. 3. 2005)

Gospa Jožica Skubic se je rodila 15. decembra 1912. leta v Št. Juriju, kjer je tudi preživela večino svojega življenja. Nato je nekaj časa živela pri hčerki v Grosupljem, zadnja leta svojega življenja pa v Domu starejših občanov.

Pisala je pesmi. Rada jih je prebiral na srečanjih upokojevcov. Vse svoje pesmi je znala na pamet. Pridružila se je tudi Društvu pisateljev seniorjev. Objavljala je v zbornikih ljudskih piscev upokojevcov Slovenije, Jesenska žetev, 3. del, ki je izšel leta 2002 v Mariboru.

V visoki starosti 92 let je umrla, nam pa zapustila spomin na prijetno druženje z njo in svoje stvaritve, katerih eno objavljamo v našem glasilu.

Marija Samec

POMLAD

Prišla je pomlad,
vsa lepa in vesela
z rožicami razcvetela.

Kukavice še ne bo
ko bo maj, takrat bo šlo.

Spominja me kukavica,
ta mala ptica,
kako bo treba šteti,
koliko let še živeti.

Če imaš že mnogo let,
je počasi treba šteti,
ker dnevi so dolgi in žalostni
in nimaš več dosti moči,
že sanjaš o večnosti.

Zapustila dom in svoje drage si,
na tvojem grobu roža le cveti,
ki grenka solza jo rosi.
Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok ostaja.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi in boleči
izgubi naše ljube mamice,
babice in sestre

IVANE JEROVŠEK

Cikava 48, Grosuplje

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ji darovali toliko lepega cvetja in sveče, nam pa izrekli ustna in pisna sožalja.

Zahvaljujemo se PGD Šmarje-Sap za lep spreved in zelo lepe poslovilne besede. Zahvaljujemo se tudi pevskeemu zboru Šmarje-Sap, gospodu župniku, trobentaču, ter gospodu Turelu za skrb in lepo organizacijo.

Žalujoci vsi njeni

V spomin TJAŠI

Življenje, odmerjeno na leta,
od rojstva do smrti se prepleta
z drugimi življenji in se ne konča,
niti po smrti,
ampak živi.

Vedno si z nami.

ZAHVALA

ob izgubi drage mame in babice

ANE RADEŽ

iz Grosupljega.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh žalostnih in težkih dneh stali ob strani in nam izkazali pomoč in sočutje ter jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala vsem, ki se je spominjate z lepo mislijo v srcih in boste kdaj postali ob njeni grudi.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža,
očeta, ata in starega ata

IVANA PIRCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in tolažilne besede, darovano cvetje, sveče, svete maše in za cerkev.

Posebna zahvala gospodu župniku Francu Šuštarju in gospodu Dolfirju Šavlju za lepo opravljen pogrebni obred ter pevcem zboru DANICA za lepo petje v njegovo slovo.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža,
očeta, dedka in pradedka

JANEZA JANEŽIČA,

po domače OSMUKOVEGA IVANA iz
Grosupljega,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu podarili cvetje in sveče, darovali za cerkev in nam izrekli ustna in pisna sožalja.

Posebno se zahvaljujemo PGD Grosuplje in ZB Grosuplje za tako slovesno zadnje slovo, g. Božu Knezu za lep poslovilni govor v imenu grosupelj-skih gasilcev, ZB Grosuplje in KS Grosuplje.

Topla zahvala tudi g. župniku dr. Francu Šuštarju za lep obred, pevskeemu zboru iz Šmarje-Sapa za prelepo petje, ki je v pokojnikovem življenju imelo tako lepo mesto, ter g. Jožetu Petku za izvedbo Tišine. Hvala tudi ge. Fani Kralj in g. Adamiču za nenadomestljivo pomoč.

Hvala vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame
in stare mame

MARIJE MOMČILOVIČ

iz Grosupljega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše.

Zahvala gre tudi gospodu župniku dr. Franciju Šuštarju za lepo opravljen pogrebni obred.

Najlepša hvala gospe Fani Kralj, gospodu Adamiču in pogrebcom ter pevcem iz Žalne za prelepo zapete pesmi.

Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti!

Žalujoci vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta, dedka, brata in strica

FRANCA KRIVCA

se iskreno zahvaljujemo za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče, darove cerkvi in svete maše. Hvala ZD Grosuplje za pomoč v času boleznin in hvala gasilcem iz Grosupljega za organizacijo in izvedbo pogreba in drugim gasilskim društvom, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Zahvala Božu Knezu za poslovilni govor, prav tako hvala gasilcem iz GBL Ljubljana in g. Antonu Balantu, ki je v govoru lepo opisal življenje in delo pokojnika. Hvala tudi sosedu g.

Lojzetu Kastelicu za čuten in lep govor. Iskrena hvala g. župniku Franciju Šuštarju in g. župniku Antonu Hostniku iz Št. Jurija za vse molitve in lepo opravljen pogreb.

Hvala Moškemu pevskeemu zboru Samorastnik iz Žalne za lepo petje, hvala tudi g. Adamiču za nemoten in tekoč potek pogreba.

Prav tako se zahvaljujemo ge. Kraljevi za urejanje cvetja in hvala Mariji, Emi, Mateji za pomoč pri strežbi.

Hvala vsem, ki ste z nami v težkih trenutkih sočustvovali in se od njega poslovili.

Vsi njegovi.

Ko zadnja solza se utrne,
ko večni mrak oči zagrne,
končano tvoje je trpljenje
zdaj čaka te le še vstajenje.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi drage
žene, mame, stare mame, sestre in
svakinje

MARIJE PALČAR

roj. Zupančič iz Velike Račne

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano pomoč ob njeni smrti ter izrečene besede vzpodbude in tolažbe. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše, ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vse duhovnikom, ki ste molili zanjo in somaševali, zlasti gospodu župniku Jožetu Glasu za vodenje somaševanja pogrebnega obreda ter vse obiske in molitve pri njej. Zahvala tudi vsem pevcem za lepo zapete pesmi v njeno slovo.

Vsem, ki ste nam ob boleči izgubi stali ob strani, iskrena hvala.

Vsi njeni

Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Nič več ni tvojega smehljaja,
le delo tvojih pridnih rok ostaja.
Utihnili je tvoj glas,
zato pot nas vodi tja,
kjer v sredi tišine spiš,
čeprav v naših srcih še živiš.

ZAHVALA

ob smrti

FRANCA SKUBICA

iz Udja 2

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, vaščanom in vsem tistim, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

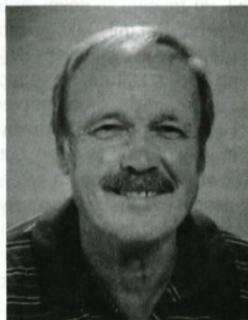
Hvala vsem, ki ste darovali sveče, darove cerkvi, svete maše ter nam izrazili sožalje.

Zahvala župniku Antonu Hostniku za lepo opravljen pogrebni obred ter pevskeemu kvartetu za petje med mašo in pogrebom.

Zahvala tudi dr. Fani Grabljevec ter sestrama Nuši in Ireni iz patronažne službe.

Še enkrat iskrena hvala vsem.

Vsi njegovi.

SOLZA, ŽALOST, BOLEČINA
TE ZBUDILA NI,
A OSTALA JE TIŠINA,
KI MOČNO BOLI.....

ZAHVALA

OB IZGUBI DRAGE MAME

KRISTINE PRIMEC

iz Grosupljega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izkazano pomoč ter izrečene besede sožalja. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in sveče, za sv. maše ter darove cerkvi, se od nje poslovili in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala g. župniku za besede vzpodbude in opravljen pogrebni obred, vsem pevcem za zapete žalostinke in sodelovanje pri sv. maši.

Hvala vsem, ki ste jo obiskovali in se je spominjate z lepo mislijo v srcih.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

hči Marinka in sin Franci z družinama.

Dolgot življenja našega je kratka,
kaj znancev že zasula je lopata!
Odprta noč in dan so groba vrata,
al' dneva ne pove nobena pratka.
(F. Prešeren)

ZAHVALA

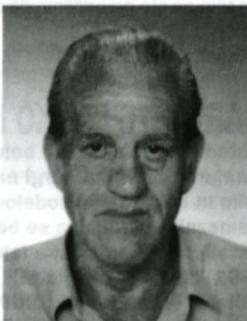
Ob smrti našega dragega moža,
očeta in starega ata

PAVLA BARANAŠIČA

iz Šmarje-Sapa

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, tolažilne besede, darovano cvetje in sveče. Hvala gospodu župniku Jožetu Mrvarju za lepo opravljen pogrebni obred, ge. Nadi Rovšek za ganljive besede slovesa, pevcem za ubrano petje ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žena Marija ter sinovi Jože, Danilo in Robert z družinami

ZAHVALA

ob mnogo prerani izgubi očita,
sina in brata

LOJZA KRALJ (1969-2005)

iz Grosuplja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izkazano pomoč in izrečeno sožalje.

Hvala vsem, ki ste darovali cvetje, sveče in za cerkev ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala gospodu kaplanu za opravljen sveto mašo in pogrebni obred.

Vsi njegovi

PESEM PREPROSTIH LJUDI SE RAZLEGA Z RADIA ZELEN VAL

18. februarja, Šentvid pri Stični - Jubilant Radio Zeleni val, ki že deseto leto naznanja pomlad, je v sredini februarja izpeljal tradicionalno prireditev za ljubitelje narodno zabavne glasbe Pesem preprostih ljudi. Na osmem koncertu se je z zmagovalnimi skladbami iz radijske oddaje z dolgoletno kilometrino predstavilo 12 ansamblov, ki so kraljevali na narodno zabavni lestvici preteklega leta. Vsi ansambli so na priveditvi k izbrani viži meseca pridali tudi eno skladbo po lastnem izboru. Obiskovalci koncerta, v dvorani šentviškega hrama učenosti se jih je nabralo med 1500 in dva tisoč, so razvemali ansambli Mlaj, Pogum, Jasmin, nenadkriljivi staroste Beneški fantje ter drugi, pred domačim občinstvom pa je suvereno nastopil tudi ansambel Marjana Skubica iz Grosupljega in njegov večštevilčni orkester harmonikašev. Ansambli so prekipevali od dobre volje, ki so jo radodarno trosili med zvesto poslušalstvo. Piskrček k salvam smeja je pristavila tudi mama Manka, zapeljive poglede pa je požirala nesojena zmagovalka Eme in metuljičica Saška Lendero. Ansambli so bili nagrajeni z radijskimi kipi, zmagovalna zasedba Rubin pa se je okitila s prehodnim pokalom. Pesem preprostih ljudi je tudi prva odmevnejša prireditev v letošnjem letu, ki je pospremila praznovanje približujoče se desete obletnice grosupeljskega radia.

Barbara Pance

Direktor in odgovorni urednik RZV Boris Peterka predaja kipec Marjanu Skubicu.

PO JURČIČEVI POTI

Na 12. pohodu od Višnje Gore do Muljave.

Zjutraj smo na postaji dočakali popolnoma poln vlak pohodnikov iz ljubljanske smeri.

Sploh ni bilo mraz, ko smo v Višnji Gori pričeli cca 13 km ali 3 ure dolg pohod. Seveda je bilo po poti veliko snega, tudi nespluženega, vendar je pot skozi vasi Pristava pri Višnji Gori, Zavrtače, Polževo, Male Vrhe, Kravjek in Oslica čudovita. Vije se po gozdu ali po krajini z lepimi razgledi. To je nezahteven in všečen pohod. Na cilju sem slišal pohodnico, da je ta pohod »ta prav - za dušo in telo«.

Tudi snežilo je med potjo, vendar je hoja v dolgi, večkrat prekinjeni koloni minila hitro. Še čajček in malica na cilju, pa proslava v spomin Jurčiču, seveda z obveznim odličnim Krjavljem. Kmalu smo vzeli zopet pot pod noge še do Ivančne Gorice, na polni vlak.

Iz Grosupljega nas je bilo kar nekaj. Več se jih je pa ustrašilo vremenske napovedi - kar pa ne sme postati »odločilno merilo« za odhod s planinci PD Grosuplje.

Marjan Trobec

Prvi vzpon na Jurčičevi poti - Foto Marjan Trobec

Postanek na Polževem - Foto Marjan Trobec

Krjavelj se je začel družiti z visokimi gosti, župana Jerneja pa za pr moj Dunaj, nisem videl nikjer.

Krjavelj s kozo in nasmejano družbo.

BRALCI SPRAŠUJEJO O ZDRAVI PREHRANI

Živjo, zadnje čase imam prebavne težave, če popijem preveč mleka, ki ga imam zelo rada, saj ga včasih spijem tudi do dva litra na dan (1,6 %). Predvsem me zviža v želodcu oz. imam neprijetne občutke po črevesju, zanima pa me, kaj bi lahko bil vzrok mojim težavam? Stara sem 26 let, Anita.

Mleko vsebuje laktozo oz. mlečni sladkor, ki je v nekaterih primerih lahko nekoliko problematičen, saj je možno, da se ne prebavi na enostavne sladkorje in tako lahko povzroči težave, ki jih opisujete. Gre namreč za izgubo ali pa za zmanjšano delovanje encima laktaza, ki razgrajuje mlečni sladkor, to se lahko zgodi zaradi kake infekcije ali pa je gensko pogojeno, in tem primeru ne boste smeli uživati živil s tem sladkorjem, lahko pa uživete fermentirane mlečne izdelke. Predlagam vam, da mleko za nekaj časa nadomestite z mlečnimi izdelki (jogurt, sir,...) in opazujete reakcije, če problemov ne bo, potem lahko gre za probleme z laktozo, ni pa nujno. Vsekakor vam priporočam obisk pri zdravniku, kjer se boste prepričali o naravi vaših problemov. Srečno!

Pozdravljeni! Že pred časom so mi nekateri bližnji govorili o zdravi soli. Kako pomaga hujšati, zdraviti različne bolezni... Sedaj sem si jo tudi sama res naročila in jo tudi dobila. Poleg tega je zelo draga, 5.000 sit za malo več kot en kg. Ker pa niti na embalaži nisem našla ne proizvajalca, niti cele sestave, sem tega gospoda poklicala. Moram reči, da je deloval dokaj prepričljivo, za kaj vse pomaga. Odgovora, od kod je ta sol, kdo jo polni, pa nisem dobila. Rekel je, da ta sol vsebuje manj joda kot navadna jedilna sol. Dnevni odmerek te soli naj bi bil cca. 8 mg. No, niti ne vem, kako je ta sol tako obdelana, da pride ven zdrava sol. Zelo vam bi bila hvaležna, če bi mi lahko kaj več povedali o tem oz. je to sploh mogoče, da obstaja zdrava sol!!! LP Jana

Sprijazniti se boste morali z dejstvom, da vas je nekdo prav grdo potegnil. Tolažba vam je verjetno samo to, da niste edini. Bolj zdrave soli ni! Sol = natrijev klorid ali NaCl je tisto, kar vseh povsod svetlo uporabljamo. Pri tem moramo vedeti, da klor, ki se nahaja v soli, potrebujemo (želodčna kislina), natrij pa je zelo pomemben, saj je glavni v zunajcelični tekočini v našem telesu. Zelo pomemben je za uravnavanje kislinsko bazičnega ravnovesja, pa za normalno delovanje živčnih in mišičnih celic. Seveda pa potrebujemo zelo malo natrija dnevno. In tega običajno zaužijemo z običajno hrano, ki je sama po sebi nekoliko slana. Višek natrija zaužijemo s kuhinjsko soljo - saj nam je slan okus praviloma zelo všeč. Nekaj časa nazaj je veljalo prepričanje, da je uživanje kuhinjske soli škodljivo, saj naj bi povzročala visok krvni tlak. Danes vemo, da neposrednega vpliva na krvni tlak nima, žal pa vpliva posredno - saj zelo slana hrana dobesedno kliče po tekočini in tako bolj obremenimo telo. Zato sol še vedno omejujemo, vendar z drugačnimi razlogi in na drugačen način, kot nekdaj. V želji, da bi ponudili bolj zdrave oblike soli (takšne z manj natrija) je tržišče poiskalo stare nadomestke: kalijevo in magnezijevo sol. Pa je to bolj zdravo? Sploh ne. Za zdravje je dovolj, da hrane ne dosoljemo in mogoče nekoliko omejimo slanost jedi. Kaj pa jod? Jod potrebujemo, ker je pomemben element pri sestavi ščitničnih hormonov. Naša običajna hrana je siromašna z jodom (razen v obmorskih krajih). Pomanjkanje joda tako povzroča golšavost! Zato je sklenjeno, da v naši državi nejdodirane soli ne uporabljamo. In tudi manj jodirana sol ni nikakršna usluga. V glavnem - porabite, kar ste kupili. Bilo je predrago, da bi zavržli. Žal pa niste kupili prav nič bolj zdravega, kakor če bi sol nabavili v navadni trgovini za malo manj kot 90 sit/kg. Srečno!

VPRAŠANJA LAHKO POŠLJETE NA NASLOV: Matej Urbanija, Gatina 22a, 1290 Grosuplje ali matej_urbanija@hotmail.com
ODGOVORI SO BREZPLAČNI.

Obvestilo občanom občine Grosuplje SPOŠTOVANI OBČANI

Naloga policije ni samo iskanje storilcev kaznivih dejanj in prekrškov, temveč tudi preventivna dejavnost, s katero želimo skupaj z vami doseči, da bo takih dejanj čim manj in da se bomo počutili bolj varno.

BODITE POZORNI NA NEZNANE OBISKOVALCE!

V ta namen vas opozarjamo na nekatere najbolj pogoste nevarnosti in okoliščine v vsakdanjem življenju, pri katerih lahko postanete žrtev kaznivih dejanj ali prekrška. Storiteli poskušajo ta dejanja storiti čim hitreje in s čim manj posledicami zase, zato že vnaprej izberejo najprimernejši kraj in žrtev. Pri tem pa izkoriščajo tudi vašo nepazljivost.

Predvsem morate biti pozorni na razne »obiskovalce« na vašem domu, ki ponujajo različne predmete, potovanja, zavarovanja ipd. Med neznanimi obiskovalci pa so tudi takšni, katerih edini cilj je, da vas ogoljufajo. Ti storiteli praviloma »delujejo« daleč od kraja bivališča in so običajno urejeni, komunikativni in prijazni. Trudili se bodo, da bi na vas naredili čim boljši vtis in če jim bo to uspelo, jih boste tudi povabili v stanovanje. To pa je že začetek zgodbe, ki se lahko za vas slabo konča. Prav tako je potrebno opozoriti na romsko populacijo, ki po domovih prosijo za hrano in druge predmete in pri tem izkoristijo vsako vašo nepazljivost oz. izkoristijo priložnost, da storijo kaznivo dejanje. Taka kazniva dejanja se dogajajo predvsem v dopoldanskem času, ko ste sami doma in s tem tudi manj varni.

Svetujemo vam, da nikogar, ki ga ne poznate, ne spuščate v hišo, po možnosti najprej pogledajte skozi okno, ne nasedajte pretirani prijaznosti, lahko se dogovorite za kasnejši obisk, ko je navzoča še ena oseba. Zelo vsiljivim osebam povejte, da boste obvestili policijo, prav tako pa ne sklepajte »ugodnih« pogodb na vratih in ničesar ne podpisujte, saj podpis nikoli ne pomeni le »čisto formalnost«.

Možnost, da postanete žrtev kazni-

vega dejanja lahko zmanjšajo tudi dobri odnosi s sosedi. Zato vam svetujemo, da seznanite soseda, da boste dalj časa odsotni, da prazni vaš nabiralnik, da občasno dvigne rolete, prižge luči, vključi radio, televizijo ipd., ker s tem preslepate morebitnega storilca kaznivih dejanj.

Če pa kljub samozaščitnemu obnašanju postanete žrtev kaznivih dejanj, ne tvegajte, kajti še vedno je bolje, da ste le premoženjsko oškodovani, kot pa da izpostavite vaše zdravje ali celo življenje. Veliko bolj pomembno je, da si storilca čim bolj natančno zapomnite, da ga boste znali opisati (višina, starost, oblačila, druge posebnosti), ali da si zapomnite ali zapišete znamko vozila, barvo in registracijsko številko vozila ter smer pobega s kraja dejanja.

ZAŠČITITE SE PRED VLOMILCI!

Na območju občine Grosuplje se v zadnjem času pojavlja več vlomov v stanovanjske hiše, predvsem v času med 16. in 20. uro. Storiteli v tem času vlomijo v stanovanjsko hišo, odnesejo pa predvsem denar in zlatnino. Zaradi tega imejte doma čim manj denarja in zlatnine, oz. navedene stvari skrijte tako, da jih ni mogoče najti. Storiteli pregledajo predvsem spalnice, kjer je ponavadi denar in zlatnina v predalih nočne omarice ali pa garderobnih omarah. Pregledajo tudi kopalnice, kjer se hrani predvsem nakit - zlatnina.

Z vašo pomočjo bomo storilca lažje in hitreje prijeli, s tem pa bomo preprečevali njihova nadaljnja dejanja in zagotovili še boljše varnostne razmere.

PEŠCI V PROMETU

Prav tako vas obveščamo, da se je na relaciji Grosuplje - Veliko Mlačvo pripetila prometna nesreča z udeležbo vozila in pešca, kjer je bil pešec hudo telesno poškodovan.

Obveščamo vas, da pešci lahko hodijo po vozišču tam, kjer ni pločnika, pešpoti ali kolesarske steze. Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje, ne glede na to, ali se nahajajo izven naselja ali v naselju. Pešec, ki ponoči hodi zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju, kjer ni pločnika ali pešpoti, po vozišču ali tik ob njem, mora nositi na vidnem mestu, na strani, ki je obrnjena proti vozišču, svetilko, ki oddaja belo svetlobo, ki je vidna s sprednje in zadnje strani, ali odsevnik - kresničko.

Pešec, ki ravna v nasprotju z navedenim, se kaznuje z globo 10.000 SIT.

Če nas potrebujete, pokličite na telefonsko številko 113 ali na številko 01/7818380, kjer se vam bo oglašil dežurni policist Policijske postaje Grosuplje. Če pa hočete ostati anonimni, pokličite na brezplačno številko 080 1200.

POLICIJSKA POSTAJA GROSUPLJE

Na območju Grosupljega IŠČEM ZAPOSLETEV za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom (4 ure upokojena). Imam srednješolsko izobrazbo in izkušnje na področju financ in računovodstva. Ponudbe na telefon: 041/842-516

NAJBOLJŠI GROSUPELJSKI ŠPORTNIKI V LETU 2004

Grosuplje, 11. februarja 2005 - V avli šole Louisa Adamiča na Tovarniški so pripravili kulturno in zabavno prireditev in podelili priznanja najboljšim grosupeljskim športnikom športnim delavcem, ki že več let delajo na področju športa. Hkrati so podelili tudi pokale rekreativcem.

V začetku prireditve sta vse prisotne obiskovalce, še posebej pa dobitnike priznanj, pozdravila vodja strokovne službe Zveze športnih organizacij Grosuplje Andrej Cevc in namesto odsotnega župana občine direktor občinske uprave Grosuplje Marko Podvršnik.

ŠPORTNI DOSEŽKI POSAMEZNIKOV

Priznanja je podeljeval Marko Podvršnik. Predsedstvo Zveze športnih organizacij Grosuplje je na svoji 17. seji, ki je bila 24. januarja 2005, na osnovi razpisa med prispelimi predlogi izbralo za priznanja za športne dosežke v letu 2004 naslednje predloge:

TINA KUHELJ in ANŽE JAKOPIN (Plesni klub M Grosuplje) sta dosegla med drugim naslednje vidne rezultate:
1. mesto na DP v akrobatskem rock&roll-u, bila sta skupna zmagovalca pokala Slovenije, 7-krat sta nastopila na Evropskem pokalu in osvajala mesta med tretjim in šestindvajsetim, v tekmovanju za Evropski pokal za leto 2004 sta osvojila skupno 2. mesto.

ROK IVANC (Strelsko društvo Grosuplje) je nanizal naslednje rezultate:
3. mesto na DP za mlajše mladince v streljanju z zračno pištolo, 1. mesto v državni ligi za mlajše mladince v streljanju z zračno pištolo, uvrstitev v državno reprezentanco in odlični nastop na tekmi Olimpijskih upov na Slovaškem.

MITJA GERZINA (Šahovski klub Grosuplje):
2. mesto na 6. državnem prvenstvu v dopisnem šahu, kot član slovenske reprezentance je na polfinalu 15. dopisne šahovske olimpiade dosegel drugi najboljši dosežek na četrti deski, delitev 2. mesta v sedmi polfinalni skupini 65. evropskega prvenstva v dopisnem šahu, 6. mesto v deseti polfinalni skupini 26. svetovnega prvenstva v dopisnem šahu, osvojitve naziva starejšega mednarodnega mojstra dopisnega šaha, ki je za naslovom velemojstra drugi najvišji naziv v dopisnem šahu.

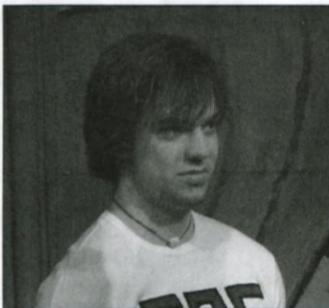
MONIKA POTOKAR (Športno društvo Flip-Flop Grosuplje):
1. mesto na DP za srednje šole v odbojki na mivki, 4. mesto na DP do 23 let v odbojki na mivki, uvrstitev v finale DP za mladinke (med štiri najboljše ekipe v državi), nastop za mladinsko državno reprezentanco v kvalifikacijah za EP v Franciji (4. mesto v svoji kvalifikacijski skupini).

DEJAN ČANČAR (Rokometni klub Pekarna Grosuplje):
1. mesto na mediteranskih igrah na Portugalskem, 4. mesto na evropskem kadetskem prvenstvu v Beogradu, 7. mesto s člansko ekipo RK Pekarna Grosuplje v 1. B državni ligi.

ŽELJKO MOIČEVIČ (Strelsko društvo Grosuplje) je tudi v tem letu dosegel lepe rezultate:
1. mesto na DP za mladince v streljanju z zračno puško, 1. mesto na DP za mladince v streljanju z malokalibrsko puško - 60 strelav leže, 3. mesto na SP študentov v streljanju z zračno puško - ekipno, 5. mesto na SP študentov v streljanju z zračno puško - posamezno, 21. mesto na EP za mladince v streljanju z zračno puško, nastop na tekmi svetovnega pokala v Milanu v članski konkurenci, ima status športnika mladinskega razreda in je najboljši strellec v mladinskih vrstah v Sloveniji.

RENATA VRŠIČ ORAZEM (Strelsko društvo Grosuplje):
1. mesto na DP z malokalibrsko puško - 40 strelav leže, 1. mesto na DP z malokalibrsko puško v trojnem položaju (3 x 20 strelav), izpolnitev norme za nastop na EP z malokalibrsko puško, nastop na EP z zračno puško, status športnika mednarodnega razreda.

IGOR CVETEK (Hokejski klub Olimpija):
2. mesto na SP U-20 v Estoniji I. divizije. (Proglašen je bil za najboljšega branilca prvenstva.) Za malenkost se jim je izmuznila uvrstitev v A skupino svetovnega hokeja (elitno divizijo). Je eden od najmlajših hokejistov (letnik 1986) pri članskem moštu Olimpije.

ŠPORTNI DOSEŽKI EKIP

EKIPA STAREJŠIH DEKLIC V ODBOJKI NA MIVKI OŠ BRINJE:
1. mesto na občinskem prvenstvu osnovnih šol, 1. mesto na medobčinskem prvenstvu osnovnih šol, 2. mesto na regijskem prvenstvu osnovnih šol, 4. mesto na državnem prvenstvu osnovnih šol.

ROKOMETNA EKIPA STAREJŠIH DEČKOV OŠ BRINJE (v njenem imenu je priznanje prevzel igralec Blaž Grum):
1. mesto na občinskem prvenstvu osnovnih šol, 1. mesto na medobčinskem prvenstvu osnovnih šol, 1. mesto na regijskem prvenstvu osnovnih šol, 3. mesto na državnem prvenstvu osnovnih šol.

ATLETSKA EKIPA STAREJŠIH DEČKOV OŠ LOUISA ADAMIČA:
1. mesto na regijskem prvenstvu osnovnih šol, 2. mesto na ekipnem državnem prvenstvu osnovnih šol.

KOŠARKARSKA EKIPA MLAJŠIH DEČKOV OŠ LOUISA ADAMIČA:
1. mesto na občinskem prvenstvu osnovnih šol, 1. mesto na medobčinskem prvenstvu osnovnih šol, 1. mesto na regijskem prvenstvu osnovnih šol, 2. mesto na državnem prvenstvu osnovnih šol.

EKIPA ČLANOV STRELSKEGA DRUŠTVA GROSUPELJE V STRELJANJU Z ZRAČNO PUŠKO (priznanje sta prevzela Renata Vršič Oražem in Željko Moičević):
5. mesto v 1. državni ligi, kar je največji dosežek v ligaški konkurenci pri članskih ekipah iz občine Grosuplje.

LOKOSTRELSKI KLUB TURJAK:
Lokostrelski klub Turjak ima sedež v sosednji občini. V njegovih vrstah pa nastopa kar nekaj občanov iz naše občine in to so: Katarina Ratnik, David Trontelj, Samo Petrovič, Edvard Goršič. V letu 2004 so dosegli vrsto odličnih uvrstitev na različnih tekmovanjih. Med temi dosežki je prav gotovo najbolj odmeven nov evropski rekord mladince Davida Trontlja v disciplini dolgi lok.

PODELITEV PRIZNANJ ZASLUŽNIM ŠPORTNIM DELAVCEM

Na osnovi 22. člena statuta Zveze športnih organizacij Grosuplje podeljuje priznanja (zlato, srebro in bronasto) zaslužnim športnim delavcem in klubom za dolgoletno delo na področju športa. Med prispelimi predlogi po sklepu predsedstva ZŠO Grosuplje, sprejetim na 14. redni seji, priznanje prejme:

SREBRNO PRIZNANJE ZA 20-LETNO DELO: JANEZ DOLINŠEK - član Konjeniškega kluba Grosuplje:

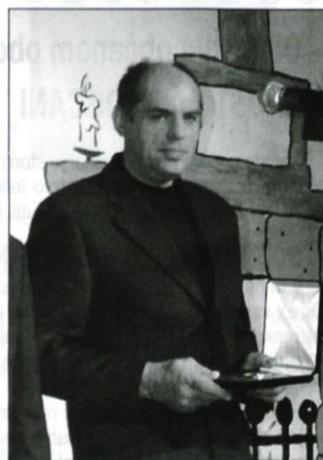
Janez se je aktivno vključil v delo Konjeniškega kluba Grosuplje v letu 1980 in je aktiven član še danes. Kot član Upravnega odbora KK Grosuplje je deloval predvsem na področju rekreacije. Leta 1981 je kupil prvo plemensko kasaško kobilo. Poleg udejstvovanja v kasaštvu je leta 1985 opravil izpit za sodnika kasaških dirk in od takrat dalje vse do danes aktivno deluje kot sodnik kasaških dirk. Kot aktivnega delavca v kasaškem športu so v letu 2001 izvolili za Predsednika združenja sodnikov Kasaških dirk Slovenije.

Leta 2001 je preusmeril svojo kmetijo v rejo kasaških konj. Rezultati so se pokazali kmalu, saj je leta 2002 dosegel prvo zmago na kasaških dirkah. V letu 2004 je od 20 startov dosegel 2 zmagi, 3 druga mesta, 2 tretja mesta in 14 uvrstitev na nagrajena mesta. Trenutno Janez s hčerjo Ajdo, na katero prenaša svoje znanje, trenira 4 konje kasače, v hlevu pa imata tudi 3 plemenske kobile.

Dosedanja prehojena pot kaže konjeništvu predanega človeka in želimo si, da bi na tej poti vztrajal čim dalj časa.

BRONASTO PRIZNANJE ZA 10-LETNO DELO: BORUT KNEISEL - član Konjeniškega kluba Grosuplje

Borut deluje na področju konjeništvu že od svojega 11. leta dalje, se prvi več kot 25 let. Leta 1981 se je včlanil v Konjeniški klub Ljubljana, kjer se je učil jahanja pod vodstvom Mojce Koren. Leta 1990 se je udeležil prvih tekmovanj v preskakovanju ovir do višine 1m (A0, A1). Leta 1992 je uspel kupiti prvega svojega konja, s tem pa so tudi narasli tekmovalni cilji. Znanje o treniranju

in tekmovalju nabira pri različnih trenerjih. V letu 2002 je prisostvoval pri treningu svetovno znanega nemškega tekmovalca in trenerja Marcusa Beerbauma. Uspešno je opravil tudi izpit za inštruktorja jahanja. V letu 1997 se je preselil v našo občino, kjer se je tudi včlanil v Konjeniški klub Grosuplje. Izvoljen je bil tudi v upravni odbor KK Grosuplje. Vsa leta sodeluje pri organizaciji klubskih prireditev in tekmovanj. Priznanji je podelil vodja strokovne službe Zveze športnih organizacij Grosuplje g. Andrej Cevc.

RAZGLASITEV PRVAKOV OBČINSKIH IN MEDOBČINSKIH REKREATIVNIH TEKMOVANJ

Pokale je prav tako podeljeval g. Andrej Cevc.

NAMIZNI TENIS

Medobčinskega rekreativnega prvenstva v namiznem tenisu se je udeležilo 9 ekip. Sistem tekmovanja je bil ligaški, razdeljen v spomladanski in jesenski del prvenstva.

1. mesto je osvojila ekipa ŠMARJE MLADI,
2. mesto je osvojila ekipa VELIKE LAŠČE,
3. mesto je osvojila ekipa »KOMUNALNE GRADNJE« - KRKA.

BALINANJE

Medobčinskega prvenstva v balinanju se je udeležilo 7 ekip. Odigrano je bilo 42 tekem v 14 kolid jesenskega in spomladanskega dela.

1. mesto je osvojila ekipa PEKARNA GROSUPLJE,
2. mesto je osvojila ekipa MRAVLJICA BALINČEK GAJUNIČE,
3. mesto je osvojila ekipa BALINARSKI ŠPORTNI KLUB MRAVLJICA.

ODBOJKA

Medobčinskega prvenstva v odbojki za ženske se je udeležilo 5 ekip. Po končanem spomladanskem in jesenskem ligaškem prvenstvu je naslov medobčinskega prvaka občin Dobrepolje, Ivančna Gorica in Grosuplje osvojila ekipa:

1. mesto je osvojila ekipa LISICE,
2. mesto je osvojila ekipa LIMONE,
3. mesto je osvojila ekipa PARTY-ZANKE.

Medobčinskega prvenstva občin Dobrepolje, Ivančna Gorica in Grosuplje v odbojki za moške se je udeležilo 6 ekip iz vseh treh občin.

1. mesto je osvojila ekipa ŠPORTNEGA DRUŠTVA GROSUPLJE,
2. mesto je osvojila ekipa ŠPORTNEGA DRUŠTVA DOBREPOLJE,
3. mesto je osvojila ekipa PUPA PUB BANANE.

V kulturne programu so nastopili:

- Kvartet violončel Glasbene šole Grosuplje, ki je zaigral skladbe Georga Philippa-Telemanna Koncert in C - Adagio - Allegro, Now body knows the trouble I've seen, črnsko duhovno Klic naš se dviga v priredbi Fritza Moserja ter tri slovenske narodne Kuh pa ti piskaš, Pozimi pa rožice ne cveto in Žabe v priredbi Edvarda Adamiča,

- Mladi harmonikar Glasbene šole Grosuplje Luka Žitnik je na klavirski harmoniki zaigral skladbo Slavka Avsenika na Aytocesti,

- Mlada harmonikarja Glasbene šole Grosuplje Mitja Prhaj in Aleš Gačnik pa sta na diatonični harmoniki zaigrala vsak eno skladbo, in sicer: S. in V. Avsenika Od vasi do vasi in Franca Miheliča Ko harmonika zapoje.

Program je vodil Aleš Kozina z radia Zeleni val, ki je program popestril z vprašanji nagrajencem. Nekateri med njimi so bila tudi humorno obravnava.

V uradništvu Grosupeljskih odmevov čestitamo vsem dobitnikom priznanj. Jože Miklič

NOVI USPEHI PLESALCEV PLESNEGA KLUBA M GROSUPLJE

Leto 2004 se je končalo, prav tako plesna sezona plesalcev akrobatskega rock&rolla, Plesnega kluba M Grosuplje. Sezona je bila zelo uspešna, po svoje razgibana za vsak plesni par. Cilji, zastavljeni v začetku leta 2004, so bili ob koncu sezone uresničeni na veselje plesalcev in vseh nas, ki jih spremljamo in bodrimo.

Čeprav nas nekaj mesecev ni bilo v medijih in vas nismo seznanili z dosegli, so naši plesalci rock&rolla, hip hopa in udeleženci družabnega plesa aktivno delali. Družabni ples se je odvijal v Družabnem domu, kjer so udeleženci spoznavali nove plesne korake in utrjevali nova poznanstva. Tečaj smo zaključili s plesom v avli na OŠ na Tovarniški.

Hip hoparji so pridno obiskovali ure plesne šole, kaj pa so se naučili, pa so pokazali na Božičkovem plesu na Vrhniki.

Plesalci rock&rolla pa so bili skozi leto pravi garači. Poleg vsakodnevnih treningov so se udeležili tudi vseh domačih (slovenskih) tekem, pa tudi v evropskem in svetovnem merilu so merili svoje moči s svojimi plesnimi nasprotniki zelo uspešno in dosegli zavirljive rezultate.

KAJ ROCK&ROLL SPOH JE (ROJSTVO ROCK&ROLLA)

V norih petdesetih letih je svet preplaval val navdušenja nad glasbo, ki so jo izvajali Chuck Berry, Jerry Lewis, Buddy Holly... in kljub mnogim, že obstoječim vrstam plesa, ga ni bilo, ki bi omogočal gibanje in dovolj hitrih ritmih. Potreba po izražanju je porodila nov ples z značilnim brčanjem - kikanjem, mladi pa so na plesnih podijih kikanju dodali še akrobatske figure in tako je ples leta 1951 dobil svoje ime-rock&roll. Zadovoljstvo plesalcev in gledalcev je bilo popolno.

Akrobatski rock&roll je športno plesna zvrst, ki se je v zadnjih petindvajsetih letih uveljavila tudi pri nas. Rock&roll glasba 50-ih let in današnji 4/4 ritmi popularne glasbe so izvrstna podlaga za akrobatske vragolije članov, ob katerih nam neredko zastane dih. Zanimive pa so tudi atraktivne koreografije na glasbene fraze, najrazličnejši domiselni uvodi in zaključki, v katerih blestijo mladinski pari. Prvič sta akrobatski rock&roll v Sloveniji predstavila Viktorija Tomič in Fredi Novak leta 1979 in letos tako mineva 26 let od prvih korakov pri nas. Prvo uradno državno prvenstvo je bilo leta 1984 in minevalo so leta, vse bolj pogosto pa so slovenski rock&roll pari stali na stopničkih svetovnih in evropskih prvenstev in pokalov.

Slovenski rock&roll je tako in drugače v samem svetovnem vrhu.

ANŽE KNEZ - MANCA STRUBELJ

Anže je že stari maček, Manca pa je na pot rock&rolla šele stopila, saj skupaj plešeta šele nekaj mesecev. Veljata za zelo prizadaven plesni par in glede na njuno mladost in marljivost v prihodnosti veliko obetata. V zelo kratkem času sta dosegla izjemen uspeh, kar resnično kaže na njuno uspešno, perspektivno pot v prihodnosti. Na njunem prvem skupnem nastopu na zaključni tekmi za Pokal Slovenije 2004 na Vrhniki sta dosegla 2. mesto v MINI razredu.

BLAŽ HREN - ŠPELA ROBLEK

Blaž in Špela sta v letu 2004 izpolnila svoj zastavljeni cilj. Na Državnem prvenstvu v Grosupljem sta dosegla 1. mesto in 2. mesto na zaključku Pokala Slovenije na Vrhniki v razredu starejših mladincev, na svetovnem pokalu v Tuzli pa sta v hudi konkurenci v svojem razredu zasedla solidno 11. mesto. Z malo več truda pa lahko v svetovnem merilu računata na še boljše rezultate.

FRANCI PEVC - KLAVDIJA BABNIK

Tudi Franci in njegova nova soplesalka Klavdija sta kljub zatišju dosegla na Vrhniki pohvale vreden rezultat. V članskem C razredu sta osvojila 1. mesto.

ANŽE JAKOPIN - TINA KUHELJ

Člana B razreda v akrobatskem rock&rollu Anže in Tina sta v letu 2004 uresničila vizijo, postavljeno v začetku sezone. Postala sta državna prvaka na tekmi v Grosupljem in absolutna pokalna zmagovalca Slovenije na Vrhniki. Poleg izjemnega dosežka v Sloveniji sta uspeh požela tudi v tujini. Pristala sta na 2. mestu na evropski rang lestvici in okronala svoj trud in delo skozi celo leto. Svoje znanje uspešno prenašata v klub in v vrstah v Grosupljem.

Z ostalimi plesalci Anže in Tina uspešno sodelujeta v raznih projektih, nastopih in spotih z znanimi ansambli in skupinami kot so Slapovi, Rok & Band, Čuki. Tudi v tem sodelovanju najdeta svojo moč za delo naprej.

V začetku meseca februarja je Zveza športnih organizacij Grosuplje pridelala podelitev priznanj športnikom in športnim delavcem občine Grosuplje za leto 2004. Med dobitniki priznanj sta bila tudi Anže Jakopin in Tina Kuhelj. S svojimi dosežki in znanjem sta uspešno predstavljala Grosuplje v Sloveniji in tudi izven naših meja.

Ob tej priložnosti se plesalci in člani PK M Grosuplje zahvaljujemo vsem sponzorjem, krasni publikli na tekmovalju v Grosupljem, g. županu Janezu Lesjaku, g. Božidarju Gabrijelu, g. Andreju Cevcu in upamo na uspešno sodelovanje tudi v letu 2005, ki je že na široko odprlo vrata.

Anita Kramar in Marjan Jakopin

PREGLED TENIŠKIH TEKMOVANJ T. K. GROSUPLJE V LETU 2004

Tudi minulo leto so bila igrišča Teniškega kluba Grosuplje priziščena močnega turnirja z izvrstno igralsko zasedbo. Gledalci so imeli priložnost videti kvaliteten tenis izpod rok 50 najboljših slovenskih igralcev v kategoriji do in nad 40 let. Dvojboji niso prizanašali s časom, vendar so kljub svoji dolgotrajnosti navdušili s kvaliteto.

Rezultati so bili naslednji:

Grosuplje open:
28. 8.-30. 8. 2004 (sobota, nedelja)

Število udeležencev: 50
Kategorija do 40 let:
1. mesto: M. Pogačnik (Kranj)
2. mesto: M. Škrjanc (Grosuplje)
3. mesto: M. Jurman (LJ), D. Bolhan (Litija)
Kategorija nad 40 let:
1. mesto: V. Žibrat (MB)
2. mesto: J. Škrjanec (Grosuplje)
3. mesto: M. Štefanovič (LJ).

Tretje septembrsko soboto je bilo občinsko prvenstvo, na katerem so svoje moči prav tako merili v dveh kategorijah. Tokrat se je med seboj pomerilo 24 domačih igralcev iz grosupeljske občine.

Na istih igriščih pa so ta dan sodelovali tudi mlajši igralci do 14 let, ki so dokazali napredek iz lanske sezone.

Rezultati:
Medobčinsko prvenstvo: 25. 9. -26. 9. 2004 (sobota, nedelja)

Število udeležencev: 24
Kategorija do 40 let:
1. mesto: M. Lukanc
2. mesto: B. Perme
3. mesto: L. Koleša, M. Marinčič
Kategorija nad 40 let:
1. mesto: J. Kralj
2. mesto: M. Šircelj
Kategorija do 14 let:
1. mesto: S. Stipič
2. mesto: A. Jerovšek

3. mesto: M. Kotar, D. Zupančič

Za tekmovalce do 14 let to ni bil prvi turnir sezone, ki so se ga udeležili, saj redno hodijo na odprta prvenstva in si pridno nabirajo točke TZS. Izpostavil bi rezultate Aljaža Jerovška, Matjaža Kotarja in Tjaše Lah z uvrstitvijo v finale in polfinale. S tem so nameč dokazali, da tudi v prihodnje lahko računamo nanje. Niso pa edini, ki v klubu veljajo za perspektivne igralce. Naj omenim še Špelo Prijon, Tilna Bučarja, Tima Vidica, Aljaža Gorjupa, Tomaža Riffila v kategoriji do 11 in 12 let; Anjo Jerovšek, Davida Zupančiča, Miha Bučarja v kategoriji do 14 let in Eriko Hrovat, Tanjo Lah, Sandija Stipiča, Žiga Boštjančiča v kategoriji do 16 let.

Posebna zahvala ob uspehih, ki jih dosegajo igralci našega kluba, velja upravi kluba, članom kluba in sponzorjem, ki omogočajo nemoten potek dela, usklajeno medsebojno delovanje in s tem razvoj našega kluba.

Marko Škrjanc

TRUBARJEVA KONJENICA PONOSNO ZAKORAKALA V DEVETO LETO

19. februarja smo imeli v Gostišču Lovor občni zbor, le gripa je onemogočila polno udeležbo.

Upravni odbor in organi društva uživajo med člani veliko zaupanja. V njem so sami zanesenjaki, pripadniki konjenici in se držijo obljubljenih besed. Da naše društvo pridobiva na ugledu, potrjuje tudi devet novih članov od Stahovice pri Kamniku, Ljubljane, občine Škofljice, Dobrepolske doline in Kočevja.

Smernice zbora so bile izobraževanje, disciplina, pohodi, tekmovalja in udeležba na prireditvah.

Svoj priznani Trubarjeva konjenica praznuje na rojstni dan Primoža Trubarja, ki je bil krščen pri istem krstnem kamnu kot mi, farani Škocjana pri Turjaku. V prijateljskem sodelovanju ga praznujemo skupaj s KS Škocjan, ki pripravi tudi bogat kulturni program, katerega se rad udeleži tudi župan občine Grosuplje Janez Lesjak. V odlični družbi in ob dobri kapljici se nam porodijo nove ideje za popestritev življenja v Škocjanu.

Letos bomo priredili prave srednjeveške viteške igre, zato spoštovani občani in bralci, ne zamudite priložnosti za ogled le-teh v začetku junija.

V osemletnem obdobju delovanja je smodobil veliko prijateljev po celi Sloveniji. Da pa je sosed najboljši prijatelj, se pridobilo veliko. Že vsa leta namreč sodelujemo z društvoma prijateljev konj iz Višnje Gore in Velikih Lašč.

Tako zreli in trdni, kot je v tem trenutku, naša konjenica še ni bila. Ob desetletnici bo dosegla vrh svoje slave. Takrat pa si bomo slovesno obljubili zvestobo in pripadnost vsaj za nadaljnih deset let, v ponos krajem, od koder člani smo.

Anton Kraljič

Razpis odprtega rekreativnega občinskega prvenstva v malem nogometu za leto 2005

ZŠO Grosuplje razpisuje odprto rekreativno prvenstvo Občine Grosuplje v malem nogometu za leto 2005. Tekmovalje bo predvidoma izpeljano v obliki dvokrožnega ligaškega sistema (pomlad - jesen). Podrobnejši sistem tekmovanja bo obdobje od števila prijavljenih ekip.

Posamezna ekipa lahko prijavi do šestnajst (16) igralcev, brez omejitev.

Priznanja prejmejo tri (3) prvo uvrščene ekipe, medtem ko si pravico nastopa na medobčinskem prvenstvu občine Grosuplje, Ivančna Gorica, Škofljica in Grosuplje, pridobi najvišje uvrščena ekipa iz Občine Grosuplje.

Prijavne obrazce dobite pri organizatorju tekmovanja na gornjem naslovu. Prijava mora

prispeti na naslov ZŠO Grosuplje do petka, 1. aprila 2005 (ni prvoaprilska).

Predviden pričetek tekmovanja je sobota, 16. 4. 2005.

Višina prijavnine bo določena naknadno glede na število prijavnih ekip. Dodatne informacije o tekmovanju lahko dobite pri organizatorju tekmovanja.

Vodja strokovne službe ZŠO Grosuplje, Andrej Cevc

ZVEZA ŠPORTNIH ORGANIZACIJ GROSUPLJE
Ljubljanska cesta 40A
1290 Grosuplje
01 / 7864 - 745
GSM 041 / 726 - 898
e-mail: andrej.cevc@guest.arnes.si

PO POTEH SOŠKE FRONTE - Skalnica - Vodice - Grgar

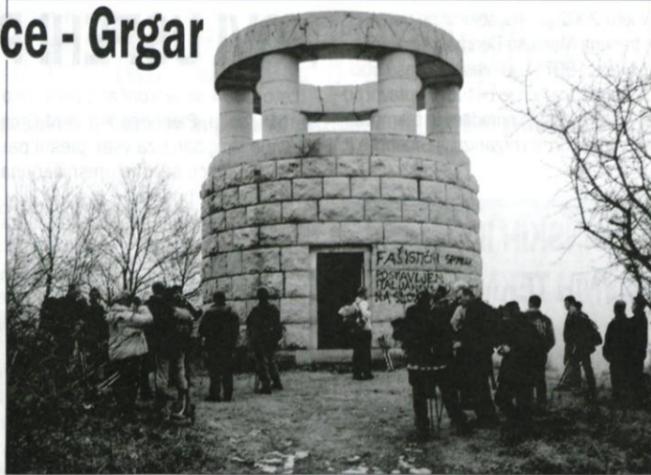
Ko smo prejeli vabilo kolegov iz GK (Gomiški klub) Zgomjesoške doline za obisk in ogled ostankov soške fronte okrog Skalnice nad Solkanom, smo se zlahka odločili. Čeprav sredi zime, vreme in snežne razmere v tem delu Primorske ne bi mogle preprečiti pohoda, napovedanega za 12. februar.

Soška fronta je bila v mojih mladih letih vedno sinonim za prvo svetovno vojno. Tam so se borili in umirali naši dedje. Bojevali so se tudi na drugih bojiščih; v Karpatih, Galiciji in drugje, vendar najstrašnejše in najbolj odločilne bitke so se vršile tukaj, na naših tleh. Po nekaterih podatkih je na tem področju v najhujših dneh padlo po 15.000 vojakov.

Zjutraj smo se odpeljali proti Novi Gorici in Solkanu do sedla Prevalo. Hrib Sabotin na naši levi strani smo obiskali že pred leti, področje okrog Škabrijela na desni strani ceste pa lani. Pri gostilni Skalnica na sedlu je bilo zborna mesto, kjer se nas je zbralo kar štiriindvajset, v hribe in njih

zgodovino zazrtih pohodnikov. Vodnik, domačin Benjamin iz bližnje vasi Grgar, nas je že po nekaj sto metrih asfaltna ceste odpeljal na stezo in nam

velel pripraviti ročne ali naglavne svetilke. Malce sklonjeni smo vstopili v prvo italijansko kaverno. Potem pa še v drugo in tretjo... Hodili smo po bregu, poleg vhodov

večinoma v skalo vklesanih rogov, betona je le malo. Sedaj je breg poraščen z nizkim drevjem, takrat pa je bila vsa ta pokrajina popolnoma gola, celo trava je bila vsa požgana. Nehote smo podoživljali tisto nenehno pokanje in gmenje. Z malo domišljije smo si predstavljali, kako je bilo, če si pomolil glavo ven iz rova, ko je na

nasprotni strani zrlo vate na tisoče sovražnih cevi.

Po besedah vodnika v najhujšem obdobju obe sovražni strani sploh nista mrtvih pobirali in pokopavali, trupla so ležala kar na kupih in razpadala. Pojavila je še druga nadloga. Že prej prisotne podgane (bile so na vseh podobnih strmjenih frontah) so se hitro namnožile, postale so zelo velike in napadalne, grizle so tudi žive.

Skozi goro smo šli po avstrijskem več sto metrov dolgem preskrbovalnem jašku, ki je bil ponekod tako nizek, da smo se premikali nekaj časa tudi po kolnih, nahrbtnik pa prestavljali poleg sebe naprej. Stranske votline, ki so temno gledale v nas, so služile za shrambe hrane, streliva in za nameščanje ranjencev. Rov je nato zavil strmo navzgor ob vrvi in jeklenici. Skale so postale mokre in gladke, od nekdaj je potegnil prepah. Končno smo stopili na prave betonske stopnice in kmalu zagledali luč dneva. Močno smo si odahnil.

Steza je vodila naprej na Frančiškov vrh, kjer je lepo urejena razgledna ploščad s kipom sv. Frančiška v sredi. Svetnik visoko dviga roke in je obrnjen proti vrhu Skalnice, kjer stoji mogočna romarska cerkev Svetogorske Kraljice. V smeri njegovega pogleda smo hodili še pol ure. Tukaj nam je vodnik ponudil pol ure časa in na izbiro tri možnosti; ogled cerkve, obisk lokala ali obisk romarskega muzeja na Sveti Goro. Večina se je odločila (po načelu: prvo duša, potem telo, nato kultura) najprej za cerkev, potem lokal in nazadnje muzej, ki pa je bil zaradi nam neznanih vzrokov zaprt. Pri ogledu Marijine bazilike smo po naključju srečali koprškega škofa msgr. Metoda Pirha, ki nam je ljubeznivo segel v roke, češ tudi planinci ste po svoje večni romarji.

Cerkev je bila zgrajena po letu 1539, ko se je mladi pastirici Uršuli Ferligoj iz vasi Grgar prikazala Mati Božja in ji naročila, naj se na Skalnici sezida cerkev, katera je v kratkem postala priljubljeno romarsko središče in kraj številnih čudežnih ozdravljenj. Zahvale in znamenja uslišanj so shranjena v svetogorskem muzeju.

Tudi za obisk lokala in tisto našo nujno kavo je ostalo nekaj časa.

Sveto Goro smo zapuščali pri znamenju, ki povezuje mednarodno pot treh Marijinih svetišč; Sveto Goro nad Novo Gorico, Staro Goro v Furlaniji in Marijino Celje na Koroškem.

Ogledali smo si še grobnico italijanskega generala pri sv. Jakobu in galerijo zaklonišč italijanske vojske v več nadstropjih na Vodica. Posebno zanimivo je originalno skladišče vreč cementa (še na paletah), ki pa so že okamenele.

Ob potoku Slatna smo se spustili v vas Grgar, kjer je pri ceki sv. Martina, po ustnem izročilu, pokopana pastirica Uršula Ferligoj, iz Grgarja smo se ob plinovodu povzpeli nazaj na naše jutranje izhodišče na Prevalo.

Marjan Perme

OGLASNO TRŽENJE: CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRACUN ŠTEVILA TOČK

okvirne dimenzije oglasa v cm	površina v cm2	korekcijski faktor	točke (točka je 0,511292 EURA)
5.0 x 10.0	50	1549	77
6.0 x 10.0	60	1468	88
8.0 x 10.0	80	1306	104
10.0 x 10.0	100	1152	115
15.0 x 10.0	150	1066	160
10.0 x 20.0	200	1017	203
15.0 x 20.0	300	961	288
20.0 x 20.0	400	930	372
25.0 x 20.0	500	919	460
POL STRANI	554	912	505
30.0 x 20.0	600	907	544
40.0 x 20.0	800	878	702
CELA	1108	864	957

Točka znaša protivrednost 0,511292 EUR v SIT po srednjem tečaju BS na dan obračuna.

TABELA OKVIRNEGA IZRACUNA

okvirne dimenzije oglasa v cm	tečaj EURA 17.1. 2004	neto vrednost oglasa	končni znesek z DDV
5.0 x 10.0	237.03	9387	11284
6.0 x 10.0	237.03	10675	12810
8.0 x 10.0	237.03	12662	15195
10.0 x 10.0	237.03	13962	16754
15.0 x 10.0	237.03	19379	23255
10.0 x 20.0	237.03	24651	29591
15.0 x 20.0	237.03	34941	41929
20.0 x 20.0	237.03	45085	54102
25.0 x 20.0	237.03	55689	66827
20.0 x 27.7	237.03	61234	73481
30.0 x 20.0	237.03	65955	79145
40.0 x 20.0	237.03	85128	102153
40.0 x 27.7	237.03	118022	139226

Izračun je pripravljen na podlagi tečaja EVRA 17. januarja 2004 za oglase na črno-belih straneh. Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5 in na naslovnici s faktorjem 2,00.

V CENO NI VRAČUNANO OBLIKOVANJE OGLASA.

Račun se izstavi po izidu časopisa. K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo. Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %.

Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglaševanju.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je vsak prvi petek v mesecu. Predhodno pokličite za rezervacijo časopisnega prostora za vaš oglas.

Če boste oddali digitalno oblikovan oglas, mora biti zapisan v EPS (pri vektorskem EPS-u je potrebno fonte spreminiti v krivulje), JPG (brez stiskanja) ali TIF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razložitvi).

Digitalno izdelan oglas lahko pošljete na elektronski naslov jozem@siol.net. Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca končne grafične postavitve amset@siol.net (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom IV/5), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (GSM 041/ 98 22 33) ter mu po pošti na njegov domači naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročilnico najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (piar) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

REZULTATI IN KONČNA LESTVICA ODPRTEGA ZIMSKEGA PRVENSTVA OBČINE GROSUPLJE ZA LETO 2004-2005 V MALEM NOGOMETU

Prvenstva se je udeležilo 20 ekip.

LESTVICA (1. liga):

	število tekem	zmage	remiji	porazi	TOČKE	dani goli	prejeti goli	gol razlika
1 PROPALICE	9	7	0	2	21	41	29	12
2 RAČNA	9	6	0	3	18	36	19	17
3 ŠD PONIKVE	9	5	2	2	17	30	18	12
4 AVTO GROSUPLJE	9	5	2	2	16	31	24	7
5 MIZARSTVO TRUNKELJ KRKA	9	5	1	3	16	34	29	5
6 DEMOLITION TEAM	9	4	1	4	13	30	35	-5
7 ŠMD TURJAK	9	3	2	4	11	33	32	1
8 ŠD DOBREPOLJE SNEŽAK	9	3	1	5	10	31	33	-2
9 AVTEK ŠMARJE	9	1	1	7	4	16	42	-26
10 ŠD KBM - EKIPA	9	1	0	8	3	19	40	-21

LESTVICA (2. liga):

	število tekem	zmage	remiji	porazi	TOČKE	dani goli	prejeti goli	gol razlika
1 MOLECULA	9	7	1	1	22	38	11	27
2 X7	9	6	1	2	19	24	15	9
3 NK BRINJE I	9	6	1	2	19	41	23	18
4 ŠTUDENSKI KLUB GROŠ	9	5	1	3	16	24	28	-4
5 SIGMA TEAM & MIX BAR	9	5	1	3	16	26	13	13
6 LAŠKI PESJANI	9	4	2	3	14	39	29	10
7 PROSTEL	9	2	2	5	8	20	38	-18
8 DIA-REZ	9	2	1	6	7	26	33	-7
9 PEKARNA GROSUPLJE	9	2	0	7	6	19	31	-12
10 NK BRINJE II	9	0	2	7	2	15	51	-36

FAIR PLAY (lestvica):

	število tekem	prekrški	POVPREČJE
1 RAČNA	13	39	3,00
2 ŠD PONIKVE	14	45	3,21
3 DEMOLITION TEAM	13	42	3,23
4 LAŠKI PESJANI	14	49	3,50
5 ŠMD TURJAK	14	51	3,64
6 AVTO GROSUPLJE	13	48	3,69
7 PROSTEL	14	52	3,71
8 PEKARNA GROSUPLJE	14	53	3,79
9 SIGMA TEAM & MIX BAR	14	55	3,93
10 X7	14	58	4,14
11 ŠTUDENSKI KLUB GROŠ	14	59	4,21
12 NK BRINJE I	14	59	4,21
13 MIZARSTVO TRUNKELJ KRKA	14	63	4,50
14 MOLECULA	13	60	4,62
15 NK BRINJE II	14	65	4,64
16 AVTEK ŠMARJE	14	66	4,71
17 DIA-REZ	14	67	4,79
18 ŠD KBM - EKIPA	14	69	4,93
19 PROPALICE	14	70	5,00
20 ŠD DOBREPOLJE SNEŽAK	14	70	5,00

Podatke posredoval Andrej Cevc, ZŠO Grosuplje

Kaj bi z lovorjem?

TABORNIŠKI ROD LOUIS ADAMIČ

vabi vse ljubitelje dobre družbe in kuhanja na prostem, da zakuhajo svoj golaž in se tako potegujejo za lovoriko

GOLAŽ V LETA

Tradicionalno tekmovanje bo v nedeljo 24. 4. 2005 od 8.00 dalje na igrišču OŠ Louis Adamič na Tovarniški v Grosupljem.

Če imate slab izgovor, da vas ne bo, brez skrbi, pomazali bomo sami!!!

Tekmovanje je odprtega tipa, tekmujejo lahko tričlanske ekipe, spol in starost nista pomembna. Prijave sprejemamo najkasneje do 18. aprila 2005.

Za podrobnejša pravila tekmovanja, dodatne informacije in prijave kontaktirajte: Andrej Brezec, Jurčičeva 11/7, 1290 Grosuplje; tel. 78 71 208 ali GSM 041 323 356; e-naslov: abdesign@siol.net

Ob prijavi ekipa plača "KOTELZACIJO"

Osvojite lovoriko!!!

Bar pr' Mrtinet v sodelovanju s Kolesarskim društvom Grosuplje prireja

III. tradicionalno kolesarsko akcijo k Mrtinet na klobaso

Akcija se prične 1. 4. 2005 in traja do vključno 24. 9. 2005. Vsak udeleženec prejme brezplačni evidenčni kartonček pr' Mrtinet, v katerega bo potrebno zbrati 15 žigov. Vsak dan šteje samo en žig, kar pa ne pomeni, da ne smeš lokacije obiskati večkrat na dan. Ko udeleženec zbere 15. zaporedni žig, ga gostitelj bar pr' Mrtinet nagradi z domačo klobaso, ter po želji dobi drugi evidenčni kuponček. Zaključek akcije bo v nedeljo, 25. 9. 2005 v podu pr' Mrtinet, kjer bo velika zabava s podelitvami priznanj, srečelovom in golažem za vse udeležence akcije. Vsak udeleženec, ki bo zbral 50 obiskov, bo nagrajen z majico.

ZA VSE OSTALE INFORMACIJE SMO DOSEGLJIVI NA TEL. ŠT. 041 414 200

VABLJENI V LUČE!

KOZMETIČNI SALON

THALGO CENTER - SPA

PRIŠLA BO POMLAD...

oblikovanje telesa z vanilijo in čokolado!

NOVO

Brinje c. 1/47, 1290 Grosuplje, tel.: 01/7865-866

MAXIMA

trgovina s spodnjim perilom in nogavicami

Nova kolekcija perila za pomlad 2005

Lektos d.o.o., Adamičeva 3b, 1290 Grosuplje
Tel./fax: (01) 786-46-49

TRGOVINA BOŠTANJ IN ZADRUGA SAMOPOMOČ ZAGRADEC
VABITA NA UGODNE SPOMLADANSKE NAKUPE!

ODPIRALNI ČAS: PONEDELJEK - PETEK 8.00 - 17.00,
SOBOTA 8.00 - 12.00, NEDELJA IN PRAZNIKI ZAPRTO.

SAMOPOMOČ ZAGRADEC Z.B.O.
VELIKO MLACEVO 59
1290 GROSUPLJE

TEL: (01) 786 36 67

SEMENA IN OPRAVILA NA VRTU

V trgovini Boštanj smo za vas poskrbeli, da dobite vse za urejanje okrasne trate - od košnje do gnojenja.

Na zalogi imamo tudi semensko travo (za košnjo ali pašo) pakirano od 1 kg do 20 kg.

Po ugodnih cenah dobite umetna gnojila, semensko koruzo (PIONER, ANJOU, BC 318), in semenski krompir.

Za gospodinje pa imamo gospodinjski plin (kuhinjske jeklenke butan-propan).

Obiščite trgovino Boštanj, mi pa vas bomo prepričali s pestro ponudbo in z zelo ugodnimi cenami.

Pivnica in Pivovarna

Anton

EPG

1956

instalacije

d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20

Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbene servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdelava vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstaltarjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinjstvenih strojev in aparatov;
- na željo stranke izvajamo dostavo na dom, izvedemo prikllop; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičeva 15

NOVO!

tiskarna · založba · fotokopirnica

PARTNER
graf d.o.o.

NOVO!

1290 GROSUPELJE, Kolodvorska 2
Telefon: (01) 786 11 77, (041) 351 773
Telefax: (01) 786 15 87
E-mail: partner.graf@siol.net

DIGITALNI TISK IN BARVNO FOTOKOPIRANJE

Predloge lahko pošljete po E-pošti ali prinesete na CD-ju.
Tiskovine - fotokopije vam naredimo v najkrajšem možnem roku!

IŠČEMO GOZDNE DELAVCE.

DELO JE NA OBMOČJU DO 40 KM IZVEN LJUBLJANE. ČE IMATE VESELJE DO DELA V GOZDU, POŠLJITE PROŠNJO Z NASLEDNJO VSEBINO: NASLOV, STAROST, IZOBRAZBA IN TELEFONSKA ŠTEVILKA.

PROŠNJO POŠLJITE NA NASLOV:

GOZD LJUBLJANA d.d.,
TRŽAŠKA CESTA 2
p.p. 229
1001 LJUBLJANA.

AVTOCENTER MALO MLAČEVO

AVTOSERVIS BOH d.o.o.

VULKANIZERSTVO

Prodaja in montaža avtoplaščev za osebna in dostavna vozila
znamk KORMORAN, SAVA, DUNLOP, GOOD YEAR.
Prodaja železnih platišč.

AVTOMEHANIKA

Popravila vozil

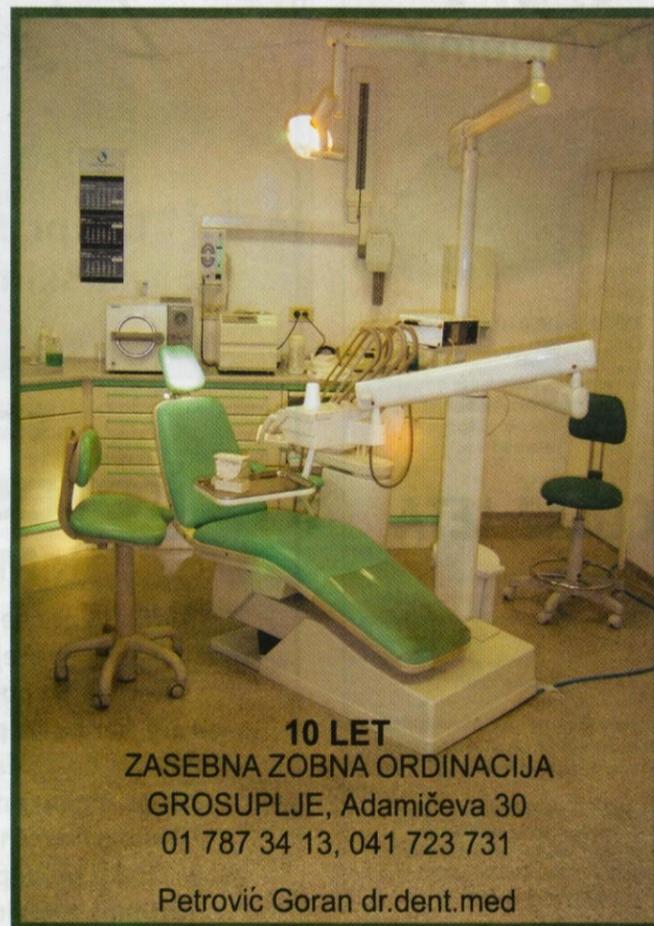
Specializirana delavnica za kombinirana in dostavna vozila do 3,5 t
PEUGEOT, FIAT, RENAULT, HYUNDAI, MERCEDES, VW.

DELOVNI ČAS:
OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 8.00 DO 18.00
SOBOTA OD 9.00 DO 12.00

AVTOOPTIKA

za osebna in dostavna vozila.

MALO MLAČEVO 36 tel: 01/ 7861 - 752 GSM 041/663 - 436

10 LET
ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA
GROSUPELJE, Adamičeva 30
01 787 34 13, 041 723 731

Petrović Goran dr.dent.med

ELTEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
☎ 01/787 14 51, GSM: 031/640 100

MOBILNA TELEFONIJA

POOBlašČENI ZASTOPNIK

VELIKA
IZBIRA
AKCIJSKIH
APARATOV

debitel

MOŽNOST NAKUPA
NA 12 OBROKOV

POLEG VELIKE IZBIRE GSM APARATOV
IN DODATNE OPREME VAM NUDIMO TUDI
MONTAŽO PROSTOROČNEGA
TELEFONIRANJA IN AVTOAKUSTIKE
V VAŠA VOZILA.

Gramat
Gril d.o.o.

Del. čas: pon.-pet. 7-18^h, sob. 7-12^h

**PRODAJNI
PROGRAM**

- keramične ploščice
- granitogres
- masažne kadi
- tuš kabine
- sanitarna keramika
- kopalniško pohištvo
- laminati
- talne obloge
- gradbeni material in orodja
- barve, laki, lepila

SVETOVANJE

NOVO V PONUDBI

- MAVČNE PLOŠČE

- POHIŠTVENO ŽELEZO Z MOŽNOSTJO RAZREZA

BLAGOVNI CENTER

Grosuplje, Rožna dolina 9

☎ 01 786-33-66, 786-33-63

HRANILNICA

LON
d.d., Kranj

NOV BANKOMAT HRANILNICE LON NA KOLODVORSKI CESTI
VAM JE NA VOLJO 24 UR

PREJEMANJE PLAČE NA OSEBNI RAČUN
(plačilne kartice, limiti, trajniki)

POTROŠNIŠKI KREDITI v enem dnevu- tudi do 6 let

VARČEVANJA Z ODLIČNO OBRESTNO MERO
MILJONAR • ZLATI LON • RENTNO VARČEVANJE • ZLATA REZERVA • VARČEVANJE PLUS

ELEKTRONSKO BANČNIŠTVO, PLAČILNI PROMET, KREDITI,
LIMITI ZA PRAVNE OSEBE

MENJALNICA IN PLAČILO POLOŽNIC PO NAJUGODNEJŠI TARIFI !

VOŠČIMO VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE !

Obiščite nas in z veseljem Vam bomo svetovali!

PE Grosuplje, Kolodvorska 3, telefon: 01/7862-925, e-mail: info@lon.si, http://www.lon.si

POSLOVNA

ENOTA

Grosuplje

Kolodvorska 3

Telefon:
01/78 62.925

Faks:
01/78 61.719

